ఆదివారం 15-9-2024

సత్యమేవ జయతే

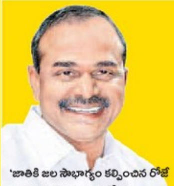
సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 14+32 పేజీల ఆదివారం అనుబంధం వెల: ₹ 7.00

సంపుటి: 17 సంచిక: 175

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | CHENNAI | DELHI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

'జాతికి జల సౌభాగ్యం కల్పించిన రోజే నాకు అసలైన పండుగ రోజు'

భీమవరం గిన్నిస్ స్వరం

శ్రావ్యమైన గొంతుతో రేడియో జాకీలుగా అలరిస్తున్న విద్యార్థినులు - IIలో

వంటరికి విస్తరి

గుజరాత్‌లోని చందనంకి గ్రామంలో 'కమ్యూనిటీ కిచెన్'లు - IIలో

సాక్షి ఫ్యామిలీ
విజయవాడ
ఆదివారం ॥ 15-9-2024

ఎక్కువ పనివేళలు టెకీలను ఊబకాయులుగా మారుస్తున్నాయా?! అనే సందేహానికి 'అవును' అనే సమాధానం సాఫ్ట్‌వేర్ రంగం నుంచి వస్తోంది. ఈ విషయంపైన 'చైనీస్ ఇన్‌స్టాగ్రామ్ జియాహోంగ్షులో వాపోతున్న యువతుల సంఖ్య రోజు రోజుకూ పెరుగుతోంద'ని సౌత్ చైనా మార్నింగ్ పోస్ట్ వెల్లడి చేసింది. టెకీ ఉద్యోగస్తులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలు అన్ని దేశాల్లోనూ ఒకేలా ఉంటున్నాయి. ఈ సమస్యను అధిగమించడానికి నిపుణులు చెబుతున్న సూచనలు పాటిద్దాం..

టెక్కీ.. వెయిటెక్కీ

గంటలకొద్దీ పని.. కేజీల కొద్దీ బరువు

చైనాలోని ఓయాంగ్ వెన్జింగ్ అనే 24 ఏళ్ల యువతి ఉద్యోగంలో ఒత్తిడి కారణంగా గత ఏడాది కాలంలో 20 కేజీల బరువు పెరిగిందని సౌత్ చైనా మార్నింగ్ పోస్ట్ వెల్లడించింది. 'నా శారీరక, మానసిక ఆరోగ్యానికి సాఫ్ట్‌వేర్ ఉద్యోగం ఒక విపత్తుగా మారింది. ఎక్కువ పని గంటలు, మారుతూ ఉండే షిఫ్ట్ వేళల కారణంగా ఆహారం తీసుకోవడంలో అపసవ్యత చోటు చేసుకునేది. దీంతో ఏడాది కాలంలో 60 కేజీల నుంచి 80 కేజీల బరువు పెరిగాను. ఇలా అయితే నా ఆరోగ్య పరిస్థితి ఏమవుతుందో అని జూన్‌లో ఉద్యోగం మానేశాను. అప్పటి నుంచి నా ఆరోగ్యంలో మెరుగైన మార్పులు వచ్చాయి' అని ఇన్‌స్టాలో పోస్ట్ చేసింది ఓయాంగ్. ఆమె ఇప్పుడు ఫ్రీలాన్స్ వెయిట్‌లాస్ ఇన్‌ఫ్లుయెన్సర్‌గా మారింది. తన ఆహారంలో కూరగాయలు, ధాన్యాలు, ప్రోటీన్లను చేర్చుతూ 6 కిలోల బరువు తగ్గానని తెలిపింది. ఓయాంగ్ అనుభవం చెప్పడంతో ఆమెలాంటి వ్యక్తులు తమ పని కష్టాలను పంచుకోవడానికి ముందుకు వచ్చారు. చైనాలోనే కాదు ఏ దేశంలోనైనా సాఫ్ట్‌వేర్ ప్రపంచంలో పనిచేసే టెకీలందరికీ ఇది వర్తిస్తుంది.

మానసికమైన అలసట

'పని ఒత్తిడి కారణంగా డిజర్ట్‌లను అతిగా తినడం వల్ల నెల రోజుల్లోనే 3 కిలోల బరువు పెరిగాను' అని తన అనుభవాన్ని ఇన్‌స్టా ద్వారా పంచుకుంది మరో టెక్ ఉద్యోగిని 33 ఏళ్ల షాంఘై..

అతిగా ఆకలి

ఎక్కువ గంటలు పనిచేయడం అనేది పని సంబంధిత ఒత్తిడికి ప్రధాన కారణాలలో ఒకటి. ఈ పరిస్థితి సందడిగా ఉండే నగరాల్లో ఆందోళనకరమైన ధోరణిగా మారుతోంది. వర్క్ షిఫ్ట్ వల్ల సరైన నిద్ర వేళలు ఉండవు. దీంతో కార్టిజోల్ హార్మోన్ పెరుగుతుంది. ఆరోగ్యానికి మేలు చేసే మెలటోనిన్ తగ్గిపోతుంది. లేట్‌నైట్స్ మేల్కొని ఉండటం వల్ల ఆకలి పెరగడంతో ఫుడ్ తెప్పించుకుని తింటారు. దీంతో కదలికలు ఉండవు. ఇక వర్క్‌ఫ్రమ్ హోమ్ వచ్చాక పడుకొని వర్క్ చేసే వారున్నారు. దీంతో వారి శరీరంలో ఏ ఆర్గాన్ అయితే బలహీనంగా ఉంటుందో దానిపైన త్వరగా ప్రభావం పడుతుంది.

ఉద్యోగంలో చేరి పని ఒత్తిడి కారణంగా ఏడాది కాలంలోనే 20 కేజీల బరువు పెరిగిన ఓయాంగ్ వెన్జింగ్

తినే వేళలు సరి చేసుకోవాలి

చైనాలో పని సంస్కృతి ముఖ్యంగా టెక్ పరిశ్రమలో వారానికి ఆరు రోజుల పాటు ఉదయం 9 నుండి రాత్రి 9 గంటల వరకు ఉంటుంది. న్యూట్రిషన్ విభాగానికి చెందిన డాక్టర్ జువో జియోక్సియా హెల్త్ టైమ్స్‌తో మాట్లాడుతూ 'ఆలస్యంగా భోజనం చేయడం, అతిగా తినడం, నిద్రలేమి, 'అధిక పని ఊబకాయానికి దారితీస్తుందని చెప్పారు. ఈ సమస్యను అధిగమించాలంటే ఎక్కువ కూరగాయలు, తక్కువ మాంసాహారం తీసుకోవాలి. అంతేకాదు, తినే వేళలను సక్రమంగా పాటించాలి. ఆరోగ్యంగా ఉండటానికి జీవనశైలిలో వ్యాయామాన్ని తప్పనిసరిగా చేర్చుకోవాలి' అని సూచిస్తోంది. ఈ సమాచారం టెకీలందరికీ వర్తిస్తుంది.

అరకేజీ ఫ్రూట్ -వెజ్ సలాడ్

వయసులో ఉన్నప్పుడు పని, జీతం అన్నీ బాగానే అనిపిస్తాయి. అయితే, సరైన జీవన శైలి పాటించకపోతే నలభై దాటిన దగ్గర నుంచి ప్రతి ఐదేళ్లకు ఆరోగ్యం దెబ్బతింటూ ఉంటుంది. సాఫ్ట్‌వేర్ ఉద్యోగుల్లో జుట్టు రాలే సమస్య ఎక్కువ చూస్తుంటాం. లుక్ కోసం అవసరం లేని కాస్మటిక్ ట్రీట్‌మెంట్లు చేయించుకుంటారు. లుక్ కాదు ఆరోగ్యమే ప్రధానమని గుర్తించాలి. పని ఒత్తిడిని అధిగమించడానికి మెడిటేషన్ ఔషధంలా పనిచేస్తుంది.

- నిద్ర వేళలు సరిగ్గా చూసుకోవాలి. 6-8 గంటలు నిద్రకు కేటాయించుకోవాలి.
- వ్యాయామం తప్పనిసరిగా ఉండాలి.
- టైమ్‌కి ఆహారం తీసుకోవాలి. దీంతో పాటు ఫ్రూట్ సలాడ్, వెజ్ సలాడ్ రోజు వారీ ఆహారంలో చేర్చుకోవాలి. దీనివల్ల కొవ్వు పెరగదు. అతిగా ఆకలి అవడం ఉండదు.

– డాక్టర్ జానకి, పోషకాహార నిపుణులు

'ఊళ్లో పేదరికం కనిపిస్తుంది' అనే మాట వినిపిస్తుంటుంది. అయితే గుజరాత్‌లోని కొన్ని గ్రామాల్లో 'పేదరికం' కంటే ఒంటరితనమే ఎక్కువ కనిపిస్తుంది. అలాంటి ఒక గ్రామం... చందనంకి. ఒంటరితనం బాధితులైన ఈ ఊరి వృద్ధులు 'కమ్యూనిటీ కిచెన్'లతో ఒంటరితనానికి దూరం కావడమే కాదు కొత్త ఉత్సాహాన్ని పొందుతున్నారు...

కమ్మటి కబుర్ల కమ్యూనిటీ కిచెన్

వంటరికి విస్తరి

గుజరాత్‌లోని మెహసానా జిల్లా చందనంకి గ్రామంలో... పిల్లల కేరింతలు కనిపించవు. యువకుల ఆకతాయి మాటలు వినిపించవు. వృద్ధులు తప్ప ఎవరూ కనిపించని ఆ ఊళ్లో నిశ్శబ్దం రాజ్యమేలుతున్నట్లుగా ఉంటుంది. ఊరే ఒక వృద్ధాశ్రమంగా మారినట్లు అనిపిస్తుంది.

అసలు ఈ ఊరి వాళ్లు ఎక్కడికి వెళ్లారు?

చాలామంది పట్టణాల్లో స్థిరపడ్డారు. వారి కొడుకులు, కూతుళ్లు అమెరికా, కెనడా, ఆస్ట్రేలియాలలో చదువుకుంటున్నారు.

ఒకప్పుడు సందడికి చిరునామాగా ఉన్న ఆ ఊరు ఇప్పుడు నిశ్శబ్దానికి నిర్వచనంలా మారింది. కేవలం అయిదు వందల మంది మాత్రమే ఆ ఊళ్లో ఉంటున్నారు. వారిలో అత్యధికులు వృద్ధులే.

'మా అబ్బాయి ఎప్పుడోగానీ నన్ను చూడడానికి రాడు' అంటుంది ఒక బామ్మ.

'నన్ను నీతో పాటు తీసుకెళ్లరా అని మా అబ్బాయితో ఎన్నో సార్లు అంటాను. కాని నా మాట పట్టించుకోడు' అంటుంది కోపంగా మరో బామ్మ.

'నువ్వు ఇక్కడ ఉండి ఏం చేస్తావు. మాతోపాటు వచ్చేయ్ అంటారు పిల్లలు. కాని నేను ఆ పట్టణాల్లో ఉండలేను. ఇక్కడే పుట్టాను. ఇక్కడే చస్తాను' ఊరి మీద ప్రేమ వ్యక్త పరుస్తుంది ఇంకో బామ్మ.

ఒంటరి ద్వీపాలుగా మారిన బామ్మలకు ఊళ్లోనే ఉండిపోవడానికి వేరు వేరు కారణాలు ఉండవచ్చు. అయితే అందరినీ ఏకం చేసిన కారణం... ఒంటరితనం.

ఒంటరితనం మాట ఎలా ఉన్నా ఊళ్లో చాలామంది వృద్ధులు ఆరోగ్య సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నారు. చిన్న చిన్న పనులు కూడా చేసుకోలేకపోతున్నారు. అయినప్పటికీ వారిని పట్టించుకునే వారు లేరు. అనారోగ్యంతో వంట చేసుకోవడం వారికి ఇబ్బందిగా మారింది. ఒక్క పూట కోసం వంట వండుకున్న వాళ్లు ఓపిక లేక అదే భోజనాన్ని మరుసటి రోజు కూడా తినడం వల్ల మరిన్ని ఆరోగ్య సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నారు.... ఈ నేపథ్యంలోనే గ్రామస్తుల ఆలోచన నుంచి 'కమ్యూనిటీ కిచెన్' ఏర్పాటయింది.

నెలకు రెండు వేలు చెల్లిస్తే... ప్రతి పూటా వేడి వేడి భోజనం చేయవచ్చు. ఆరోగ్యకరమైన భోజనం మాట ఎలా ఉన్నా 'కమ్యూనిటీ కిచెన్' అనే పెద్ద ఫ్యామిలీలో వృద్ధులందరూ కుటుంబ సభ్యులుగా మారిపోయారు.

ఒకరితో ఒకరు ఎంతోసేపు మాట్లాడుకుంటున్నారు. దీని వల్ల తమలో తెలియని ఆత్మీయత పెరిగింది. గతంలో ఎవరి ఇంట్లో వారు ఉండడం వల్ల ఎవరు ఎలా ఉన్నారు అనేది తెలిసేదికాదు. ఇప్పుడు రోజు కలుసుకోవడం వల్ల అన్ని విషయాలు మాట్లాడుకోగలుగుతున్నారు. మనసులో భారం దించుకొని ఒంటరితనానికి దూరం అవుతున్నారు.

ఒకరి పక్కన ఒకరు కూర్చుని, కబుర్లు చెప్పుకుంటూ కలిసి తినడం అనేది భోజనానికి సంబంధించిన విషయమే కాదు మానసికంగా శక్తిని ఇచ్చే విషయం అని ఈ ఊరి 'కమ్యూనిటీ కిచెన్' నిరూపిస్తుంది. 'కమ్యూనిటీ కిచెన్' ఏర్పాటులో పూనమ్ భాయ్ పటేల్ కీలక పాత్ర పోషించాడు. భార్యా, బిడ్డలు పట్టణంలో ఉన్నా సరే, తాను మాత్రం ఊరిను వెదుక్కుంటూ వచ్చాడు. ఎంతో మంది వృద్ధులకు బిడ్డగా మారాడు.

'కమ్యూనిటీ కిచెన్'ల కోసం గ్రామస్తులు నెల జీతంతో కుక్‌లను నియమించుకున్నారు. వారికి ఉచిత నివాసం కూడా ఏర్పాటు చేశారు. గ్రామంలో సందడి లేకపోయినా 'కమ్యూనిటీ కిచెన్'లో మాత్రం సందడి ఉంటుంది. నవ్వులకు దూరం అయిన వృద్ధుల నవ్వులు ఇప్పుడు వినిపిస్తున్నాయి. 'కమ్యూనిటీ కిచెన్' సాధించిన విజయం గురించి చెప్పుకోవడానికి ఈ నవ్వులే సాక్ష్యం.

భీమవరం గిన్నిస్ స్వరం

ఘనత సాధించిన రేడియో విష్ణు 90.4. వంద అంశాలపై 72 గంటల 30 నిముషాల 30 సెకన్ల పాటు నిరంతర ప్రసారం. గిన్నిస్ రికార్డు నెలకొల్పిన వంద మంది రేడియో జాకీల్లో 90 మంది విద్యార్థినులే. శ్రావ్యమైన గొంతుతో రేడియో జాకీలుగా అలరిస్తున్న విద్యార్థినులు.

'గుడ్ మార్నింగ్... భీమవరం. మీరు వింటున్నారు రేడియో విష్ణు 90.4. ఇది విజ్ఞాన వికాస వినోదాల సంగమం' అంటూ విద్య, వైద్యం, ఆరోగ్యం, వ్యవసాయం, వ్యాపారం, ఉపాధి, వాతావరణం.. ఇలా నిరంతర సమగ్ర సమాచారాన్ని శ్రావ్యమైన గొంతుతో ప్రజాపయోగకరమైన వంద అంశాలపై 72 గంటల 30 నిముషాల 30 సెకన్ల పాటు నిరంతర ప్రసారంలో అనర్గళంగా మాట్లాడి గిన్నిస్ రికార్డు నెలకొల్పారు.

కమ్యూనిటీ రేడియో !

ఉమ్మడి తెలుగు రాష్ట్రాల్లో విద్య కేంద్రీకృత, చర్చా ఆధారిత తొలి రేడియో స్టేషన్‌గా ఈ కమ్యూనిటీ రేడియో గుర్తింపు పొందింది. సమాచార, ప్రసార శాఖ మార్గదర్శకాల మేరకు ఉదయం ఆరు గంటల నుంచి రాత్రి ఎనిమిది గంటల వరకు ప్రసారాలను అందిస్తున్నారు. ఇప్పటివరకు సుదీర్ఘ రేడియో ప్రసారం 66 గంటల 6 నిముషాల 1 సెకనుగా నార్త్ ఆఫ్రికాలోని ట్యునీషియా పేరిట గిన్నిస్ రికార్డు ఉంది.

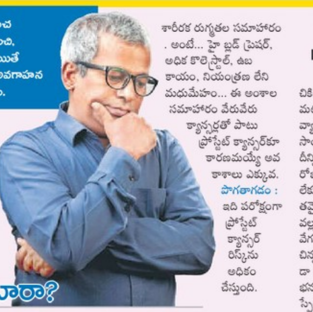
15 ఏళ్లుగా గొంతు వినిపిస్తోంది!

విద్యార్థుల్లో పబ్లిక్ స్పీకింగ్ స్కిల్స్, పర్సనాలిటీ డెవలప్‌మెంట్, డిబేటింగ్ ఎబిలిటీస్, స్ట్రెస్ మేనేజ్‌మెంట్ టెక్నిక్ పెంపొందించడం లక్ష్యంగా భీమవరంలోని విష్ణు క్యాంపస్‌లో చైర్మన్ కేవీ విష్ణురాజు 2007 సంవత్సరంలో రేడియో విష్ణు ప్రారంభించారు. విష్ణు ఎడ్యుకేషనల్ సొసైటీ విద్యార్థులు ఈ ఘనతను సొంతం చేసుకున్నారు.

– విజయ్‌కుమార్ పెనుపోతుల, సాక్షి, భీమవరం

హెల్త్

పురుషుల్లో వచ్చే అత్యంత సాధారణమైన క్యాన్సర్లలో ప్రోస్టేట్ క్యాన్సర్ కూడా ఒకటి. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పురుషుల్లో వచ్చే క్యాన్సర్లలో దీనిది రెండోస్థానం. వీలైనంత త్వరగా దీన్ని గుర్తించి, ప్రస్తుతం లభిస్తున్న అధునాతనమైన చికిత్స పద్ధతుల ద్వారా వైద్యం చేయించగలిగినట్లయితే చాలా మంచి ఫలితాలుంటాయి. ప్రపంచవ్యాప్తంగా సెప్టెంబరు నెలను ప్రోస్టేట్ క్యాన్సర్ అవగాహన మాసంగా పరిగణిస్తారు. ఈ సందర్భంగా ప్రోస్టేట్ క్యాన్సర్‌పై అవగాహన కోసం ఈ కథనం.

బ్రో... ఫిఫ్టీ దాటారా?

ప్రో'స్టేటస్' చూసుకోండి!

ప్రోస్టేట్ గ్రంథిని తెలుగులో పౌరుష గ్రంథి అని పిలుస్తారు. ఇది మూత్రకోశం (యూరినరీ బ్లాడర్)కు దిగువన ఉండి, అక్కడ మొదలైన మూత్రనాళం (యురెథ్రా) ఈ గ్రంథిలోంచే బయటకు వచ్చి, పురుషాంగం ద్వారా వెలుపలకు వస్తుంది. మూత్రనాళం చుట్టూ ప్రోస్టేట్ గ్రంథి ఉండటంతో మూత్రకోశం నుంచి మూత్రాన్ని బయటకు రాకుండా అది నిలువరిస్తుంది. కేవలం మూత్ర విసర్జన సమయంలో మాత్రమే ఇది తెరచుకుంటుంది. ఇది చేసే మరో ముఖ్యమైన పనేమిటంటే... ఇది స్రవించే స్రావం పురుషుల వీర్యకణాలకు పోషకపదార్థంగా పనిచేస్తుంది.

ప్రోస్టేట్ క్యాన్సర్ అంటే...?

ప్రోస్టేట్ గ్రంథి కణాలలోని జన్యువుల్లో మ్యూటేషన్ జరిగినప్పుడు అది క్యాన్సర్‌కు దారి తీస్తుంది. సరైన సమయంలో వ్యాధిని నిర్ధారణ చేసి చికిత్స చేయించకపోతే, ఈ క్యాన్సరే ఇతర అవయవాలకు వ్యాపిస్తుంది.

ముఖ్యంగా గమనించాల్సిందేమిటంటే... హార్మోన్ల అసమతౌల్యత వల్ల 50 ఏళ్లు పైబడిన కొందరిలో ఈ గ్రంథి పరిమాణం పెరగవచ్చు. దీన్నే బినైన్ ప్రోస్టేట్ ఎన్‌లార్జ్‌మెంట్ అని పిలుస్తారు. ఇది క్యాన్సర్ కాదు.

ప్రమాద సూచికలు ఏమిటి?

ఈ క్యాన్సర్‌లో ప్రోస్టేట్ పరిమాణం పెరగడం వల్ల మూత్రవిసర్జన సమయంలో కొన్ని సమస్యలు వస్తాయి. ఉదాహరణకు... • మూత్రధార సన్నబడటం, ముక్కాల్సి రావడం • రాత్రుళ్లు మాటిమాటికీ నిద్రలేచి మూత్రవిసర్జనకు వెళ్లాల్సిరావడం • మూత్ర విసర్జన తర్వాత కొంత లోపలే మిగిలిపోవడం • అప్పుడప్పుడూ మూత్రంలో రక్తం కనిపించడం.

ఒకవేళ క్యాన్సర్ ఇతర అవయవాలకు వ్యాపించినప్పుడు ఎముకల్లో నొప్పులు, బరువు తగ్గడం, ఆకలి మందగించడం వంటి లక్షణాలు కనిపిస్తాయి. అయితే ఈ లక్షణాల విషయంలో రెండు అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. మొదటిది... తొలిదశలో ఎలాంటి లక్షణాలూ కనిపించవు. రెండో అంశమేమి టంటే... ఇవే లక్షణాలు హానికరం కాని బినైన్ ఎన్‌లార్జ్‌మెంట్‌లోనూ కనిపించవచ్చు.

రిస్క్ ఫ్యాక్టర్స్ ?

వయసు పెరుగుతుండటం : పెరిగే వయసు ఒక నివారించలేని ముప్పు. నాలుగింట మూడొంతుల మందిలో 65 ఏళ్లు దాటిన వారిలోనే ఈ సమస్య కనిపిస్తుంది.

వంశపారంపర్యంగా : కుటుంబాల్లో ఎవరైనా ప్రోస్టేట్ క్యాన్సర్ బారిన పడితే... వారి సంతానానికి / సోదరులకు ఈ క్యాన్సర్ వచ్చే అవకాశం నాలుగు రెట్లు ఎక్కువ.

మెటబాలిక్ సిండ్రోమ్ : సిండ్రోమ్ అంటే వివిధ రకాల శారీరక రుగ్మతల సమాహారం. అంటే... హై బ్లడ్ ప్రెషర్, అధిక కొలెస్ట్రాల్, ఊబకాయం, నియంత్రణ లేని మధుమేహం... ఈ అంశాల సమాహారం వేరువేరు క్యాన్సర్లతో పాటు ప్రోస్టేట్ క్యాన్సర్‌కూ కారణమయ్యే అవకాశాలు ఎక్కువ.

పొగతాగడం : ఇది పరోక్షంగా ప్రోస్టేట్ క్యాన్సర్ రిస్క్‌ను అధికం చేస్తుంది.

నివారణ ఎలా?

ప్రోస్టేట్ క్యాన్సర్‌కు నివారణ అంటూ ఏమీ లేదు. అయితే దీనికి కచ్చితమైన చికిత్స పొందవచ్చు. కొంతవరకు జీవనసరళిలో మార్పులూ, ఆహారపు అలవాట్లలో మార్పులు చేయడం ద్వారా కొంత నివారణ సాధ్యమవుతూ ఉండవచ్చు. ఉదాహరణకు ఆహారంలో ఎక్కువగా యాంటీ ఆక్సిడెంట్స్, ఒమెగా-3 ఫ్యాటీ యాసిడ్స్ ఉన్న ఆహారం తీసుకోవడం, అలాగే శరీర బరువును నియంత్రించడం, రోజూ వ్యాయామం చేయడం వంటి ఆరోగ్యకరమైన అలవాట్లతో కొంతవరకు నియంత్రించవచ్చు.

నిర్ధారణ ఎలా?

యాభై ఏళ్లు పైబడిన ప్రతి ఒక్కరూ ముందు జాగ్రత్తగా ప్రోస్టేట్ స్క్రీనింగ్ చేయించుకోవాలి. దీని నిర్ధారణ కోసం యూరాలజిస్టులు పీఎస్ఏ (ప్రోస్టేట్ స్పెసిఫిక్ యాంటిజెన్) అనే రక్తపరీక్ష చేయిస్తారు. ఆ విలువ ఉండాల్సిన దానికంటే పెరిగినట్లయితే ప్రోస్టేట్ బయాప్సీ ద్వారా వ్యాధిని నిర్ధారణ చేస్తారు. ఆ తర్వాత ఎమ్మారై, పెట్‌స్కాన్ అనే పరీక్షలతో క్యాన్సర్ ఏ దశలో ఉన్నదో అంశాన్ని తెలుసుకుంటారు.

చికిత్స : క్యాన్సర్ కేవలం ప్రోస్టేట్ గ్రంథికే పరిమితమై ఉంటే, శస్త్ర చికిత్స చేసి తొలగిస్తారు. దాంతో వ్యాధి పూర్తిగా మటుమాయమవుతుంది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా రోబోటిక్ సాంకేతికత ద్వారా ఈ శస్త్రచికిత్స చేస్తున్నారు. దీన్ని 'రోబోటిక్ రాడికల్ ప్రోస్టెక్టమీ' అంటారు. రోబోటిక్ శస్త్రచికిత్సలో పెద్ద గాట్లు అవసరం లేకుండా, కేవలం చిన్న చిన్న రంధ్రాలతో అధునాతమైన పరికరాల ద్వారా ఆపరేషన్ చేస్తారు. దీని వల్ల రక్తస్రావం, నొప్పి తక్కువ, కోలుకోవడమూ వేగంగా జరుగుతుంది. ప్రోస్టేట్ చుట్టూ ఉండే చిన్న చిన్న నరాలకు ఎలాంటి దెబ్బా తగలకుండా ఆపరేషన్ చేయవచ్చు. ఈ నరాలు అంగస్తంభనకు అవసరమవుతాయి. ఈ పద్ధతిని 'నర్వ్ స్పేరింగ్ ప్రోస్టెక్టమీ' అంటారు.

ఎవరైనా శస్త్రచికిత్స వద్దనుకున్నా లేదా వారికి ఫిట్‌నెస్ లేకపోయినా రేడియోథెరపీ మంచి ప్రత్యామ్నాయం. దురదృష్టవశాత్తూ ఈ జబ్బును లేట్ స్టేజెస్‌లో కనుగొన్నట్లయితే... అంటే క్యాన్సర్ ఇతర అవయవాలకు పాకినప్పుడు వారిలోని టెస్టోస్టెరాన్ హార్మోన్‌ను తగ్గించడం ద్వారా ఈ క్యాన్సర్‌ను తగ్గించవచ్చు. దీన్ని 'హార్మోన్ థెరపీ' అంటారు దీనికి అదనంగా ఇప్పుడు ఎబిరటారోన్ లేదా ఎంజాలుటమైడ్ వంటి అధునాతనమైన మందులూ, కీమోథెరపీ, ఇమ్యూనోథెరపీ, రేడియోన్యూక్లైడ్ థెరపీ ఉన్నాయి.

డా. రాజేశ్ కుమార్ రెడ్డి అడపాల, కన్సల్టెంట్ యూరో ఆంకాలజిస్ట్

పిక్కకూ ఓ లెక్కుంది!

గుండెలా పంపింగ్‌లో కింగ్

మనిషికి శరీరం పైభాగంలో అంటే రొమ్ములో ఒక గుండె ఉంటుంది. అదే రీతిలో రెండు కాళ్లలో మరో రెండు గుండెలు ఉంటాయి. అవే... పిక్కలు. నిజానికి అవి అచ్చంగా గుండెలు కాకపోయిన ప్పటికీ గుండె చేసే పనినే పిక్కలూ కొంతవరకు చేస్తాయి. గుండె రక్తాన్ని అన్ని అవయవాలకూ పంప్ చేసినట్టే సరిగ్గా పిక్క కూడా రక్తాన్ని పైకి పంప్ చేయడంతో పాటు పైకెళ్లాల్సిన రక్తం భూమ్యాకర్షణకు లోనై కిందికి వెళ్లకుండా అక్కడి కవాటాలు ఆపుతాయి. అందుకే 'పిక్క'ను శరీరపు రెండో గుండె కాయగా కొందరు చెబుతుంటారు. గుండె చేసే పనిని పిక్కలు ఎలా చేస్తాయో చూద్దాం.

ప్రతీకాత్మక చిత్రం

పిక్కను పరిశీలనగా చూసినప్పుడు అది కూడా ఇంచుమించూ 'హార్ట్ షేపు'లోనే కనిపిస్తుంది. గుండె తన పంపింగ్ ద్వారా శరీరంలోని అన్ని భాగాలకూ రక్తాన్ని సరఫరా చేస్తుంటే... కాళ్లూ, పాదాలకు చేరిన రక్తం మళ్లీ గుండెకు చేరాలంటే భూమ్యాకర్షణ శక్తికి వ్యతిరేకంగా పైకి వచ్చేలా చూస్తుంది. అందుకే దాన్ని 'కాఫ్ మజిల్ పంప్' (సీఎమ్‌పీ) అంటారు. అంతేకాదు... శరీరానికి రెండో గుండె అనీ, 'పెరిఫెరల్ హార్ట్' అని కూడా అంటారు.

గుండె డ్యూటీలను పిక్క ఎలా చేస్తుందంటే...

పిక్కలోని అన్ని కండరాలూ కలిసి ఇలా గుండె విధులు నిర్వహిస్తున్నప్పటికీ ముఖ్యంగా ఇక్కడి రెండు ప్రధాన కండరాలైన గ్యాస్ట్రోనెమియస్, సోలెయస్ అనే కండరాలు ఈ పనిలో కీలకంగా ఉంటాయి. ఈ కండరాలు క్రమబద్ధమైన రీతిలో స్పందిస్తూ... ముడుచుకోవడం (కాంట్రాక్ట్ కావడం), తెరచుకోవడం (రిలాక్స్‌కావడం)తో కాళ్లకు సరఫరా అయ్యే రక్తనాళాల్లోని రక్తాన్ని పైకి వెళ్లేలా చేస్తుంటాయి. రక్తం మళ్లీ కిందికి పడిపోకుండా వాల్వ్స్ (కవాటాల) సహాయంతో మూసుకుపోతూ పైవైపునకే ప్రవహించేలా చూస్తాయి. ఒకవేళ అలా పిక్కలు పనిచేయకపోతే రక్తం కాళ్లలో ఉండిపోతుంది. అప్పటికీ ఈ రక్తంలోని ఆక్సిజన్‌ను కండరాలు వినియోగించుకున్నందున తగినంత ఆక్సిజన్ అందక తీవ్రమైన అలసటకు గురవుతాయి.

పిక్క గుండెలా పనిచేయకపోతే...

• కాళ్ల చివరలకు రక్తసరఫరా తక్కువగా జరగడం • వ్యాధి నిరోధకత ఏర్పరిచే లింఫ్ ప్రవాహం సరిగా జరగకపోవడం • చెడు రక్తాన్ని తీసుకుపోయే సిరల కార్యకలాపాలు నిర్వహించే సామర్థ్యం తగ్గడంతో ఈ కింది పరిణామాలు జరగవచ్చు. అవి... • కాళ్లు అలసిపోవడం • కాళ్లూ, పాదాలలో వాపు • కాలిపై ఏర్పడే పుండ్లు చాలాకాలం పాటు తగ్గకపోవడం • కాళ్లు రెండూ అదేపనిగా చకచకా కదిలిస్తూ ఉండే రెస్ట్‌లెస్ లెగ్ సింర్రోమ్ అనే కండిషన్‌తో బాధపడటం • వేరికోస్ వెయిన్స్ (అంటే కాళ్లపై ఉండే చెడు రక్తాన్ని తీసుకెళ్లే సిరలు ఉబ్బి చర్మం నుంచి బయటకు కనిపించడం) • కాళ్లలోని సిరల్లో రక్తం గడ్డకట్టడం (డీప్ వీన్ థ్రాంబోసిస్).

ఎవరిలో ఈ సమస్య ఎక్కువగా కనిపిస్తుందంటే...?

• చాలా ఎక్కువ సేపు కదలకుండా కూర్చుని పనిచేసేవారిలో • ఎక్కువసేపు నిల్చొని పనిచేసే వృత్తుల్లో ఉండే లెక్చరర్లు, టీచర్లు, కండక్టర్లు, ట్రాఫిక్ పోలీసులు... మొ॥ వారిలో • స్థూలకాయుల్లో • గర్భవతులుగా ఉన్న సమయంలో కొందరు మహిళలల్లో ఈ సమస్య కనిపించవచ్చు.

సమస్యను అధిగమించడం కోసం...

• పాదాలను మడమ దగ్గర్నుంచి పైకీ కిందికీ (ఫ్లెక్స్ అండ్ పాయింట్) కదిలిస్తూ ఉండటం • క్రమం తప్పకుండా నడవడం (రోజుకు 30 నుంచి 45 నిమిషాల చొప్పున వాకింగ్) • బరువును / ఊబకాయాన్ని అదుపులో ఉంచుకోవడం.

కాళ్లపై రక్తనాళాలు బయటకు కనిపిస్తుంటే...

వాటిని అదిమిపెట్టేలా 'వీనస్ స్టాకింగ్స్' వంటి తొడుగులను ధరించాలి. అప్పటికీ అలాగే కనిపిస్తుంటే వీలైనంత త్వరగా డాక్టర్‌ను సంప్రదించాలి.

డా. నరేంద్రనాథ్ మేడ, సీనియర్ వాస్క్యులార్ & ఎండోవాస్క్యులార్ సర్జన్

మెనోపాజ్

ముందే వస్తే ముప్పే

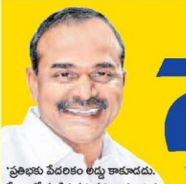
మెనోపాజ్ సాధారణ వయసుకంటే చాలా ముందుగా వచ్చిన మహిళల్లో రొమ్ముక్యాన్సర్, ఒవేరియన్ క్యాన్సర్ వచ్చే ముప్పు ఉండే అవకాశముందంటూ బ్రిటన్‌కు చెందిన అధ్యయనవేత్తలు పేర్కొంటున్నారు. మామూలుగా మెనోపాజ్ రావాల్సిన వయసు కంటే కనీసం ఐదేళ్ల ముందుగా వచ్చినవారిలో క్యాన్సర్‌కు కారణమయ్యే కొన్ని జన్యువుల మార్పు ఉంటుందనీ, వీటిల్లో 'బీఆర్‌సీఏ1' జన్యువు ఒకటని వారు చెబుతున్నారు. ఈ జన్యువుల్లో మార్పులు (మ్యుటేషన్స్) చూశాకే ప్రముఖ హాలీవుడ్ నటి ఏంజెలీనా జోలీ తనకు ముప్పు ఉందని గ్రహించి, దాన్ని నివారించుకోవడం కోసం 2013లో రొమ్ములను తొలగింపజేసుకుని (డబుల్ మాస్టెక్టమీ), మళ్లీ కృత్రిమంగా అమర్చుకుందన్న విషయం తెలిసిందే. సాధారణంగా బ్రిటన్ మహిళల్లో 45 నుంచి 55 ఏళ్ల మధ్య మెనోపాజ్ సంభవిస్తుంది. కానీ ప్రతి 20 మందిలోని ఒకరిలో మెనోపాజ్ అంతకంటే చాలా ముందుగానే వస్తుండటాన్ని పరిశోధకులు గమనించారు. కేంబ్రిడ్జ్ యూనివర్సిటీకి చెందిన కొందరు పరిశోధకులు కనీసం లక్షమందికి పైగా మహిళల జన్యు డేటాను పరిశీలించాక ఈ విషయాన్ని వెల్లడిస్తున్నారు. ఈ అంశం ఆధారంగా కొన్ని జన్యుపరమైన మార్పులు మహిళల్లోని అండాలను చాలా వేగంగా తగ్గిపోయేలా చేస్తున్నాయనీ, 'జడ్ఎన్ఎఫ్ 518ఏ' అనే లోపభూయిష్టమైన జన్యువు కారణంగా అండాలు మామూలు మహిళలతో పోలిస్తే చాలా వేగంగా తగ్గిపోతున్నాయనీ, ఆ కారణంగా మామూలుగా మెనోపాజ్ వచ్చే వయసు కంటే దాదాపు ఐదున్నరేళ్ల ముందటే మెనోపాజ్ వస్తోందని పరిశోధకులు పేర్కొంటున్నారు.

చక్కెరవ్యాధి బాధితులకు కూలింగ్ క్యారియర్!!

డయాబెటిస్ ఉన్నవారు తీసుకోవాల్సిన ఇన్సులిన్‌ను ఎప్పుడూ తక్కువ ఉష్ణోగ్రత వద్ద నిల్వ చేయాలి. కానీ ఇంట్లో ఫ్రిజ్ లేనివారికి ఇది కొంత ఇబ్బందికరమే. వాళ్ల విషయంలో దీనికి పరిష్కారమెలా?

ఈ అంశంపైనే పరిశోధనలు చేసి ఓ కూలింగ్ క్యారియర్‌ను రూపొందించిన ఒడిశా అమ్మాయి కోమల్ పాండాకు జేమ్స్ డైసన్ అవార్డు వరించింది. స్థానికంగా లభ్యమయ్యే సులభమైన సాంకేతికతతో కొత్త ఉపకరణాలను రూపొందించేవారికి ఈ అవార్డును ప్రకటిస్తారు. మన దేశం నుంచి కోమల్ పాండాకు ఈ అవార్డుతో పాటు రూ. 5 లక్షలు బహూకరిస్తారు. కోమల్ రూపొందించిన 'నోవోక్యారీస్' అనే ఈ ఉపకరణంతో ఇన్సులిన్‌ను చాలా సేపు చల్లదనంలో ఉంచవచ్చు. అంతే కాదు దూరప్రయాణాల్లో, విద్యుత్ సౌకర్యాలూ, బ్యాటరీ సౌలభ్యాలు లేనిచోట్ల కూడా ఇన్సులిన్‌తో పాటు చల్లదనంలోనే ఉంచాల్సిన చాలా రకాల మందుల్ని సుదీర్ఘకాలంపాటు నిల్వ చేయవచ్చు. 'నోవో క్యారీస్' రూపకల్పనకు తన తండ్రి నుంచే కోమల్‌కు స్ఫూర్తి లభించింది. ఆయన ఓ డయాబెటిస్ బాధితుడు. ఆఫీసులో ఫ్రిజ్ లేదు. దూర ప్రయాణాలప్పుడు చాలా ఇబ్బందులు ఎదుర్కొనేవాడు. ఆయన మాత్రమే కాదు... ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ రిపోర్టుల ప్రకారం దాదాపు 20 శాతం మందులు ఇలా దూరప్రాంతాలకు ప్రయాణం చేసేవారి విషయంలో, రిఫ్రిజిరేటర్ సౌకర్యం లేకపోవడం వల్ల చెడిపోతున్నట్లు డబ్ల్యూహెచ్ఓ పేర్కొంటోంది. ఇలాంటి వారికి ఇదెంతో ప్రయోజనం.

'ప్రతిభకు పేదరికం అడ్డు కాకూడదు. పేదింట్లో పుట్టిన ప్రతి ప్రతిభావంతుడు ఉన్నత చదువులు చదవాలి.'

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 14+32 పేజీల ఆదివారం అనుబంధం | వెల: ₹ 7.00 | సంపుటి: 17 | సంచిక: 175

SUNDAY Special

ఆదివారం 15-9-2024

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | BANGALORE | CHENNAI | DELHI | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

ఆధార్ 'అప్‌డేట్' గడువు పొడిగింపు

ఆధార్ కార్డుల్లోని వివరాలను ఉచితంగా అప్‌డేట్ చేసుకొనే గడువును కేంద్రం డిసెంబర్ 14 వరకు పొడిగించింది. శనివారంతో గతంలో ఇచ్చిన గడువు ముగియడంతో ఉడాయ్ (యూఐడీఏఐ) కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది.

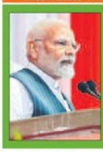
- వివరాలు 6లో

హర్మన్‌ప్రీత్ అదరహో

ఆసియా పురుషుల చాంపియన్స్ ట్రోఫీ హాకీ టోర్నీలో భారత జట్టు లీగ్ దశను అజేయంగా ముగించింది. పాక్‌తో జరిగిన చివరి లీగ్ మ్యాచ్‌లో టీమిండియా 2-1 గోల్స్ తేడాతో గెలిచింది. భారత కెప్టెన్ హర్మన్‌ప్రీత్ సింగ్ 2 గోల్స్ సాధించి జట్టును గెలిపించాడు.

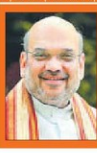
- వివరాలు 10లో

వారసత్వ రాజకీయాలే పెనుశాపం

జమ్మూకశ్మీర్‌ను వారసత్వ రాజకీయాలే దెబ్బతీసి ప్రజల భవిష్యత్తును నాశనం చేశాయని ప్రధాని మోదీ అన్నారు.

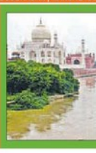
వివరాలు 6లో ▸

భాషల మధ్య పోటీ ఉండదు

అధికార భాష అనే కారణంగా హిందీ, ఇతర భారతీయ భాషల మధ్య పోటీ ఎన్నడూ ఉండదని కేంద్ర హోం మంత్రి అమిత్ షా అన్నారు.

వివరాలు 6లో ▸

తాజ్‌ను చుట్టుముట్టిన వరద

యూపీలోని ఆగ్రాలో ఎడతెరిపి లేకుండా కురుస్తున్న వర్షాలకు తాజ్‌మహల్‌ను వరద నీరు చుట్టుముట్టింది.

వివరాలు 6లో ▸

అంతరిక్షం నుంచే ఓటు

అమెరికా ఎన్నికల్లో అంతరిక్ష కేంద్రం నుంచే వ్యోమగాములు సునీతా విలియమ్స్, విల్‌మోర్ ఓటు వేయబోతున్నారు.

వివరాలు 6లో ▸

న్యూస్‌రీల్

'కూలీ' సినిమా షూటింగ్ ప్రాంతంలో ప్రమాదం

విశాఖలో రజనీకాంత్ సినిమా షూటింగ్ జరుగుతున్న ప్రాంతానికి సమీపంలో అగ్ని ప్రమాదం జరిగింది. ఫిషింగ్ హార్బర్‌కు ఆనుకుని ఉన్న విశాఖ కంటైనర్ టెర్మినల్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్‌లో ఓ కంటైనర్ నుంచి పొగలు వ్యాపించడంతో వెంటనే అగ్నిమాపక సిబ్బంది అప్రమత్తమై మంటలు అదుపు చేశారు. ఈ ఘటనపై ప్రభుత్వం పోర్టు అధికారుల నుంచి వివరాలు తెలుసుకుంది.

వివరాలు 11లో ▸

గడువులోపు పనులు పూర్తి చేయకుంటే చర్యలు

విజయవాడ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం (గన్నవరం)లో నూతనంగా చేపట్టిన ఇంటిగ్రేటెడ్ టెర్మినల్ నిర్మాణ పనులను గడువులోపు పూర్తి చేయకపోతే కఠిన చర్యలు తీసుకుంటామని కాంట్రాక్ట్ సంస్థను కేంద్ర మంత్రి రామ్మోహన్‌నాయుడు హెచ్చరించారు. విమానాశ్రయంలో నిర్మించిన అప్రోచ్ రోడ్డును శనివారం ఆయన ప్రారంభించారు.

వివరాలు 12లో ▸

సీబీఎస్‌ఈకీ మంగళం!

పేదల విద్యపై చంద్రబాబు ప్రభుత్వం కక్ష సాధింపు

తాజాగా ఈ పరీక్షలు రద్దుచేస్తూ నిర్ణయం

ఇప్పటికే ఐబీ, టోఫెల్‌ను అటకెక్కించిన కూటమి సర్కార్

- రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విధానాలతో తిరోగమనంలో పాఠశాల విద్య
- ఫలితంగా ఈ ఏడాది ప్రభుత్వ పాఠశాలల నుంచి 2 లక్షల మంది విద్యార్థులు 'ప్రైవేట్'కు వలస
- విద్యార్థులు తక్కువగా ఉన్నారన్న సాకుతో ఉపాధ్యాయులకు స్థానచలనం
- గ్రామీణ ప్రాంత స్కూళ్లు మూతబడే పరిస్థితి తీసుకొచ్చిన ప్రభుత్వం
- మాజీ సీఎం జగన్‌పై కోపాన్ని పేద పిల్లలపై చూపుతున్న సర్కారు
- ప్రభుత్వ విద్యను నిర్వీర్యం చేసి 'ప్రైవేటు'కు మేలు చేసేలా ప్రభుత్వ చర్యలు
- ఇందులో భాగంగానే ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్, వసతి దీవెన బకాయిలకు ఎసరు.. అమ్మకు వందనం ఊసూలేదు

సాక్షి, అమరావతి: మొన్న టోఫెల్.. నిన్న ఐబీ.. నేడు సీబీఎస్‌ఈ.. గత ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్ ఎంతో ఉన్నతాశయంతో పేద విద్యార్థుల భవిష్యత్తుకు వీటి ద్వారా బంగారు బాటలు వేస్తే ప్రస్తుత చంద్రబాబు ప్రభుత్వం వాటిని ఒక్కొక్కటిగా అటకెక్కిస్తోంది. రాష్ట్ర విద్యార్థుల భవిష్యత్తు ఉజ్వలంగా ఉండాలన్న సత్సంకల్పంతో విద్యా రంగంలో జగన్ అనేక సంస్కరణలు అమలుచేస్తే.. ఆయన మీద అక్కసుతో చంద్రబాబు సర్కారు పేద విద్యార్థుల భవిష్యత్తును అంధకారంలోకి నెట్టేస్తూ పాఠశాల విద్యను తిరోగమనం బాట పట్టిస్తోంది. ఇందులో భాగంగా.. జగన్ అమలుచేసిన ఒక్కో అంశానికీ స్వస్తి చెబుతోంది. టోఫెల్, ఇంటర్నేషనల్ బాకలారియెట్ (ఐబీ) బోధనకు

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

వరదలో మునిగిన ఇంటిలో పూర్తిగా పాడైపోయిన విలువైన వస్తువులు

మానని గాయం.. తీరని నష్టం

సాక్షి గ్రౌండ్ రిపోర్ట్

బుడమేరు వరదకు సర్వం పోయి గుల్లయిపోయిన కుటుంబాలు

15 రోజులైనా మారని వరద బాధితుల బతుకులు

- ప్రచారార్భాటమే తప్ప పైసా సాయం చేయని ప్రభుత్వం
- ప్రభుత్వ యంత్రాంగం మాయం
- ఇళ్లను కడుగుతామన్న ఫైరింజన్లూ అదృశ్యం

3లో

- బాధితులే ఇళ్లలో బురద తొలగించుకుంటున్న వైనం
- బురద తొలగించడానికే ఇంటికి రూ.10 వేలు ఖర్చు
- పాడైపోయిన విలువైన సామాగ్రితో నిండిన వీధులు
- డాబాలపైనే బతుకీడుస్తున్న బాధితులు
- పేరుకున్న చెత్త, మురుగుతో ప్రబలుతున్న వ్యాధులు
- వలంటీర్లు, సచివాలయ సిబ్బందే బతికించారని వెల్లడి
- ఎమ్మెల్యేలు ఏమైపోయారంటూ ఆగ్రహం
- వరద ప్రభావిత ప్రాంతాల నుంచి 'సాక్షి' గ్రౌండ్ రిపోర్ట్

వంటనూనెలు ప్రియం

ముడి నూనెల దిగుమతిపై సుంకం విధించిన కేంద్రం

వంట నూనెల ధరలు ప్రియం కానున్నాయి. ముడి పామాయిల్, సోయాబీన్, సన్‌ఫ్లవర్ ఆయిల్స్‌పై 20% దిగుమతి సుంకం విధిస్తూ కేంద్రం నిర్ణయం తీసుకుంది. అలాగే శుద్ధి చేసిన (రిఫైన్డ్) పామాయిల్, సోయా, సన్‌ఫ్లవర్ నూనెలపై దిగుమతి సుంకాన్ని ప్రస్తుతం ఉన్న 12.5 నుంచి 32.5 శాతానికి పెంచింది.

3లో

లాల్ సలాం.. లాల్ సలాం

కామ్రేడ్ ఇక సెలవు.. ఏచూరికి ప్రముఖుల ఘన నివాళి

సీతారాం ఏచూరి పార్థివదేహానికి నివాళులర్పిస్తున్న వైఎస్సార్‌సీపీ ఎంపీ విజయసాయిరెడ్డి. పక్కన సీపీఎం రాష్ట్ర నేతలు శ్రీనివాసరావు, మధు

- సీపీఎం కేంద్ర కార్యాలయం వద్ద నివాళులర్పించిన వివిధ పార్టీల నేతలు
- పినరయి, సోనియా, శరద్ పవార్, ఉదయ్‌నిధి, చిదంబరం తదితరులు
- వైఎస్సార్‌సీపీ తరఫున ఎంపీ విజయసాయి రెడ్డి నివాళులు
- పార్థివదేహం ఎయిమ్స్‌కు అప్పగింత
- అంబులెన్స్ వెంట 8 కిలోమీటర్లు నడిచిన ప్రముఖులు, అభిమానులు

11లో

పీహెచ్‌సీల్లో నిలిచిన సేవలు

- ఇన్‌సర్వీస్ కోటా కోతకు నిరసనగా డాక్టర్ల సమ్మె
- చర్చలకు పిలిచి ప్రభుత్వం అవమానించిందని ఆగ్రహం.. డిమాండ్ల పరిష్కారానికి 24 గంటలు గడువిచ్చిన వైద్యుల సంఘం
- రేపు 'చలో విజయవాడ' నిర్వహిస్తామని ప్రకటన

3లో

ఇదండీ సంగతి

మళ్లీ ఎవరయ్యా... కమల హారిస్ పేరెత్తింది!!

గనుల శాఖలో బదిలీల 'వేలం'

- విజయవాడలోని హోటల్‌లో ఆశావహులతో మంత్రి బంధువు బేరసారాలు
- ఎవరు ఎక్కువ ఇస్తానంటే వారికే డీడీ, ఏడీ, ఇతర పోస్టులు.. గనులు ఎక్కువ ఉన్న జిల్లాలకు విపరీతమైన డిమాండ్
- రూ.కోట్లు పలుకుతున్న ఆ జిల్లాల్లోని పోస్టులు
- అన్ని పోస్టుల బదిలీ ప్రతిపాదనలు తనకు పంపాలని డైరెక్టర్‌కు నోట్ పంపిన మంత్రి
- మంత్రి చెప్పినట్టే చేయాలని డైరెక్టర్, ముఖ్య కార్యదర్శికి చినబాబు సన్నిహితుడి ఆర్డర్

12లో

తెల్ల 'కోట్లు'!

ఏపీలో ఎంబీబీఎస్ సీటు దొరక్క నీట్ ర్యాంకర్ల నిర్వేదం

- మెడికల్ కాలేజీలు నెలకొల్పి సీట్లు పెంచకపోగా.. వచ్చిన సీట్లూ వద్దంటారా?
- కోచింగ్‌కు రూ.లక్షలు వెచ్చించిన విద్యార్థుల ఆశలు గల్లంతు
- నీట్ స్కోర్ 500 దాటినా రిజర్వేషన్ వర్గాలకు కన్వీనర్ కోటాలో నిరాశే
- సర్కారు 'పీ4' నిర్ణయంతో రెండేళ్లలో కోల్పోతున్న 1,750 వైద్య సీట్లు

2లో

క్లుప్తంగా...

'పులివెందుల' ఎంబీబీఎస్ సీట్లను వదులుకోవద్దు

- గ్రేటర్ రాయలసీమ విద్యార్థి యువజన సమాఖ్య డిమాండ్

సాక్షి, అమరావతి: పులివెందుల వైద్య కళాశాలకు నేషనల్ మెడికల్ కమిషన్ (ఎన్ఎంసీ) మంజూరు చేసిన 50 ఎంబీబీఎస్ సీట్లను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వదులుకోవద్దని గ్రేటర్ రాయలసీమ విద్యార్థి యువజన సమాఖ్య రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి ఓబులేసు యాదవ్ శనివారం డిమాండ్ చేశారు. వైద్య విద్య కోసం ఇతర దేశాలకు వలస వెళుతున్న విద్యార్థులు రూ. కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నార న్నారు. ఈ పరిస్థితుల్లో పులివెందుల కళాశాలకు సీట్లు మంజూరైనా ప్రభుత్వం వద్దని లేఖ రాయడం దారుణమని మండిపడ్డారు. ఇందులో కుట్ర కోణం స్పష్టంగా కనబడుతోందని చెప్పారు. ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని పునఃసమీక్షించుకోవాలని, లేని పక్షంలో రాయలసీమ విద్యార్థులకు జరిగే అన్యాయాన్ని సహించబోమని హెచ్చరించారు.

జీపీలు, ఏజీపీలుగా పలువురి నియామకం

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్ర హైకోర్టులో పలువురు ప్రభుత్వ న్యాయవాదులు (జీపీ), ప్రభుత్వ సహాయ న్యాయవాదుల (ఏజీపీ)ను నియమిస్తూ న్యాయశాఖ ఉత్తర్వులిచ్చింది. కీర్తి తేజ కొండవీటి, మంగదు ఢిల్లీ బాబు ప్రభుత్వ న్యాయవాదులుగా, ఆకుల వెంకట సాయి జగదీష్, ఆర్.వెంకట సురేంద్రనాథ్ వర్మ ప్రభుత్వ సహాయ న్యాయవాదులుగా నియమితులయ్యారు. వీరందరూ కూడా అదనపు అడ్వొకేట్ జనరల్ (ఏఏజీ) ఇవన సాంబశివ ప్రతాప్‌కు ఆయా కేసుల్లో సహాయ సహకారాలు అందిస్తారు.

సీఐడీ కేసుల్లో స్పెషల్ పీపీల తొలగింపు

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు

సాక్షి, అమరావతి : రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాల్లో ఉన్న సెషన్స్ కోర్టుల్లో, జ్యుడీషియల్ మేజిస్ట్రేట్ ఆఫ్ ఫస్ట్ క్లాస్ కోర్టుల్లో సీఐడీ తరపున కేసులను వాదించేందుకు నియమితులైన 13 మంది స్పెషల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తొలగించింది. ఈ మేరకు హోంశాఖ కార్యదర్శి కుమార్ విశ్వజీత్ ఉత్తర్వులిచ్చారు. సీఐడీ తరపున ఆయా కోర్టుల్లో వాదనలు వినిపించేందుకు 13 మంది న్యాయవాదులను స్పెషల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లుగా నియమిస్తూ హోంశాఖ 2023లో జీవో ఇచ్చింది. వారికి నెలకు రూ.40 వేలు గౌరవ వేతనం చెల్లిస్తూ వస్తోంది. ప్రభుత్వం మారడంతో ఈ 13 మందిని తొలగించి వారి స్థానంలో కూటమికి చెందిన న్యాయవాదులను నియమించుకోవాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. అందులో భాగంగా హోం శాఖకు సీఐడీ అదనపు డీజీతో ఓ లేఖ రాయించింది. స్పెషల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లుగా ఈ 13 మంది ఏడాదిన్నర కాలాన్ని పూర్తి చేసుకున్నారని, ఇకపై వారి సేవలు అవసరం లేదని లేఖలో పేర్కొన్నారు. అంతేగాక వీరికి అప్పగించిన కేసుల్లో ఎలాంటి పురోగతి లేదని తెలిపారు. అందువల్ల వారిని వెంటనే తొలగించాలని హోంశాఖను కోరారు. దీంతో ప్రభుత్వం ఒక నెల నోటీసు స్థానంలో వారికి ఒక నెల గౌరవ వేతనాన్ని చెల్లిస్తూ వారిని స్పెషల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ల పోస్టుల నుంచి తొలగించింది.

గ్రీన్ ఎనర్జీ ప్రాజెక్టులకు రాష్ట్రంలో అపార అవకాశాలు

ఇంధన శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి విజయానంద్ వెల్లడి

సాక్షి, అమరావతి: కేంద్ర నూతన, పునరుత్పాదక ఇంధన మంత్రిత్వశాఖ ఆధ్వర్యంలో గుజరాత్‌లోని గాంధీనగర్‌లో ఈ నెల 16 నుండి 18 వరకు 4వ గ్లోబల్ రెన్యువబుల్ ఎనర్జీ ఇన్వెస్టర్స్ మీట్, ఎక్స్‌పో (ఆర్‌ఈ-ఇన్వెస్ట్ 2024) జరుగుతుందని ఇంధన శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి కె.విజయానంద్ తెలిపారు. రాష్ట్రంలోని గ్రీన్ ఎనర్జీ ప్రాజెక్టులపై విద్యుత్ సంస్థల అధికారులతో శనివారం జరిగిన సమీక్షలో విజయానంద్ మాట్లాడారు. రాష్ట్రంలో గ్రీన్ ఎనర్జీ ప్రాజెక్టుల ఏర్పాటుకు ప్రపంచ పెట్టుబడులను ఆకర్షించడానికి రాష్ట్రానికి ఉన్న వనరులు, ఇంధన రంగంలో సామర్థ్యాన్ని వివరిస్తామని ఆయన చెప్పారు. ఇందుకోసం సీఎం చంద్రబాబు నేతృత్వంలోని ఉన్నత స్థాయి బృందం సదస్సులో పాల్గొంటుందని తెలిపారు. ఇంధన శాఖ మంత్రి గొట్టిపాటి రవికుమార్, ఉన్నతాధికారులు ఈ బృందంలో ఉంటారని చెప్పారు. ప్రధాన మంత్రి నరేంద్ర మోదీ, వివిధ రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు, జాతీయ, అంతర్జాతీయ సంస్థల ప్రతినిధులు, పెట్టుబడిదారులు ఈ సదస్సులో పాల్గొంటారని ఆయన వివరించారు. 2030 నాటికి రాష్ట్రంలో 38.5 గిగావాట్ల సోలార్ విద్యుత్, 123.34 గిగావాట్ల పవన విద్యుత్, 43.89 గిగావాట్ల పంప్డ్ స్టోరేజీ ప్రాజెక్టుల ద్వారా పునరుత్పాదక ఇంధన ప్రాజెక్టుల స్థాపనకు అవకాశం ఉందని తెలిపారు.

తెల్ల 'కోట్లు'!

ఏపీలో ఎంబీబీఎస్ సీటు దొరక్క నీట్ ర్యాంకర్ల నిర్వేదం

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిర్వాకంతో ఈ ఒక్క ఏడాదే 700 సీట్లు కోల్పోయామని ఆవేదన

'ఏడాదిపాటు లాంగ్ టర్మ్ కోచింగ్ తీసుకుని నీట్ యూజీ-2024లో 595 స్కోర్ చేశా. గతేడాదితో పోలిస్తే మెరుగైన స్కోర్ చేసినా కన్వీనర్ కోటాలో సీటు వస్తుందన్న నమ్మకం లేదు. ప్రభుత్వం ఈ ఏడాది మరో 5 కొత్త వైద్య కళాశాలలను ప్రారంభిస్తే మనకు అదనంగా 750 ఎంబీబీఎస్ సీట్లు సమకూరేవి. దీనికి తోడు టీడీపీ తన హామీ మేరకు సెల్ఫ్ ఫైనాన్స్ విధానాన్ని రద్దు చేస్తే మరో 319 సీట్లు కన్వీనర్ కోటాలో పెరిగేవి. కొత్త వైద్య కళాశాలలకు అనుమతులు ఇచ్చేందుకు ఎన్ఎంసీ అండర్ టేకింగ్ కోరినా ప్రైవేట్‌కు కట్టబెట్టే ఉద్దేశంతోనే ఈ ప్రభుత్వం ఇవ్వలేదు. పులివెందుల మెడికల్ కాలేజీకి ఎంఎన్‌సీ సీట్లు మంజూరు చేస్తే మేం నిర్వహించలేమంటూ ప్రభుత్వమే లేఖ రాసి నాలాంటి విద్యార్థులకు తీవ్ర నష్టం తలపెట్టింది. ఇప్పటికే లాంగ్‌టర్మ్ కోచింగ్ రూపంలో రెండేళ్లు కాలగర్భంలో కలిసిపోయాయి. ఈసారి కూడా సీటు రాకుంటే నా భవిష్యత్ అంధకారమే. తెలంగాణలో 500 లోపు స్కోర్ చేసిన ఓసీ విద్యార్థులకు ఈసారి సీట్లు వస్తున్నాయి. అక్కడ 8 వైద్య కళాశాలల్లో 400 ఎంబీబీఎస్ సీట్లు అదనంగా పెరగడమే దీనికి కారణం. ఏపీలో మాత్రం వచ్చిన సీట్లు సైతం వద్దంటూ ప్రభుత్వమే లేఖ రాసింది. ఈడబ్ల్యూఎస్ కోటా అమలుపై చిత్తశుద్ధి లేని జీవో ఇచ్చి చేతులు దులుపుకొంది...!' విశాఖకు చెందిన నీట్ ర్యాంకర్ సాయి ఆక్రోశం ఇదీ!

సాక్షి, అమరావతి: వైద్య విద్యపై ఎంతో ఆశ పెట్టుకుని లాంగ్ టర్మ్ శిక్షణతో ఏడాదంతా సన్నద్ధమై మంచి స్కోర్ సాధించిన పలువురు ఇప్పుడు ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో కొత్త వైద్య కాలేజీలు అందుబాటులోకి రాకపోవడంతో ఉసూరుమంటున్నారు. ప్రభుత్వ నూతన వైద్య కళాశాలలను ప్రైవేట్‌కు కట్టబెట్టేందుకు సీఎం చంద్రబాబు తీసుకున్న నిర్ణయాలతో ఈ ఏడాది 700, వచ్చే ఏడాది 1,050 చొప్పున మొత్తం 1,750 సీట్లు కోల్పోవడంతో తమ ఆశలు గల్లంతవుతున్నాయని నీట్ ర్యాంకర్లు నిర్వేదం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వమే వైద్య విద్యా వ్యాపారం చేస్తానంటే ఎలా? అని ఆక్రోశిస్తున్నారు. ప్రభుత్వ కళాశాలలు ప్రైవేట్ వ్యక్తుల చేతుల్లోకి వెళ్లిపోతే ఇక 'కోట్లు'న్న వారికే తెల్లకోటు భాగ్యం దక్కుతుందని పేర్కొంటున్నారు.

సీట్లు పెరిగింది గత ఐదేళ్లలోనే

- ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో దివంగత సీఎం వైఎస్సార్ హయాంలో ఒంగోలు, శ్రీకాకుళం, కడప రిమ్స్‌లను నెలకొల్పడంతో పాటు నెల్లూరు ఎసీఎస్ఆర్ కళాశాల ఏర్పాటుకు బీజం వేశారు.
- 2004కు ముందు, 2014–19 మధ్య చంద్రబాబు పాలనలో ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో కొత్త వైద్య కళాశాలలు ఏర్పాటు కాలేదు. దీంతో వైద్య విద్యపై తీవ్ర ప్రభావం పడింది.
- గత ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉండగా ఏకంగా 17 కొత్త ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలలకు వైఎస్ జగన్ శ్రీకారం చుట్టారు.
- వీటిలో ఐదు కొత్త కళాశాలలు గత విద్యా సంవత్సరంలో ప్రారంభమై 750 ఎంబీబీఎస్ సీట్లు అదనంగా సమకూరడంతో వైద్య విద్యపై ఆశలు చిగురించాయి.
- ఈ క్రమంలో ఈ ఏడాది మరో ఐదు కొత్త వైద్య కళాశాలలను ప్రారంభించాల్సి ఉండగా వాటిని ప్రైవేట్‌పరం చేయాలని సీఎం చంద్రబాబు నిర్ణయించారు.
- దీంతో ఈ ఏడాది 750 సీట్లు సమకూరాల్సి ఉండగా కేవలం పాడేరు వైద్య కళాశాలలో కేవలం 50 సీట్లు అది కూడా గత ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యల ద్వారా అందుబాటులోకి వచ్చాయి. మిగిలిన ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలలను ప్రైవేట్‌కు కట్టబెట్టేందుకు వాటికి అనుమతులు రాకుండా ప్రభుత్వమే అడ్డుపడింది.
- ఇదే విషయం ఎంఎన్‌సీ (జాతీయ వైద్య కమిషన్) రాసిన లేఖ ద్వారా ఇప్పటికే బహిర్గతమైన సంగతి తెలిసిందే.
- ఈ ఏడాది మెడికల్ కాలేజీలు పెరిగితే తమ పిల్లలకు కచ్చితంగా సీటు వస్తుందనే అంచనాతో సగటున రూ.3 లక్షలకుపైగా ఖర్చు చేసి నీట్ శిక్షణ ఇప్పించామని, అయితే స్కోర్ 500 దాటినా దక్కని పరిస్థితి నెలకొందని తల్లిదండ్రులు ఆవేదనకు గురవుతున్నారు.
- పులివెందుల మెడికల్ కాలేజీకి ఎంఎన్‌సీ సీట్లు మంజూరు చేయడం విస్మయం కలిగించిందంటూ ప్రైవేట్ విద్యా వ్యాపారాన్ని ప్రోత్సహించేలా ప్రభుత్వమే వ్యాఖ్యానించడంపై నివ్వెరపోతున్నారు.

మంచి స్కోరైనా.. సీట్ కష్టం

నీట్ యూజీలో అర్హత సాధించిన 13,849 మంది ఈసారి రాష్ట్రంలో కన్వీనర్ కోటాలో ఎంబీబీఎస్ ప్రవేశాల కోసం దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. అయితే ప్రస్తుతం నీట్‌లో 500-550 స్కోర్ చేసినా రిజర్వేషన్ వర్గాల విద్యార్థులకు కన్వీనర్ కోటాలో సీటు కష్టమేనని నిపుణులు అంచనా వేస్తున్నారు. ఇక ఓసీ విద్యార్థులైతే దాదాపు 600 స్కోర్ చేసినప్పటికీ అసలు సీటు వస్తుందో? లేదో? అనే ఆందోళనకు గురవుతున్నారు. మరోవైపు తెలంగాణలో 500 లోపు స్కోర్ చేసిన ఓసీ విద్యార్థులకు కూడా కన్వీనర్ కోటాలో సీట్లు దక్కుతున్నాయని. ఏపీలో మాత్రం ప్రతిభ ఉన్నప్పటికీ వైద్య విద్య చదివే అదృష్టం లేదని వాపోతున్నారు. గత పదేళ్లలో తెలంగాణలో కొత్త ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలలు గణనీయంగా పెరగడం, ఈ విద్యా సంవత్సరంలో 8 కళాశాలలకు ఏకంగా 400 సీట్లు అదనంగా మంజూరవడం అక్కడి విద్యార్థులకు కలిసి వస్తోంది.

మా ఆశలను కాలరాశారు

గతేడాది నీట్‌లో 515 స్కోర్ చేశా. ఓసీ కేటగిరీలో 543 స్కోర్‌కు కన్వీనర్ కోటాలో చివరి సీట్ వచ్చింది. దీంతో లాంగ్‌టర్మ్ కోచింగ్ తీసుకున్నా. ఈసారి 555 స్కోర్ సాధించినా పోటీ తీవ్రంగా ఉంది. ఐదు కొత్త ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలలు ప్రారంభమైతే నాకు సీటు దక్కేది. కనీసం సెల్ఫ్ ఫైనాన్స్ విధానాన్ని రద్దు చేసినా మాకు న్యాయం జరిగేది. ప్రభుత్వమే మా ఆశలను కాలరాసింది. మేనేజ్‌మెంట్ కోటాలో చేరాలంటే మా తల్లిదండ్రులకు తలకు మించిన భారం. ఇప్పటికే నాతోపాటు మా సోదరుడి లాంగ్‌టర్మ్ కోచింగ్ కోసం రూ. లక్షల్లో ఖర్చు పెట్టారు.

– ఎస్. సుచేతన, రాజంపేట, అన్నమయ్య జిల్లా

అప్పుడు అదృష్టం.. ఇప్పుడు!

నాకు ఇద్దరు కుమార్తెలు. 2023లో పెద్దమ్మాయి నీట్‌లో 530 మార్కులు సాధించి ఏలూరు కాలేజీలో సీట్ దక్కించుకుంది. ఆ విద్యా సంవత్సరంలో 5 కొత్త వైద్య కళాశాలలు ప్రారంభించడం, అదనంగా 750 సీట్లు పెరగడం మాకు కలిసి వచ్చింది. ఇప్పుడు రెండో అమ్మాయి 543 మార్కులు సాధించినా ప్రభుత్వ సీట్ రావటం లేదు. ఈ విద్యా సంవత్సరంలో కూడా ఐదు కొత్త కళాశాలలు ప్రారంభం అయితే అదృష్టం కలసి వస్తుందని ఆశపడ్డాం. ప్రభుత్వమే వసతులు కల్పించలేమని చేతులెత్తేస్తే మాలాంటి వాళ్ల పరిస్థితి ఏమిటి? అదే మా అమ్మాయి పక్క రాష్ట్రంలో ఉంటే మొదటి రౌండ్‌లోనే ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలలో సీటు వచ్చేది.

– సీహెచ్.ఉమామహేశ్వరరావు, పోలాకి మండలం, శ్రీకాకుళం

ప్రభుత్వమే వ్యాపారం చేస్తానంటే ఎలా?

సెల్ఫ్ ఫైనాన్స్ విధానాన్ని అధికారంలోకి వచ్చిన వంద రోజుల్లో రద్దు చేస్తామని హామీ ఇచ్చిన టీడీపీ దాన్ని నెరవేర్చకపోగా పీపీపీ విధానంలో వైద్య కళాశాలలను నిర్వహిస్తామని చెప్పడం ఎంత వరకు సమంజసం? ప్రభుత్వం ఉచితంగా వైద్య విద్య అందించడానికి కృషి చేయాలి. అంతేగానీ వైద్య విద్యా వ్యాపారం చేస్తానంటే ఎలా? గతేడాది కొత్త వైద్య కళాశాలలు ప్రారంభమై అదనంగా 750 ఎంబీబీఎస్ సీట్లు రావడంతో ఎంతో సంతోషించాం. ఈ ఏడాది మరో ఐదు కొత్త కాలేజీల ద్వారా అదనంగా 750 సీట్లు వస్తాయని భావిస్తే పీపీపీ విధానం పేరుతో విద్యార్థులు, తల్లిదండ్రులను తీవ్ర నిరాశకు గురి చేశారు.

– జి.ఈశ్వరయ్య, ది పేరెంట్స్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఏపీ రాష్ట్ర కార్యదర్శి

సీబీఎస్ఈకీ మంగళం!

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

ఇప్పటికే చరమగీతం పాడిన ఈ ప్రభుత్వం అమ్మఒడి, ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్, వసతిదీవెన ఊసెత్తడంలేదు. తాజాగా.. సీబీఎస్ఈ బోధనకూ తూచ్ అంటూ పేద పిల్లలకు అందుతున్న నాణ్యమైన విద్యను దూరం చేస్తోంది. ప్రభుత్వ పాఠశాలల పీక పిసికేస్తోంది.

అంధకారంలోకి 84 వేల సీబీఎస్ఈ విద్యార్థుల భవిష్యత్తు..

గత విద్యా సంవత్సరంలో పదో తరగతికి ఇంగ్లిష్ మీడియం అమలుచేయకున్నా దాదాపు 1.94 లక్షల మంది ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లోని విద్యార్థులు ఇంగ్లిష్‌లో పరీక్షలు రాసి ఉత్తీర్ణులయ్యారంటే ఈ మీడియం బోధనను విద్యార్థులు ఎంత బలంగా కోరుకుంటున్నారో అర్థం చేసుకోవచ్చు. అలాగే, 2023–24 విద్యా సంవత్సరం నుంచి 1,000 ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో సీబీఎస్ఈ బోధనను అందుబాటులోకి తేగా ఇప్పుడీ స్కూళ్లలో దాదాపు 84 వేల మంది టెన్త్ విద్యార్థులు, 82 వేల మంది 9వ తరగతి చదువుతున్నారు. అయితే, ఇటీవల పదో తరగతి విద్యార్థుల్లో సామర్థ్యాలను మదింపు చేస్తామంటూ 50 మల్టిపుల్ చాయిస్ ప్రశ్నలతో ట్యాబ్స్ ద్వారా పరీక్ష నిర్వహించారు. పేపర్–పెన్ విధానంలో రాత పరీక్ష నిర్వహించాల్సిన చోట తప్పుడు అంచనాలతో పరీక్ష నిర్వహించి.. విద్యార్థుల్లో సామర్థ్యాలు లేవంటూ దుష్ప్రచారానికి తెరతీసి సీబీఎస్ఈ బోర్డు పరీక్షలను రద్దుచేసింది.

విద్యా సంవత్సరం మధ్యలో..

గత వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం ఐదేళ్ల పాలనలో ప్రభుత్వ బడులను అద్భుతంగా తీర్చిదిద్ది తల్లిదండ్రుల్లోను, విద్యార్థుల్లోను వాటిపై పెంచిన నమ్మకాన్ని చంద్రబాబు ప్రభుత్వం నిర్వీర్యం చేయడమే పనిగా పెట్టుకుంది. ఇందులో భాగంగానే రాష్ట్రవ్యాప్తంగా గత విద్యా సంవత్సరంలో వైఎస్ జగన్ సర్కారు 1,000 ప్రభుత్వోన్నత పాఠశాలల్లో సీబీఎస్ఈ బోధనను అమల్లోకి తెస్తే.. చంద్రబాబు సర్కారు ఈ విద్యా సంవత్సరం మధ్యలో దానిని రద్దుచేసేసింది. అధికారంలోకి రాగానే ఇంగ్లిష్ మీడియం రద్దుచేస్తామని మొన్నటి ఎన్నికల ప్రచారంలో చంద్రబాబునాయుడు బహిరంగంగా చేసిన ప్రకటనకు అనుగుణంగానే ఆయనిప్పుడు నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నట్లు స్పష్టమవుతోంది. అలాగే, విద్యార్థుల్లో ఇంగ్లిష్ భాషా పరిజ్ఞానాన్ని పెంపొందించేందుకు జగన్ ప్రవేశపెట్టిన 'టోఫెల్' శిక్షణను అధికారంలోకి వచ్చీరాగానే జూన్‌లో రద్దుచేసి పారేశారు. ఇప్పుడు కొత్తగా ప్రభుత్వ బడుల్లోని విద్యార్థులు సీబీఎస్ఈ ప్రమాణాలను అందుకోలేకపోతున్నారని చెబుతూ 1,000 ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో అమల్లోకి తెచ్చిన సీబీఎస్ఈ బోధనను రద్దుచేశారు. అలాగే, విద్యార్థులు తక్కువగా ఉన్నారన్న సాకుతో అక్కడి ఉపాధ్యాయులను సర్దుబాటు పేరుతో బదిలీ చేసింది. ఇలా ప్రభుత్వ నిరంకుశ విధానాల కారణంగా.. ఇంగ్లిష్ మీడియం కోరుకునే ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లోని విద్యార్థులు టీసీలు తీసుకుని వెళ్లిపోతున్న పరిస్థితి రాష్ట్రంలో దాపురించింది.

'ప్రైవేటు'కు 2 లక్షల మంది విద్యార్థులు..

తాము అధికారంలోకి వచ్చాక ఇంగ్లిష్ మీడియంను సైతం రద్దుచేస్తామనడంతో ప్రభుత్వ బడుల్లో తమ పిల్లలను చదివిస్తున్న తల్లిదండ్రులు ఆందోళన చెందారు. దాదాపు నాలుగేళ్లు ఇంగ్లిష్ మీడియంలో చదివిన తమ పిల్లల భవిష్యత్ ఎక్కడ అంధకారమవుతుందోనని భయపడ్డారు. దీంతో ఇంగ్లిష్ మీడియం కోరుకునే ప్రభుత్వ బడుల్లోని విద్యార్థులు టీసీలు తీసుకుని వెళ్లిపోతున్నారు. 2024–25 విద్యా సంవత్సరంలో ఇప్పటివరకు దాదాపు 2 లక్షల మంది తగ్గిపోయారంటే ప్రభుత్వ పాఠశాలల పరిస్థితిని చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ఎంతగా దిగజార్చిందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. మరోవైపు.. ప్రభుత్వ బడుల్లో విద్యార్థులు తగ్గిపోవడంతో ఆయా పాఠశాలల్లో ఉపాధ్యాయులు అదనంగా ఉన్నారన్న సాకుతో ప్రభుత్వం వారిని వేరే పాఠశాలల్లో సర్దుబాటు చేసింది. ఈ ప్రక్రియ పూర్తికాగానే 'రేషనలైజేషన్' పేరుతో విద్యార్థుల్లేని స్కూళ్లలో టీచర్ పోస్టులను ప్రభుత్వం రద్దుచేసే అవకాశముందని ఉపాధ్యాయ సంఘాలు ఆందోళన వ్యక్తంచేస్తున్నాయి.

ప్రభుత్వ యాజమాన్యంలోని సీబీఎస్ఈ స్కూళ్లు ఇలా..

కేజీబీవీలు	335
జెడ్పీ స్కూళ్లు	183
సాంఘిక సంక్షేమ రెసిడెన్షియల్	157
ఏపీ మోడల్	154
ఏపీ రెసిడెన్షియల్	38
గిరిజన సంక్షేమ	35
రాష్ట్ర ప్రభుత్వ స్కూల్స్	32
మున్సిపల్ స్కూల్స్	28
బీసీ సంక్షేమ శాఖ	24
ఆశ్రమ్ స్కూల్స్	14

విద్యా సంస్కరణలకు జగన్ శ్రీకారం

పిల్లలకు మనమిచ్చే ఆస్తి ఏదైనా ఉందంటే అది నాణ్యమైన విద్య మాత్రమేనని, పేదరికం పోవాలంటే విద్యతోనే సాధ్యమవుతుందని బలంగా నమ్మిన వైఎస్ జగన్ తన పాలనలో విద్యా సంస్కరణలకు శ్రీకారం చుట్టారు. నాడు-నేడుతో ప్రభుత్వ బడులను అద్భుతంగా తీర్చిదిద్ది, పేద విద్యార్థులకు డిజిటల్ విద్యా బోధనను అందుబాటులోకి తెచ్చారు. పేదింటి పిల్లలు అంతర్జాతీయంగా రాణించాలంటే వారికి ఇంగ్లిష్ మీడియం బోధన ఉండాలని అన్ని ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఏడాదికి ఒక తరగతి చొప్పున పెంచుతూ ఇంగ్లిష్ మీడియం అమలుచేశారు. విద్యార్థులకు భాషపై భయం పోగొట్టేందుకు బైలింగ్వల్ పాఠ్య పుస్తకాలను సైతం అందించారు. మరోపక్క.. ఇంగ్లిష్ భాషా నైపుణ్యాలను మెరుగుపరిచేందుకు 'టోఫెల్'ను సిలబస్‌లో అంతర్భాగం చేశారు. మరోపక్క.. జాతీయ విద్యా విధానం-2020లో భాగంగా రాష్ట్రంలోని ఎక్కువమంది విద్యార్థులకు సీబీఎస్ఈ విద్యను అందించేందుకు 1,000 ప్రభుత్వోన్నత పాఠశాలల్లో 2023–34 విద్యా సంవత్సరంలో 9వ తరగతి నుంచి సీబీఎస్ఈ బోధనను అందుబాటులోకి తెచ్చారు. దీంతో దాదాపు 84 లక్షల మంది విద్యార్థులు 2024–25 విద్యా సంవత్సరంలో సీబీఎస్ఈ పరీక్షలు రాసేందుకు సిద్ధమవుతున్నారు. ఈ క్రమంలో ప్రభుత్వం సీబీఎస్ఈ పరీక్షా విధానం రద్దుచేసి విద్యార్థులను గందరగోళంలోకి నెట్టేసింది.

నిర్దాక్షిణ్యంగా 'టోఫెల్' రద్దు..

ఇక పదో తరగతి, ఇంటర్ తర్వాత ఉన్నత విద్యా కోర్సుల్లో మన విద్యార్థులు ఇబ్బందులు పడకుండా, అంతర్జాతీయ విద్యా ప్రమాణాలను అందుకోవాలన్న లక్ష్యంతో ఇంగ్లిష్‌లో ప్రావీణ్యం సంపాదించేందుకు వీలుగా గత విద్యా సంవత్సరం జగన్ సర్కారు టోఫెల్ శిక్షణను ప్రవేశపెట్టింది. ఇందులో భాగంగా.. 3–5 తరగతుల పిల్లల కోసం టోఫెల్ ప్రైమరీ, 6–9 తరగతుల పిల్లల కోసం టోఫెల్ జూనియర్ పేరుతో ప్రాథమిక శిక్షణను ప్రారంభించింది. నాడు-నేడు పథకంలో భాగంగా స్మార్ట్ టీవీలు, ఐఎఫ్‌పీలు అందుబాటులోకి తెచ్చిన స్కూళ్లలో ఈ శిక్షణ అందించారు. ఈ ఏడాది ఏప్రిల్‌లో నిర్వహించిన టోఫెల్ జూనియర్ విభాగంలో 16,52,142 మందికి గాను 11,74,338 మంది (70 శాతం) విద్యార్థులు, ప్రైమరీ విభాగంలో 4,53,265 మందికిగాను 4,17,879 మంది (92 శాతం) విద్యార్థులు పరీక్ష రాశారు. ఈ పరీక్షల్లో ఉత్తీర్ణత సాధించిన విద్యార్థులకు అమెరికాకు చెందిన ఈటీఎస్ సంస్థ సర్టిఫికెట్లను ప్రదానం చేయాల్సి ఉంది. కానీ, గత పరీక్షల ఫలితాలను ప్రకటించకపోగా, ఈ విద్యా సంవత్సరంలో టోఫెల్ శిక్షణను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూర్తిగా రద్దుచేసింది.

ఐబీ శిక్షణకూ అదే గతి..

'టోఫెల్ అనేది డిగ్రీ తర్వాత విదేశాల్లో చదువుకునే వారికి మాత్రమేగాని, స్కూలు పిల్లలకు ఎందుకు? ఈ విధానం సరైంది కాదు'.. అని ఇటీవల ఉపముఖ్యమంత్రి పవన్ ఓ బహిరంగ సభలో వ్యాఖ్యలకు తగ్గట్లుగానే టీడీపీ ప్రభుత్వం టోఫెల్ శిక్షణకు జూలైలో టాటా చెప్పేసింది. అలాగే, అంతర్జాతీయ విద్య కూడా అనవసరమంటూ ఎస్సీఈఆర్టీ కార్యాలయంలోని 'ఐబీ' కార్యాలయాన్ని మూసివేశారు. దీంతో 2025 జూన్ నుంచి అంతర్జాతీయ ప్రామాణిక విద్యగా గుర్తింపు పొందిన ఐబీ సిలబస్‌ను ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో అందించాలన్న లక్ష్యం నీరుగారిపోయింది. వాస్తవానికి.. ఈ ఏడాది ఉపాధ్యాయులకు ఐబీ సిలబస్‌పై శిక్షణ నిర్వహించాలని ఏర్పాట్లుచేశారు. కానీ, ఇప్పుడా కార్యాలయాన్నే తొలగించడంతో మొత్తం ప్రక్రియ అటకెక్కినట్లయింది.

జగన్‌పై కోపంతోనే విద్యపై అక్కసు..

'పేదలకు ఉచితంగా చదువు చెప్పడం ప్రభుత్వ బాధ్యత కాదు, ప్రభుత్వ బడుల్లో సదుపాయాలు ఉండవు, ప్రైవేటు బడులు బాగుంటాయి. డబ్బున్న వారు అక్కడ చదువుకుంటారు, మీరూ ఫీజులు కట్టి ప్రైవేటు స్కూళ్లకు వెళ్లండి'.. అని గతంలో సీఎం హోదాలో చంద్రబాబు బహిరంగంగా అన్నారు. దాదాపు 40 ఏళ్ల రాజకీయ అనుభవం, రాష్ట్రానికి 14 ఏళ్లు సీఎంగా పనిచేసిన ఆయనకు పేదలన్నా.. పేదల పిల్లల చదువులన్నా ఎంత చులకనో ఈ మాటలే చెబుతున్నాయి. ఆయన తన నైజాన్ని మరోసారి రుజువు చేసుకుంటూ పేదల విద్యను నిర్వీర్యం చేసే చర్యలకు పూనుకున్నారు. ఇందులో భాగంగానే కార్పొరేట్ విద్యా సంస్థలకు బాహాటంగా కొమ్ముకాస్తూ రాష్ట్రంలో పేద పిల్లల చదువును పూర్తిగా అంధకారంలోకి నెట్టేస్తున్నారు. ఉదా.. గతంలో తక్కువ మంది విద్యార్థులున్నారని 2014–19 మధ్య 1,785 పాఠశాలలను మూసివేసి అక్కడి విద్యార్థులను గాలికొదిలేశారు. అలాగే, 4,300 ప్రభుత్వ పాఠశాలలను ఆయన హయాంలోనే మూసివేశారు. ఇప్పుడు వైఎస్ జగన్‌పై కోపంతో ఇంగ్లిష్ మీడియం, సీబీఎస్ఈ బోధనకు సైతం అదే గతి పట్టించారు.

సీబీఎస్ఈ పరీక్షలు రద్దు చేస్తూ ఉత్తర్వులు

గత విద్యా సంవత్సరంలో రాష్ట్రంలోని 1,000 ప్రభుత్వోన్నత పాఠశాలల్లో నాటి సీఎం జగన్ అందుబాటులోకి తెచ్చిన సీబీఎస్ఈ బోధనను ప్రస్తుత సీఎం చంద్రబాబు ప్రభుత్వం రద్దుచేసింది. విద్యార్థులకు నిర్వహించిన సామర్థ్య పరీక్షల్లో సీబీఎస్ఈ స్థాయి ప్రమాణాలు లేకపోవడంతో వారందరినీ స్టేట్ బోర్డులోకి మారుస్తున్నట్లు పాఠశాల విద్యాశాఖ కార్యదర్శి కోన శశిధర్ జారీచేసిన ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు. రాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వ సీబీఎస్ఈ పాఠశాలల్లో టెన్త్ విద్యారులు ఉన్నారని, వీరు 2024–25 విద్యా సంవత్సరంలో తొలిసారి సీబీఎస్ఈ పబ్లిక్ పరీక్షలకు హాజరుకానున్నారని.. కానీ, ప్రస్తుత పరిస్థితిల్లో వీరికి టీచింగ్, లెర్నింగ్ సామర్థ్య అంచనా పరీక్షలను నిర్వహించామని ఆయన పేర్కొన్నారు. గతనెలలో జరిగిన ఈ పరీక్షల్లో వెయ్యి పాఠశాలల నుంచి 75,843 మంది విద్యార్థులు హాజరయ్యారని.. కానీ, వారు దారుణంగా విఫలమయ్యారని ఆయన తెలిపారు. అన్ని ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లోను 2025–26 నుంచి ఆరో తరగతి నుంచి విద్యార్థుల్లో ప్రమాణాలు పెంచాలని నిర్ణయించామని, ఈ క్రమంలో ఈ విద్యా సంవత్సరం సీబీఎస్ఈ విద్యార్థులు స్టేట్ బోర్డు పరీక్షలు రాస్తారని ఆ ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు.

మెడికల్ సీట్లు వదులుకోవడం హేయం

- అత్యంత చెత్త ప్రభుత్వం చంద్రబాబుదే
- మాజీ మంత్రి సీదిరి అప్పలరాజు

కాశీబుగ్గ: మెడికల్ సీట్లు వదులుకోవడం హేయమైన చర్య అని.. ఈ విషయంలో ఏకైక అత్యంత చెత్త ప్రభుత్వం చంద్రబాబుదేనని మాజీ మంత్రి సీదిరి అప్పలరాజు మండిపడ్డారు. కూటమి ప్రభుత్వం పులివెందుల ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలలో ఎంబీబీఎస్ సీట్ల భర్తీకి నో చెప్పడం ఏమిటని ప్రశ్నించారు. శ్రీకాకుళం జిల్లా పలాసలో శనివారం మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. ఈ అంశంపై వైద్య, ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి సత్యకుమార్ యాదవ్ మాటలు ఆశ్చర్యం కలిగించాయన్నారు. చంద్రబాబు హామీలకు తాను గ్యారంటీ అన్న పవన్‌కళ్యాణ్ దీనిపై స్పందించాలని కోరారు. రాష్ట్ర చరిత్రలో ఎన్నడూ లేనివిధంగా 17 మెడికల్ కాలేజీలు స్థాపించేందుకు గత సీఎం వైఎస్ జగన్ ఏర్పాట్లు చేశారని, వాటిలో ఐదింటిని పూర్తి చేశారని గుర్తు చేశారు. ఫలితంగా 2023–24లో విజయనగరం, మచిలీపట్నం, రాజమండ్రి, ఏలూరు, నంద్యాలలో వైద్య కళాశాలలు ప్రారంభమై ఒకేసారి 750 మెడికల్ సీట్లు అందుబాటులోకి వచ్చాయన్నారు. మళ్లీ వైఎస్ జగన్ సీఎం అయి ఉంటే.. ఈ విద్యా సంవత్సరంలో పాడేరు, మార్కాపురం, మదనపల్లె, పులివెందుల, ఆదోని వైద్య కళాశాలలు సైతం ప్రారంభమై మరో 750 సీట్లు అందుబాటులోకి వచ్చి ఉండేవని అన్నారు. మరోవైపు ముందుగా నిర్దేశించుకున్నట్లు 2025–26 విద్యా సంవత్సరంలో పిడుగురాళ్ల, పెనుకొండ, పాలకొల్లు, నర్సీపట్నం, పార్వతీపురం, బాపట్ల, అమలాపురంలలో ఏడు కాలేజీలు కూడా ప్రారంభమైతే రాష్ట్రంలో మొత్తం మెడికల్ సీట్లు దాదాపు 5వేలకు చేరేవన్నారు.

నిలకడగా గోదావరి

పోలవరం రూరల్/ధవళేశ్వరం/విజయపురిసౌత్: గోదావరి నది ప్రవాహం శనివారం నిలకడగా సాగుతోంది. పోలవరం ప్రాజెక్టు స్పిల్‌వే వద్ద నీటిమట్టం 31.790 మీటర్లకు చేరుకుంది. స్పిల్‌వే 48 గేట్ల నుంచి 8.15 లక్షల క్యూసెక్కుల నీటిని దిగువకు విడుదల చేస్తున్నారు. కాటన్ బ్యారేజీ వద్ద మొదటి ప్రమాద హెచ్చరికను ఉపసంహరించారు. బ్యారేజ్ నుంచి డెల్టా కాలువలకు 12,700 క్యూసెక్కులు విడుదల చేస్తూ, మిగిలిన 7,81,839 క్యూసెక్కుల నీటిని సముద్రంలోకి వదిలేస్తున్నారు.

నాగార్జునసాగర్ నుంచి కృష్ణాజలాల విడుదల

శ్రీశైలం నుంచి వచ్చే కృష్ణాజలాలు పెరగటంతో శనివారం నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు నాలుగు గేట్లను ఎత్తి కృష్ణానదిలోకి 32,400 క్యూసెక్కులు విడుదల చేస్తున్నారు. సాగర్ జలాశయానికి 77,496 క్యూసెక్కుల నీరు వస్తోంది. సాగర్ కుడికాలువ ద్వారా 10 వేల క్యూసెక్కులు, ఎడమకాలువ ద్వారా 3,667, ప్రధాన విద్యుదుత్పాదన కేంద్రం ద్వారా 29,029, ఎస్ఎల్‌బీసీకి 1,800 క్యూసెక్కులు, వరదకాల్వకు 600 క్యూసెక్కులను విడుదల చేస్తున్నారు.

క్లుప్తంగా...

సోషల్ మీడియాలో పోస్టుకు లైక్ కొట్టినందుకు కేసు

మాజీ డిప్యూటీ సీఎం అంజాద్ బాషా సోదరుడిపై నమోదు

కడప టాస్క్‌ఫోర్స్: రాష్ట్ర హోంమంత్రి వంగలపూడి అనిత, కడప ఎమ్మెల్యే మాధవీరెడ్డిపై సోషల్ మీడియాలో కనిపించిన ఓ పోస్టుకు లైక్ కొట్టినందుకు మాజీ డిప్యూటీ సీఎం అంజాద్‌బాషా సోదరుడు ఎస్‌బీ అహ్మద్‌బాషాపై గత నెలలో కడప చిన్నచౌక్ స్టేషన్ పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు. టీడీపీ నేతల ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసిన పోలీసులు ఈ నెల 12వ తేదీన అహ్మద్‌బాషాకు 41ఏ నోటీసు ఇచ్చి శనివారం చిన్నచౌక్ స్టేషన్‌లో విచారణకు హాజరుకావాలని ఆదేశించారు. అయితే, తనపై కడప చిన్నచౌక్ పోలీసులు పెట్టిన అక్రమ కేసుపై న్యాయపోరాటం చేస్తానని ఎస్‌బీ అహ్మద్ బాషా తెలిపారు. 'సోషల్ మీడియాలో కనిపించిన ఓ పోస్టుకు నేను లైక్ కొట్టాను. దానిని నేను ఎవరికీ షేర్ చేయలేదు. ఆ పోస్టుకు, నాకు ఎటువంటి సంబంధం లేదు. కక్ష సాధింపులో భాగంగా టీడీపీ నేతలు పోలీసులపై ఒత్తిడి తీసుకువచ్చి కేసు పెట్టించినట్లు స్పష్టమవుతోంది. దీనిని చట్టపరంగా ఎదుర్కొంటాను' అని అహ్మద్ బాషా చెప్పారు.

వైఎస్సార్‌సీపీ నుంచి 'కేజే' కుటుంబం బహిష్కరణ

సాక్షి, అమరావతి: చిత్తూరు జిల్లా నగరి నియోజకవర్గానికి చెందిన రాష్ట్ర వైఎస్సార్ ట్రేడ్ యూనియన్ కార్యదర్శి కేజే కుమార్, మాజీ ఈడిగ కార్పొరేషన్ చైర్‌పర్సన్ కేజే శాంతి, వారి కుటుంబసభ్యులను వైఎస్సార్ సీపీ నుంచి తొలగించినట్లు చిత్తూరు జిల్లా వైఎస్సార్‌సీపీ జిల్లా అధ్యక్షుడు భరత్ తెలిపారు. ఈ మేరకు శనివారం ఆయన ఒక ప్రకటన విడుదల చేశారు. కేజే కుమార్, కేజే శాంతి, వారి కుటుంబ సభ్యులు పార్టీ సిద్ధాంతాలకు, పార్టీ ఆశయాలకు విరుద్ధంగా పనిచేస్తున్నారని స్థానిక నాయకుల ద్వారా జిల్లా పార్టీ కార్యాలయానికి ఫిర్యాదు అందిందన్నారు. వారిపై పేర్కొనబడిన అభియోగాలు వాస్తవమని పార్టీ క్రమశిక్షణ కమిటీ సిఫారసు చేసిందని.. దీంతో వారిని పార్టీ నుంచి తొలగిస్తూ, పార్టీ ప్రాథమిక సభ్యత్వాన్ని రద్దు చేసినట్లు తెలిపారు. ఇక మీదట వారు పాల్పడే చట్టవిరుద్ధమైన కార్యక్రమాలకు పార్టీకి ఎలాంటి సంబంధం లేదని స్పష్టం చేశారు.

నటి జత్వానీ ఫిర్యాదుపై ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు

గతంలో ఆమెను స్టేషన్‌కు తీసుకువచ్చిన ఏసీపీ, సీఐల సస్పెన్షన్?

ఇబ్రహీంపట్నం స్టేషన్ నుంచి బయటకు వస్తున్న జత్వానీ, ఆమె తల్లిదండ్రులు

ఇబ్రహీంపట్నం (మైలవరం): ముంబైకి చెందిన హీరోయిన్ కాదంబరి జత్వానీ ఎన్టీఆర్ జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం పోలీస్ స్టేషన్‌లో కుక్కల విద్యాసాగర్ తదితరులు తనను మానసికంగా, శారీరకంగా వేధింపులకు గురిచేశారని ఇచ్చిన ఫిర్యాదు మేరకు ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేసినట్లు సీఐ ఎ.చంద్రశేఖర్ తెలిపారు. జత్వానీ, ఆమె తల్లిదండ్రులను శనివారం స్టేషన్‌కు పిలిపించి విచారణ చేశారు. ఆమె సమక్షంలోనే ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేశారనే ప్రచారం జరుగుతోంది. నాలుగు గంటలపాటు ఆమె స్టేషన్‌లో ఉన్నారు. ఆమె ఫిర్యాదు మేరకు ఏ-1 ముద్దాయిగా కుక్కల విద్యాసాగర్, మరికొందరిని నిందితులుగా గుర్తించినట్లు సీఐ తెలిపారు. విచారణ అనంతరం మిగిలిన వారిపేర్లు వెల్లడిస్తామన్నారు. గతంలో ఈ కేసులో జత్వానీని తీసుకువచ్చి ఇబ్రహీంపట్నంలో విచారణ చేపట్టిన ఏసీపీ హనుమంతరావు, సీఐ ఎం.సత్యనారాయణను ఉన్నతాధికారులు సస్పెండ్ చేసినట్లు తెలిసింది.

తలలు నరికి గుమ్మానికి వేలాడ తీస్తా

వెంకటగిరి జనసేన నాయకులకు అదే పార్టీ నేత 'గూడూరు' వార్నింగ్

వెంకటగిరి రూరల్: 'వెంకటగిరి నియోజకవర్గంలో కొందరు జనసేన నాయకులు పార్టీని అడ్డం పెట్టుకుని డబ్బులు దండుకుంటున్నారు. నన్ను, నా కుటుంబ సభ్యులను ఉద్దేశపూర్వకంగా దూషిస్తున్నట్లు కూడా సమాచారం ఉంది. నేను పార్టీ నిబంధనలకు కట్టుబడి పని చేస్తున్నాను. లేకపోతే వారి తలలు నరికి గుమ్మానికి వేలాడతీసేవాడిని..' అని తిరుపతి జిల్లా వెంకటగిరి జనసేన నియోజకవర్గ పాయింట్ ఆఫ్ కాంటాక్ట్(పీవోసీ)గా వ్యవహరిస్తున్న గూడూరు వెంకటేశ్వర్లు ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు. వెంకటగిరిలోని జనసేన పార్టీ కార్యాలయంలో శనివారం ఏర్పాటు చేసిన విలేకరుల సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడారు. జనసేన ఆవిర్భావం నుంచి తన సొంత నిధులు ఖర్చు చేసి పార్టీ పటిష్టత కోసం కృషి చేశానని వెంకటేశ్వర్లు తెలిపారు. ఎన్నికల ముందు జనసేనలోకి వచ్చిన తోట కృష్ణ... పార్టీకి తీవ్ర నష్టం కలిగించేలా వ్యవహరిస్తున్నారని ఆరోపించారు. నెల్లూరు సిటీ పీవోసీగా వ్యవహరిస్తున్న వేములపాటి అజయ్‌కుమార్ వెంకటగిరి రాజకీయాల్లో జోక్యం చేసుకుంటున్నారని, ఎమ్మెల్యేకు ఫోన్ చేసి స్థానిక రాజకీయాలపై పెత్తనం చేయాలని చూస్తున్నారని, ఆయన వైఖరిని తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నానని వెంకటేశ్వర్లు చెప్పారు.

విజయవాడ పాయకాపురం పైపుల రోడ్డులో పేరుకుపోయిన చెత్తను తరలిస్తున్న వాహనాలు

జీవిత కాలం కష్టం.. చెత్త కుప్పల పాలు

ఏళ్ల తరబడి పేద ప్రజల రెక్కల కష్టం.. ఇదిగో.. ఇలా వరద పాలై రోడ్డు పక్కకు చేరింది. బుడమేరు వరదకు ఇళ్లలో వస్తువులన్నీ పాడైపోయాయి. కాస్త పనికొచ్చే వస్తువులను పాత సామాన్ల వాళ్లు తృణమో పణమో ఇచ్చి పట్టుకెళ్తున్నారు. అందుకూ పనికిరాని వస్తువులను బాధితులు రోడ్లపై పడేస్తున్నారు. దీంతో విజయవాడలోని వరద ప్రాంతాల్లో రోడ్ల పక్కన పాడైన ఇంటి సామాగ్రి గుట్టలు గుట్టలుగా పేరుకుపోతోంది. వాటిని ప్రభుత్వ సిబ్బంది దాదాపు 400 ట్రాక్టర్లలో పైపులరోడ్డు వద్దకు తరలిస్తున్నారు. గుంటూరు, గన్నవరం, ఏలూరు, రాజమండ్రి నుంచి కూడా వరదల్లో మునిగి పనికిరాని సామగ్రిని విజయవాడ పైపులరోడ్డుకు తరలిస్తున్నవారు. అక్కడి నుంచి మేజర్ డంపింగ్ యార్డ్ అయిన ఎక్సెల్ ప్లాంట్‌కు తరలిస్తున్నారు. **- సాక్షి, అమరావతి**

విజయవాడ పైపులరోడ్డు వెంబడి పడేసిన పాడైపోయిన ఫర్నిచర్

మానని గాయం.. తీరని నష్టం

15 రోజులైనా మారని బుడమేరు వరద బాధితుల బతుకులు

ఈమె పేరు లావణ్య. ఆమె భర్త నర్సింహారావు. ముగ్గురమ్మాయిల్లో పెద్దమ్మాయికి పెళ్లి చేశారు. ఆమె ప్రస్తుతం రెండు నెలల బిడ్డకు తల్లి. వీరంతా సింగ్ నగర్ శాంతినగర్‌లో రూ.5 వేలకు అద్దె ఇంట్లో నివసిస్తున్నారు. గత నెల 31 అర్ధరాత్రి హఠాత్తుగా వచ్చిన వరద ఇంటిని ముంచేసింది. సామాన్లు తీసుకునే సమయం కూడా లేదు. చంటిబిడ్డను తీసుకొని అందరూ డాబా పైకి పరిగెత్తారు. కేవలం ఓ బరఖాని పైకప్పుగా మార్చుకుని దాని కిందే మూడు రోజులు బతికారు. వీరి అవస్థ చూసి బాలింతరాలికి పక్కింటి వారు ఆశ్రయమిచ్చారు. సహాయక చర్యలకు వచ్చిన హెలికాప్టర్ గాలికి బరఖా చిరిగిపోవడంతో వారం రోజులు వానలోనే గడిపారు. సరైన తిండి, నిద్ర లేవు. వరద తగ్గాక కిందకొచ్చి చూస్తే ఇల్లంతా బురద. ఏ వస్తువూ మిగల్లేదు. మిషన్ కుడితే గానీ ఇల్లు గడవదు. ఇప్పుడదీ పాడైంది. సెప్టిక్ ట్యాంకు నిండా బురద చేరడంతో కనీసం కాలకృత్యాలకూ నరకం చూడాల్సి వస్తోందని ఆ కుటుంబం విలపిస్తోంది.

సాక్షి, అమరావతి

బుడమేరు వరద బాధితుల్లో ఎవరిని కదిపినా ఒకటే వేదన. 15 రోజులైనా వరద కష్టాలు వీడలేదు. ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం లక్షకు పైగా కుటుంబాలకు మానని గాయాన్ని మిగిల్చింది. బతుకులను దుర్భరంగా మార్చింది. గత నెల 31న అర్ధరాత్రి విరుచుకుపడ్డ వరదకు సర్వస్వం కోల్పోయి విలపిస్తున్న విజయవాడ శాంతినగర్, పాయకాపురం, పైపుల రోడ్డు, వాంబేకాలనీ, డాబాకోట్లు సెంటర్, ఇందిరానాయక్ నగర్, సింగ్‌నగర్ నుంచి 'సాక్షి' గ్రౌండ్ రిపోర్ట్.

కండ్రికలో ఇంట్లోని మురుగునీటిని ఎత్తి పోస్తున్న వరద బాధితులు

ఈ సమయంలో ఓటీపీలా?

వరద నష్టం అంచనాల్లోనూ ఓటీపీ అడగడంపై బాధితులు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. వరదల్లో సెల్ ఫోన్లే పోతే ఓటీపీలు ఎలా వస్తాయని అంటున్నారు. భవిష్యత్తుపై బెంగతో దాతలు, స్వచ్ఛంద సంస్థలను ఆశ్రయిస్తున్నారు. పలు స్వచ్ఛంద సంస్థలు లాటరీ పద్ధతిలో కొన్ని ఇళ్లను దత్తత తీసుకుంటామని చెబుతున్నాయి.

డాబాల పైనే జీవనం

సింగ్‌నగర్‌లో ఇంటిపైనే ఉంటున్న ఓ కుటుంబం

అర్ధరాత్రి వేళ విజయవాడను ముంచెత్తిన బుడమేరు వరద దాదాపు 60 మంది ప్రాణాలను మింగేసింది. మరునాడే సీఎం చంద్రబాబు వరద ప్రాంతాల్లో తిరుగుతూ ప్రచారార్భాటం మొదలెట్టారు. సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో సాయమంటూ ఊదరగొట్టారు. చేసింది శూన్యం. లక్షలాది మంది నిరాశ్రయుల్లో ఒక్కరికీ ఒక్క రూపాయి తక్షణ సాయం ఇవ్వకుండా తప్పించుకు తిరిగారు. 10 రోజులయ్యాక వరదను జయించేశామని ప్రకటించేసుకుని వెళ్లిపోయారు. ప్రభుత్వ యంత్రాంగమూ మాయమైంది. ఇప్పుడక్కడ మిగిలింది బురద, బాధితులే. బాధితుల పరిస్థితిలో మార్పు లేదు. అక్కడక్కడా పారిశుద్ధ్య సిబ్బంది మాత్రం కనిపిస్తున్నారు. ప్రతి ఇంటిలోనూ విలువైన సామాగ్రి మొత్తం నీటిపాలైంది. అనేక ఇళ్లు నివాసానికి పనికిరాకుండా పోయాయి. బురద కడుగుతామన్న ఫైరింజన్లు కూడా అదృశ్యమైపోయాయి. ఇంట్లో పేరుకున్న బురదను ప్రజలే తొలగించుకుంటున్నారు. ఇందుకు ఇంటికి రూ.5 వేలు నుంచి రూ.10 వేలు ఖర్చవుతోందని ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. బురద తొలగకపోవడంతో ఇప్పటికీ డాబాలపైనే ప్లాస్టిక్ సంచుల గుడారాల కిందే జీవిస్తున్నారు.

ఇక అన్నీ పాత సామాన్లే

వరదకు ఇంట్లో గిన్నెల నుంచి విలువైన టీవీలు, ఫ్రిజ్‌లు, ఏసీలు, మంచాలు, కుర్చీలు.. ఇలా అన్ని వస్తువులూపనికిరాకుండా పోయింది. పుస్తకాలు, దుస్తులను వీధుల్లో ఆరబెట్టుకొంటున్నారు. పనికి రావనుకున్న టీవీలు, వాషింగ్ మెషీన్లు, ఏసీలు, ఇతర సామాగ్రిని రోడ్ల పక్కన పడేశారు. వాటిని కేజీల లెక్కన అమ్ముకుంటున్నారు. దీంతో పాత సామాన్లు కొనే వారు గతంలో కేజీకి రూ.20 ఇస్తే ఇప్పుడు రూ.10 కే అడుగుతున్నారు. పుస్తకాలన్నీ పాడవడంతో పిల్లలు స్కూళ్లకు వెళ్లడంలేదు. వీధుల్లో పేరుకున్న చెత్త, మురుగు, దుర్గంధంతో వ్యాధులు ప్రబలుతున్నాయి. అనేక మంది జ్వరం, వాంతులు, విరేచనాలతో బాధపడుతున్నారు. ఇంత కష్టంలో తాముంటే ఎమ్మెల్యేలు, కార్పొరేటర్లు ఏమైపోయారని బాధితులు మండిపడుతున్నారు. వలంటీర్లు, సచివాలయ సిబ్బందే తమను బతికించారని చెబుతున్నారు.

విలువైన సామాగ్రిని పాత సామాన్లుగా విక్రయిస్తున్న వరద బాధితులు

ఓట్లేయించుకున్న వారేరి?

ఇంట్లో సామాన్లన్నీ పాడైపోయాయి. కట్టు బట్టలు మినహా ఏమీ మిగల్లేదు. ఏ ఒక్కరూ సాయం చేయలేదు. కనీసం తిండి కూడా పెట్టలేదు. రోడ్డు వరకూ వరదలోనే వెళ్లి తెచ్చుకున్నాం. ప్రభుత్వం ముందుగానే హెచ్చరించి ఉంటే ఎక్కడికైనా వెళ్లి పోయేవాళ్లం. మా ఏరియా వలంటీర్, సచివాలయ సిబ్బంది తప్ప మా బాగోగులు చూసేందుకు ఎవరూ రాలేదు. ఓట్లేయించుకున్న ఎమ్మెల్యే, కార్పొరేటర్ కన్నెత్తి చూడలేదు. – **పావని**, శాంతినగర్

స్కూలుకి వెళ్లడంలేదు

ప్రైవేటు స్కూల్లో తొమ్మిదో తరగతి చదువుతున్నాను. వరదకు మా ఇల్లు మొత్తం మునిగిపోయింది. పక్కింటి వాళ్లు ఆశ్రయం ఇచ్చారు. పుస్తకాలన్నీ తడిసిపోయాయి. ఇప్పుడు వాటిని ఆరబెట్టుకుంటున్నా. స్కూలుకు వెళ్లడంలేదు. – **ప్రణవి**, వాంబేకాలనీ

ఆరోగ్యం పాడైంది

ఇల్లు మొత్తం మునిగిపోవడంతో డాబాపైకి వచ్చేశాం. బరఖా కిందే ఉంటున్నా. నా ఆరోగ్యం పాడైంది. జ్వరం, వాంతులు, విరేచనాలతో బాధపడుతున్నాను. నా కుమారుడికి ఇటీవలే పోలియో వచ్చింది. ఇప్పుడు మా పరిస్థితి ఇలా అయ్యింది. ఎలా బతకాలో ఏమీ అర్థం కావడం లేదు. – **నాగమణి**, శాంతి నగర్

ఏదీ మిగల్లేదు

ఇంట్లో వాషింగ్ మెషిన్లు, కూలర్లు, మోటర్, టీవీ.. ఇలా ఏదీ మిగల్లేదు. రూ.2 లక్షల వరకూ నష్టం వచ్చింది. మూడు రోజులు వరద నీటిలోనే ఉన్నాం. ప్రభుత్వం తాగేందుకు గుక్కెడు నీళ్లు కూడా ఇవ్వలేదు. అతికష్టం మీద వరద నుంచి బయటపడి బంధువుల ఇంటికి వెళ్లిపోయాం. తిరిగొచ్చి చూస్తే ఇల్లంతా బురద. సామానంతా పాడైపోయింది. – **దివ్యభారతి**, పాయకాపురం

పీహెచ్‌సీల్లో నిలిచిన సేవలు

ఇన్‌సర్వీస్ కోటా కోతకు నిరసనగా డాక్టర్ల సమ్మె

సాక్షి, అమరావతి: పీజీ వైద్య విద్యలో ఇన్ సర్వీస్ కోటాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కుదించటానికి నిరసనగా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల్లో (పీహెచ్‌సీ) డాక్టర్లు వైద్య సేవలను శనివారం నిలిపివేశారు. దీంతో ప్రజలు తీవ్ర అవస్థలకు గురయ్యారు. జీవో నంబర్ 85 వెంటనే రద్దు చేయాలని వైద్యులు డిమాండ్ చేశారు. అత్యవసర సేవలు మినహా ఇతర వైద్య సేవలన్నింటికి దూరంగా ఉంటూ పీహెచ్‌సీ డాక్టర్లు సమ్మె చేపట్టారు. చర్చలకని పిలిచిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తమను తీవ్ర అవమానానికి గురి చేసిందని పీహెచ్‌సీ వైద్యుల సంఘం పేర్కొంది. ప్రభుత్వానికి స్పెషలిస్ట్ వైద్యుల అవసరం లేదని, ప్రభుత్వాస్పత్రుల్లో కంటే ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల్లోనే మెరుగైన వైద్యం అందిస్తున్నారని ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి కృష్ణబాబు, ఆరోగ్య కుటుంబ సంక్షేమ కమిషనర్ హరికిరణ్ హేళనగా మాట్లాడారని ఆవేదన వ్యక్తంచేశారు. ఇందుకు నిరసనగా మెరుగైన వైద్యం కోసం ప్రజలు ప్రైవేట్ ఆస్పత్రులకు వెళ్లాలంటూ కృష్ణబాబు పేరిట పీహెచ్‌సీలన్నింటిలో నోటీసులను ప్రదర్శించారు. ప్రభుత్వానికి స్పెషలిస్ట్ వైద్యులు అవసరం లేదని ఎలా చెబుతారని నిలదీశారు. పెరుగుతున్న వైద్య అవసరాలకు అనుగుణంగా డాక్టర్ల సంఖ్యను ప్రభుత్వం పెంచదా? అని ప్రశ్నించారు. డాక్టర్ల సమ్మె తీవ్రతరం కావడంతో వైద్య సంఘం ప్రతినిధులకు సాయంత్రం ఫోన్ చేసిన కమిషనర్ ప్రభుత్వానికి కొంత

పీహెచ్‌సీలో వైద్యులు, వైద్య, ఆరోగ్యశాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ పేరిట ప్రదర్శించిన నోటీసులు

సమయం ఇవ్వాలని కోరినట్లు తెలిసింది. ఈ క్రమంలో ఆదివారం తలపెట్టిన చలో విజయవాడ కార్యక్రమం వాయిదా పడింది. పీహెచ్‌సీ వైద్యులు చేపట్టిన సమ్మెకు ఏపీ ప్రభుత్వ వైద్యుల సంఘం మద్దతు తెలుపుతున్నట్లు సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు డాక్టర్ జయధీర్ ప్రకటించారు. ఏపీ ఎన్జీవో, స్టాఫ్ నర్స్, సీహెచ్వో, ఎంఎల్‌హెచ్‌పీ సంఘాలు కూడా సమ్మెకు మద్దతుగా నిలిచాయని వెల్లడించారు. నిరవధిక నిరాహార దీక్షలో పాల్గొంటామని స్పష్టం చేశారు.

పేదల వైద్య సేవలపై తీవ్ర ప్రభావం

పీజీ వైద్య విద్యలో ఇన్‌సర్వీస్ కోటా కుదింపు నిర్ణయం దళిత, గిరిజన, బలహీన వర్గాలకు వైద్య సేవలపై తీవ్ర ప్రభావం చూపుతుందని ది పేరెంట్స్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఏపీ పేర్కొంది. గ్రామీణ, గిరిజన ప్రజలకు అత్యున్నత వైద్య సేవలు అందాలనే లక్ష్యంతో ఇన్‌సర్వీస్ కోటాను తెచ్చినట్టు గుర్తు చేశారు. కోటాను గత సర్కారు క్లినికల్‌లో 30 శాతం, నాన్ క్లినికల్‌లో 50 శాతానికి పెంచగా, ఈ ప్రభుత్వం క్లినికల్‌లో 15, నాన్ క్లినికల్‌లో 30 శాతానికి తగ్గించటాన్ని నిరసిస్తున్నామన్నారు. స్పెషలిస్ట్ వైద్యుల అవసరం లేదని ప్రభుత్వం వాదిస్తోందని, అదే నిజమైతే 488 స్పెషలిస్ట్ పోస్టులకు ఎందుకు నోటిఫికేషన్ ఇచ్చారని ప్రశ్నించారు.

మరోసారి చర్చలకు పిలుస్తాం..

వైద్యులతో చర్చల సందర్భంగా ఇన్ సర్వీస్ కోటా కుదించటానికి కారణాలను వివరించినట్లు ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ కమిషనర్ హరికిరణ్ ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. చర్చల సారాంశాన్ని మంత్రికి తెలియచేశామన్నారు. త్వరలో మళ్లీ చర్చలకు పిలుస్తామని, విధులు కొనసాగించాలని కోరారు.

రేపు చలో విజయవాడ..

మరోసారి చర్చలకు పిలుస్తామని ప్రభుత్వం ప్రకటించిన నేపథ్యంలో 24 గంటలు సమయం ఇస్తున్నట్లు పీహెచ్‌సీ వైద్యుల సంఘం రాష్ట్ర వైస్ ప్రెసిడెంట్ డాక్టర్ యూనిస్‌మీర్ ప్రకటించారు. 'చలో విజయవాడ' కార్యక్రమాన్ని సోమవారం నిర్వహిస్తామన్నారు. సెకండరీ హెల్త్, ప్రభుత్వ వైద్యుల సంఘం, నర్స్, వైద్య సిబ్బంది సంఘాలు ఇందులో పాల్గొంటాయన్నారు. సోమవారం సాయంత్రంలోగా చర్చలు జరిపి తమ డిమాండ్లను ఆమోదించని పక్షంలో నిరవధిక నిరాహార దీక్షకు దిగుతామని ప్రకటించారు.

టీడీపీ ఆఫీసును ముట్టడించిన వరద బాధితులు

దాతలిచ్చిన సరుకులనూ టీడీపీ వాళ్లకే పంచుతున్నారంటూ సింగ్‌నగర్ మహిళల ఆగ్రహం

ఎమ్మెల్యే బొండా ఉమా కార్యాలయం సిబ్బందిని నిలదీస్తున్న మహిళలు

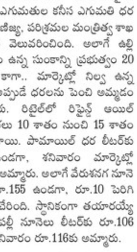
అజిత్‌సింగ్ నగర్ (విజయవాడ సెంట్రల్): వరద బాధితులకు దాతలు సమకూర్చిన సరుకులను సైతం టీడీపీ నాయకులు దోచుకుంటున్నారని విజయవాడ 62వ డివిజన్‌లోని వరద బాధితులు ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు. ఇందుకు సంబంధించిన వివరాలు... వరద బారిన పడిన వారికి సహాయం చేసేందుకు పలు స్వచ్ఛంద సంస్థలు ముందుకొచ్చాయి. స్థానికంగా ఉంటున్న టీడీపీ నాయకులు కొందరు దాతలు ఇస్తున్న సాయాన్ని తామే పంచుతామని నమ్మించి తీసుకుంటున్నారు. ఆ తరువాత వాటిని బాధితులకు ఇవ్వకుండా.. టీడీపీ కార్యకర్తలకు, తమ బంధువులు, స్నేహితులకే ఇచ్చుకుంటున్నారు. దీంతో విసిగిపోయిన వరద బాధితులు నున్న రూరల్ పోలీస్ స్టేషన్ వెనుక శనివారం రాత్రి ఆందోళన చేపట్టారు. అక్కడి నుంచి వెళ్లి ఎమ్మెల్యే బొండా ఉమా కార్యాలయాన్ని ముట్టడించారు. తమను నిలదీసిన మహిళలపై ఎమ్మెల్యే అనుచరులు, సెక్యూరిటీ గార్డులు తిట్ల పురాణం అందుకున్నారు. దీంతో ఒక్కసారిగా అసహనానికి గురైన మహిళలు టీడీపీ నాయకులపై తీవ్రస్థాయిలో విరుచుకుపడ్డారు. తమకు వచ్చే సాయాన్ని రాకుండా చేస్తున్నారని, దేవుడు క్షమించడంటూ శాపనార్థాలు పెట్టారు. ఈ క్రమంలో ఓ టీడీపీ నాయకుడు ఫోన్‌లో బాధిత మహిళలను దుర్భాషలాడారు. ఈ క్రమంలో సహాయం కోసం వస్తే బూతులు తిడతారా.. అని మహిళలు నిలదీశారు. మహిళల ఆందోళనతో టీడీపీ కార్యాలయం వద్ద రాత్రి 11 గంటల వరకు గందరగోళ వాతావరణం నెలకొంది.

వంటనూనెలు ప్రియం

- ముడి నూనెల దిగుమతిపై సుంకం విధించిన కేంద్రం
- రిఫైన్డ్ ఆయిల్స్‌పై 20 శాతం పెంపు

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: వంట నూనెల ధరలు ప్రియం కానున్నాయి. ముడి పామాయిల్, సోయాబీన్, సన్‌ఫ్లవర్ ఆయిల్స్‌పై 20 శాతం దిగుమతి సుంకం (బేసిక్ కస్టమ్స్ డ్యూటీ) విధిస్తూ కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. ఇప్పటి వరకు వీటిపై ఎటువంటి సుంకం లేదు. అలాగే శుద్ధి చేసిన (రిఫైన్డ్) పామాయిల్, సోయా, సన్‌ఫ్లవర్ నూనెలపై దిగుమతి సుంకాన్ని ప్రస్తుతం ఉన్న 12.5 నుంచి 32.5 శాతానికి పెంచారు. ఈ మేరకు కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ శనివారం నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. దిగుమతి సుంకంతోపాటు అగ్రికల్చర్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ డెవలప్‌మెంట్ సెస్‌తోపాటు సోషల్ వెల్ఫేర్ సర్‌చార్జ్ అదనం. విదేశాల నుంచి తక్కువ ధరకు ముడి, శుద్ధి చేసిన నూనెల దిగుమతులతో భారత్‌లో నూనె గింజల ధరలు క్షీణిస్తున్న కారణంగా దేశీయ రైతులకు మేలు చేకూర్చే లక్ష్యంతో ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నట్టు ప్రభుత్వం వెల్లడించింది. ఈ నేపథ్యంలో డిమాండ్ పడిపోయి విదేశాల నుంచి పామాయిల్, సోయా, సన్‌ఫ్లవర్ ఆయిల్ కొనుగోళ్లు తగ్గుతాయని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. ప్రపంచంలో వంట నూనెలను అత్యధికంగా భారత్ దిగుమతి చేసుకుంటోంది. మొత్తం వినియోగంలో దిగుమతుల వాటా ఏకంగా 70 శాతం ఉంటోంది. పామాయిల్ దిగుమతుల వాటా 50 శాతంపైనే. కాగా, బాస్మతి బియ్యం ఎగుమతుల కనీస ఎగుమతి ధర పరిమితిని తొలగిస్తూ వాణిజ్య, పరిశ్రమల మంత్రిత్వ శాఖ శనివారం ఒక ప్రకటన వెలువరించింది. అలాగే ఉల్లి ఎగుమతులపై 40 శాతం ఉన్న సుంకాన్ని ప్రభుత్వం 20 శాతానికి తగ్గించింది. కాగా.. మార్కెట్లో నిల్వ ఉన్న నూనెలపై వర్తకులు అప్పుడే ధరలను పెంచి అమ్మడం ప్రారంభించారు. రిటైల్‌లో రిఫైన్డ్ ఆయిల్ ప్యాకెట్ల ధరలు 10 శాతం నుంచి 15 శాతం దాకా పెరిగాయి. పామాయిల్ ధర లీటర్‌కు రూ.95 ఉండగా, శనివారం మార్కెట్లో రూ.105కు అమ్మారు. అలాగే వేరుశనగ నూనె లీటర్‌కు రూ.155 ఉండగా, రూ.10 పెరిగి రూ.165కి చేరింది. స్థానికంగా తయారయ్యే సాధారణ పల్లీ నూనెలు లీటర్‌కు రూ.106 ఉండగా, శనివారం రూ.116కు అమ్మారు.

వరద బాధితులను ఆదుకోవడంలో ప్రభుత్వం విఫలం

- దీనిని మానవ హక్కుల ఉల్లంఘనగా ప్రకటించండి
- హైకోర్టులో ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం

సాక్షి, అమరావతి: 'విజయవాడలో వరదను ఎదుర్కోవడం, బాధితులను ఆదుకోవడం, పునరావాసం కల్పించడం, ఆహారం అందించడంలో ప్రభుత్వం పూర్తిగా విఫలమైంది. దీనిని మానవ హక్కుల ఉల్లంఘనగా ప్రకటించాలి' అని కోరుతూ ఒంగోలుకు చెందిన విశ్రాంత పాత్రికేయుడు నాతాని భూపతిరావు హైకోర్టులో ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం (పిల్) దాఖలు చేశారు. 'బుడమేరు గేట్లు ఎత్తే ముందు ప్రజలను అప్రమత్తం చేయకపోవడాన్ని నేరపూరిత నిర్లక్ష్యంగా, విశ్వాసఘాతుకంగా ప్రకటించాలి. బాధ్యులపై కఠిన చర్యలు తీసుకునేలా ఆదేశాలు ఇవ్వాలి' అని భూపతిరావు తన పిటిషన్‌లో కోర్టును కోరారు. ఈ వ్యాజ్యంలో కేంద్ర హోం, ఎర్త్ సైన్సెస్, అటవీ, పర్యావరణ శాఖల కార్యదర్శులను, ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి, జలవనరుల శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి, పురపాలక శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి, జలవనరుల శాఖ ఇంజనీర్ ఇన్ చీఫ్ తదితరులను ప్రతివాదులుగా పేర్కొన్నారు. అంతేకాకుండా ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడిని వ్యక్తిగత హోదాలో ప్రతివాదిగా చేర్చారు.

మనమేమి అడిగినను ఆయన మన మనవి ఆలకించునని
మన మెరిగిన యెడల మన మాయనను వేడుకొనినవి
మనకు కలిగిన వని యెరుగుదుము.

– క్రైస్తవ ధర్మం

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సరం,
దక్షిణాయనం, వర్ష ఋతువు,
భాద్రపద మాసం, **తిథి:** శు.ద్వాదశి ప.3.01 వరకు తదుపరి త్రయోదశి, **నక్షత్రం:** శ్రవణం సా.4.56 వరకు తదుపరి ధనిష్ఠ,
వర్జ్యం: రా.8.45 నుండి 10.16 వరకు,
దుర్ముహూర్తం: సా.4.23 నుండి 5.12 వరకు, **అమృతఘడియలు:** ఉ.6.31 నుండి 8.25 వరకు.

సూర్యోదయం : 5.50
సూర్యాస్తమయం : 6.02
రాహుకాలం : సా.4.30 నుంచి 6.00 వరకు
యమగండం : ప.12.00 నుంచి 1.30 వరకు

కమలా హ్యారిస్ (అధ్యక్ష అభ్యర్థి)

రాయని డైరీ

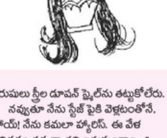
మాధవ్ శింగరాజు

ఇగోను ప్రదర్శించే వాళ్లను చూస్తే శిలాయుగం మనుషులు గుర్తొచ్చి చప్పున నాకు నవ్వొచ్చేస్తుంది. వాళ్ల ముఖాన్నే నవ్వేస్తాను. అందుకు వారికి నా ధన్యవాదాలు. వారిలా నన్నెవ్వరూ నవ్వించలేరు మరి!

కిచెన్ థ్రిల్లర్ 'ద బేర్' నుంచి, క్రైమ్ సాల్వింగ్ కామెడీ 'మూన్‌లైటింగ్' వరకు; డార్క్ హ్యూమర్ 'కర్బ్ యువర్ ఎంథూజియాజం' నుంచి కామెడీ క్లాసిక్ 'మార్టిన్' వరకు... ఏ ఒక్క ఆల్ టైమ్ బెస్ట్ టీవీ కామెడీ షో కూడా నన్నింత వరకూ డోనాల్డ్ ట్రంప్ నవ్వించినంతగా నవ్వించలేదు!

మంగళవారం రాత్రి ఫిలడెల్ఫియాలో ట్రంప్‌తో డిబేట్ కోసం స్టేజ్ పైకి వెళ్లక ముందు నుంచే నేను నవ్వాపుకోలేకుండా ఉన్నాను. నవ్వితే బాగుండదనుకున్న చోట నవ్వును బలవంతంగా ఆపుకోవటం ఎంత కష్టమో కడుపార నవ్వే అలవాటున్న వారందరికీ తెలిసే ఉంటుంది.

ట్రంప్‌ని చూడగానే నాకొచ్చే నవ్వు 'ఫేక్ స్మైల్' కాదు. 'సోషల్ స్మైల్' కాదు. ఆ రెండూ కాని 'డూషన్ స్మైల్'! కళ్ల నుంచి, నోటి నుంచి, దవడ కండరాల నుంచి ఏకకాలంలో దడేల్మని తన్నుకొచ్చే నవ్వు అది. ఇగోయిస్టు శిలాయుగ

పురుషులు స్త్రీల డూషన్ స్మైల్‌ను తట్టుకోలేరు.

నవ్వుతూ నేను స్టేజ్ పైకి వెళ్లటంతోనే, "హాయ్! నేను కమలా హ్యారిస్. ఈ వేళ మనిద్దరం చక్కగా చర్చించుకుందాం..." అన్నాను... ట్రంప్‌కి నా చేయి అందిస్తూ.

"మిమ్మల్ని కలవటం సంతోషం. సరదాగా మాట్లాడుకుందాం..." అన్నారాయన మూతి బిగించుకుని తన చేతిని ముందుకు చాస్తూ!

ఆయనకు నా నవ్వుతోనే ప్రాబ్లం తప్ప నా చేతితో ప్రాబ్లం కాదు కనుక నా నవ్వు ముఖాన్ని సీరియస్‌గా చూస్తూ, నా చేతి వంక నవ్వుతూ చూశారు!

డిబేట్ మొదలైంది. పూర్తయింది.

ఇగోయిస్టులు 'విషయం' ఏమిటో అది మాట్లాడరు. 'వ్యక్తి' ఎవరో వారి గురించి మాట్లాడతారు. ట్రంప్ డిబేట్‌లో అమెరికా లేదు. నేను మాత్రమే ఉన్నాను!

"ఈవిడ గారు యాంటీ ఇజ్రాయిల్. ఆ దేశ ప్రధాని మన సభలో ప్రసంగించటానికి ఇంత దూరం అమెరికా వస్తే ఈమె సభలో లేకుండా వెళ్లి ఆఫ్రికన్ సోదరీమణుల సంఘ సమావేశంలో కూర్చున్నారు. అందులో సభ్యురాలైనా కాకుండానే..." అన్నారు!

"ఈమె బ్లాక్ అని ఒక చోట చదివాను. బ్లాక్ కాదని ఇంకో చోట చదివాను. బ్లాక్ అయినా, కాకున్నా నాకేంటి..." అన్నారు!

"ఈమె కనుక అమెరికా ప్రెసిడెంట్ అయితే కడుపులోని పిండాన్నే కాదు, కడుపులోంచి బయటికి వచ్చేసిన శిశువును కూడా చంపేసే చట్టాన్ని తీసుకొచ్చేస్తారు..." అన్నారు!

ట్రంప్‌కు, నాకు మధ్య జరిగిన డిబేట్‌పై అమెరికా అంతటా డిబేట్‌లు జరుగుతున్నాయి. ఎవరిది పైచేయి? ట్రంప్‌దా, కమలా హ్యారిస్‌దా అని టీవీలు డిబేట్‌లు నడిపిస్తున్నాయి.

"ఇది చూశారా మిస్ హ్యారిస్..." అంటూ నవ్వుతూ వచ్చారు టిమ్ వాల్జ్! ఆయన చేతిలో 'ఫైనాన్షియల్ రివ్యూ' పత్రిక ఉంది. వాల్జ్ వైస్-ప్రెసిడెంట్‌గా నా రన్నింగ్ మేట్.

'కమలా హ్యారిస్ నవ్వు ట్రంప్‌ను ఓడించటానికి ఎలా ఉపయోగ పడుతుందంటే...' అంటూ ఆ పత్రిక నా నవ్వు గురించి పెద్ద వ్యాసమే రాసింది!

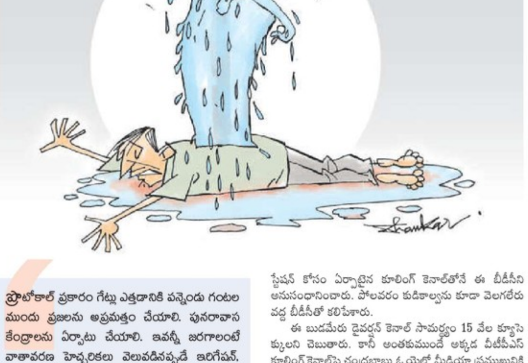
"వీళ్లకేం పనిలేదా వాల్జ్!" అన్నాను నవ్వుతూ.

"మిస్ హ్యారిస్... ట్రంప్‌తో మీ డిబేట్‌లో మనం స్కోరింగ్‌లో ఉన్నాం. కానీ అది ట్రంప్‌ని ఓడించగలిగేంత స్కోరింగ్ మాత్రం కాదని కూడా కొన్ని పత్రికలు రాస్తున్నాయి..." అన్నారు టిమ్ వాల్జ్.

"ట్రంప్‌ని మనం ఓడించాల్సిన అవసరం ఏముంది మిస్టర్ వాల్జ్! ఆ పని ఆయన చేసుకోలేరా?!" అన్నాను నవ్వుతూ.

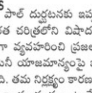
సూటు, బూటు వేసుకున్న శిలాయుగం మనిషి ట్రంప్! ఒక మనిషిని శిలాయుగం నుంచి బయటికి రప్పించవచ్చు. మనిషిలోని శిలాయుగాన్ని బయటికి పంపించలేం.

ఎవరికోసం ఈ కృత్రిమ విపత్తు?

జనతంత్రం

వర్ధెల్లి మురళి

భోపాల్ దుర్ఘటనకు ఇప్పుడు సరిగ్గా నలభయ్యేళ్ల వయసు. భారత చరిత్రలోని విషాద ఉదంతాల్లో అదొకటి. నిర్లక్ష్యపూరితంగా వ్యవహరించి ప్రజల ప్రాణాలు బలిగొన్నందుకు గాను కంపెనీ యాజమాన్యంపై ఐపీసీ 304 సెక్షన్ కింద కేసు నమోదైంది. తమ నిర్లక్ష్యం కారణంగా లేదా చర్యల కారణంగా ప్రజల ప్రాణాలకు ముప్పు ఉండే అవకాశం ఉందని తెలిసి కూడా ముందుకు వెళ్లడాన్ని నేర శిక్షాస్మృతి 'culpable homicide'గా పరిగణిస్తుంది. ఐపీసీ స్థానంలో 'భారత న్యాయ సంహిత' (బీఎన్ఎస్) అమల్లోకి వచ్చిన తర్వాత, తీవ్రమైన నిర్లక్ష్యం కారణంగా జరిగే ప్రాణనష్టం సెక్షన్ 106 కిందకు వస్తుందని చెబుతున్నారు. కారకులకు పదేళ్ల జైలు, జరిమానా కూడా ఉండవచ్చు.

ప్రతి పౌరుడికీ జీవించే హక్కు ఉన్నది. భారత రాజ్యాంగం ఈ హక్కును ప్రాథమిక హక్కుగా (Article 21, Right to life) గుర్తించింది. దీన్ని ఉల్లంఘించే అధికారం ఏ వ్యక్తికి గానీ, వ్యవస్థకు గానీ, ప్రభుత్వానికి గానీ లేదు. నిర్లక్ష్యం వల్లనో, ఉద్దేశపూర్వకంగానో పౌరుల ప్రాణాలను బలిగొనే ప్రభుత్వాలు అధికారంలో కొనసాగడం రాజ్యాంగ విరుద్ధం. రెండు వారాల కింద విజయవాడ నగరం ఎదుర్కొన్న ఆకస్మిక వరదల కారణంగా డజన్లకొద్దీ ప్రాణాలు పోయాయి. మూడు లక్షల కుటుంబాలు తమ సమస్తాన్నీ కోల్పోయాయి. పదేళ్ల కష్టార్జితాన్ని కోల్పోయి, కట్టుబట్టలతో మిగిలామని ఆ కుటుంబాలు రోదిస్తున్నాయి.

విజయవాడ ఆకస్మిక వరదలను 'ప్రకృతి విపత్తు' కోటాలో వేసేయలేము. వీటిని నివారించడానికి ఉన్న అవకాశాలను బాధ్యులైన వారు వినియోగించలేదు. బహుశా అందువల్లనే ఈ వరదలను 'మ్యాన్ మేడ్ ఫ్లడ్స్'గా మాజీ ముఖ్యమంత్రి జగన్ మోహన్‌రెడ్డి అభివర్ణించారు. కచ్చితంగా ఈ విషాదం మానవ కల్పితమే! ఈ మానవ కల్పిత విషాదం వెనుక ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం ఉన్నది. పరిపాలనా వైఫల్యం ఉన్నది. పాలకుల దురుద్దేశం కూడా దాగున్నది. జరిగిన పరిణామాలను క్రమానుగతంగా పరిశీలిస్తే ఈ సంగతి ఎవరికైనా తేటతెల్లమవుతుంది.

ఆగస్టు 28వ తేదీ బుధవారం నాడు భారత వాతావరణ శాఖ (ఐఎమ్‌డి) వారు ఒక నివేదికను విడుదల చేశారు. బంగాళాఖాతంలో ఏర్పడుతున్న అల్పపీడనం రాబోయే రెండు రోజుల్లో ఆంధ్ర, ఒడిశాలపై ప్రభావం చూపబోతున్నదనే అంశం కూడా ఈ నివేదికలో ఉన్నది. వాతావరణ నివేదికల్లో తుపాను సంబంధిత హెచ్చరికలు వెలువడగానే తీరప్రాంత రాష్ట్రాలు తక్షణం స్పందించి సమీక్ష జరపడం రివాజు. పైగా గుజరాత్ తర్వాత అత్యంత పొడవైన సముద్ర తీరం ఉన్న రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్. ఇక్కడ తుపాను హెచ్చరికలపై స్పందన వేగంగా ఉండాలి. కానీ ప్రభుత్వ పెద్దలు గానీ, అధికార యంత్రాంగం గానీ ఈ హెచ్చరికను పట్టించుకున్న దాఖలాలు కనిపించలేదు.

ఆ మరుసటిరోజు ఆగస్టు 29న ఐఎమ్‌డీ రెండో నివేదికను విడుదల చేసింది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని చాలా ప్రాంతాల్లో ఒక మోస్తరు నుంచి భారీ వర్షాలు కురుస్తాయని, కొన్ని ప్రాంతాల్లో అతి భారీ వర్షాలు గురువారం రాత్రి నుంచి శనివారం వరకు పడతాయని నివేదిక హెచ్చరించింది. ఐఎమ్‌డీతోపాటు 'ఆంధ్రప్రదేశ్ వెదర్‌మ్యాన్', 'తెలంగాణ వెదర్‌మ్యాన్' కూడా ట్విట్టర్ వేదికగా హెచ్చరించారు. వాతావరణ శాస్త్రవేత్తలైన ఈ యువకులు 'వెదర్‌మ్యాన్' పేరుతో అత్యంత కచ్చితత్వంతో కూడిన హెచ్చరికలు జారీచేస్తూ ఇటీవలి కాలంలో సంచలనం సృష్టిస్తున్నారు. 'ఆంధ్రప్రదేశ్ వెదర్‌మ్యాన్' సాయి ప్రణీత్ 29న డిప్యూటీ సీఎంను ట్యాగ్ చేస్తూ నివేదికను విడుదల చేశారు. విజయనగరం నుంచి పల్నాడు జిల్లా వరకు అన్ని జిల్లాల్లో భారీ వర్షాలుంటాయని, ముఖ్యంగా శనివారం నాడు అతి భారీ వర్షాలుంటాయి కనుక పాఠశాలలకు ముందుగానే సెలవు ప్రకటించాలని పవన్ కల్యాణ్‌కు ఆయన విజ్ఞప్తి చేశారు.

వరుస హెచ్చరికలున్నప్పటికీ ప్రభుత్వ పెద్దలు పెడచెవిన పెట్టారు. అధికార యంత్రాంగం చేష్టలుడిగి కూర్చున్నది. రాజకీయ – అధికార ముఖ్యులందరూ వీకెండ్ మూడ్‌లోకి, చలో హైదరాబాద్ మోడ్‌లోకి వెళ్లిపోయారు. రిజర్వాయర్లలో 'ఫ్లడ్ కుషన్' మెయింటెయిన్ చేయలేదని జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి పదేపదే ఆరోపిస్తున్నట్టు నదుల్లో వరద నియంత్రణ చర్యలను యంత్రాంగం గాలికి వదిలేసింది. భారీ వర్ష సూచనలున్నప్పుడు నిండుగా ఉన్న రిజర్వాయర్ల నీటిని కొంత మేరకు దిగువకు విడుదల చేసి వచ్చే వరద ప్రవాహానికి కొంత కుషన్ ఏర్పాటు చేసుకుంటారు.

ప్రోటోకాల్ ప్రకారం గేట్లు ఎత్తడానికి పన్నెండు గంటల ముందు ప్రజలను అప్రమత్తం చేయాలి. పునరావాస కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాలి. ఇవన్నీ జరగాలంటే వాతావరణ హెచ్చరికలు వెలువడినప్పుడే ఇరిగేషన్, రెవెన్యూ, హోంశాఖ ఉన్నతాధికారులతో ప్రభుత్వ పెద్దలు సమీక్షా సమావేశం జరిపి నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. అది జరగలేదు. తీరా కృష్ణానదిలో వరద పెరిగి చంద్రబాబు కరకట్ట నివాసంలోకి కూడా నీళ్లు రావడంతో ఆయన కలెక్టరేట్‌లోకి తన బసను మార్చుకున్నారు. అప్పటికే బుడమేరు పరిస్థితి భయానకంగా ఉన్నట్లు సమాచారం ఉన్నది. ఆ సమయంలో తీరిగ్గా మూడు శాఖల అధికారులతో ముఖ్యమంత్రి సమీక్ష నిర్వహించారు. బుడమేరు గేట్లపై ఏం నిర్ణయం తీసుకున్నారో ఎవరికీ తెలియదు. ఎటువంటి ప్రకటనా వెలువడలేదు. పునరావాస శిబిరాలు ఏర్పాటు కాలేదు. ప్రజలకు హెచ్చరికలు జారీ కాలేదు. వారిని తరలించే ప్రయత్నాలూ జరగలేదు.

మూడు లక్షలమందిని వరద ముంచేసిన తర్వాత వారం రోజులకు రెవెన్యూ శాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ ఆర్‌పి సిసోడియా ఒక భయంకరమైన విషయాన్ని బయట పెట్టారు. ఒక రోజు ముందుగానే వరద సంగతి తమకు తెలుసనీ, కానీ రెండు లక్షల కుటుంబాలను ఆ ప్రాంతం నుంచి తరలించడం సాధ్యమయ్యే పని కాదు కనుక ప్రజలను హెచ్చరించలేదని చెప్పారు. ఇంతకంటే దిగ్భ్రాంతికరమైన విషయం ఇంకోటి ఉంటుందా? ఇంతకన్నా బాధ్యతా రాహిత్యం ఉంటుందా? ఇదే కదా నేరపూరిత నిర్లక్ష్యం! ఇదే కదా ఉద్దేశపూర్వకంగా ప్రజల ప్రాణాలను బలిపెట్టడం! ఇది కేవలం ఆ ఉన్నతాధికారి నిర్ణయం మాత్రమే అనుకోలేము కదా!

ఈ ప్రోటోకాల్‌ను కూడా ప్రభుత్వం పట్టించుకోలేదు. ఫలితంగా ప్రకాశం బ్యారేజికి రికార్డు స్థాయి వరద చేరి పరిస్థితిని సంక్లిష్టం చేసింది. దీని ప్రభావం బుడమేరు మీద, రాజ ధాని ప్రాంతం మీద కూడా పడింది.

బుడమేరు అనే వాగుకు ఎప్పటినుంచో 'బెజవాడ దుఃఖదాయని' అనే పేరున్నది. విజయవాడకు ఉత్తర దిక్కున ఉన్న ఖమ్మం జిల్లా సరిహద్దు ప్రాంతం నుంచి ఈ వాగు దక్షిణాభిముఖంగా ప్రవహించి, నగరానికి వాయవ్య దిక్కున ఉన్న వెలగలేరు అనేచోట తూర్పు వైపు తిరిగి, పలు వంపులు తిరుగుతూ నగరం మీదుగా కొల్లేరు దాకా పారుతుంది. విజయవాడకు వరద ముప్పును నియంత్రించడం కోసం వెలగలేరు మలుపు దగ్గర బుడమేరుపై గేట్లు బిగించారు. వరద ప్రవాహాన్ని దక్షిణం వైపు మళ్లిస్తూ ఇబ్రహీంపట్నం వద్ద కృష్ణానదిలోకి పారేలా 'బుడమేరు డైవర్షన్ కెనాల్' (బీడీసీ) ఏర్పాటు చేశారు. దిగువన ఇబ్రహీంపట్నం దగ్గరున్న విజయవాడ థర్మల్ పవర్ స్టేషన్ కోసం ఏర్పాటైన కూలింగ్ కెనాల్‌తోనే ఈ బీడీసీని అనుసంధానించారు. పోలవరం కుడికాల్వను కూడా వెలగలేరు వద్ద బీడీసీతో కలిపేశారు.

ఈ బుడమేరు డైవర్షన్ కెనాల్ సామర్థ్యం 15 వేల క్యూసెక్కులని చెబుతారు. కానీ అంతకుముందే అక్కడ వీటీపీఎస్ కూలింగ్ కెనాల్‌పై చంద్రబాబు ఓ యెల్లో మీడియా ప్రముఖునికి ఇచ్చిన పవర్ ప్లాంట్ కారణంగా ఐదు వేల క్యూసెక్కులకు మించి అక్కడ ప్రవహించే అవకాశం లేదని ఇరిగేషన్ నిపుణులు చెబుతున్నారు. బుడమేరు వరదెత్తిన రోజుల్లో గరిష్ఠ స్థాయిలో ఆ ప్రవాహాన్ని బీడీసీలోకి మళ్లిస్తే విజయవాడకు వరద ముప్పు తగ్గుతుంది. ఆ గరిష్ఠ స్థాయి మళ్లింపునకు అడ్డుగా ఉన్న పవర్ ప్లాంట్‌ను తొలగించడానికి గతంలో కొన్ని ప్రయత్నాలు జరిగినా కోర్టు స్టేల వల్ల సాధ్యం కాలేదు.

ఎగువన కురుస్తున్న భారీ వర్షాల కారణంగా బుడమేరులో 45 వేల క్యూసెక్కుల వరద రాబోతున్నదని శనివారం మధ్యాహ్నానికి ముందే స్థానిక ఇరిగేషన్ ఇంజనీర్లు అంచనా వేసి ఉన్నతాధికారులకు సమాచారం ఇచ్చినట్టు చెబుతున్నారు. బుడమేరు రెగ్యులేటర్ డీఈ మాధవనాయక్ 'సాక్షి' టీవీతో ఆన్ రికార్డు ఈ విషయాన్ని నిర్ధారించారు. బీడీఎస్ సామర్థ్యం 15 వేల క్యూసెక్కులే కనుక అనివార్యంగా బుడమేరు గేట్లను శనివారం సాయంత్రానికల్లా ఎత్తవలసి ఉంటుందని కూడా వారు ఉన్నతాధికారులకు చేరవేశారు. 'పైస్థాయి' వారు వెంటనే స్పందించి గేట్లు ఎత్తడంపై నిర్ణయం తీసుకొని ఉంటే విజయవాడలోని బుడమేరు ముంపు ప్రాంత ప్రజలను తరలించడానికి సరిపోయే సమయం ఉండేది. రాబోతున్న వరదను గురించి ప్రజలను అప్రమత్తం చేయడానికి అవకాశం ఉండేది. ప్రోటోకాల్ ప్రకారం గేట్లు ఎత్తడానికి పన్నెండు గంటల ముందు ప్రజలను అప్రమత్తం చేయాలి. పునరావాస కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాలి.

ఇవన్నీ జరగాలంటే వాతావరణ హెచ్చరికలు వెలువడినప్పుడే ఇరిగేషన్, రెవెన్యూ, హోంశాఖ ఉన్నతాధికారులతో ప్రభుత్వ పెద్దలు సమీక్షా సమావేశం జరిపి నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. అది జరగలేదు. తీరా కృష్ణానదిలో వరద పెరిగి చంద్రబాబు కరకట్ట నివాసంలోకి కూడా నీళ్లు రావడంతో ఆయన కలెక్టరేట్‌లోకి తన బసను మార్చుకున్నారు. అప్పటికే బుడమేరు పరిస్థితి భయానకంగా ఉన్నట్లు సమాచారం ఉన్నది. ఆ సమయంలో తీరిగ్గా మూడు శాఖల అధికారులతో ముఖ్యమంత్రి సమీక్ష నిర్వహించారు. బుడమేరు గేట్లపై ఏం నిర్ణయం తీసుకున్నారో ఎవరికీ తెలియదు. ఎటువంటి ప్రకటనా వెలువడలేదు. పునరావాస శిబిరాలు ఏర్పాటు కాలేదు. ప్రజలకు హెచ్చరికలు జారీ కాలేదు. వారిని తరలించే ప్రయత్నాలూ జరగలేదు.

మూడు లక్షలమందిని వరద ముంచేసిన తర్వాత వారం రోజులకు రెవెన్యూ శాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ ఆర్‌పి సిసోడియా ఒక భయంకరమైన విషయాన్ని బయటపెట్టారు. ఒక రోజు ముందుగానే వరద సంగతి తమకు తెలుసనీ, కానీ రెండు లక్షల కుటుంబాలను ఆ ప్రాంతం నుంచి తరలించడం సాధ్యమయ్యే పని కాదు కనుక ప్రజలను హెచ్చరించలేదని చెప్పారు. ఇంతకంటే దిగ్భ్రాంతికరమైన విషయం ఇంకోటి ఉంటుందా? ఇంతకన్నా బాధ్యతా రాహిత్యం ఉంటుందా? ఇదే కదా నేరపూరిత నిర్లక్ష్యం! ఇదే కదా ఉద్దేశపూర్వకంగా ప్రజల ప్రాణాలను బలిపెట్టడం! ఇది కేవలం ఆ ఉన్నతాధికారి నిర్ణయం మాత్రమే అనుకోలేము కదా! అత్యున్నత స్థాయి నిర్ణయాన్నే ఆయన వెల్లడించి ఉంటారు కదా!

హెచ్చరికలు లేకుండా, ఏర్పాట్లు లేకుండా బుడమేరు గేట్లెత్తి లక్షలాదిమందిని వరదపాలు చేయాలనే నిర్ణయాన్ని తీసుకోవడానికి ప్రేరేపించిన పరిస్థితులేమిటి? శనివారం మధ్యాహ్నానికే ప్రకాశం బ్యారేజీలోకి దాదాపు 8 లక్షల క్యూసెక్కుల ప్రవాహం చేరుకున్నది. కరకట్ట మొదటి అంతస్తుల్లోకి ప్రవేశించింది. బ్యారేజీ దగ్గర కృష్ణానది బెడ్ లెవెల్ సముద్ర మట్టానికి 11.24 మీటర్లు. రాజధాని ప్రాంతం గుండా పారే కొండవీటి వాగు ఉండవల్లి దగ్గరున్న కృష్ణానది తూము ద్వారా నదిలో కలుస్తుంది. అక్కడ దాని బెడ్ లెవెల్ 11 మీటర్లు. ఐదారు లక్షల క్యూసెక్కుల ప్రవాహం గనుక బ్యారేజీ దగ్గర ఉన్నట్లయితే కొండవీడు వాగు కృష్ణలో కలవడానికి బదులు కృష్ణ నీళ్లు వాగులోకి ఎగదన్నుతాయి. కొండవీడు వాగు మోసుకొచ్చే వరదను రాజధాని ప్రాంతంలో నియంత్రించడం కోసం ఒక లిఫ్టును ఏర్పాటు చేశారు. దాని సామర్థ్యం ఐదువేల క్యూసెక్కులు మాత్రమే. కృష్ణాలో ప్రవాహం పెరిగి వాగులోకి ఎగదన్నడం ఎక్కువైతే అమరావతి డ్రీమ్ ప్రాజెక్టుకు కోలుకోలేని డ్యామేజ్ అవుతుంది. బ్యారేజీలో కొంచెం ఎగువన నదికి మరోవైపున బుడమేరు డైవర్షన్ కెనాల్ కృష్ణానదిలో కలుస్తున్నది. ఈ బుడమేరు నీళ్లనే కృష్ణలో కలిపి కృష్ణా-గోదావరి నదుల అనుసంధానాన్ని పూర్తి చేశానని గతంలో చంద్రబాబు ప్రకటించిన సంగతి చాలామందికి గుర్తుండే ఉంటుంది. దీనికే ఆయన 'పవిత్ర సంగమం' అనే నామకరణం చేశారు.

ఇక్కడ కృష్ణానది, బుడమేరు కాలువల బెడ్‌లెవెల్ సమానంగా ఉంటుంది. ఫలితంగా కృష్ణా ప్రవాహం వేగంగా కాల్వలోకి ఎగదన్నడం మొదలైంది. మరోపక్క బుడమేరు గేట్లు మూసి ఉన్నందువలన వరద మొత్తం డైవర్షన్ కెనాల్ ద్వారా కృష్ణ వైపు పరుగెత్తుతున్నది. పవర్ ప్లాంట్ కారణంగా ఇరుకైన కాలువ తట్టుకోలేక గట్టుకు గండ్లు పడి కృష్ణా జలాలు పడమటి దిక్కు నుంచి విజయవాడ వైపు మళ్లాయి. శనివారం రాత్రి పడిన ఈ గండ్లనే జగన్‌మోహన్ రెడ్డి ప్రభుత్వం పూడ్చలేకపోయిందని అధికార పార్టీ ప్రచారంలో పెట్టింది. గేట్లు ఎత్తితే బుడమేరు వరద ఎదురు రాకుండా కృష్ణా వరద స్వేచ్ఛగా ఎగదన్నడం వలన బ్యారేజీ నీటిమట్టం ప్రమాదకరంగా పెరగకుండా నియంత్రించవచ్చనే ఆలోచన కూడా కారణం కావచ్చు. రాత్రి పూట చెప్పాపెట్టకుండా గేట్లు ఎత్తేశారు. బుడమేరు వరద బెజవాడపై ఉత్తరం దిక్కు నుంచి విరుచుకుపడింది.

శనివారం మధ్యాహ్నానికే నిర్ణయం తీసుకొని, చాటింపు వేయించి ప్రజలను తరలించి ఉన్నట్లయితే పెను ఉత్పాతం నివారించడం సాధ్యమయ్యేది. కానీ ఈ ఏర్పాట్లు చేయడానికి యంత్రాంగం సన్నద్ధంగా లేదు. నేరపూరిత నిర్లక్ష్యం కారణంగా కిమ్మనాస్తిగా స్తంభించిపోయింది. పెద్దల ఆయువుపట్టుకే దెబ్బ తగలబోతోందన్న ఆలోచన రాగానే విజయవాడను బలిపెట్టడానికి సిద్ధమైనట్టుగా ఈ పరిణామాలు కనిపిస్తున్నాయి.

ప్రభుత్వ ఘోరవైఫల్యం, దూరదృష్టి లేకపోవడం, పాలనా యంత్రాంగ నిస్తేజం, ఆపైన పెద్దల సొంత ప్రయోజనాలు... వెరసి విజయవాడ వీధుల్లో కన్నీటి కెరటాలు ఎగసిపడ్డాయి. ఈ వైఫల్యాన్ని కప్పిపుచ్చుకోవడానికి వారం రోజుల పాటు ప్రభుత్వ పెద్దలు పడినపాట్లు అన్నీ ఇన్నీ కావు. విష్ణుమూర్తి అవతారాల మాదిరిగా కొన్నిసార్లు పడవల మీద, కొన్నిసార్లు బుల్డోజర్లపై, మరికొన్ని సార్లు కాలినడకన ప్రయాణిస్తూ ముఖ్యమంత్రి ప్రజలకు అభివాదాలు చేస్తూ కనిపించారు. వర్షంలోనే గండ్లు పూడ్చుతూ కనిపించే మంత్రుల ఫొటోలు, వీడియోలు దర్శనమిచ్చాయి. ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ ద్వారా సృష్టించిన ఫోటోల్లో, డ్రోన్‌ల ద్వారా ఇంటింటికి ఆహారం సరఫరా దృశ్యాలు ప్రచారంలోకి వచ్చాయి.

ప్రవాహంలో కొట్టుకుపోయేవాడికి గడ్డిపోచ కనిపించినట్టుగా వైఫల్యాల సుడిలో కొట్టుమిట్టాడుతున్న సర్కార్‌కు ప్రకాశం బ్యారేజీ దగ్గరకు కొట్టుకొచ్చిన బోట్లు కనిపించాయి. ఈ బోట్లను వైసీపీ వాళ్లే ప్రయోగించారనీ, ఈ బోట్ల కారణంగానే బెజవాడ మునిగిందనే డైవర్షన్ స్కీమును ముందుకు తెచ్చారు. బురదను కడుక్కోవాలి కనుక అవతలి పక్షం వారు కూడా బోట్లు టీడీపీ వారివేననే సాక్ష్యాలను ముందుకు తెచ్చారు. ఈ బోట్ల కాట్లాట నడుమ అసలైన కారణాలను మరుగున పడేయడమే ప్రభుత్వ పెద్దల లక్ష్యం. వారి లక్ష్యం ఏదైనా కావచ్చు, ప్రజల ప్రాణాలను బలిగొనే నేరపూరిత నిర్లక్ష్యాలను ఉపేక్షించడం ప్రజాస్వామ్యానికి హితం కాదు. ప్రభుత్వాల చేతగానితనాన్ని సహించడం కూడా క్షేమం కాదు. జరిగిన విధ్వంసంపై కేసులు నమోదు కావాలి. ఈ విషాదానికి కేవలం నిర్లక్ష్యం, చేతగానితనాలే కారణాలా? మరేదైనా లోతైన కారణం ఉన్నదా అనే కోణంలో విచారణ జరగాలి.

vardhelli1959@gmail.com

బతుకే ఓ పోరాటమైన కారుణ్య మూర్తి!

డా॥ నాగసూరి వేణుగోపాల్

తొమ్మిదేళ్ల బాల వధువు భయంతో ఒళ్ళు ముడుచుకుని ఆ తొలిరాత్రి పానుపు మీద ఓ మూల నక్కి ఉంటే, నలభై అయిదేళ్ల డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్ వరుడిగా, మూడవ వివాహం చేసుకున్న భర్తగా అదే పాన్పుపై ఆమెకు ఎదురుగానే అంగడి బొమ్మతో కులుకుతున్నాడు. అది 1875. ఆ బాల వధువు తర్వాతి కాలంలో హైమావతీ సేన్ (1866–1930)గా పేరుగాంచిన తొలి తరం వైద్యురాలు. అంతేకాక సుమారు ఐదు వందల మంది అనాథ బాలికలు, పెళ్ళి కాని తల్లులకు జీవనదీపం వెలిగించిన కారుణ్యమూర్తి. ఈ రెండు దశల మధ్య హైమావతి పోరాడి సాగిన దారి... పురుష ప్రపంచానికి ఘోరమైన తలవంపు, భారతీయ మహిళా చరిత్రలో ఓ చీకటి మలుపు.

ఇప్పుడు బంగ్లాదేశ్‌లో అంతర్భాగమైన, ఆనాటి బెంగాల్ రెసిడెన్సీలో ఖుల్నా జిల్లా గ్రామీణ ప్రాంతంలో 1866లో హైమావతి జన్మించారు. తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో ఎంతో ఇష్టపడే కుమార్తెను తండ్రి హైమావతిని ఇద్దరు పిల్లల తండ్రికి మూడో భార్యగా కట్టబెట్టాల్సి వచ్చింది. పదేళ్లు వస్తే కానీ వధువును కాపురానికి పంపకూడదని 1860లో చట్టం చేసినా ఈ తాగుబోతు పెళ్ళికొడుకు డిప్యూటీ మ్యాజిస్ట్రేట్ కనుక అక్కడ ఆ చట్టం పనిచేయాల్సిన అవసరం లేకపోయింది. భార్యకు శృంగారంలో శిక్షణ ఇవ్వాలని మరో స్త్రీని తెచ్చుకుని ఆమె కళ్ళెదుటే ఘన కార్యాలు చేసేవాడు. కొన్ని నెలలకే ఈ పెద్దమనిషి అనారోగ్యం పాలై, న్యుమోనియాతో కన్నుమూశాడు. పదేళ్లకే హైమావతి వితంతువైపోయింది. అత్తగారి తరఫున ఆదుకునేవారు లేకపోవడం, తల్లితండ్రులు కూడా కొద్ది రోజులకే మరణించడంతో ఆమె దిక్కులేనిదయ్యింది.

అటు తిరిగి, ఇటు తిరిగి కాశీలోని హిందూ వితంతు శరణాలయంలో తేలారు. కొందరు బ్రహ్మ సమాజపు వ్యక్తులు పరిచయం కావడంతో, హైమావతి జీవితం కొంత మలుపు తిరిగింది. వారి సాయంతో కొంత చదువు నేర్చుకుని, ఓ సంఘ సంస్కర్త నడిపే పాఠశాలలో పనిచేయడం ప్రారంభించింది. కొంత కాలానికి కలకత్తా తిరిగివచ్చింది.

కొందరి మిత్రుల ప్రోద్బలంతో హైమావతి 25వ ఏట అంటే 1890లో కుంజబిహారి సేన్‌తో వివాహం జరిగింది. అతను పైకి బ్రహ్మసమాజపు వ్యక్తి లాగా, ఆధ్యాత్మిక చింతనా పరుడిగా కనబడినా, పెళ్లయిన తర్వాత అతని బాధ్యతా రాహిత్యం,

వైజ్ఞానిక వేగుచుక్కలు-15

హైమావతీ సేన్

ఆవేశం, అసమర్థత, అవకాశవాదం విశృంఖలంగా బయల్పడ్డాయి. కళ్ళు తెరిచే లోపు ఇద్దరు పిల్లలకు తల్లయింది హైమావతి. అప్పట్లో వైద్యానికి సంబంధించి మహిళలకు ఉపాధి అవకాశాలు కనబడటంతోపాటు 1885లో డఫ్రిన్ ఫండ్ రావడంతో డాక్టర్స్, నర్సులు, మిడ్ వైఫ్స్‌గా శిక్షణ పొందడానికి కొంత ఆర్థికపరమైన చేయూత అందుబాటులో ఉంది. దాంతో 1891లో హైమావతి ఇప్పుడు 'నీల్ రతన్ సర్కార్ మెడికల్ కాలేజ్ అండ్ హాస్పిటల్'గా పేరుగాంచిన అప్పటి కలకత్తా కాంప్బెల్ మెడికల్ స్కూల్లో 'వెర్నాక్యులర్ లైసెన్షియేట్ ఇన్ మెడిసిన్ అండ్ సర్జరీ' (పీఎల్ఎంఎస్) చదవాలని నిర్ణయించుకుంది. హైమావతికి బంగారు పతకం రావడం పట్ల వ్యతిరేకత మొదలై; క్లాసులు బహిష్కరించడం, కళాశాల చుట్టూ గుమిగూడటం, ఆడపిల్లలు ప్రయాణం చేసే బగ్గీల మీద రాళ్లు విస రడం వంటి పనులతో పాటు పురుష విద్యార్థులు ఇన్స్పెక్టర్ జనరల్‌కు, లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్‌కు అభియోగాలు చేశారు. చివరకు బంగారు పతకాన్ని తిరస్కరింప చేసి, రజతాన్ని అంగీకరింప చేశారు.

1893లో పీఎల్ఎంఎస్ కోర్సు పూర్తయినా, ఎక్కడ నివాసం ఉండాలన్న విషయానికి సంబంధించి ఉద్యోగానికే భర్త అవరోధం కలిగించాడు. ఈ పరిస్థితుల్లో హుగ్లీ లేడీ డఫ్రిన్ హాస్పిటల్‌లో ఉద్యోగం లభించింది. ఆసుపత్రిలో ఆమెపై పురుష అధికారి శిక్షణ పేరుతో పీడిస్తూ, లైంగిక పరంగా వేధిస్తూ ఉండేవాడు. భర్త పీడింపులు, సాధింపులు ఉండనే ఉన్నాయి. ఈ రెండో మొగుడితో కాపురం 13 ఏళ్లకే ముగిసింది. అతడు చక్కెర వ్యాధితో మరణించాడు. అతడి ద్వారా హైమావతికి మొత్తం ఐదు మంది మగపిల్లలు కలిగారు.

హైమావతి జీవితం నిత్యసంకటంగా మారినా, ఆమె మొత్తం జీవిత కాలంలో అన్ని మతాలకూ చెందిన ఒకరోజు మాత్రమే వయసున్న పిల్లలతో సహా 485 మందిని చేరదీయడం ఎంతో విస్మయాన్ని కలిగిస్తుంది. తొలి దశలో చేరదీసినా తన కుమారులకు వయసు పెరిగే కొద్దీ ఈడొస్తున్న ఆడపిల్లలను ఇంకో చోటకు పంపేవారు. 1920 నుంచి 1933 ఆగస్టు 5న కన్నుమూసే దాకా తన జీవితానుభవాలను ఒక గీతలు వేసిన నోట్ బుక్ లో రాసి పెట్టారు. అది దాదాపు 8 దశాబ్దాల తర్వాత బయటపడి ప్రచురణకు నోచుకుని సంచలనం కలిగించడమే గాక, తొలి రోజుల భారతీయ వైద్యరంగ పరిస్థితికి దర్పణమయ్యింది.

వ్యాసకర్త ఆకాశవాణి మాజీ ఉన్నతాధికారి
మొబైల్: 94407 32392

అహాన్ని వీడితేనే...

ఓ వ్యక్తి తనను నీడ వెంటాడుతోందనీ, దాని నుంచి ఎంత దూరంగా పారిపోదామన్నా వదలడం లేదనీ, ఈ విషయంలో ఏదైనా ఉపాయం చెప్పమని ఓ సాధువును వేడుకున్నాడు. అప్పుడు సాధువు నీడను వదిలించుకోవడానికి చేసిన ప్రయత్నాలు ఏమిటో చెప్పమన్నారు.

'ఓ పెద్ద గొయ్యిలో నా నీడను పాతిపెట్టాలనుకుని గొయ్యి తవ్వాను. అందులోకి చూడగా నా నీడ కనిపించింది. ఇదే తగిన సమయమనుకుని వెంటనే మట్టి పోశాను. అయితే గొయ్యి నిండిపోయింది కానీ ఆ గొయ్యిపైకొచ్చి కూర్చుంది నీడ. దాంతో నీడను గోతిలో పాతి పెట్టడం కష్టమని అర్థమైంది. ఇక లాభం లేదనుకుని అక్కడి నుంచి పరుగుపెట్టాను. అది ఉదయం. నేను పడమర దిశగా పరుగు తీశాను. కానీ నీడ నన్ను వదలక నా ముందు పరిగెడుతోంది. అలా కాదని వెనక్కు తిరిగి చూసి పరుగెత్తాను. ఇప్పుడు నీడ కనిపించ లేదు. ఇదేదో బాగుందే అనుకుని కాస్తంత దూరం వెళ్ళి వెనక్కు తిరిగి చూశాను. ఇంకేముంది, నీడ నా వెనకే వస్తోంది. ఇలా పరిగెత్తుతుంటూ వస్తుంటే మీరు కనిపించారు. ఈ నీడను వదిలించుకోవడానికి ఏదైనా మార్గముంటే చెప్పండి స్వామీ' అని అతను ప్రాథేయపడ్డాడు.

జ్యోతిర్మయం

సాధువుకు పరిస్థితి అర్థ మైంది. అతనితో 'ఇటూ అటూ పరుగెత్తకు. అలాగే కింద పడుకో' అన్నారు. వెంటనే అతను సాధువు చెప్పినట్లే పడుకున్నాడు. నీడ కనిపించలేదు. ఇప్పుడు అతను ఊరట చెందాడు. మనుషులందరూ ఇలా పరిగెడుతూనే ఉన్నారు. 'నేను, నాది' అనే అహం వారిని తరుముతోంది. దానిని విడిచిపెట్టి పరమాత్మను వెతుక్కుంటూ పరుగులు తీస్తున్నప్పుడు అహం వెను తిరుగుతుంది. తనేమిటో తెలుసుకుని విముక్తి పొందే సమయంలో అంటే పరిపూర్ణ శరణాగతి స్థితికి వచ్చినప్పుడు అహమన్నది పూర్తిగా అదృశ్యమైపోతుంది. అటువంటి స్థితిని పొందడానికి మనుషులు ప్రయత్నపూర్వకంగా చిత్తశుద్ధితో అహాన్ని వదిలించుకోవాలి. దేవునిపై దృష్టి నిలపాలి.

– యామిజాల జగదీశ్

విస్తరిస్తున్న విదేశీ టూరిజం

దేశీయంగా పెరుగుతున్న పర్యాటక, ప్రయాణ ఖర్చులు

ఫలితంగా విదేశీ టూర్లపై ఆసక్తి చూపుతున్న పర్యాటకులు

గోవా, కేరళ పర్యటనలకు వెళ్లే ఖర్చుతో వియత్నాం, శ్రీలంక, థాయ్‌లాండ్, సింగపూర్ వంటి దేశాలకు క్యూ కడుతున్న భారతీయులు

విదేశీ పర్యటనలపై భారతీయుల్లో ఆసక్తి పెరుగుతోంది. గోవా, కేరళ వంటి పర్యాటక ప్రదేశాల్లో ఖర్చు పెరుగుతుండటంతో విదేశీ ప్రయాణాలు ఆకర్షణీయంగా మారుతున్నాయి. 'కొన్నిసార్లు మేం దేశీయ పర్యటన కోసం రూ.20 వేలు ఖర్చు చేస్తున్నాం. కాబట్టి మరో రూ.10 వేలకుపైగా ఖర్చు చేసి విదేశాలకు ఎందుకు వెళ్లకూడదు. ఇక్కడ ఖర్చులతో పోలిస్తే విదేశాల్లో తక్కువే' అని విజయవాడకు చెందిన విశ్రాంత ఉద్యోగి హేమ అభిప్రాయపడ్డారు. ఆదాయ వనరుల్లో వృద్ధి, విమాన ప్రయాణాల కనెక్టివిటీ పెరగడంతో మధ్య తరగతి ప్రజలు విదేశీ పర్యటనలకు ఇష్టపడుతున్నారు. ప్రస్తుతం దేశ జనాభాలోని 31శాతం మంది మధ్య తరగతి ప్రజలున్నారు. ఈ సంఖ్య 2040 నాటికి 60 శాతానికి పెరుగుతుందని అంచనా. 2050 నాటికి దేశంలో 100 కోట్ల కంటే ఎక్కువ మంది మధ్య తరగతి ప్రజలు ఉంటారని అంచనా. ఈ క్రమంలోనే 2027 నాటికి ఆస్ట్రేలియా, కెనడా, ఫ్రాన్స్‌లను అధిగమించి ప్రపంచంలోని ఐదో అతిపెద్ద విదేశీ (అవుట్‌బౌండ్) టూరిజం మార్కెట్‌గా భారత దేశం అవతరిస్తుందని మార్కెట్ నిపుణులు చెబుతున్నారు. అప్పటికి భారత పర్యాటకుల మార్కెట్ విలువ రూ.7.47 లక్షల కోట్లకు పెరుగుతుందని అంచనా వేస్తున్నారు. ఇది 2019లో రూ.3 లక్షల కోట్లుగా నమోదైంది. మరోవైపు మరో మూడేళ్లలో అమెరికా, చైనా తర్వాత భారతదేశం మూడో అతిపెద్ద దేశీయ పర్యాటక మార్కెట్‌గా మారుతుందని భావిస్తున్నారు.

- సాక్షి, అమరావతి

అమెరికన్లు 63 రోజులు, బ్రిటిషర్లు 90 రోజులతో పోలిస్తే భారతీయులు కేవలం 30 రోజుల ముందుగానే పర్యటనలు ప్లాన్ చేస్తున్నారు. భారతీయులకు సమీప దేశాల ప్రయాణాలకు బడ్జెట్ ఎయిర్‌లైన్స్ ఎంతగానో దోహదపడుతున్నాయి. ఈ క్రమంలో గతేడాది

231 శాతం పెరుగుదల

ఎక్కువ మంది వియత్నాం ప్రయాణించినట్టు గూగుల్ ట్రెండ్స్ చెబుతున్నాయి. అక్కడ 2019తో పోలిస్తే భారతీయ సందర్శకుల సంఖ్య 231 శాతం పెరిగింది. ఇతర ఆగ్నేయాసియా దేశాలైనా థాయ్‌లాండ్, సింగపూర్, ఇండోనేషియా రాకపోకల్లో భారీ పెరుగుదల కనిపిస్తోంది.

భారతీయుల్ని మధ్యప్రాచ్య (మిడిల్ ఈస్ట్) దేశాల పర్యాటక రంగం విశేషంగా ఆకర్షిస్తోంది. భారతీయ పర్యాటకుల్లో దాదాపు సగం విదేశీ పర్యటనలు ఇక్కడే చేస్తున్నారు. ఆ తర్వాత ఆగ్నేయాసియా, ఉత్తర అమెరికా, పశ్చిమ యూరప్‌లో కొనసాగుతున్నాయి.

మధ్యప్రాచ్య దేశాల్లో మనోళ్ల సందడి

పొరుగున ఉన్న సౌదీ అరేబియా, ఒమన్, దుబాయ్ హాలిడే మేకర్‌లలో అతిపెద్ద వనరుగా భారత్ మారింది. గోవా, కేరళ వంటి భారతీయ రిసార్ట్ గమ్యస్థానాల ధరలతో సమానంగానే వియత్నాం, శ్రీలంక, థాయ్‌లాండ్, సింగపూర్ వంటి సమీప దేశాల్లో ధరలు కూడా ఉంటున్నాయని టూరిజం ఏజెన్సీలు చెబుతున్నాయి. దేశంలో తిరిగే ఖర్చుకు మరికొంత వెచ్చిం చగలిగితే విదేశాలకు వెళ్లవచ్చనే అభిప్రాయం భారతీయ పర్యాటకుల్లో ఎక్కువగా కనిపిస్తోంది. ఇటీవల జపాన్ సైతం భారతీయ పర్యాటకుల కోసం కొత్తగా ఈ-వీసా విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. ఇదే తరహాలో దుబాయ్ సైతం భారతీయ సందర్శకులను ఆకట్టుకునేందుకు బహుళ ప్రవేశ పర్యాటక వీసాను రూపొందించింది. దక్షిణాఫ్రికా సరళీకృత వీసాను తీసుకొస్తోంది. మలేషియా, కెన్యా, థాయ్‌లాండ్, ఇరాన్ సహా ఇతర దేశాలు భారతీయ పర్యాటకుల కోసం వీసా అవసరం లేని పర్యటనలు అందిస్తున్నాయి.

విదేశాలకు పెరుగుతున్న విమానాలు

ఆస్ట్రేలియా, చైనా, జపాన్ వంటి ప్రధాన పోటీదారులను అధిగమించి భారతదేశం ప్రయాణ రంగంలో వేగంగా ముందంజ వేస్తోంది. ఎయిర్ ట్రాఫిక్ వృద్ధిలో చెప్పుకోదగ్గ పురోగతితో దేశీయంగా, అంతర్జాతీయంగా కొత్త ప్రమాణాలను నెలకొల్పుతోంది. దేశీయ విమాన ట్రాఫిక్‌లో ఏటా 7.7 శాతం వృద్ధిని నమోదు చేస్తోంది. ఈ వృద్ధి రేటు చైనాలో 7.1 శాతం, జపాన్ 4 శాతం, ఆస్ట్రేలియాలో 2.6 శాతం ఉండగా.. భారత్ ఈ దేశాలను అధిగమించడం విశేషం. ఈ వృద్ధితో విమానయాన రంగంలో బ్రెజిల్, ఇండోనేషియాను భారత్ వెనక్కి నెట్టింది. ఏటా విమాన సీట్ల సంఖ్యలో 6.9 శాతం వార్షిక వృద్ధి రేటు కనిపిస్తోంది. యూఎన్ టూరిజం ఏజెన్సీ వెల్లడించిన వివరాల ప్రకారం .. ఈ ఏడాది త్రైమాసికంలో అంతర్జాతీయ ప్రయాణాలు ప్రీ-పాండమిక్ స్థాయిలో 97 శాతానికి చేరింది. భారతీయ విదేశీ టూరిజంలో ఉన్నంత వృద్ధి వేగం మరెక్కడా లేదు. వాస్తవానికి గత పదేళ్లలో భారతదేశంలో విమానాశ్రయాల సంఖ్య రెట్టింపు అయింది. తాజాగా మరో 1,200కి పైగా విమానాల కోసం ఆయా సంస్థలు ఆర్డర్లు పెట్టడం విమాన ప్రయాణాల డిమాండ్‌ను సూచిస్తోంది.

టమాటా పండుగకూ వెళ్లొస్తున్నారు

టీవీలు, సినిమాల్లో చూపించే విదేశీ నగరాలను చూసేందుకు భారతీయుల్లో ఎక్కువ మంది ప్రభావితం అవుతున్నారు. ఉదాహరణకు 2011 తర్వాత స్పెయిన్‌ను సందర్శించే భారతీయులు 40 శాతం పెరిగారు. అక్కడ జరిగే 'లా టొమాటినా పండుగ' (టమాటాలు విసురుకోవడం) 'జిందగీ నా మిలేగీ దొబారా' అనే హిందీ చిత్రం ద్వారా పరిచయం కావడంతో ఆ పండుగను చూసేందుకు భారతీయులు ఆసక్తి కనబరుస్తున్నారు.

ఏపీ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ కే.మన్మథరావు శనివారం తిరుమల శ్రీవారిని దర్శించుకున్నారు. ఆయనకు ఆలయాధికారులు ప్రత్యేక దర్శన ఏర్పాట్లు చేశారు. ఆలయ రంగనాయకుల మండపంలో పండితులు వేదాశీర్వచనాలు, అధికారులు ప్రసాదాలను అందజేశారు. అలాగే, జస్టిస్ కే.మన్మథరావు కాణిపాకం వినాయక స్వామి వారిని కూడా దర్శించుకున్నారు. **- తిరుమల/కాణిపాకం**

ఏపీ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ టి.మల్లికార్జునరావు శనివారం జ్ఞానప్రసూనాంబ సమేత శ్రీకాళహస్తీశ్వరస్వామిని కుటుంబ సమేతంగా దర్శించుకున్నారు. దర్శనానంతరం వేదపండితులు వారిని ఆశీర్వదించి స్వామి అమ్మవార్ల జ్ఞాపిక, తీర్థప్రసాదాలు అందజేశారు. **- శ్రీకాళహస్తి**

ఏపీ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి శనివారం రత్నగిరిపై సత్యదేవుని దర్శించి పూజలు చేశారు. ఆలయం వద్ద వారికి అర్చకులు పూర్ణకుంభంతో స్వాగతం పలికారు. **- అన్నవరం**

హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ కిరణ్మయి శనివారం కాణిపాకం శ్రీవరసిద్ధి వినాయక స్వామిని కుటుంబ సమేతంగా దర్శించుకున్నారు. స్వామివారి తీర్థ ప్రసాదాలను శేషవస్త్రాన్ని అందుకున్నారు. **- కాణిపాకం**

రజకుడిని కిడ్నాప్ చేసి తీవ్రంగా కొట్టిన టీడీపీ నేతలు

గాయపడిన సుబ్బారావు

నరసరావుపేట: యల్లమంద గ్రామానికి చెందిన రజక కులస్తుడు నూతలపాటి సుబ్బారావును అదే గ్రామానికి చెందిన టీడీపీ నాయకులు శుక్రవారం రాత్రి కిడ్నాప్ చేసి నిర్మానుష్య ప్రదేశానికి తీసుకువెళ్లి దాడి చేసి తీవ్రంగా గాయపరిచారు. సుబ్బారావు గత ఎన్నికల్లో వైఎస్సార్‌సీపీకి అనుకూలంగా పనిచేశారు. ఎన్నికల ఫలితాల అనంతరం టీడీపీ నేతల బెదిరింపులతో ఆయన గ్రామం నుంచి వెళ్లిపోయి నరసరావుపేటలోని సత్తెనపల్లి రోడ్డులో ఉంటున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో యల్లమందకు చెందిన టీడీపీ వర్గీయులు నాదెండ్ల మండలం సాతులూరు సమీపంలో వినాయకుని విగ్రహాన్ని నిమజ్జనం చేసి తిరిగి తమ గ్రామానికి వెళుతుండగా... ఎస్‌ఆర్‌కేటీ సమీపంలో వారికి సుబ్బారావు కనిపించారు. దీంతో టీడీపీ నాయకుడు దినేష్, మరికొందరు బలవంతంగా సుబ్బారావును నరసరావుపేట ఇంజినీరింగ్ కళాశాలకు పక్కనే ఉన్న పొలాల్లోకి తీసుకువెళ్లి ఇద్దరు వ్యక్తులు అతని కాళ్లపై కూర్చుని, మరో ఇద్దరు చేతులు విరిచిపట్టుకుని తీవ్రంగా కొట్టారు. మోకాళ్లపై నడిపిస్తూ చాలాసేపు హింసించి వదిలేశారు. కుటుంబ సభ్యులు పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు.

వైభవంగా వినాయకుని రథోత్సవం

కాణిపాకం: చిత్తూరు జిల్లా కాణిపాకంలో శనివారం స్వామివారి రథోత్సవం వైభవంగా నిర్వహించారు. మూలవిరాట్‌కు అభిషేకాలు చేపట్టారు. ఉదయం సిద్ధి, బుద్ధి సమేత స్వామివారి ఉత్సవమూర్తులను అలంకార మండపంలో ఉంచి విశేష పూజలు చేపట్టారు. స్వామిని మంగళవాయిద్యాల నడుమ ఆలయం నుంచి ఊరేగింపుగా తీసుకువచ్చారు. ఉదయం మంచి ముహూర్తం ఉందని రథోత్సవాన్ని కొంత వరకు లాగి వదిలారు. మధ్యాహ్నం 3 గంటలు తరువాత రథోత్సవం నేత్రానందంగా సాగింది. దీనికి భక్తులు పోటెత్తారు. అష్టదిక్పాలకులు ముందు వెళుతుండగా వినాయక నామస్మరణాలు, భక్తుల జయజయ ధ్వానాల నడుమ స్వామివారి రథం కోటిసూర్య ప్రభలతో ముందుకు సాగింది.

22 నుంచి వారాహి మహారథయాత్ర

మహారుద్రస్వామి

గాంధీనగర్ (విజయవాడ సెంట్రల్): రాష్ట్రం అన్ని రంగాల్లో అభివృద్ధి చెందాలని కాంక్షిస్తూ ఆదివారాహి శక్తి టెంపుల్ ట్రస్ట్, త్రిశక్తి వారాహి పీఠం సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వారాహి మహా రథయాత్ర నిర్వహిస్తున్నట్లు టెంపుల్ ట్రస్ట్ అధ్యక్షుడు మహారుద్రస్వామి తెలిపారు. విజయవాడ ప్రెస్ క్లబ్‌లో శనివారం ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడారు. ఈ నెల 22న తిరుపతి నుంచి రథయాత్ర ప్రారంభమవుతుందని.. 23న నెల్లూరు, 24న ఒంగోలు, 25న విజయవాడ, 26న రాజమహేంద్రవరం, 27న కాకినాడ, 28న విశాఖలో రథయాత్ర సాగుతుందని వివరించారు. రథయాత్ర సాగే ప్రాంతాల్లో అదే రోజు సాయంత్రం వారాహి మహాయాగం నిర్వహిస్తామన్నారు. పర్యావరణాన్ని పరిరక్షించేందుకు మొక్కలను నాటిస్తామని చెప్పారు.

'సరియా'లో ఇద్దరు పర్యాటకులు గల్లంతు

అనంతగిరి (అరకులోయ రూరల్): అల్లూరి సీతారామరాజు జిల్లా అనంతగిరి మండలంలోని సరియా జలపాతాన్ని తిలకించేందుకు వచ్చి ఇద్దరు పర్యాటకులు శనివారం గల్లంతయినట్టు అనంతగిరి ఎస్‌ఐ మల్లేశ్వరరావు తెలిపారు. శ్రీకాకుళం జిల్లా పైడి భీమవరానికి చెందిన లంక సాయికుమార్ (30) గెడ్డలో మునిగిపోతుండగా ఆయనను కాపాడే ప్రయత్నంలో విశాఖకు చెందిన నేవీ ఉద్యోగి దిలీప్‌కుమార్ (30) కూడా గల్లంతయ్యాడు. ఇద్దరి కోసం గాలింపు చర్యలు చేపడుతున్నారు.

మీరిక వెళ్లొచ్చు

సందీప్ ఘోష్

సాక్ష్యాలను నాశనం చేశారు

- మాజీ ప్రిన్సిపల్‌పై సీబీఐ అభియోగాలు
- సీఐ అభిజిత్ మండల్ అరెస్టు

కోల్‌కతా: దేశవ్యాప్త ఆగ్రహావేశాలకు, ఆందోళనలకు కారణమైన కోల్‌కతా వైద్యురాలి హత్యాచార ఉదంతం శనివారం కీలక మలుపు తిరిగింది. ఆర్.జి.కర్ ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాల, ఆసుపత్రిలో ఈ దారుణం జరిగిన సమయంలో ప్రిన్సిపల్‌గా ఉన్న సందీప్ ఘోష్ సాక్ష్యాధారాలను నాశనం చేశారని సీబీఐ కేసు నమోదు చేసింది. ఆస్పత్రి నిధుల దుర్వినియోగం కేసులో ఆయన ఇప్పటికే జ్యుడీషియల్ కస్టడీలో ఉన్న విషయం తెలిసిందే. సాక్ష్యాలను నాశనం చేయడం, ఎఫ్ఐఆర్ నమోదులో ఆలస్యంతో పాటు కేసు దర్యాప్తును పక్కదారి పట్టించేందుకు ప్రయత్నించారని ఘోష్‌పై అభియోగాలు మోపింది. ఇవే అభియోగాలపై స్థానిక తలా పోలీసుస్టేషన్ సీఐ అభిజిత్ మండల్‌ను కూడా అరెస్టు చేసింది. ఆర్.జి.కర్ ఆసుపత్రి తలా పోలీసుస్టేషన్ పరిధిలోకే వస్తుంది. అభిజిత్ మండల్‌ను శనివారం సీబీఐ తమ కార్యాలయంలో కొన్ని గంటల పాటు ప్రశ్నించింది. సంతృప్తికరమైన సమాధానాలు రాకపోవడంతో మండల్‌ను అరెస్టు చేసింది. అతన్ని ప్రశ్నించడం ఇది ఎనిమిదోసారి అని. ప్రతిసారీ మండల్ భిన్నమైన కథనం చెబుతున్నాడని సీబీఐ వర్గాలు తెలిపాయి. సందీప్ ఘోష్‌ను కస్టడీ కోరుతూ సీబీఐ న్యాయస్థానంలో దరఖాస్తు చేసింది. సీబీఐ కస్టడీ నిమిత్తం ఘోష్‌ను హాజరుపర్చాల్సిందిగా కోర్టు జైలు అధికారులను ఆదేశించిందని సీబీఐ అధికారి ఒకరు శనివారం తెలిపారు. 31 ఏళ్ల ట్రైనీ డాక్టర్ ఆగస్టు 9న ఆస్పత్రి సెమినార్ హాల్లో శవమై కన్పించడం తెలిసిందే. ఆమెపై పాశవికంగా అత్యాచారం జరిపి దారుణంగా హతమార్చినట్లు పోస్టుమార్టంలో తేలింది. ఒక రోజు అనంతరం ఆస్పత్రిలో పౌర వాలంటీర్‌గా పనిచేస్తున్న ప్రధాన నిందితుడు సంజయ్ రాయ్‌ను పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. ఈ దారుణంపై వైద్యలోకం భగ్గుమంది. దీనివెనుక చాలామంది ఉన్నారని, ఆ వాస్తవాలను తొక్కిపెట్టేందుకు మమత సర్కారు ప్రయత్నిస్తోందని డాక్టర్లు ఆరోపించారు. వైద్యశాఖ కీలక డైరెక్టర్లు, కోల్‌కతా పోలీసు కమిషనర్ తదితరుల రాజీనామా కోరుతూ పశ్చిమ బెంగాల్ వ్యాప్తంగా నిరసనలతో వైద్యులు హోరెత్తిస్తున్నారు. అనంతర పరిణామాల్లో కేసు దర్యాప్తును సీబీఐకి కలకత్తా హైకోర్టు అప్పగించింది. దర్యాప్తు పురోగతిపై మూడు వారాల్లోగా నివేదిక సమర్పించాల్సిందిగా ఆదేశించింది. ఆ మేరకు సెప్టెంబర్ 17లోగా దర్యాప్తు సంస్థ నివేదిక సమర్పించనుందని సమాచారం.

ఘోష్‌కు నేరగాళ్లతో లింకులు

వైద్యురాలిపై దారుణం జరిగిన మర్నాడే సందీప్ ఘోష్ హడావుడిగా ఆస్పత్రిలో మరమ్మతులకు ఆదేశాలు జారీ చేసినట్టు సీబీఐ ఆరోపిస్తోంది. ఆ మేరకు ఘోష్ ఆదేశాలిచ్చిన లేఖను కూడా బెంగాల్ బీజేపీ చీఫ్, కేంద్ర మంత్రి సుకాంత మజుందార్ ఎక్స్‌లో పోస్ట్ చేశారు. ఈ కేసు నిందితులతో ఘోష్‌కు నేరపూరిత బంధం ఉందని, వారితో కలిసి పలు తప్పుడు పనులకు కూడా పాల్పడ్డారని సీబీఐ గత వారమే అభియోగాలు మోపింది.

కాంగోలో 37 మందికి మరణ శిక్ష

కిన్షాసా: ఆఫ్రికా దేశం కాంగోలో మే నెలలో జరిగిన విఫల తిరుగుబాటు యత్నం ఘటనలో పాలుపంచుకున్న ఆరోపణలపై అక్కడి కోర్టు ఏకంగా 37 మందికి మరణ దండన విధించింది. దోషుల్లో అమెరికాకు చెందిన ముగ్గురు, బెల్జియం, కెనడా, యూకేలకు చెందిన ఒక్కొక్కరు ఉన్నారు. అప్పీల్ చేసుకునేందుకు వీరికి కోర్టు ఐదు రోజుల గడువిచ్చింది. తిరుగుబాటుకు పాలుపంచుకున్నారంటూ మొత్తం 50 మందిపై ఆర్మీ అభియోగాలు మోపింది. కోర్టు వీరిలో 14 మందిని నిర్దోషులుగా పేర్కొంటూ విడుదల చేసింది. కోర్టు తీర్పుపై అప్పీలుకు వెళ్తామని ఆరుగురు విదేశీయుల తరఫు లాయర్ తెలిపారు.

అకస్మాత్తుగా పంపేశారు

- ప్రత్యక్షప్రసారం లేకుండా చర్చలకు సిద్ధపడ్డాం
- బెంగాల్ ప్రభుత్వానికి చర్చలపై ఆసక్తి లేనట్లుంది: జూడాలు
- రోజంతా హైడ్రామా
- జూడాల సమ్మెస్థలి వద్దకు వెళ్లిన మమత
- భీష్మించిన జూడాలు.. సాయంత్రానికి చర్చలకు అంగీకారం
- మమత నివాసానికి రాక.. ప్రత్యక్షప్రసారానికి పట్టు
- కుదరదన్న సర్కారు.. చర్చలకు రావాలని మమత అభ్యర్థన
- తగ్గిన జూడాలు.. 'లైవ్' లేకుండానే చర్చలకు సమ్మతి
- మూడు గంటలు వేచిచూశాం.. మీరిక వెళ్లొచ్చన్న ఆరోగ్యమంత్రి

కోల్‌కతా: రోజంతా హైడ్రామా తర్వాత బెంగాల్ ప్రభుత్వం, జూనియర్ డాక్టర్లకు మధ్య శనివారం చర్చలు అసలు ప్రారంభమే కాలేదు. ముఖ్యమంత్రి మమతా బెనర్జీ అభ్యర్థన మేరకు 'ప్రత్యక్ష ప్రసారం' డిమాండ్‌ను పక్కనబెట్టి చర్చలకు సిద్ధపడ్డ జూనియర్ డాక్టర్లను అకస్మాత్తుగా సీఎం నివాసం దగ్గర నుంచి పంపేశారు. చాలా మొరటుగా మీరికి వెళ్లిపోవచ్చని చెప్పారని జూడాలు ఆరోపించారు. 'చర్చలకు ఆహ్వానించడంతో సీఎం నివాసానికి వచ్చాం. ప్రత్యక్షప్రసారం లేదా వీడియో రికార్డింగు ఉండాలని డిమాండ్ చేశాం. సీఎం మమతా బెనర్జీ బయటకు వచ్చి చర్చలకు రావాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. సమావేశం మినిట్స్‌ను మాకు ఇస్తామని హామీ ఇచ్చారు. మాలో మేము చర్చించుకున్నాం. సీఎం విజ్ఞప్తి మేరకు ప్రత్యక్షప్రసారం, వీడియో రికార్డింగు లేకుండా చర్చలకు అంగీకరించాం. ఇదే విషయాన్ని ఆరోగ్యమంత్రి చంద్రిమ భట్టాచార్యకు తెలుపగా.. ఇక చాలు మీరు వెళ్లిపోండని ఆమె చెప్పారు. ఇప్పటికే చాలా ఆలస్యమైపోయింది, మీకోసం మూడు గంటలుగా వేచిచూస్తున్నామని తెలిపారు. అర్ధంతరంగా మమ్మల్ని పంపేశారు' అని సీఎం నివాసం వద్ద జూనియర్ డాక్టర్లు మీడియాతో వాపోయారు. చర్చలపై ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లేదని ఆరోపించారు. 'ఈ ఉదంతం ప్రభుత్వం అసలు రంగును బయటపెట్టింది. చర్చలపై ఎవరికి చిత్తశుద్ధి లేదో తెలుపుతోంది' అని ఒక జూనియర్ డాక్టర్ కన్నీరుపెట్టుకుంటూ అన్నారు. 'ఈ రోజుకు ఇక ముగిసినట్లే. మూడు గంటలుగా మేం వేచి చూస్తున్నాం. మీరు సీఎం నివాసం లోపలికి రాలేదు. ఇప్పటికే బాగా ఆలస్యమైపోయింది (రాత్రి అయిందని)' అని ఆరోగ్యమంత్రి చంద్రిమ అంటున్న వీడియోను జూడాలు మీడియాకు షేర్ చేశారు. ఆర్.జి.కర్ మెడికల్ కాలేజీలో ఆగస్టు 9న పీజీ ట్రైనీ డాక్టర్‌పై హత్యాచారాన్ని నిరసిస్తూ పశ్చిమబెంగాల్ జూనియర్ డాక్టర్లు నెలరోజులకు పైగా విధులను బహిష్కరిస్తున్న విషయం తెలిసిందే. సెప్టెంబరు 10న సాయంత్రానికల్లా విధుల్లో చేరాలని సుప్రీంకోర్టు జారీచేసిన ఆదేశాలను సైతం బేఖాతరు చేస్తూ సమ్మె కొనసాగిస్తున్నారు. చర్చలపై ప్రతిష్టంభన కొనసాగుతూనే ఉంది. జూడాల డిమాండ్ మేరకు స్వయంగా చర్చల్లో పాల్గొనడానికి మమత అంగీకరించారు. ప్రత్యక్షప్రసారంపై పీటముడి పడినా.. చివరకు శనివారం జూడాలు దానిపై వెనక్కితగ్గారు. అయినా సర్కారు వైఖరితో చర్చలు సాధ్యపడలేదు.

జూడాల ప్రతినిధి బృందం ఇంట్లోకి రాకపోవడంతో గుమ్మం వద్ద ఎదురుచూస్తున్న మమత

ఎన్నిసార్లు నన్నిలా అవమానిస్తారు: మమత

అంతకుముందు సీఎం నివాసం వద్దకు చేరుకొని జూనియర్ డాక్టర్లు చర్చల ప్రత్యక్షప్రసారం డిమాండ్‌తో బయటే నిలబడిపోయారు. వర్షంలో తడుస్తూ అలాగే నిలబడ్డారు. దాంతో సీఎం మమత బయటకు వచ్చి.. 'మీరందరూ లోపలికి వచ్చి చర్చల్లో పాల్గొనాల్సిందిగా అభ్యర్థిస్తున్నాను. వైద్యురాలి హత్యాచారం కేసు కోర్టు పరిధిలో ఉంది కాబట్టి ప్రత్యక్షప్రసారం సాధ్యం కాదు. చర్చలను వీడియో రికార్డు చేసి.. సుప్రీంకోర్టు అనుమతితో మీకొక కాపీ అందజేస్తాం. ఈ రోజు సమావేశమవుదామని మీరే కోరారు. మీకోసం వేచిచూస్తున్నా. మీరెందుకు నన్నిలా అవమానిస్తున్నారు. దయచేసి నన్నిలా అవమానించొద్దు. ఇదివరకు కూడా మూడుసార్లు మీకోసం ఎదురుచూస్తూ కూర్చున్నా. కానీ మీరు రాలేదు' అని మమత జూడాలతో అన్నారు.

జూడాల శిబిరం వద్ద ప్రత్యక్షం

శనివారం ఉదయం అందరినీ ఆశ్చర్యపరుస్తూ సీఎం మమతా బెనర్జీ స్వయంగా జూనియర్ డాక్టర్ల వద్దకు వచ్చారు. ఐదురోజులుగా జూడాలు బైఠాయించిన స్వాస్థ్య భవన్ (ఆరోగ్యశాఖ కార్యాలయం) వద్దకు చేరుకున్నారు. జూడాల డిమాండ్లను పరిశీలిస్తానని, ఎవరైనా తప్పుచేశారని తేలితే వారిపై చర్యలు తీసుకుంటానని హామీ ఇచ్చారు. మెడికోలు వర్షాలకు తడుస్తూ రోడ్డుపై ఆందోళనలు కొనసాగిస్తుంటే తాను నిద్రలేని రాత్రులు గడుపుతున్నానని చెప్పారు. తానిక్కడి రావడం సమస్య పరిష్కారం దిశగా చివరి ప్రయత్నమని తెలిపారు. సమ్మె చేస్తున్న జూడాలపై ఎలాంటి క్రమశిక్షణ చర్యలుండవని హామీ ఇచ్చారు. ప్రజాస్వామ్యయుత ఆందోళనను అణిచివేయడానికి ఇది ఉత్తరప్రదేశ్ కాదు, బెంగాల్ అని సీఎం వ్యాఖ్యానించారు.

జూడాల ప్రతినిధి బృందం ఇంట్లోకి రాకపోవడంతో తానే బయటకు వచ్చి 'నన్ను మీరు అవమానించారంటూ' ఆక్షేపిస్తున్న మమత

మోదీ ఇంట్లో 'దీప్‌జ్యోతి'

న్యూఢిల్లీ: దేశ రాజధాని ఢిల్లీలో ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ నివాసమైన 7, లోక్‌కల్యాణ్ మార్గ్‌లో కొత్త సభ్యురాలు 'దీప్‌జ్యోతి' చేరింది. ఈ కొత్త సభ్యురాలు ఎవరో కాదు. ఒక ఆవుదూడ. ఈ విషయాన్ని ప్రధాని మోదీ స్వయంగా 'ఎక్స్'లో వెల్లడించారు. తన నివాసంలో గోమాత ఒక దూడకు జన్మనిచ్చిందని తెలిపారు. దానికి దీప్‌జ్యోతి అని నామకరణం సైతం చేశారు. దూడతో తాను ఆడుకుంటున్న వీడియో, ఫొటోలను మోదీ 'ఎక్స్'లో షేర్ చేశారు. 'గా సర్వసుఖ్‌ప్రద' అని మన పురాణాల్లో ప్రస్తావించారని పేర్కొన్నారు. గోమాతకు జన్మించిన దూడ నుదుటిన జ్యోతి(దీపం) లాంటి మచ్చ ఉందని, అందుకే దీప్‌జ్యోతి అని పేరు పెట్టినట్లు వివరించారు. ప్రధానమంత్రి షేర్ చేసిన వీడియోలో దూడను చేతుల్తో ఇంట్లోకి తీసుకెళ్తున్న దృశ్యాలు, ఆలయం వద్ద దూడను ఒడిలో పెట్టుకున్న దృశ్యాలు కనిపిస్తున్నాయి.

ఆధార్ ఉచిత అప్‌డేట్ గడువు పొడిగింపు

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ఆధార్ కార్డుల్లోని వివరాలను ఉచితంగా అప్‌డేట్ చేసుకొనే గడువును కేంద్ర ప్రభుత్వం మరోసారి పొడగించింది. శనివారంతో గతంలో ఇచ్చిన గడువు ముగియడంతో ఉడాయ్ (యూఐడీఏఐ) కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది. ఈ మేరకు 'ఎక్స్'లో ఈ వివరాలను వెల్లడించింది. పదేళ్ల కిందటి ఆధార్ కార్డులకు సంబంధించిన మార్పులు, చేర్పులకు సంబంధించిన అప్‌డేట్‌లను ఉచితంగా చేసుకొనేందుకు గడువును మరో మూడునెలల పాటు.. డిసెంబర్ 14 వరకు భారత విశిష్ట గుర్తింపు ప్రాధికార సంస్థ పొడగించింది. ఆన్‌లైన్‌లో ఆధార్ నెంబర్, మొబైల్ నెంబర్ ద్వారా మై ఆధార్ వెబ్‌సైట్‌లో లాగిన్ అయి మార్పులను ఉచితంగా చేసుకోవచ్చని ఉడాయ్ పేర్కొంది. ఇప్పటి వరకు వివరాలను అప్‌డేట్ చేసుకోలేకపోయిన వారు ఈ అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకోవాలని ఉడాయ్ సూచించింది. ఒకవేళ డిసెంబర్ 14లోగా ఉచితంగా అప్‌డేట్ చేసుకోలేని వారు... తర్వాత 50 రూపాయలు చెల్లించి ఆధార్ కేంద్రాల్లో వివరాలను అప్‌డేట్ చేసుకోవచ్చు.

వారణాసిలో జ్ఞానవాపీ విశ్వనాథ ఆలయం

దాన్ని మసీదు అనడం దురదృష్టకరం: యోగి ఆదిత్యనాథ్

గోరఖ్‌పూర్: వారణాసిలోని జ్ఞానవాపీని మసీదు అని పిలుస్తుండడం దురదృష్టకరమని ఉత్తరప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి యోగి ఆదిత్యనాథ్ అన్నారు. అది మసీదు కాదని చెప్పారు. జ్ఞానవాపీ ప్రాంగణమంతా విశ్వనాథుడి ఆలయమని స్పష్టంచేశారు. ఆ విషయం విశ్వనాథుడే స్వయంగా చెప్పాడని తెలిపారు. శనివారం దీన్‌దయాళ్ ఉపాధ్యాయ గోరఖ్‌పూర్ యూనివర్సిటీలో 'సామరస్య సమాజ నిర్మాణంలో నాథ్‌పంత్ పాత్ర' అనే అంశంపై జరిగిన అంతర్జాతీయ సదస్సులో ఆయన మాట్లాడారు. జ్ఞానవాపీని మసీదుగా కొందరు పరిగణిస్తుండడం సరైంది కాదని పేర్కొన్నారు. పురాణాల ప్రకారం చూస్తే ఆది శంకరుడికి, కాశీ విశ్వనాథుడికి మధ్య సంవాదం జరిగిందని తెలిపారు. జ్ఞానవాపీ తన ప్రాంగణమేనని ఆది శంకరుడితో విశ్వనాథుడు చెప్పినట్లు వెల్లడించారు. జ్ఞానవాపీ వ్యవహారంపై హిందువులు, ముస్లింల మధ్య వివాదం కొనసాగుతున్న సంగతి తెలిసిందే.

హిందీ, ప్రాంతీయ భాషల మధ్య పోటీ ఉండదు

హిందీ దివస్ సందర్భంగా హోం మంత్రి అమిత్ షా

న్యూఢిల్లీ: అధికార భాష అనే కారణంగా హిందీ, ఇతర భారతీయ భాషల మధ్య పోటీ ఎన్నడూ ఉండదని కేంద్ర హోం మంత్రి అమిత్ షా పేర్కొన్నారు. హిందీ, ఇతర భాషల మధ్య మైత్రి ఉందని, అవి పరస్పరం ప్రోత్సహించుకుంటాయని ఆయన వ్యాఖ్యానించారు. అంతిమంగా, హిందీ, ఇతర ప్రాంతీయ భాషల మధ్య బంధం బలోపేతమవుతుందని చెప్పారు. హిందీ దివస్ సందర్భంగా శనివారం జరిగిన అఖిల భారతీయ రాజ్యభాష నాలుగో సమ్మేళనంలో మంత్రి అమిత్ షా మాట్లాడారు. ప్రపంచంలోని అత్యుత్తమ భాషల్లో భారతీయ భాషలు కూడా ఉన్నాయన్నారు. హిందీ మన భాషలన్నిటికీ అనుసంధానకర్తగా ఉంటుందని చెప్పారు. ఇతర భారతీయ భాషలను బలోపేతం చేసే వరకు హిందీని అధికార భాషగా ప్రమోట్ చేయలేమని అన్నారు.

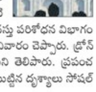
'సున్నితమైన సమాచారం' వల్లే ఆలస్యం

సీజేల నియామకం ఆలస్యంపై అటార్నీ జనరల్

న్యూఢిల్లీ: హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తుల నియామకానికి సంబంధించి సుప్రీంకోర్టు కొలీజియం సిఫార్సుల అమల్లో ఆలస్యానికి 'సున్నితమైన సమాచార'మే కారణమని కేంద్రం పేర్కొంది. సీజేఐ జస్టిస్ డి.వై.చంద్రచూడ్, న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ జేబీ పార్దీవాలా, జస్టిస్ మనోజ్ మిశ్రా ధర్మాసనానికి అటార్నీ జనరల్ ఆర్.వెంకట రమణి శనివారం ఈ మేరకు నివేదించారు. 'ఆ సమాచారాన్ని బయటపెట్టడం న్యాయ వ్యవస్థకు గానీ, సదరు జడ్జీలకు గానీ మేలు చేయబోదు. కనుక సదరు సమాచారాన్ని నా సూచనలతో పాటుగా సీల్డ్ కవర్లో మీ ముందుంచుతా' అని విన్నవించారు. దాంతో తదుపరి విచారణను ధర్మాసనం సెప్టెంబర్ 20కి వాయిదా వేసింది. జడ్జీల నియామకం, పదోన్నతులకు సంబంధించి సుప్రీంకోర్టు కొలీజియం సిఫార్సుల అమలుకు కేంద్రానికి నిర్దిష్ట కాలావధి ఖరారు చేయాలంటూ హర్ష్ సింఘాల్ అనే న్యాయవాది దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌పై ధర్మాసనం విచారణ జరుపుతోంది. కొలీజియం సిఫార్సు చేసిన పేర్లపై కాలావధి లోపు కేంద్రం ఎలాంటి అభ్యంతరాలు తెలపకపోయినా, నిర్ణయం తీసుకోకపోయినా వాటికి ఆమోదముద్ర వేసినట్టుగానే భావించేలా పేర్కొంటూ తీర్పు ఇవ్వాలని ఆయన కోరారు. కొలీజియం సిఫార్సులను కేంద్రం నిరవధికంగా తొక్కిపెట్టడం వల్ల న్యాయ వ్యవస్థ స్వతంత్ర ప్రతిపత్తికే భంగం కలుగుతోందని ఆరోపించారు.

తాజ్‌మహల్ ప్రధాన గుమ్మటం నుంచి నీరు లీకేజీ

ఆగ్రా: ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని ఆగ్రాలో మూడు రోజులుగా భారీ వర్షాలు కురుస్తున్నాయి. ఎడతెరిపిలేని వర్షాలతో వీధులన్నీ జలమయమయ్యాయి. మరోవైపు తాజ్‌మహల్‌ను సైతం వరద నీరు చుట్టుముట్టింది. తాజ్‌మహల్ ప్రధాన డోమ్(గుమ్మటం) నుంచి నీరు లీకవుతున్నట్లు గుర్తించారు. అయితే, ఈ గుమ్మటం ఉన్న పైకప్పుకు ఎలాంటి నష్టం వాటిల్లలేదని, ఆందోళన అక్కర్లేదని భారత పురావస్తు పరిశోధన విభాగం (ఏఎస్ఐ) సూపరింటెండింగ్ చీఫ్ రాజ్‌కుమార్ పటేల్ శనివారం చెప్పారు. డ్రోన్ కెమెరాతో ప్రధాన డోమ్‌ను క్షుణ్నంగా పరిశీలిస్తున్నామని తెలిపారు. ప్రపంచ వారసత్వ కట్టడమైన తాజ్‌మహల్‌ను వరద నీరు చుట్టుముట్టిన దృశ్యాలు సోషల్ మీడియాలో వైరల్‌గా మారాయి.

కశ్మీర్‌లో ముగ్గురు ముష్కరులు హతం

శ్రీనగర్: జమ్మూకశ్మీర్‌లోని బారాముల్లా జిల్లాలో భద్రతా బలగాలతో జరిగిన ఎదురుకాల్పుల్లో ముగ్గురు ఉగ్రవాదులు హతమయ్యారు. పట్టన్ ఏరియాలోని చక్ టప్పర్ క్రీరిలో ఉగ్రవాదులున్నారనే అనుమానంతో భద్రతా బలగాలు శుక్రవారం రాత్రి కార్డన్ సెర్చ్ చేపట్టాయి. శనివారం ఉదయం ఉగ్రమూకలు కాల్పులకు దిగడంతో బలగాలు దీటుగా స్పందించాయి. ఈ కాల్పుల్లో ముగ్గురు ఉగ్రవాదులు చనిపోయారని పోలీసులు వివరించారు. భారీగా మందుగుండు సామగ్రిని స్వాధీనం చేసుకున్నామన్నారు. మృతులను గుర్తించాల్సి ఉందన్నారు. ఆ ప్రాంతంలో గాలింపు కొనసాగుతోందని చెప్పారు.

వారసత్వ రాజకీయాలే పెనుశాపం

అందమైన జమ్మూకశ్మీర్‌ను దారుణంగా దెబ్బతీశాయి

- ఇక్కడి ప్రజల భవిష్యత్తును నాశనం చేశాయి
- మేము కేంద్రంలో అధికారంలోకి వచ్చాక పరిస్థితి మారింది
- దోడా ఎన్నికల ప్రచార సభలో మోదీ

జమ్మూ: జమ్మూకశ్మీర్‌లో ఉగ్రవాదం చివరి శ్వాస పీల్చుకుంటోందని ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ చెప్పారు. ప్రకృతి సౌందర్యానికి మారుపేరైన జమ్మూకశ్మీర్‌ను ఇక్కడి వారసత్వ రాజకీయాలు దారుణంగా దెబ్బతీశాయని, పెనుశాపంగా మారి ప్రజల భవిష్యత్తును నాశనం చేశాయని మండిపడ్డారు. వారసత్వ రాజకీయ పార్టీలు సొంత బిడ్డల సంక్షేమమే తప్ప ప్రజల బాగోగులు ఏనాడూ పట్టించుకోలేదని ధ్వజమెత్తారు. నూతన నాయకత్వాన్ని పైకి ఎదగనివ్వలేదని ఆరోపించారు. వారసత్వ రాజకీయాలకు పోటీగా నూతన నాయకత్వాన్ని ప్రవేశపెడుతున్నామని వెల్లడించారు. 2014లో తాము కేంద్రంలో అధికారంలోకి రాగానే ఇక్కడ నాయకత్వ నిర్మాణంపై దృష్టి పెట్టామన్నారు. శనివారం జమ్మూ ప్రాంతంలోని దోడా జిల్లాలో భారీ ఎన్నికల ప్రచార సభలో ప్రధాని మోదీ ప్రసంగించారు. రాబోయయే అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో బీజేపీ అభ్యర్థులను అద్భుతమైన మెజార్టీతో గెలిపించాలని ప్రజలను కోరారు. నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్, పీపుల్స్ డెమొక్రటిక్ పార్టీ, కాంగ్రెస్ లాంటి పార్టీలు మళ్లీ అధికారంలోకి వస్తే అధోగతేనని తేల్చిచెప్పారు. జమ్మూకశ్మీర్‌కు రాష్ట్ర హోదా పునరుద్ధరిస్తామని మరోసారి హామీ ఇచ్చారు. దేశానికి స్వాతంత్య్రం వచ్చినప్పటి నుంచి జమ్మూకశ్మీర్ విదేశీ శక్తులకు టార్గెట్‌గా మారిందన్నారు. రాబోయే అసెంబ్లీ ఎన్నికలు ఈ ప్రాంత భవిష్యత్తును నిర్దేశించబోతున్నాయని స్పష్టంచేశారు. గత నాలుగు దశాబ్దాల్లో దోడా జిల్లాలో ఎన్నికల ప్రచారంలో పాల్గొన్న మొట్టమొదటి ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ కావడం విశేషం. సభలో ఆయన ఇంకా ఏం మాట్లాడారంటే...

యువ నాయకత్వానికి పెద్దపీట వేశాం

"ఉగ్రవాద భూతం వల్ల జమ్మూకశ్మీర్ యువత తీవ్రంగా నష్టపోయారు. ఇక్కడ అధికారం వెలగబెట్టిన పార్టీలు ప్రజలను తప్పు దోవ పట్టిస్తూ కుటుంబ స్వామ్యాన్ని పెంచి పోషించాయి. యువతను రాజకీయాల్లో ప్రోత్సహించలేదు. 2000 సంవత్సరం నుంచి పంచాయతీ ఎన్నికలు నిర్వహించలేదు. 2014 తర్వాత బ్లాక్ డెవలప్‌మెంట్ కౌన్సిల్, జిల్లా డెవలప్‌మెంట్ కౌన్సిల్ ఎన్నికలు జరగలేదు. మేము అధికారంలోకి వచ్చాక ఆయా ఎన్నికలు నిర్వహించాం. యువ నాయకత్వానికి పెద్దపీట వేశాం.

వెండితెరపై మళ్లీ జమ్మూకశ్మీర్ అందాలు

ఉగ్రవాద బాధితురాలు షగున్ పరిహార్‌కు అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో బీజేపీ టిక్కెట్ కేటాయించాం. ఉగ్రవాదాన్ని పూర్తిగా పెకిలించాలన్న మా అంకితభావానికి ఇదొక ఉదాహరణ. 2018 నవంబర్‌లో షగున్ తండ్రిని, బంధువును ఉగ్రవాదులు కాల్చిచంపారు. జమ్మూకశ్మీర్‌ను ఉగ్రవాద రహితంగా, పర్యాటకుల స్వర్గధామంగా మార్చాలన్నదే మా లక్ష్యం. అంతర్జాతీయ సినిమా షూటింగ్‌లు ఇక్కడ జరిగే పరిస్థితి రావాలి. వెండితెరపై జమ్మూకశ్మీర్ అందాలు మళ్లీ కనిపించేలా చర్యలు తీసుకుంటున్నాం.

ఆర్టికల్ 370ను మళ్లీ తీసుకొస్తారట!

కాంగ్రెస్, నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్, పీడీపీ ఎన్నికల మేనిఫెస్టో, బీజేపీ హామీల మధ్య తేడాలను ప్రజలు గమనించాలి. ఆర్టికల్ 370ను మళ్లీ తీసుకొస్తామని ఆ మూడు పార్టీలు చెబుతున్నాయి. అంటే ప్రజల హక్కులను మళ్లీ దోచుకుంటారట! రిజర్వేషన్లు, ఓటు హక్కును రద్దు చేస్తారట! ఆర్టికల్ 370తోపాటు ఆర్టికల్ 35ఏ పునరుద్ధరిస్తే ఆడబిడ్డలను తీరని అన్యాయం జరుగుతుంది. మూడు పార్టీల మేనిఫెస్టో అమల్లోకి వస్తే పాఠశాలలు మళ్లీ అగ్నికి ఆహుతవుతాయి.

కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఏమాత్రం నిజాయతీ లేదు. అధికారంలోకి రావడానికి అవినీతి, వారసత్వ రాజకీయాలు, ఎన్నికల్లో అక్రమాలకు పాల్పడడం ఆ పార్టీకి అలవాటే. అమెరికాలో భారతీయ జర్నలిస్టుపై కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలు దాడి చేశారు. బంగ్లాదేశ్‌లో హిందువులపై జరుగుతున్న దాడుల గురించి కాంగ్రెస్ నేత రాహుల్ గాంధీ నోరువిప్పుతారా? అని శామ్ పిట్రోడాను ప్రశ్నించినందుకు గదిలో బంధించి దారుణంగా కొట్టారు. ఇలా చేయడం మన దేశ గౌరవాన్ని పెంచుతుందా? కాంగ్రెస్ రాజకుటుంబం అత్యంత అవినీతిమయమైన కుటుంబం. వారసత్వ రాజకీయాలు చేస్తున్న ఆ కుటుంబం పట్ల ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలి. లోక్‌సభ ఎన్నికల్లో ఇండియా కూటమికి మరో 20 సీట్లు వచ్చి ఉంటే బీజేపీ నేతలను జైలుకు పంపించేవాళ్లమని కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు మల్లికార్జున ఖర్గే అన్నారు. అంటే వారి ఎజెండా అదేనా? మమ్మల్ని జైల్లో పెట్టడానికే కాంగ్రెస్‌కు అధికారం కావాలా? ప్రజల సంక్షేమం, అభివృద్ధికి అక్కర్లేదా?" అని ప్రశ్నించారు.

బీజేపీ నేతలను అరెస్టు చేయడమే కాంగ్రెస్ ఎజెండానా?

తీగ దొంగిలించాడని నగ్నంగా డ్యాన్స్ చేయించారు

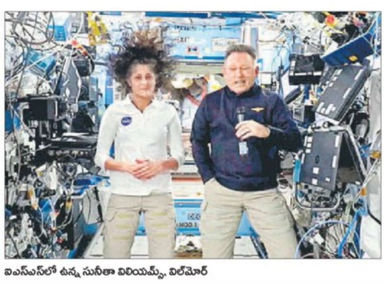
రాజస్తాన్‌లో దళిత బాలుడిపై అమానుషం

కోటా: వైర్ దొంగతనం చేస్తూ దొరికిపోయాడంటూ 12 ఏళ్ల దళిత బాలుడి పట్ల కొందరు అమానుషంగా ప్రవర్తించారు. అతడి బట్టలు విప్పించి, డ్యాన్స్ చేయించారు. ఒక పాటకు స్టెప్పులేస్తుండగా వారు అతడి చుట్టూ చేరినట్లుగా ఉన్న వీడియో ఒకటి బయటకు వచ్చింది. వెకిలిగా నవ్వుకుంటూ డ్యాన్స్ చేయాలని బాలుడిని బలవంతపెడుతున్నట్లుగా ఉంది. ఈ వీడియో పోలీసుల దృష్టికి రావడంతో ఆ ప్రాంతాన్ని గుర్తించారు. పోలీసుల సలహా మేరకు బాధితుడి కుటుంబీకులు ఫిర్యాదు చేశారు. శుక్రవారం స్థానికంగా జరిగిన సంతకు బాలుడు వెళ్లాడు. మ్యూజిక్ సామగ్రిలోని వైర్‌ను దొంగిలిస్తుండగా అతడిని పట్టుకున్నామంటూ నలుగురైదుగురు వ్యక్తులు అర్ధరాత్రి ఒంటిగంట నుంచి తెల్లవారే దాకా తీవ్రంగా వేధించారు. ఈ మేరకు ఆరుగురిపై పోక్సో, ఎస్సీ, ఎస్టీ అట్రాసిటీ సహా వివిధ సెక్షన్ల కింద కేసులు నమోదు చేసి, అరెస్ట్ చేసినట్లు పోలీసులు తెలిపారు.

ఐఎస్ఎస్‌లో ఇబ్బందేమీ లేదు

- సుదీర్ఘకాలం ఇక్కడే ఉండడానికి సిద్ధమయ్యాం
- పరిస్థితులకు తగ్గట్టుగా సర్దుకుపోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం
- అమెరికా వ్యోమగాములు సునీతా విలియమ్స్, బుచ్ విల్‌మోర్

వాషింగ్టన్: భూమికి వందల కిలోమీటర్ల ఎగువన అంతర్జాతీయ అంతరిక్ష కేంద్రం(ఐఎస్ఎస్)లో సుదీర్ఘకాలం సభ్యులుగా కొనసాగడానికి తాము పూర్తిస్థాయిలో సిద్ధమయ్యామని అమెరికా వ్యోమగాములు సునీతా విలియమ్స్, బుచ్ విల్‌మోర్ చెప్పారు. మానసికంగా, శారీరకంగా తమను తాము సిద్ధం చేసుకున్నామని, పరిస్థితులకు తగ్గట్టుగా సర్దుకుపోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నామని తెలిపారు. బోయింగ్ సంస్థ అభివృద్ధి చేసిన సీఎస్‌టీ-100 స్టార్‌లైనర్ స్పేస్‌క్రాఫ్ట్‌లో ఈ ఏడాది జూన్‌లో ఐఎస్ఎస్‌కు వెళ్లిన సునీతా విలియమ్స్, విల్‌మోర్ అక్కడే చిక్కుకుపోయిన సంగతి తెలిసిందే. 8 రోజుల్లో తిరిగి రావాల్సి ఉండగా, స్టార్‌లైనర్‌లో సాంకేతిక లోపాలు తలెత్తడంతో అది సాధ్యపడలేదు. స్టార్‌లైనర్ ఒంటరిగానే భూమిపైకి తిరిగివచ్చింది. ఇద్దరు వ్యోమగాములు వచ్చే ఏడాది ఫిబ్రవరి దాకా ఐఎస్ఎస్‌లోనే ఉండిపోవాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ విషయంలో అమెరికా అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థ 'నాసా' తీసుకున్న నిర్ణయానికి మద్దతు ఇస్తున్నామని చెప్పారు. సునీతా విలిమమ్స్, విల్‌మోర్ శుక్రవారం ఐఎస్ఎస్ నుంచి ఫోన్‌లో మీడియాతో మాట్లాడారు. మనం నియంత్రించలేని పరిస్థితులు ఉన్నప్పుడు ఆందోళన చెందడం అనవసరమని విల్‌మోర్ అన్నారు. ఐఎస్ఎస్‌లో ఎక్కువ రోజులు కంటే ఉండడానికి తమకు ఎలాంటి ఇబ్బంది లేదన్నారు. ఇక్కడి పరిస్థితులకు పూర్తిగా అలవాటు పడ్డామని వివరించారు. తాము ప్రొఫెషనల్ వ్యోమగాములం కాబట్టి అంతరిక్ష ప్రయోగాల్లో కొత్త పనులు చేయడానికి, కొత్త విషయాలు నేర్చుకోవడం ఎల్లప్పుడు ఆసక్తికరంగానే ఉంటుందని సునీతా విలియమ్స్ వ్యాఖ్యానించారు. స్టార్‌లైనర్‌లో వెనక్కి వెళ్లలేకపోవడం పట్ల తమకు ఎలాంటి విచారం లేదన్నారు.

ఐఎస్ఎస్‌లో ఉన్న సునీతా విలియమ్స్, విల్‌మోర్

అంతరిక్షం నుంచే సునీతా విలియమ్స్, విల్‌మోర్ ఓటు

అంతర్జాతీయ అంతరిక్ష కేంద్రంలోనే ఉండిపోయిన వ్యోమగాములు సునీతా విలియమ్స్, బుచ్ విల్‌మోర్ అక్కడి నుంచే తమ ఓటు హక్కును వినియోగించుకోనున్నారు. పౌరులుగా ఎన్నికల్లో ఓటు వేయడం ముఖ్యమైన బాధ్యత అని సునీతా విలియమ్స్ చెప్పారు. ఓటు వేసే క్షణం కోసం ఆతృతగా ఎదురు చూస్తున్నానని తెలిపారు. నవంబరు 5న జరిగే అమెరికా అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో తాము ఓటు వేయడానికి 'నాసా' తగిన ఏర్పాట్లు చేస్తోందని విల్‌మోర్ వెల్లడించారు.

సాక్షి
విజయవాడ సిటీ
ఎన్టీఆర్ జిల్లా
ఆదివారం । 15 । సెప్టెంబర్ । 2024

దుర్గగుడి పనులకు రూ.లక్ష విరాళం

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): ఇంద్రకీలాద్రిపై దుర్గమ్మ ఆలయ అభివృద్ధి పనులకు ప్రధాన అర్చకుడు లింగంభొట్ల బద్రీనాథ్‌బాబు శనివారం రూ.లక్ష విరాళాన్ని అందజేశారు.

బైబై.. గణేశా..

భక్తజనం వినాయకుడికి శనివారం ప్రత్యేక పూజలు చేశారు. శనివారం ప్రకాశం బ్యారేజీ సమీపంలో వినాయక నిమజ్జనాలు సందడిగా చేశారు.

లడ్డూ ప్రసాదాలకు భారీ స్పందన

విజయవాడ: నగరంలో పున్నమ్మతోటలోని టీటీడీ కల్యాణ మండపంలో శనివారం శ్రీవారి లడ్డూ ప్రసాదాలను భక్తులకు విక్రయించారు. భక్తజనం నుంచి భారీ స్పందన వచ్చింది.

న్యూస్‌రీల్

సప్త జ్యోతిర్లింగ దర్శన ప్రత్యేక రైలు ప్రారంభం

రైల్వేస్టేషన్(విజయవాడపశ్చిమ): ఉత్తర, పశ్చిమ ప్రాంతంలోని ప్రసిద్ధ జ్యోతిర్లింగాలను దర్శించుకునేందుకు భారత్ గౌరవ్ ప్రత్యేక పర్యాటక రైలు శనివారం విజయవాడ నుంచి బయలుదేరింది. సీనియర్ డీసీఎం వావిలపల్లి రాంబాబు పదో నంబర్ ప్లాట్‌ఫామ్‌లో భారత్ గౌరవ్ రైలుకు రిబ్బన్ కట్ చేసి లాంఛనంగా ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ విజయవాడ నుంచి ఈ రైలులో శనివారం 124 మంది యాత్రికులు బయలుదేరినట్లు తెలిపారు. ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలలో విజయవాడతో పాటు సికింద్రాబాద్, ఖాజీపేట, వరంగల్లు, ఖమ్మం, మధిర, డోర్నకల్లు, మహబూబాబాద్, కామారెడ్డి, భోంగీర్, నిజామాబాద్, ధర్మాబాద్, మద్కేడ్, నాందేడ్, పూర్ణా స్టేషన్‌లలో బోర్డింగ్ సదుపాయం కల్పించారు. ఈ యాత్రలో మహాకాళేశ్వర్, ఓంకారేశ్వర, ద్వారకాధీష్, నాగేశ్వర్, త్రయంబకేశ్వర, భీమశంకర్, గ్రిష్ణేశ్వర జ్యోతిర్లింగాలను దర్శించుకునే అవకాశం కల్పిస్తుందన్నారు. కార్యక్రమంలో ఐఆర్‌సీటీసీ మేనేజర్ సత్యకిషోర్, సూపర్‌వైజర్ రాజా పాల్గొన్నారు.

ఆధ్యాత్మిక పుస్తకాల ఆవిష్కరణ

పెనుగంచిప్రోలు: ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాల్లోని రచయితలు కలిసి పెనుగంచిప్రోలు శ్రీతిరుపతమ్మవారి చరిత్రపై పుస్తకాలు రాయడం చాలా సంతోషంగా ఉందని మాజీ మంత్రి నెట్టెం రఘురాం, ఆలయ కమిటీ చైర్మన్ జంగాల శ్రీనివాసరావు అన్నారు. ఆలయ బేడా మండపంలో శనివారం ఖమ్మం జిల్లా సుద్దేపల్లికి చెందిన రామదాసు కళా సేవా సంస్థ ఆధ్వర్యాన తిరుపతమ్మవారి చరిత్ర, అమ్మవారి కథనం, సన్నాఫ్ శ్రీకృష్ణ, శివోహం అనే నాలుగు ఆధ్యాత్మిక పుస్తకాలను ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా స్థానిక కవి, ఉపాధ్యాయుడు ముక్కా సత్యనారాయణ అధ్యక్షతన సమావేశం జరిగింది. కార్యక్రమంలో భాగంగా తెలుగు వెలుగు వ్యవస్థాపకులు మోటూరు నారాయణరావు, సాధనాల వెంకటస్వామి నాయుడు, బి శ్రీనివాస్, గౌరీపతి శాస్త్రి పుస్తక విశ్లేషణ చేశారు. అనంతరం రచయితలను ఘనంగా సత్కరించారు.

పీహెచ్‌సీలో ఆరోగ్య సేవలు నిలిపివేత

రెడ్డిగూడెం(మైలవరం): పీజీ వైద్య విద్యలో ఇన్ సర్వీస్ కోటాను కుదిస్తూ ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చిన జీఓ 85ను వ్యతిరేకిస్తూ ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలో సేవలను నిలిపివేస్తున్నట్లు రెడ్డిగూడెం పీహెచ్‌సీ వైద్యాధికారులు డాక్టర్ సందేశ్, డాక్టర్ మణిబాబు శనివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. ఈ నెల 13, 14 తేదీల్లో అత్యవసర సేవలు మాత్రమే చూసినట్లు వారు పేర్కొన్నారు. ఈ నెల 16 నుంచి నిర్విరామంగా పూర్తిగా అన్ని సేవలను నిలిపివేస్తున్నట్లు పేర్కొన్నారు. టీడీపీ ప్రభుత్వం ప్రజా వ్యతిరేక విధానాలను అమలు చేయడంపై విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి.

అన్ని సర్వీస్‌లకు విద్యుత్ సరఫరాను పునరుద్ధరించాం

విద్యుత్ ఎస్‌ఈ మురళీమోహన్

మొగల్రాజపురం(విజయవాడ తూర్పు): రామలింగేశ్వనగర్ గాంధీ కాలనీలో వరద ప్రభావం తగ్గడంతో అక్కడ ఉన్న అన్ని సర్వీస్‌లకు విద్యుత్ సరఫరాను పునరుద్ధరించారని ఏపీసీపీడీసీఎల్ విజయవాడ సర్కిల్ సూపరింటెండెంట్ ఇంజినీర్ ఎ.మురళీమోహన్ శనివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. ఈ నెల ఆరో తేదీ నాటికే అక్కడ ఉన్న అన్ని కనెక్షన్లకు విద్యుత్ మీటర్లు అందించడమే కాకుండా కరెంట్ సరఫరాను పునరుద్ధ రించామని తెలియజేశారు. ప్రస్తుతం రామలింగేశ్వర నగర్‌లోని గాంధీకాలనీలో వినియోగదారులందరికి విద్యుత్ సరఫరాను అందిస్తున్నామని ప్రకటనలో వివరించారు. ఆయా ప్రాంతాల్లో వరద నీరు ఉధృతంగా ప్రవహిస్తున్నప్పటికీ తమ సిబ్బంది ప్రాణాలను సైతం లెక్క చేయకుండా విద్యుత్ సరఫరా పునరుద్ధరణ పనులు చేశారని పేర్కొన్నారు. వరదల కారణంగా పాడైన విద్యుత్ మీటర్లను తమ శాఖ సిబ్బందితో మాత్రమే మార్పిడి చేసి కొత్త మీటర్లను అమర్చుతున్నామని, ప్రైవేట్ ఎలక్ట్రీషియన్ల ద్వారా మీటర్లను మార్పించడం లేదని ఆయన స్పష్టం చేశారు.

రైతుకు కష్టాల వరద

అన్నదాతల వెన్నువిరిచిన భారీ వర్షాలు, వరదలు

- అన్నదాత గుండెకు గాయం
- నీట మునిగిన పొలాలు
- ఎన్టీఆర్ జిల్లాలో 42,328 హెక్టార్లలో పంట నష్టం

కంచికచర్ల మండలం వేములపల్లిలో పూర్తిగా దెబ్బతిన్న పత్తిచేను

కీసరలో పూర్తిగా మునిగిన వరి పైరు

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): అప్పుతెచ్చి సాగుకు పెట్టుబడి పెట్టిన రైతులను ఇటీవల వచ్చిన వరదలు, వర్షాలు నిండా ముంచేశాయి. ఎన్టీఆర్ జిల్లాలో వేలాది ఎకరాలు నీట మునిగి కనిపిస్తున్నాయి. మెట్ట ప్రాంతమైన జగ్గయ్యపేట, నందిగామ, మైలవరం, తిరువూరు నియోజకవర్గాల్లో రైతులు ఆర్థికంగా నష్టపోయారు. ఖరీఫ్ సీజన్ సగానికి వచ్చిన తర్వాత వచ్చిన వర్షాలు, వరదలు రైతన్న వెన్నువిరిచాయి. పత్తి పంట పూత పిందె దశలో, వరి వెన్నుదశలో, మొక్కజొన్న కంకి దశలో ఉన్నాయి. అధిక వర్షాలకు ఈ పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. పెసర, మినుము ఇతర పైర్లు పూర్తిగా పాడయ్యాయి. తెలంగాణ నుంచి జిల్లాలోకి ప్రవహిస్తున్న మున్నేరు, వైరా ఏరు, కట్టలేరు, బుడమేరు వరద ధాటికి చాలా చోట్ల పంటలు కొట్టుకుపోయాయి. బుడమేరుతోపాటు పలు గ్రామాల్లో చెరువులకు గండ్లు పడటంతో ఆ ప్రాంతాల్లో పంట పొలాలు ఇసుక మేట వేశాయి. దుక్కులు, విత్తనాలు, ఎరువులు విత్తనాల రూపంలో పెట్టిన లక్షల రూపాయల పెట్టుబడి వరద పాలైంది.

- మునేరు వరద కారణంగా వత్సవాయి, పెనుగంచిప్రోలు, నందిగామలో పంటలు దెబ్బతిన్నాయి.
- వైరా, కట్టలేరు, ఏనుగు గడ్డ వాగులకు వచ్చిన వరదలు, అధిక వర్షాల కారణంగా ఉపనదుల పరివాహక ప్రాంతాల్లోని వీరులపాడు, కంచికచర్ల మండలాల్లో మెట్ట పైర్లు కొట్టుకుపోయాయి.
- కట్టలేరు వరదతో గంపలగూడెంలో పొలాలు నీట మునిగి రైతుల ఖరీఫ్ ఆశలపై నీళ్లు చల్లాయి.
- మైలవరం నియోజకవర్గంలో బుడమేరు పరివాహక ప్రాంతంలోని జి.కొండూరు మండల పరిధిలో పలుప్రాంతాల్లో పత్తి పంటలు 90శాతానికి పైగా కుళ్లిపోయాయి. వెల్లటూరు పడమర చెరువుకు గండిపడటంతో 1,200 ఎకరాల్లో వరిపైరు తుడిచిపెట్టుకుపోయింది. బుడమేరు డైవర్షన్ కెనాల్‌కు గండ్లు పడడంతో కవులూరు శివారులోని 2వేల ఎకరాలకు పైగా వరి పూర్తిగా పాడైంది.
- మునేరు వరద ముంచెత్తడంతో పెనుగంచి ప్రోలు, వత్సవాయి మండలాల పరిధిలో తువ్వకాలువకు తోడు, మునేరు ప్రధాన కాలువకు పలు చోట్ల గండ్లు పడ్డాయి. తువ్వకాలువకు ఆళ్లూరుపాడు నుంచి పెనుగంచిప్రోలు చివర వరకు 56 చోట్ల గండ్లు పడగా, ప్రధాన కాలువకు 6 చోట్ల గండ్లు పడ్డాయి.

49,342 మంది రైతులకు నష్టం

జిల్లాలోని 17 మండలాల పరిధిలోని 310 గ్రామాల్లో 49,342 మంది రైతులకు సంబంధించి 42,328 హెక్టార్లలో పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. పత్తి 15,396 హెక్టార్లలో, వరి 19,822 హెక్టార్లలో, మొక్కజొన్న 1500 హెక్టార్లలో దెబ్బతింది. వీటికి తోడు మినుము, పెసర, కంది వంటి పైర్లు పాడయ్యాయి. 1,995 హెక్టార్లలో ఇసుక మేటలు, 200 హెక్టార్ల భూమి కోతకు గురైంది.

కోలుకోలేని నష్టం

30 ఎకరాలు కౌలుకు తీసుకొని పత్తి సాగు చేశాను. రూ. 6లక్షలు పైగా పెట్టుబడి పెట్టాను. పైరు పూత పింద దశలో కురిసిన వర్షాలు, వరదల కారణంగా ముంపునకు గురైంది. 30 ఎకరాల్లో పత్తి పూత, పిందె రాలిపోయింది. కాయ నిలబడితే ఎకరాకు 4 క్వింటాళ్ల వరకు పత్తి దిగుబడి వస్తుంది. ప్రభుత్వ మద్దతు ధర రూ.7,525 చొప్పున 120 క్వింటాళ్లకు రూ. 9 లక్షల వరకు పోయాను.

–అజ్మీరాహేమానాయక్, రైతు, గడ్డమణుగు

పొలంలో ఇసుక మేటవేసింది

గ్రామంలో రూ.20 వేల కౌలుకు వరి పంటను సాగుచేశాను. దుక్కి దున్ని, నాటు వేసి, కలుపు తీయడానికి రూ.40వేలు పెట్టుబడి ఖర్చుల య్యాయి. వరదల్లో పూర్తిగా పంట దెబ్బతింది. పొలంలో ఇసుక మేట వేసింది. పొలం సరిచేసి మళ్లీ వరి పంట సాగు చేద్దామన్నా పొలం పనికి రాకుండా పోయింది. పంట దెబ్బతినడంతో ఏం చేయాలో దిక్కుతోచడం లేదు.

– షేక్ శ్రీనివాసరావు కౌలు రైతు, కీసర, కంచికచర్ల మండలం

చేతికి వచ్చిన పంట నీటిపాలు

మూడు ఎకరాల్లో పెసర పంట, రెండు ఎకరాల్లో పత్తి పంట సాగుచేశాను. ఐదు ఎకరాలకు కలిపి రెండు పంటలకు రూ. 1.20 లక్షలు పెట్టుబడి అయింది. పెసర పంట ఇంటికి వచ్చే సమయంలో కురిసిన భారీ వర్షాలకు పూర్తిగా దెబ్బతింది. గింజ కూడా ఇంటికి రాలేదు. పత్తి పంట పూర్తిగా పాడైపోయింది. పూర్తి నష్టానికి ప్రభుత్వం పరిహారం ఇచ్చి మమ్మల్ని ఆదుకోవాలి.

– మద్రి వెంకటకృష్ణ, రైతు, పేరకలపాడు, కంచికచర్ల మండలం

పరిస్థితి దారుణంగా ఉంది

ముచ్చింతాల గ్రామంలో మునేరు ఆయకట్టున 11 ఎకరాల్లో వరి సాగు చేసి నెల రోజులు అవుతుంది. ఈనెల మొదట్లో వచ్చిన తుఫాన్ తాకిడికి మునేరు తువ్వకాలువకు గండి పడి 11 ఎకరాల్లో పంట నీట మునిగి ఇసుక మేటేసింది. ఇప్పటికే ఎకరానికి రూ.20 వేల వరకు ఖర్చు చేశాను. వరదలో రూ.1.50 లక్షల విలువ చేసే 5 మోటార్లు కొట్టుకు పోయాయి. పరిస్థితి దారుణంగా ఉంది.

– మల్లెంపాటి సతీష్, పెనుగంచిప్రోలు మండలం

నష్టపోతున్నాం

మెడికల్ కళాశాలలను ప్రైవేటీకరించాలనే ఆలోచన, సీట్లు తగ్గించడంతో.. ఎన్నో ఆశలతో ఉన్న మేము నష్టపోయే అవకాశం ఉంది. ఎంతో సమయం, నగదు వెచ్చించి లాంగ్ టర్మ్ కోచింగ్ తీసుకుంటున్నాను. ర్యాంకు సాధించినా సీటు వస్తుందో, రాదోననే భయాందోళన చెందుతున్నాను. మాలాంటి వారికి వైద్యవిద్య కలగానే మిగిలిపోవాలా? న్యాయం చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి.

- ఎం.త్రివిక్రమరాజు, నీట్ విద్యార్థి, మచిలీపట్నం

దుర్గమ్మ సన్నిధిలో ఐఏఎస్ ప్రద్యుమ్న

భవానీపురం(విజయవాడపశ్చిమ): ఇంద్రకీలాద్రిపై కొలువై ఉన్న కనకదుర్గమ్మను దర్శించుకునేందుకు ముఖ్యమంత్రి కార్యదర్శి, ఐఏఎస్ అధికారి పీఎస్ ప్రద్యుమ్న శనివారం శ్రీదుర్గామల్లేశ్వర స్వామివార్ల దేవస్థానానికి విచ్చేశారు. ఆయనకు ఈఓ కె.ఎస్.రామరావు ఆలయ మర్యాదలతో స్వాగతం పలికి అమ్మవారి దర్శనం కల్పించారు. దర్శనానంతరం ఆయనకు వేదపండితులు, అర్చకులు వేదాశీర్వచనం అందజేశారు.

రాజీమార్గంతో కేసుల పరిష్కారం

- లోక్‌అదాలత్‌తో పెండింగ్ కేసుల పరిష్కారం
- జిల్లా ప్రధాన న్యాయమూర్తి అరుణసారిక

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న జిల్లా ప్రధాన న్యాయమూర్తి అరుణసారిక

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): రాజీ మార్గమే రాజమార్గంగా భావించి కక్షిదారులు పలు కోర్టుల్లో ఉన్న పెండింగ్ కేసులను పరిష్కరించుకోవాలని జిల్లా ప్రధాన న్యాయమూర్తి అరుణసారిక అన్నారు. జిల్లా కోర్టులోని న్యాయసేవాసదన్‌లో శనివారం ఆమె లోక్‌అదాలత్‌ను ప్రారంభించారు. అనంతరం న్యాయమూర్తి ఉమ్మడి కృష్ణా పరిధిలో కేసుల పరిష్కారానికి 41 బెంచ్‌లు ఏర్పాటు చేశామన్నారు. లోక్‌అదాలత్‌లో 11 వేల కేసులను పరిష్కారానికి గుర్తించామన్నారు. మొదటి అదనపు జిల్లా న్యాయమూర్తి చిన్నంశెట్టి రాజు మాట్లాడుతూ వాస్తవంగా ఇరుపార్టీలు చట్టానికి లోబడి రాజీ అయ్యేరా లేదా అని అధికారులు గమనించాలన్నారు. కార్యక్రమంలో న్యాయసేవాధికార సంస్థ జిల్లా కార్యదర్శి కేవీ రామకృష్ణయ్య, న్యాయమూర్తులు చినబాబు, సుజాత, బార్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షులు అశోక్ కుమార్ పాల్గొన్నారు.

- ఉమ్మడి కృష్ణా జిల్లాలో ఆయా కోర్టుల్లో శనివారం నిర్వహించిన జాతీయ లోక్‌అదాలత్‌లో 6,363 కేసులు పరిష్కరించినట్లు జిల్లా ప్రధాన న్యాయమూర్తి అరుణసారిక తెలిపారు. జిల్లాలో 41 బెంచ్‌లను ఏర్పాటు చేసి ఈ కేసులు పరిష్కరించారన్నారు. 5,413 క్రిమినల్ కేసులు, 181 సివిల్ కేసులు, 484 చెక్ బౌన్స్ కేసులు, 85 మోటారు వాహన ప్రమాద క్లయిమ్‌లకు గానూ రూ. 5.1 కోట్లు నష్టపరిహారం చెల్లించేందుకు ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలు అంగీకరించాయన్నారు. 200 ప్రీ లిటిగేషన్ కేసులు పరిష్కరించి అవార్డులు జారీ చేశామని వివరించారు.

పారదర్శక నివేదికలకు రీ వెరిఫికేషన్

- నష్టం అంచనాలపై నేడు ప్రభుత్వానికి నివేదిక అందిస్తాం
- ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ సృజన

వాంబేకాలనీ, అజిత్‌సింగ్‌నగర్‌లో రీ వెరిఫికేషన్‌ను పరిశీలిస్తున్న కలెక్టర్ సృజన

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): ఇటీవల కురిసిన భారీ వర్షాలు, వరదల కారణంగా ముంపునకు గురై నష్టపోయిన బాధితులకు సంబంధించిన నష్టం అంచనాలు నమోదు చేశామని ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ డాక్టర్ జి.సృజన తెలిపారు. నష్టంపై అత్యంత పారదర్శకంగా నివేదికలను రూపొందించి ఈ నెల 15న రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పించడానికి ప్రత్యేక బృందాలతో రీవెరిఫికేషన్ (క్రాస్ చెక్) నిర్వహిస్తున్నట్లు వివరించారు. కలెక్టర్ జి.సృజన శనివారం నగరంలోని అజిత్ సింగ్‌నగర్, వాంబే కాలనీ ప్రాంతాల్లో జరుగుతున్న నష్టం వివరాల డేటా రీ వెరిఫికేషన్ ప్రక్రియను పరిశీలించారు. ఈ సందర్భంగా కలెక్టర్ మాట్లాడుతూ ఏ కారణంతోనైనా నష్టాల వివరాలు నమోదుకాని వారికి సంబంధిత సచివాలయాల ద్వారా మరో అవకాశం కల్పించి.. ఎన్యూమరేషన్ బృందాలు పరిశీలించిన వివరాలను యాప్‌లో నమోదు చేశామన్నారు. గ్రౌండ్ ఫ్లోర్ నివాసితులతో పాటు మొదటి అంతస్తులో ఎలాంటి నష్టం జరిగినా.. అలాంటి వాటి వివరాలను సేకరించి, నివేదికలో పొందుపరచాలని ఎన్యూమరేషన్ బృందాలకు సూచించారు. ముంపు కారణంగా దెబ్బతిన్న వాహనాలకు, ఇతర ఆస్తులకు ఇన్సూరెన్స్ పరిహారాన్ని అందించాలన్న లక్ష్యంతో ఫెసిలిటేషన్ సెంటర్‌ను ఏర్పాటు చేశామని వివరించారు. దాదాపు 20 ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీల ప్రతినిధులు వారి పరిధిలో అప్పటికప్పుడే క్లెయిమ్‌లను సెటిల్ చేసి బాధితులకు సహకరిస్తున్నారన్నారు.

యాప్ ద్వారా టెక్నీషియన్ల సేవలు

వరద ముంపునకు గురైన అజిత్‌సింగ్ నగర్, వాంబే కాలనీ, భవానీపురం, పాయకాపురం, కండ్రిక, వైఎస్సార్ కాలనీ, రాజరాజేశ్వరిపేట ప్రాంతాల్లో మెప్మా, స్కిల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ అనుసంధానంతో అర్బన్ కంపెనీ యాప్ ద్వారా వివిధ సేవలను అందుబాటులో ఉంచినట్లు కలెక్టర్ వివరించారు. అవసరం మేరకు బయట ప్రాంతాల నుంచి కూడా టెక్నీషియన్లను రప్పించి సేవలందించేలా చర్యలు తీసుకున్నామన్నారు. పాడైన ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువుల రిపేర్ల విషయంలో ఆయా కంపెనీలు లేబర్ చార్జీల్లో పూర్తిగా, స్పేర్ పార్ట్స్‌లో 50 శాతం మేర రాయితీ కల్పిస్తూ సేవలందించేలా చేస్తున్నామని కలెక్టర్ సృజన వివరించారు. ఆమె వెంట విజయవాడ నార్త్ తహసీల్దార్ సీహెచ్ శిరీషాదేవి, ప్రత్యేక అధికారులు ఎ.హరికృష్ణ, భారతి, ఆర్ఐ జి.వర ప్రసాద్ తదితరులు ఉన్నారు.

జ్వరాలు చుట్టేస్తున్నాయ్!

- ముంపు ప్రాంతాల్లో విజృంభణ
- జ్వరం, ఒళ్లు నొప్పులతో ఆస్పత్రికి వస్తున్న వైనం
- వైరల్ జ్వరాలు అంటున్న వైద్యులు

సింగ్‌నగర్‌లో వైద్య శిబిరం వద్ద పరీక్షలు చేయించుకుంటున్న బాధితులు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): విజయవాడలో వరద ముంపు ప్రాంతాలను వైరల్ జ్వరాలు చుట్టేస్తున్నాయి. జ్వరం, బాడీపెయిన్స్‌తో రోగులు ఆస్పత్రిలకు క్యూ కడుతున్నారు. నగరమంతటా జ్వరాలు ఉన్నా, వరద ముంపు ప్రాంతాల్లో ఎక్కువగా వ్యాపిస్తున్నాయి. ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న వాతావరణమే కారణంగా వైద్య నిపుణులు చెబుతున్నారు. కలుషిత ఆహారం, నీరు కారణంగా సోకే వాంతులు, విరేచనాలవుతున్న వారు పెద్దగా లేకపోయినా జ్వరాలతో ఎక్కువ మంది ఇబ్బంది పడుతున్నారు. సింగ్‌నగర్, ప్రకాష్‌నగర్, రాజీవ్‌నగర్‌లతో పాటు, పాతబస్తీలోని చిట్టినగర్, వైఎస్సార్ కాలనీ ప్రాంతాల్లో ఎక్కువగా జ్వరాలు ఉన్నాయి. వరదతో ఇంట్లో సామగ్రి పాడైపోవడం.. దీంతోపాటు వ్యాధులు వ్యాపిస్తుండటంతో వారు ఆందోళన చెందుతున్నారు. వైరల్ జ్వరాలు కావడంతో తీవ్రమైన ఒళ్లు నొప్పులు, తలనొప్పి వేధిస్తున్నాయి. ముంపులో మునిగిన సామగ్రిని బయటవేయడం, శుభ్రం చేయడం తదితర పనుల కారణంగా దరిచేరిన అలసటతో ఒళ్లు నొప్పులు వస్తున్నాయని వైద్యులు చెబుతున్నారు.

దీర్ఘకాలిక వ్యాధులపైనా..

ముంపు ప్రాంతాల్లో రెండు వారాలు అయినా ఇంకా సాధారణ పరిస్థితి నెలకొనలేదు. ఇంట్లో పరిస్థితులు కూడా చక్కదిద్దుకోలేదు. ఈ నేపథ్యంలో రక్తపోటు, షుగర్ ఉన్న రోగులు రెండు వారాలుగా సక్రమంగా మందులు వాడటం లేదు. వారి మందులు కూడా వరద నీటిలో మునిగిపోయాయి. అలాంటి వారిలో కొందరు ఆస్పత్రిలకు వస్తుండగా, ఆ లెవల్స్ అదుపుతప్పి విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. ఇలాంటి వారు వరద ప్రాంతాల్లో వేలాది మంది ఉన్నారు. వారిలో రానున్న రోజుల్లో తీవ్రమైన దుష్ప్రభావాలు వచ్చే అవకాశం ఉన్నట్లు చెబుతున్నారు.

జ్వరం కేసులు వస్తున్నాయి

జ్వరంతో బాధపడుతున్న వారు మా వద్దకు వస్తున్నారు. వరదకు ముందు కూడా నగరంలో జ్వరాలు ఉన్నాయి. వరద తగ్గిన తర్వాత ఇంట్లో పనులు చేస్తుండటంతో బాడీపెయిన్స్ వస్తున్నట్లు బాధితులు చెబుతున్నారు. వరద ప్రాంతాల్లోని ప్రజలు కొన్ని రోజులు జాగ్రత్తగా ఉండాలి. కాచి చల్లార్చిన నీటిని తాగడంతో పాటు, ఇంట్లోనే తయారు చేసిన ఆహారం తినడం ఉత్తమం.

– డాక్టర్ సైరాభాను, ఫిజీషియన్, సింగ్‌నగర్

ప్రజారోగ్య సమస్యలు తలెత్తకుండా చర్యలు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): వరద ముంపు ప్రాంతాల్లో ప్రజారోగ్య సమస్యలు తలెత్తకుండా పటిష్ట చర్యలు తీసుకున్నట్లు జిల్లా వైద్య ఆరోగ్యశాఖాధికారి డాక్టర్ సుహాసిని అన్నారు. ఆమె శనివారం వరద ముంపునకు గురైన జక్కంపూడి, అంబాపురం ప్రాంతాల్లో పర్యటించారు. ఈ సందర్భంగా వైద్య శిబిరాల నిర్వహణ, అత్యవసర వైద్య సేవలు, ప్రజల ఆరోగ్య పరిస్థితులు అంచనా వేయడానికి నిర్వహిస్తున్న సర్వే నిర్వహణ వంటి అంశాలపై సిబ్బందికి పలు సూచనలు చేశారు. వరద ముంపు ప్రాంతాల్లో ఇప్పుడిప్పుడే సాధారణ పరిస్థితులు నెలకొంటున్న సందర్భంగా వైద్య సిబ్బంది అప్రమత్తంగా ఉండాలని సూచించారు. ఆ ప్రాంతాల్లో యూపీహెచ్‌సీలను పరిశీలించారు. కార్యక్రమంలో డీఎంహెచ్‌ఓ వెంట డీఎల్‌టీఓ డాక్టర్ జె.ఉషారాణి, వైద్యాధికారులు డాక్టర్ పవన్, డాక్టర్ విజయ, డాక్టర్ శ్రావణి ఉన్నారు.

క్లుప్తంగా

వరద ప్రాంతాల్లో పనిచేసిన పారిశుద్ధ్య కార్మికునికి ఇన్‌ఫెక్షన్

- చేయి తొలగించాలంటున్న వైద్యులు
- పట్టించుకోని అధికారులు

ఇబ్రహీంపట్నం :కొండపల్లి మున్సిపాలిటీ పారిశుద్ధ్య కార్మికుడు చదల శ్రీనివాస్ ఇటీవల వచ్చిన కృష్ణానది వరదల్లో ప్రాణాలకు ఒడ్డి పనిచేశాడు. అయితే వరదలు తగ్గుముఖం పట్టిన అనంతరం ఆయన చేతికి ఇన్‌ఫెక్షన్ సోకింది. మురుగులో పని చేయడం వలన విషపురుగు కాటుకు గురై ఉంటాడని కుటుంబ సభ్యులు భావిస్తున్నారు. చేతి వాపు రోజురోజుకు పెరిగిపోవడంతో కుటుంబసభ్యులు ఆయన్ను విజయవాడ ప్రభుత్వ వైద్యశాలకు తరలించారు. అక్కడ వైద్యపరీక్షలు నిర్వహించిన వైద్యులు చేయి తొలగించాల్సి ఉంటుందని చెప్పడంతో కుటుంబ సభ్యులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. అధికారులు పట్టించుకోవడం లేదంటూ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. అధికారులు ఆదుకుని మెరుగైన వైద్యం చేయించాలని కోరుతున్నారు.

గుర్తు తెలియని మృతదేహం ఆచూకీ లభ్యం

కూచిపూడి(మొవ్వ): మొవ్వ మండలం పెడసనగల్లు–అయ్యంకి గ్రామాల మధ్య గల పంటబోదెలో గురువారం రాత్రి లభించిన మహిళ మృతదేహం మొవ్వ మండలం భట్లపెనుమర్రు గ్రామానికి చెందిన మతిస్థిమితం లేని మహిళదిగా గుర్తించినట్లు కూచిపూడి ఎస్‌ఐ ఎం.సుబ్రమణ్యం శనివారం తెలిపారు. పేపరు ప్రకటన ద్వారా సమాచారం తెలుసుకున్న మృతురాలు చింతపల్లి సావిత్రి బంధువులు కూచిపూడి పోలీస్‌స్టేషన్‌కు వచ్చారని, సావిత్రి నాలుగు రోజుల క్రితం ఇంటినుంచి బయటికి వెళ్లిందని, సదరు మహిళకు చిన్నతనం నుంచే మతిస్థిమితం సరిగ్గా ఉండేది కాదని వారు తెలిపారన్నారు. మృతదేహాన్ని పోస్టుమార్టం నిమిత్తం మచిలీపట్నం ప్రభుత్వాసుపత్రికి తరలించారు. పోస్టుమార్టం అనంతరం మృతదేహాన్ని బంధువులకు అందజేశారు.

కర్షకులకు మళ్లీ కష్టాలు!

- ఖరీఫ్ ప్రారంభమై రెండున్నర నెలలు గడుస్తున్నా అందని అన్నదాత సుఖీభవ
- ఏడాదికి రూ.20 వేలు హామీ ఇచ్చి ఊసెత్తని ప్రభుత్వం
- సాగు కోసం తప్పని అప్పు తిప్పలు
- ఇప్పటికే భారీ వర్షాలతో కుదేలైన రైతులు
- అధిక వడ్డీలకు అప్పులు తెచ్చి వరి నారుమళ్లు

కోడూరు: 'ఏరు దాటేంతవరకు ఓడ మల్లన్న.. ఏరు దాటాక బోడి మల్లన్న' అన్న చందంగా వ్యవహరిస్తోంది కూటమి ప్రభుత్వం. 2024 సార్వత్రిక ఎన్నికల ముందు కూటమి నేతలు ఎన్నికల ప్రచారంలో భాగంగా ఓటర్లకు 'సూపర్ సిక్స్' పథకాలు అంటూ మేనిఫెస్టో రూపొందించి అరచేతిలో వైకుంఠం చూపించించారు. అందులో భాగంగా గత వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వం రైతుల కోసం అమలు చేసిన రైతు భరోసా పథకం పేరు మార్చి తాము అధికారంలోకి రాగానే 'అన్నదాత సుఖీభవ' కింద ఏడాదికి రూ.20 వేలు రైతు ఖాతాల్లో జమ చేస్తామని ఎన్నికల ప్రచారంలో ఊదరగొట్టారు. ఇలా హామీలిచ్చి అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత అమలు చేయకుండా అన్ని వర్గాల ప్రజలకు చుక్కల చూపిస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో అన్నదాతలు మళ్లీ పూర్వపు రోజులు వచ్చాయని గుర్తుకు తెచ్చుకుంటూ పెట్టుబడి సాయం కోసం అప్పులు చేయాల్సిన పరిస్థితి నెలకొంది.

వరినారును తరలిస్తున్న రైతులు

సాగు ప్రారంభమై రెండున్నర నెలలు గడుస్తున్నా..

జూలై మొదటి నుంచే అన్నదాతలు ఖరీఫ్ సీజన్ పనులు ప్రారంభించారు. మొదట్లో వర్షాలు అనుకూలంగా ఉండడంతో ఎగువ రైతులు వరినారు మళ్లను కూడా ముందస్తుగానే వేసుకున్నారు. ఖరీఫ్ ప్రారంభమై రెండున్నర నెలలు గడుస్తున్నా కూడా ప్రభుత్వం అందిస్తానన్న పెట్టుబడి సాయం అందకపోవడంతో రైతులు తీవ్ర నిరాశకు గురవుతున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం పీఎం కిసాన్ పథకానికి సంబంధించి తొలి విడత సాయంగా రూ.2 వేలు రైతుల ఖాతాల్లో జమ చేసింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇస్తానన్న పెట్టుబడి సాయం ఊసేలేకుండా పోయింది. మే లోనే రైతు భరోసా నగదు రూ.5500 ఇవ్వాల్సి ఉండగా ఎన్నికల కోడ్ అమలు నేపథ్యంలో అది కాస్త ఆగిపోయింది.

దివిసీమ ధాన్యానికి గుర్తింపు...

దివిసీమలో పండే ధాన్యానికి మంచి గుర్తింపు ఉంది. ఇక్కడ నుంచే అత్యధికంగా ఇతర ప్రాంతాలకు ధాన్యం ఉత్పత్తి అవుతుంది. కృష్ణా డెల్టా పరిధిలోని అవనిగడ్డ నియోజకవర్గంలో ఈ ఏడాది ఖరీఫ్ సీజన్‌లో 89,135 ఎకరాల్లో రైతులు వరిసాగు చేస్తున్నారు. అవనిగడ్డ మండలంలో 7,156 ఎకరాలు, మోపిదేవిలో 11,557 ఎకరాలు, కోడూరులో 19,002 ఎకరాలు, చల్లపల్లిలో 12,765 ఎకరాలు, నాగాయలంకలో 18,179 ఎకరాాలు, ఘంటసాలలో 19,576 ఎకరాల్లో పంట సాగు చేస్తున్నారు. ఒక్కో ఎకరానికి సుమారు రూ.35 వేల వరకు పెట్టుబడి అవుతుందని, ప్రభుత్వం ప్రకటించిన సాయం అందిస్తే సాగుకు కొంత ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని రైతులు అంటున్నారు. ఇటీవల కురిసిన భారీ వర్షాలు, వరద కారణంగా అనేక ప్రాంతాల్లో పంట దెబ్బతినడంతో రైతులు తీవ్రంగా నష్టపోయారు. పలు ప్రాంతాల్లో వరినాట్లు దెబ్బతినడంతో మళ్లీ అప్పులు చేసి వరినారుమళ్లు చేసుకొనే పరిస్థితి నెలకొంది.

రైతులకు అండగా నిలిచిన వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వం..

వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వం రైతులకు అన్ని విధాలుగా అండగా నిలిచింది. సీజన్ ఆరంభానికి ముందే సాయాన్ని అందించింది. పీఎం కిసాన్ సాయం రూ.6 వేలు, రైతు భరోసా రూ.7500 కలిపి ఏటా రూ.13,500 చొప్పున మూడు విడతలుగా రైతులకు అందించింది. ఇప్పుడు ఇలాంటి పరిస్థితి లేకపోవడంతో మళ్లీ కష్టాలు మొదలయ్యాయని అన్నదాతలు అసంతృప్తి వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

అప్పు చేసి సాగు చేస్తున్నాం

నేను పది ఎకరాల పొలాన్ని కౌలుకు సాగు చేస్తున్నాను. విత్తనాలకు, వరినాట్ల కూలీలకు ఇప్పటి వరకు సుమారు రూ.70 వేల వరకు ఖర్చు చేశాను. ఇటీవల భారీ వర్షాలకు పొలాలు మునక బారిన పడితే నీరు తొలగించి, పంటను బతికించుకొనేందుకు నానా కష్టాలు పడ్డాం. కూటమి ప్రభుత్వం అందిస్తానన్న పెట్టుబడి సాయం వస్తుందని ఎదురు చూశాను. ఈ నగదు రాకపోవడంతో బయట అధిక వడ్డీలకు నగదు తీసుకొని పెట్టుబడి పెడుతున్నాను. మేనిఫెస్టోలో అన్నదాత సుఖీభవ పథకం ద్వారా ఇస్తానన్న రూ.20 వేల నగదును వెంటనే రైతుల ఖాతాల్లో జమ చేయాలి.

– నిడదవోలు మాధవరావు, రైతు, లింగారెడ్డిపాలెం

రూ.20 వేలు నగదు అందించాలి

కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే రైతులకు పెట్టుబడి సహాయంగా అందిస్తానన్న రూ.20 వేలను వెంటనే అన్నదాతల ఖాతాల్లో జమ చేయాలి. పంట పనులు ప్రారంభమై రెండున్నర నెలలు గడుస్తున్నా ఇంతవరకు ఈ విషయంపై ప్రభుత్వం నోరు మెదపడం లేదు. గతంలో పంట సాగుకు ముందే నగదు అందడంతో రైతులకు పెట్టుబడి కింద ఉపయోగపడేవి. ఇచ్చిన మాటను నిలబెట్టుకొని ప్రభుత్వం రైతులను ఆదుకోవాలి. ఇటీవల భారీ వర్షాలు, వరద కారణంగా నష్టపోయిన రైతులకు పరిహారం అందించాలి.

– పరిశె బిక్షాలు, రైతు, పాదాలవారిపాలెం

ముగ్గురు కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగులను తొలగించిన కృష్ణాజిల్లా కలెక్టర్

- ఎమ్మెల్యే యార్లగడ్డ ఒత్తిడితో విధుల నుంచి తొలగింపు
- తొలుత ఇతర ప్రాంతాలకు ఆ ఉద్యోగుల బదిలీ
- హైకోర్టు జోక్యంతో నిలిచిన బదిలీలు

గన్నవరం: కృష్ణాజిల్లా గన్నవరం మండల విద్యాశాఖ అధికారి కార్యాలయంలో కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగులుగా పనిచేస్తున్న ముగ్గురిని విధుల నుంచి తొలగిస్తూ సమగ్ర శిక్ష జిల్లా చైర్మన్ హోదాలో కలెక్టర్ డి.కె.బాలాజీ ఉత్తర్వులు జారీచేశారు. స్థానిక మండల విద్యాశాఖ అధికారి కార్యాలయంలో ఎంఐఎస్ కోఆర్డినేటర్‌గా బండ్లమూడి ఆంజనేయ ప్రసాద్, సీఆర్పీలుగా సంకాబత్తుల వెంకట్రావు, కాండ్రు మోహన్‌రావు పనిచేస్తున్నారు. ఈ ముగ్గురు విధులకు సక్రమంగా హాజరుకావడం లేదని, రాజకీయ వ్యవహారాల్లో పాల్గొంటున్నారన్న ఫిర్యాదుల మేరకు ఇటీవల త్రీమెన్ కమిటీ విచారణ జరిపింది. ఈ కమిటీ నివేదిక ఆధారంగా ఆంజనేయప్రసాద్, వెంకట్రావు, మోహన్‌రావును పూర్తిగా విధుల నుంచి తొలగిస్తున్నట్లు కలెక్టర్ శుక్రవారం ఉత్తర్వులను విడుదల చేశారు. ఈ మేరకు సదరు ఉత్తర్వులను ఆ ముగ్గురు ఉద్యోగులకు అందజేసినట్లు ఎంఈఓ కార్యాలయం తెలిపింది. అయితే ఎమ్మెల్యే యార్లగడ్డ వెంకట్రావు సూచనల మేరకు ఈ ముగ్గురు ఉద్యోగులను తొలగిస్తున్నట్లుగా ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొనడం గమనార్హం. గత ఎన్నికల్లో మాజీ ఎమ్మెల్యే వల్లభనేని వంశీమోహన్‌కు అనుకూలంగా పనిచేశారనే అనుమానంతో ఈ ముగ్గరిని తొలగించాలని ఎమ్మెల్యే యార్లగడ్డ గట్టిగా పట్టుబట్టారు. తొలుత ఈ ముగ్గురిని మచిలీపట్నం, కోడూరు బదిలీ చేశారు. అనంతరం ఈ ముగ్గురు హైకోర్టును ఆశ్రయించడంతో వారి బదిలీ ఉత్తర్వులను న్యాయస్థానం కొట్టివేసింది. ప్రస్తుతం ఈ కేసు హైకోర్టు పరిధిలో ఉండగానే వీరిని విధుల నుంచి పూర్తిగా తొలగించడం వివాదాస్పదంగా మారింది.

కాలువలో దూకిన వ్యక్తిని కాపాడిన పోలీసులు

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు): మద్యం మత్తులో వంతెన పైనుంచి బందరు కాలువలో దూకి ఆత్మహత్యకు యత్నించిన ఓ వ్యక్తిని కృష్ణలంక పోలీసులు రక్షించారు. పోలీసులు తెలిపిన వివరాల మేరకు చెన్నైకు చెందిన బంగారం అరుణాచలం 40 ఏళ్ల క్రితం నగరానికి వచ్చి చిత్తు కాగితాలు ఏరుకుంటూ ఫ్లాట్‌ఫాం మీద జీవిస్తున్నాడు. ప్రతి రోజు మద్యం తాగుతుంటాడు. ఈ క్రమంలో అతను శనివారం సాయంత్రం 5 గంటల సమయంలో మద్యం తాగి ఆ మత్తులో రాఘవయ్య పార్కు వంతెన పైనుంచి కాలువలో దూకాడు. అది గమనించిన స్థానికులు పోలీసులకు సమాచారం అందించారు. వెంటనే ఘటనా స్థలానికి చేరుకున్న బ్లూకోట్ కానిస్టేబుళ్లు వి.నాగేశ్వరరావు, అబ్దుల్ మజీద్ కాలువలో చెట్టును పట్టుకుని వేలాడుతున్న అరుణాచలంను కాపాడి ఒడ్డుకు చేర్చారు. వెంటనే స్పందించి ఒక వ్యక్తి ప్రాణం కాపాడిన సిబ్బందిని నగర సీపీ ఎస్.వి.రాజశేఖర బాబు అభినందించారు.

కాలువలో దూకిన వ్యక్తిని కాపాడుతున్న కానిస్టేబుల్ నాగేశ్వరరావు

15 ఏళ్ల బాలికపై లైంగికదాడి

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): కృష్ణాజిల్లా కేంద్రమైన మచిలీపట్నంలో 15 ఏళ్ల బాలికపై లైంగిక దాడి జరిగిన ఘటన శనివారం ఆలస్యంగా వెలుగులోకి వచ్చింది. చిలకలపూడి సీఐ అబ్దుల్ నబీ కథనం మేరకు... నగరంలోని టెంపుల్ కాలనీకి చెందిన 15 సంవత్సరాల బాలికను అదే ప్రాంతానికి చెందిన పోలిశెట్టి శివకుమార్, అతని స్నేహితుడు రఘు ఈ నెల ఆరో తేదీన ద్విచక్రవాహనంపై నగర శివారు హౌసింగ్‌బోర్డు ప్రాంతంలోని తుమ్మచెట్ల వద్దకు తీసుకెళ్లారు. అక్కడి నుంచి రఘు వెళ్లిపోయిన అనంతరం బాలికపై శివకుమార్ లైంగిక దాడి చేశారు. బాలిక ఫిర్యాదు మేరకు పోక్సో చట్టం కింద కేసు నమోదు చేశామని విచారణ జరిపి నిందితుడిని అదుపులోకి తీసుకుంటామని సీఐ తెలిపారు. నిందితుడు శివకుమార్‌పై పలు గంజాయి కేసులు కూడా ఉన్నట్లు సీఐ తెలిపారు.

ఇంట్లో ఒంటరిగా ఉన్న బాలికపై లైంగిక దాడి

విస్సన్నపేట(తిరువూరు): ఇంట్లో ఒంటరిగా ఉన్న బాలికపై లైంగికదాడి జరిగిన ఘటన వెలుగులోకి వచ్చింది. ఎన్టీఆర్ జిల్లా విస్సన్నపేట మండలంలోని చంద్రుపట్ల గ్రామానికి చెందిన బాలిక(18)పై అదే గ్రామానికి చెందిన మరీదు శివయ్య లైంగిక దాడి చేశాడు. విస్సన్నపేట ఎస్ఐ రామకృష్ణ తెలిపిన వివరాలిలా ఉన్నాయి. ఈ నెల 12వ తేదీ ఉదయం ఎనిమిది గంటల సమయంలో బాలిక ఇంట్లో ఒంటరిగా ఉంది. ఆమె కుటుంబ సభ్యులు పొలం పనులకు వెళ్లారు. ఆ సమయంలో బాలికకు శివయ్య మాయమాటలు చెప్పి లైంగిక దాడి చేశాడు. పొలం పనుల నుంచి ఇంటికి వచ్చిన కుటుంబ సభ్యులకు బాలిక జరిగిన విషయం తెలిపింది. అనంతరం బాలిక పురుగు మందు తాగటంతో హుటాహుటిన విజయవాడ ప్రభుత్వాస్పత్రికి తరలించారు. ఆమె ప్రస్తుతం అక్కడ చికిత్స పొందుతోంది. బాధితురాలి తండ్రి ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసి సీఐ కె.గిరిబాబు పర్యవేక్షణలో దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు ఎస్ఐ తెలిపారు.

రోడ్డు ప్రమాదంలో ఇరువురికి తీవ్ర గాయాలు

గన్నవరం: స్థానిక సినిమా హాల్ సెంటర్‌లో శనివారం జరిగిన రోడ్డు ప్రమాదంలో ఇరువురు తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. పోలీసుల సమాచారం ప్రకారం...ద్విచక్ర వాహనంపై వెళ్తున్న ఇరువురు సినిమా హాల్ సెంటర్ వద్ద రోడ్డు క్రాస్ చేస్తుండగా, అదే సమయంలో ఏలూరు నుంచి విజయవాడ వైపు వేగంగా వచ్చిన లారీ వీరి బైక్‌ను ఢీకొట్టింది. ఈ ప్రమాదంలో లారీ కింద బైక్ చిక్కుకుపోగా వాహనంపై ఉన్న ఇరువురు రోడ్డుపై పడడంతో తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. వీరిలో ఒకరి తలకు బలమైన గాయాలు కావడంతో పరిస్థితి విషమంగా మారింది. వీరిని వైద్య చికిత్సల నిమిత్తం ఆస్పత్రికి తరలించేందుకు స్థానికులు 108కు పలుమార్లు ఫోన్ చేసినా స్పందన లేదు. దీంతో పోలీసులు ఆటోలో చిన్న అవుటపల్లిలోని పిన్నమనేని సిద్ధార్థ ఆస్పత్రికి తరలించారు. గాయపడిన క్షతగాత్రులు ఉంగుటూరు మండలం గారపాడుకు చెందిన వ్యవసాయ కూలీలుగా గుర్తించారు. ఈ ఘటనపై పోలీసులు విచారణ జరుపుతున్నారు.

అసభ్య ప్రవర్తనపై పోక్సో కేసు నమోదు

కంకిపాడు: మైనరు బాలికతో అసభ్యకరంగా ప్రవర్తించిన వ్యక్తిపై పోక్సో చట్టం కింద కంకిపాడు పోలీసుస్టేషన్‌లో శుక్రవారం రాత్రి కేసు నమోదైంది. ఎస్ఐ డి.సందీప్ తెలిపిన కథనం మేరకు మండలంలోని పునాదిపాడు గ్రామ పరిధిలోని శ్రీ చైతన్య టెక్నో స్కూల్‌లో కూరగాయలు కోసే కూలీకి చెందిన మైనరు బాలిక పట్ల అక్కడే పనిచేస్తున్న మరో కార్మికుడు మండ్ల దుర్గాప్రసాద్ అసభ్యంగా ప్రవర్తించాడు. బాలిక కుటుంబ సభ్యులు ఇచ్చిన ఫిర్యాదుతో మండ్ల దుర్గాప్రసాద్‌పై పోక్సో చట్టం కింద కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు ఎస్ఐ డి.సందీప్ తెలిపారు.

బుడమేరుకు మళ్లీ వరదంటూ ప్రచారం

- భయంతో పరుగులు తీసిన రాజీవ్‌నగర్, అజిత్‌సింగ్‌నగర్ ప్రాంతవాసులు
- పుకార్లు నమ్మొద్దు: మంత్రి నారాయణ, జిల్లా కలెక్టర్ సృజన, సీపీ రాజశేఖరబాబు

పుకార్లను నమ్మవద్దంటూ ప్రజలకు ధైర్యం చెప్తున్న మంత్రి నారాయణ, కలెక్టర్ సృజన

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): బుడమేరుకు మళ్లీ గండ్లు పడ్డాయని, వరద వస్తోందని శనివారం రాత్రి పుకార్లు వ్యాపించాయి. దీంతో వరద ప్రభావిత ప్రాంతాలైన రాజరాజేశ్వరిపేట, అజిత్‌సింగ్‌నగర్, నందమూరి నగర్, తోటవారి వీధి, అంబాపురం, భరత మాత కాలనీ తదితర ప్రాంతాల ప్రజలు భయంతో ఇళ్లనుంచి బయటకు పరుగులు తీశారు. ఇతర ప్రాంతాల్లో ఉన్న బంధువులు, స్నేహితులకు ఫోన్లు చేసి ఆరా తీశారు. కొందరు సురక్షిత ప్రాంతాలకు వెళ్లేందుకు తెలిసిన వారికి సమాచారం ఇచ్చారు. బుడమేరు గండ్లు పడ్డాయన్న వార్త క్షణాల్లో దావానలంలా వ్యాపించింది. మరోసారి వరద వస్తే తమ పరిస్థితి ఏమిటని ఆయా ప్రాంతాల ప్రజలు బెంబేలెత్తిపోయారు. ఇళ్లలో సామగ్రి తీసుకుని బయటకు పరుగులు తీశారు. దీనిపై కలెక్టర్ డాక్టర్ సృజన, మంత్రి నారాయణ స్పందించారు. బుడమేరుకు ఎలాంటి వరద ముంపు ప్రమాదం లేదని, పుకార్లు నమ్మొద్దని ప్రజలకు సూచిస్తూ ఒక ప్రకటన విడుదల చేశారు. తప్పుడు ప్రచారం చేసే వారిపై చర్యలు తీసుకుంటామని హెచ్చరించారు. ఇదిలా ఉండగా వరద నీటిని తొలగించాలని కమిషనర్‌పై మంత్రి నారాయణ సీరియస్ అయినట్లు తెలిసింది.

బుడమేరు కట్ట ఎక్కడా తెగలేదు: సీపీ రాజశేఖరబాబు

బుడమేరుకు కట్ట ఎక్కడా తెగలేదని, అటువంటి వదంతులను నమ్మొద్దని నున్న, సింగ్ నగర్, జక్కంపూడి వైఎస్సార్ కాలనీ వాసులకు సీపీ ఎస్వీ రాజశేఖరబాబు విజ్ఞప్తి చేశారు. బుడమేరు కట్టతెగి రోడ్డుమీదకు వరద నీరు వస్తుందన్నట్లు కొందరు ఫేక్ న్యూస్‌లను ప్రచారం చేస్తున్నారన్నారు. అటువంటి వాటికి భయపడి ఆందోళన చెందవద్దని సూచించారు. తప్పుడు ప్రచారం చేసే వారిపై చట్టపరంగా చర్యలు తీసుకుంటామని ఓ ప్రకటనలో హెచ్చరించారు. ఈమేరకు రాజరాజేశ్వరిపేట, అజిత్‌సింగ్‌నగర్, పాయకాపురం ప్రాంతాల్లో మైక్ ద్వారా ప్రచారం చేశారు. వరదపై వస్తున్నవి కేవలం పుకార్లు మాత్రమేనంటూ ప్రజలకు వివరించారు. రోరోడ్లపైకి వచ్చిన వారిని తిరిగి వెనక్కు పంపించారు. పుకార్లు వ్యాపించిన ప్రాంతాలను మంత్రి నారాయణ, కలెక్టర్ సృజన శనివారం రాత్రి సందర్శించి ప్రజలకు ధైర్యం చెప్పారు. పుకార్లను నమ్మవద్దని హెచ్చరించారు.

బందరు వచ్చిన రాష్ట్ర న్యాయసేవాధికార సంస్థ చైర్మన్

లోక్ అదాలత్ కేసుల పరిష్కార తీరు పరిశీలన

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): రాష్ట్ర న్యాయసేవాధికార సంస్థ కార్యనిర్వాహక చైర్మన్, హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ నరేందర్ శనివారం కృష్ణాజిల్లా కేంద్రమైన మచిలీపట్నం విచ్చేశారు. జిల్లా ప్రధాన న్యాయమూర్తి అరుణసారిక ఆయనకు మర్యాదపూర్వకంగా పుష్పగుచ్ఛం అందజేసి స్వాగతం పలికారు. అనంతరం కృష్ణా కలెక్టర్ డి.కె.బాలాజీ, ఎస్పీ ఆర్.గంగాధరరావు మర్యాదపూర్వకంగా కలిసి మొక్క అందజేశారు. అనంతరం చైర్మన్ నరేందర్ లోక్ అదాలత్ నిర్వహణ తీరును పరిశీలించారు. మొదటి అదనపు జిల్లా న్యాయమూర్తి కార్యాలయంలో ఉడుముల ప్రసాద్, భారతీ యాక్సా జనరల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ మధ్య రాజీ కుదరటంతో ప్రమాద బీమా రూ.28.50 లక్షలకు సంబంధించిన అవార్డును కక్షిదారునికి జస్టిస్ నరేందర్ అందజేశారు. ఈ పర్యటనలో జస్టిస్ నరేందర్ వెంట హైకోర్టు రిజిస్ట్రార్ జనరల్ వై.లక్ష్మణరావు, సభ్య కార్యదర్శి ఎం.భవతి, ఉపకార్యదర్శి హెచ్.అమరలింగేశ్వరరావు, జడ్జిలు చిన్నంశెట్టి రాజు, చినబాబు, కె.వి.రామకృష్ణయ్య తదితరులు పాల్గొన్నారు.

క్లుప్తంగా

వినాయక మండపాల వద్ద అన్నసంతర్పణ

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు): వినాయక చవితి మహోత్సవాల్లో భాగంగా కృష్ణలంక, రాణిగారితోటలోని పలు ప్రాంతాల్లో వినాయక ఉత్సవ కమిటీల ఆధ్వర్యంలో శనివారం అన్నదాన కార్యక్రమాలు ఘనంగా నిర్వహించారు. 20వ డివిజన్, ద్వారకానగర్ మూడో లైన్‌లో వినాయక మండపం వద్ద ఏర్పాటు చేసిన అన్నసంతర్పణ కార్యక్రమాన్ని ఎస్‌బీఐ మాజీ డీజీఎం కె.రంగరాజన్, కాపు కార్పొరేషన్ మాజీ చైర్మన్, స్థానిక కార్పొరేటర్ అడపా శేషు అన్నదాన కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారు. వెయ్యి మంది భక్తులు అన్నప్రసాదాలు స్వీకరించారు. 17వ డివిజన్‌లో వినాయక మండపం వద్ద కార్పొరేటర్ తంగిరాల రామిరెడ్డి ఆధ్వర్యంలో ఏర్పాటు చేసిన అన్నదాన కార్యక్రమంలో వైఎస్సార్ సీపీ నాయకుడు వై.సిద్ధార్థ పాల్గొని వడ్డించారు. తొలుత వినాయకునికి పూజా కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు. ఆయా కార్యక్రమాల్లో కమిటీ సభ్యులు పాల్గొన్నారు.

20 నుంచి కంప్యూటర్ కోర్సుల్లో శిక్షణ తరగతులు

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు): బందరు రోడ్డు రాఘవయ్య పార్కు సమీపంలోని ఎం.బి.విజ్ఞాన కేంద్రంలో ఈ నెల 20వ తేదీ నుంచి కంప్యూటర్ కోర్సుల్లో శిక్షణ తరగతులు నిర్వహిస్తున్నామని ఎం.బి.విజ్ఞాన కేంద్రం కంప్యూటర్ విభాగం బాధ్యుడు టి.క్రాంతికిరణ్ శనివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. అనుభవజ్ఞులైన ఫ్యాకల్టీతో ఎంఎస్ ఆఫీస్ విత్ పవర్ బీఐ, డీటీపీ, ఫొటోషాప్, ఇంటర్‌నెట్ బేసిక్స్, సీ లాంగ్వేజ్ కోర్సుల్లో కొత్త బ్యాచ్‌లకు శిక్షణ తరగతులు ప్రారంభమవుతాయన్నారు. ఆసక్తి గలవారు ఈ నెల 20వ తేదీలోగా 73821 93413 నంబర్‌లో లేదా ఎం.బి.విజ్ఞాన కేంద్రం కార్యాలయంలో సంప్రదించి పేర్లు నమోదు చేసుకోవాలన్నారు. శిక్షణ తరగతులను సద్వినియోగం చేసుకోవాలని కోరారు.

దుర్గమ్మ సన్నిధిలో హరికథాగానం

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): ఇంద్రకీలాద్రిపై దుర్గమ్మ సన్నిధిలో నెమ్మలూరు చంద్రశేఖర్ ప్రదర్శించిన హరికథాగానం భక్తులను విశేషంగా ఆకట్టుకుంది. అమ్మవారి పంచహారతుల సేవ అనంతరం ఆలయ ప్రాంగణంలోని ధర్మపథం వేదికపై చంద్రశేఖర్ హరికథాగానాన్ని చక్కటి వ్యాఖ్యానంతో వివరించారు. హరికథ భాగవతార్ చంద్రశేఖర్‌కు తబలాపై లక్ష్మీనారాయణ, హార్మోనియంపై అప్పారావు చక్కటి వాయిద్య సహకారాన్ని అందజేశారు. అనంతరం హరికథా భాగవత బృందానికి ఆలయ మర్యాదలతో అమ్మవారి దర్శనం కల్పించారు.

తెలుగు జాతికి 'గాడిచర్ల' సేవలు చిరస్మరణీయం

భవానీపురం(విజయవాడపశ్చిమ): తెలుగు జాతికి గాడిచర్ల చేసిన సేవలు చిరస్మరణీయమని ఆంధ్ర లయోలా కళాశాల వైస్ ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ మొవ్వా శ్రీనివాసరెడ్డి అన్నారు. గ్రంథాలయ వయోజన ఉద్యమ నాయకుడు గాడిచర్ల హరి సర్వోత్తమరావు జయంతి సందర్భంగా గాడిచర్ల ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో పటమట సర్వోత్తమ భవన్‌లో శనివారం నిర్వహించిన సభలో ఆయన ముఖ్యఅతిథిగా హాజరై మాట్లాడారు. జాతీయ ఉద్యమ ప్రారంభంలోనే దేశ ప్రజల్లో స్వాతంత్య్ర కాంక్షను రగిలించిన తొలి తరం నాయకులలో గాడిచర్ల ముందు వరుసలో నిలుస్తారని తెలిపారు. నాడు తెలుగునాట జరిగిన సాంఘిక సంస్కరణల ఉద్యమాల్లో గాడిచర్ల పాత్ర కీలకమన్నారు. స్వాతంత్య్ర సమర యోధునిగా బ్రిటిష్ వారికి ఎదురొడ్డిన సాహస వీరుడిగా, పత్రికా సంపాదకునిగా, ఆంధ్రోద్యమ ముఖ్యనేతగా తెలుగు జాతికి గాడిచర్ల అందించిన సేవలు నిరుపమానమన్నారు. సర్వోత్తమ గ్రంథాలయ కార్యవర్గ సభ్యులు డాక్టర్ డి.ప్రసాద్ మాట్లాడుతూ 120 ఏళ్ల క్రితమే ఎంఏ ఉత్తీర్ణుడై దేశ సేవా రంగంలో ప్రవేశించి స్వాతంత్య్ర సమరంలో పాల్గొని దుర్భరమైన కారాగార వాసం చేసిన వ్యక్తి గాడిచర్ల అని గుర్తు చేశారు. నాటి త్యాగధనుల ఆశయాలను పునశ్చరణ చేసుకుంటూ ప్రజల్లో విద్య, విజ్ఞానవ్యాప్తికి కృషి చేయటమే గాడిచర్లకు మనమిచ్చే ఘన నివాళి అన్నారు. గాడిచర్ల ఫౌండేషన్ కార్యదర్శి డాక్టర్ రావి శారద మాట్లాడుతూ గాడిచర్ల జీవిత విశేషాలతో పాటు ఫౌండేషన్ ఆవిర్భావం, తద్వారా గత రెండున్నర దశాబ్దాలుగా చేసిన కృషి వివరించారు. కార్యక్రమంలో ఏపీ గ్రంథాలయ సంఘ సభ్యులు, గ్రంథాలయ శిక్షణాలయం విద్యార్థులు, పాఠకులు పాల్గొన్నారు.

ఆపన్నహస్తం కోసం ఎదురుచూపులు

- భారంగా మారిన ఇంటి శుభ్రం పనులు
- ఇప్పట్లో కోలుకోలేమంటున్న వరద బాధితులు

ఇంటిలోని బురదను తోడుతున్న గాంధీకాలనీ వాసి

ఆటోనగర్(విజయవాడతూర్పు): రామలింగేశ్వర నగర్ కాలనీలోని గాంధీకాలనీ వాసులకు వరద తీవ్ర నష్టం తెచ్చిపెట్టింది. కనీవినీ వెరుగని రీతిలో ఇళ్లను వరద ముంచెత్తింది. కట్టుబట్టలతో బయట పడిన పరిస్థితి. వరద నుంచి బయట పడినప్పటి నుంచి ఇళ్లు శుభ్రం చేసుకోవడం భారంగా మారిందని నిర్వాసితులు వాపోతున్నారు. వరద నుంచి ఇళ్లు బయటపడి నేటికి ఐదు రోజులు అవుతుంది. అప్పటి నుంచి ఇంట్లో వస్తువులను శుభ్రపరచుకోవడం, పనికి వచ్చే వస్తువులను బాగుచేసుకుంటున్నారు. పనికి రాని వస్తువులన్నింటినీ పాత సామాన్లు కొనుగోలు చేసే వారికి విక్రయిస్తున్నారు. తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో ఎంత వస్తే అంతకు తెగనమ్ముతున్నారు. ఇంట్లో ఖర్చులకు వస్తాయనే ఉద్దేశంతో విక్రయిస్తున్నామని చెబుతున్నారు.

వీధిలోకి వాహనం వస్తే..

గాంధీకాలనీలోకి ఏదైనా వాహనం వస్తే వరద బాధితులు ఎగబడుతున్నారు. ఏమి ఇస్తారో అని ఎదురు చూస్తున్నారు. ఇంట్లో వస్తువులన్నీ కోల్పోవడం వల్ల ఆపన్నహస్తం అందించేవారి కోసం వేయి కళ్లతో చూస్తున్నారు. శనివారం సాయంత్రం విశాఖపట్నంకు చెందిన ఒక స్వచ్ఛంద సంస్థ వారు వంట పాత్రలను కొందరికి పంపిణీ చేశారు. ఇప్పుడిప్పుడే ఇళ్లను శుభ్రం చేసుకొని కొందరు ఇంటిలోకి వెళుతున్నారు. మరి కొందరైతే ఇంట్లో పనులు చేస్తూనే ఉన్నారు. ఎంత చేసినప్పటికీ

వరదతో పనికి రాకుండా పోయిన వాహనాలు

పేరుకుపోయిన మట్టి మాత్రం వదలడం లేదు. ఎన్ని నీళ్లు కొట్టినా పోవడం లేదని ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

నిరుపయోగంగా వస్తువులు

ఇంట్లో పనికి రాని బీరువాలు, ఫ్యాన్‌లు, గ్రైండర్లను పాత ఇనుప కొట్టు వారికి అమ్ముకుంటున్నారు. షాపు వారి ఇష్టం మేరకు డబ్బులు ఇస్తున్నారు. గత్యంతరం లేని పరిస్థితిలో వస్తువులను అమ్ముకుంటున్నారు.

నాలుగు రోజులుగా ఇంటిని శుభ్రం చేస్తున్నాం

గత నాలుగు రోజులుగా ఇంటిని శుభ్రం చేస్తున్నాం. అధికంగా మట్టి పేరుకుపోయింది. ఎన్ని నీళ్లు పోసినా మట్టి పోవడంలేదు. ఇల్లు దుర్వాసన వస్తుంది. ఇంకా 3 రోజులు పడుతుంది. తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నాం.

– జ్యోతి, స్థానికురాలు

స్టీల్‌ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణను ఆపాలి

మాజీ మంత్రి వడ్డే శోభనాద్రీశ్వరరావు

మాట్లాడుతున్న మాజీ మంత్రి శోభనాద్రీశ్వరరావు

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): ఎన్డీఏ కూటమిలో భాగస్వామిగా ఉన్న ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు కేంద్రంపై వత్తిడి తెచ్చి విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణను ఆపాలని మాజీ మంత్రి, రైతు సంఘాల సమన్వయ సమితి రాష్ట్ర కన్వీనర్ వడ్డే శోభనాద్రీశ్వరరావు డిమాండ్ చేశారు. ప్రెస్‌క్లబ్‌లో ఆయన శనివారం విలేకరులతో మాట్లాడారు. విశాఖ ఉక్కు ఆంధ్రుల హక్కు అనే నినాదంతో 32 మంది బలిదానాలతో విశాఖ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటైందని గుర్తుచేశారు. ప్రస్తుతం స్టీల్ ప్లాంట్ గడ్డు పరిస్థితుల్లో ఉందని, ఇప్పటికే రెండు యూనిట్లు మూతపడ్డాయని, మూడో యూనిట్‌లో ఉత్పత్తి ఆగిపోయే ప్రమాదం ఉందని పేర్కొన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం రుణ భారం చూపించి స్టీల్ ప్లాంట్‌ను విక్రయించేందుకు చూస్తోందన్నారు. ప్లాంట్‌కు క్యాప్టివ్ మైన్స్ కేటాయించకపోవడం వల్లే స్వల్పంగా అప్పులు అయ్యాయని, ఐరన్ ఓర్, బొగ్గు గనులు కేటాయిస్తే రెండు, మూడు సంవత్సరాల్లో లాభాల బాటలోకి వస్తుందని వివరించారు. చంద్రబాబు ప్రతిపక్షంలో ఉండగా విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణకు వ్యతిరేకంగా సంఘీభావం తెలిపారని గుర్తుచేశారు. ఇప్పుడు అధికారంలో ఉండడంతో పాటు కేంద్రంలో భాగస్వామిగా ఉన్నారని, ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణను ఆపాలని, ఇందు కోసం ప్రధాని మోదీ, అమిత్‌షాతో మాట్లాడాలని సూచించారు. ప్రైవేటీకరణను అడ్డుకోకపోతే ప్రజలు క్షమించబోరని తేల్చిచెప్పారు. ప్రతిపక్ష నేత రాహుల్ గాంధీ కూడా ఈ విషయంపై కేంద్రంతో పోరాడాలని, లేకపోతే రాష్ట్రంలో ఉన్న ఏకైక భారీ పరిశ్రమ నాశనం అవుతుందని ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. ప్లాంట్‌కు ఆర్థిక సహాయం అందించాలని కోరారు. ఈ సమావేశంలో రిటైర్డ్ ఐఏఎస్ బండ్ల శ్రీనివాస్, సీఐటీయూ నాయకుడు నర్సింగరావు, ఎస్ఆర్ఆర్ కళాశాల రిటైర్డ్ ప్రిన్సిపాల్ లక్ష్మణరావు పాల్గొన్నారు.

పరిశోధనల్లో ఏఐ, ఎంఎల్ కీలకపాత్ర

వరంగల్ ఎన్ఐటీ ప్రొఫెసర్ శ్యామ్

ప్రొఫెసర్ శ్యామ్‌ను సత్కరిస్తున్న కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ కల్పన, అధ్యాపకులు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): బయోలాజికల్ సైన్స్, డ్రగ్ డిస్కవరీ, రీసెర్చ్ అండ్ డెవలప్‌మెంట్ వంటి పలు సంస్థల్లో ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్(ఏఐ), మెషిన్ లెర్నింగ్(ఎంఎల్) నూతన సాంకేతిక మార్పులు, అభివృద్ధిలో కీలకంగా ఉన్నట్లు వరంగల్ ఎన్ఐటీ ప్రొఫెసర్ డాక్టర్ పి.శ్యామ్ అన్నారు. నగరంలోని శ్రీ దుర్గామల్లేశ్వర సిద్ధార్థ మహిళా కళాశాల కంప్యూటర్ సైన్స్ విభాగం, ఏపీసీటీఇ ట్రైనింగ్ అండ్ లెర్నింగ్ అకాడమీ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో ఇంటర్‌నెట్ ఆఫ్ థింగ్స్(ఐఓటీ), ఆర్టిఫీషియల్ ఇంటెలిజెన్స్(ఏఐ), సైబర్ సెక్యూరిటీ అనే అంశాలపై వారం రోజుల పాటు నిర్వహించిన సదస్సు శనివారం ముగిసింది.

ముగిసిన సదస్సు..

ఈ సదస్సులో పలువురు నిపుణులు ఆధునిక సమాజంలో టెక్నాలజీ అభివృద్ధి, వాటి ప్రాముఖ్యత గురించి పలు ప్రాంతాల నుంచి వచ్చిన నిపుణులు వివరించారు. చివరి రోజు సదస్సులో డాక్టర్ పి.శ్యామ్ ప్రసంగించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్, మెషిన్ లెర్నింగ్ ప్రాధాన్యతను వివరించారు. అన్ని రంగాల్లో ఈ టెక్నాలజీ ఉనికిని తెలియజేశారు. వారం రోజుల పాటు నిర్వహించిన ఈ సదస్సులో అధ్యాపకులు, 67 మంది పీజీ విద్యార్థినులు పాల్గొన్నారు. కార్యక్రమంలో కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ ఎస్.కల్పన, స్పెషల్ ఆఫీసర్ డాక్టర్ ఆర్.మాధవి, ప్రోగ్రామ్ కో ఆర్డినేటర్ డాక్టర్ మోహన రూప ఎస్‌వీడీ, కో ఆర్డినేటర్ డాక్టర్ వి.సంధ్యాలక్ష్మి, కంప్యూటర్ సైన్స్ విభాగాధిపతి ఎం.ప్రవీణ, ఆర్గనైజింగ్ సెక్రటరీ పి.హారిక, కంప్యూటర్ సైన్స్ విభాగ అధ్యాపకులు పాల్గొన్నారు.

ప్రథమ చికిత్సపై అవగాహన అవసరం

ఎన్‌సీసీ క్యాడెట్లతో డాక్టర్ సమరం, ప్రిన్సిపాల్ అనురాధ తదితరులు

విద్యార్థులకు అవగాహన కల్పిస్తున్న దృశ్యం

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): అత్యవసర సమయంలో అందించే ప్రథమ చికిత్సపై ప్రతి ఒక్కరూ అవగాహన కలిగి ఉండాలని రెడ్‌క్రాస్ సొసైటీ జిల్లా చైర్మన్ డాక్టర్ జి.సమరం అన్నారు. ప్రపంచ ఫస్ట్ ఎయిడ్ డే సందర్భంగా రెడ్‌క్రాస్ సొసైటీ ఆధ్వర్యంలో శనివారం నలంద డిగ్రీ కళాశాలలో అవగాహనా సదస్సు జరిగింది. ఈ సదస్సులో డాక్టర్ సమరం మాట్లాడుతూ.. అత్యవసర సమయంలో కార్డియో పల్మనరీ రీససిటేషన్(సీపీఆర్) చేసే విధానాన్ని తెలుసుకోవడం వలన ప్రాణాలు నిలబెట్టవచ్చునన్నారు. వైద్య సదుపాయం అందేలోపు ఫస్ట్ ఎయిడ్ అందించడం వలన చాలా వరకూ ప్రాణాపాయం లేకుండా చూడవచ్చునన్నారు. కార్యక్రమంలో ఎన్‌సీసీ క్యాడెట్లను యూత్ రెడ్‌క్రాస్ తరపున వరద బాధితులకు సహాయ, సహకారాలు అందించినందుకు అభినందించారు. కార్యక్రమంలో కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ ఎం.అనురాధ, రెడ్‌క్రాస్ మెంబర్ రాధిక పాల్గొన్నారు.

అంతర్జాతీయ ప్రథమ చికిత్సా దినోత్సవం

మొగల్రాజపురం(విజయవాడ తూర్పు): అనుకోని సంఘటనలు, ప్రమాదాలు జరిగినప్పుడు చేయాల్సిన ప్రథమ చికిత్స విధానాలపై విద్యార్థులకు అవగాహన ఉండాలని వీరమాచనేని పద్దయ్య సిద్ధార్థ పబ్లిక్ స్కూల్ ప్రిన్సిపాల్ ఎం.సీతా రామయ్య అన్నారు. అంతర్జాతీయ ప్రథమ చికిత్సా దినోత్సవం సందర్భంగా స్కూల్ ఆవరణలో విద్యార్థులకు ప్రథమ చికిత్స విధానాలపై అవగాహన కార్యక్రమం శనివారం జరిగింది. పాఠశాల హెడ్ నర్సు శ్రావణి గుండె ఆగినప్పుడు నిర్వహించే సీపీఆర్ విధానంపై విద్యార్థులతో అవగాహన కల్పించారు. ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

ప్రథమ చికిత్స పట్ల అవగాహన అవసరం

భవానీపురం(విజయవాడపశ్చిమ): అత్యవసర పరిస్థితుల్లో ప్రజలను రక్షించేందుకు ప్రథమ చికిత్సపట్ల ప్రతి ఒక్కరూ అవగాహన కలిగి ఉండాలని ఆంధ్ర లయోలా కళాశాల వైస్ ప్రిన్సిపాల్ కిరణ్‌కుమార్ అన్నారు. ప్రపంచ ప్రథమ చికిత్స దినోత్సవం సందర్భంగా ఆంధ్ర లయోలా కళాశాలలోని బిషప్ ముమ్మడి సెమినార్ హాల్‌లో కళాశాలకు చెందిన ఎన్‌సీసీ యూనిట్లు, 17(ఎ) బెటాలియన్, ఎన్‌సీసీ ఆర్మీ వింగ్, బి(ఎ) నావల్ యూనిట్, 8(ఎ) ఎయిర్ స్క్వాడ్రన్ ఎన్‌సీసీ, 3(ఎ) రీమౌంట్ అండ్ వెటర్నరీ రెజిమెంట్ ఇండియన్ రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ ఏపీ స్టేట్ బ్రాంచ్ సహకారంతో ఏర్పాటు చేసిన అవగాహన కార్యక్రమం నిర్వహించారు. ఏపీ రెడ్ క్రాస్‌కు చెందిన బ్లడ్ బ్యాంక్స్ అండ్ ప్రాజెక్ట్స్ స్టేట్ కో ఆర్డినేటర్ బీవీఎస్ కుమార్ మాట్లాడుతూ.. గోల్డెన్ అవర్‌లో ప్రథమ చికిత్స అందించడం ద్వారా విలువైన ప్రాణాలను రక్షించవచ్చని పేర్కొన్నారు. మాస్టర్ ట్రైనర్ ప్రియాంక ఎన్‌సీసీ కేడెట్లకు లైఫ్ సేవింగ్ టెక్నిక్‌లను అందించారు. కార్యక్రమంలో లెఫ్టినెంట్స్ ఎస్ లక్ష్మి నిరంజన్, ఎన్ పరమేశ్వరరావు, ఫ్లయింగ్ ఆఫీసర్ జాన్సన్, కేర్ టేకర్లు వై సుబ్బారెడ్డి, ఎలీష పాల్గొన్నారు.

గాంధీకాలనీలో విద్యుత్ మీటర్ల ఏర్పాటు

సాక్షి ఎఫెక్ట్

ఆటోనగర్(విజయవాడతూర్పు): విజయవాడ నగరపాలకసంస్థ పరిధిలోని రామలింగేశ్వరనగర్ గాంధీకాలనీ వాసులకు సాక్షి కథనంతో ఊరట లభించింది. ముంపునకు గురైయిన ఇళ్లకు విద్యుత్ అధికారులు శనివారం ఉదయం నుంచి రాత్రి వరకు మీటర్లను బిగించారు. 'సాక్షి' దినపత్రికలో ఇంకా చీకట్లోనే మగ్గుతున్నారు అనే కథనం శనివారం ప్రచురితమైంది. ఈ కథనానికి స్పందించిన విద్యుత్ ఉన్నతాధికారులు దగ్గర ఉండి ఏఈలు, లైన్‌మెన్‌లతో పాటు సిబ్బందిని రంగంలోకి దింపారు. కొత్త విద్యుత్ మీటర్లను ఇళ్లకు బిగించారు. మొత్తం మూడు టీమ్‌లు ఈ పనులను చేస్తున్నారు. దీంతో గాంధీకాలనీ వాసులు విద్యుత్ అధికారులకు కతజ్ఞతలు తెలిపారు. స్క్యూబ్రిడ్జి ఏఈ జె.కృష్ణారెడ్డి ఆధ్వర్యంలో సిబ్బంది పనులు చేస్తున్నారు.

నేటి నుంచి సీతానగరం రామాలయ పవిత్రోత్సవాలు

రాత్రి వేళ నిద్రలకు అనుమతి లేదు

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ):సీతానగరంలోని శ్రీ కోదండ రామస్వామి వార్ల దేవస్థానంలో ఈ నెల 15వ తేదీ నుంచి 18వ తేదీ వరకు పవిత్రోత్సవాలను నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో నాలుగు రోజులు రాత్రి వేళల్లో ఆలయ ప్రాంగణంలో నిద్ర చేసే భక్తులను లోపలకు అనుమతించడం జరగదని దేవస్థాన అధికారులు పేర్కొన్నారు. శ్రీదుర్గా మల్లేశ్వర స్వామి వార్ల దేవస్థానం ఉపాలయమైన రామాలయంలో నాలుగు రోజుల పాటు నిర్వహించే ఈ ఉత్సవాలలో అన్ని ఆర్జిత సేవలను నిలుపుదల చేశారు. పవిత్రోత్సవాల నేపథ్యంలో భక్తులకు స్వామి వారి దర్శనం కల్పిస్తారు.

దేశాభివృద్ధిలో ఇంజినీర్ల పాత్ర కీలకం

రామవరప్పాడు: దేశాభివృద్ధిలో ఇంజినీర్ల పాత్ర కీలకమని విజయవాడరూరల్ మండలం ఎనికేపాడులోని ఎస్సార్కే ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ ఇంజినీరింగ్ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ ఎం. ఏకాంబరం నాయుడు అన్నారు. కళాశాలలో శనివారం భారతరత్న మోక్షగుండం విశ్వేశ్వరయ్య జయంతిని నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా విశ్వేశ్వరయ్య చిత్రపటానికి పూలమాలలు వేసి నివాళులర్పించారు. ప్రిన్సిపాల్ మాట్లాడుతూ విద్యార్థులు నూతన ఆవిష్కరణలతోపాటు కంపెనీలు నెలకొల్పి పారిశ్రామికవేత్తలుగా ఎదగాలని ఆకాంక్షించారు. మోక్షగుండం సేవలను కొనియాడారు.

చిన్న తరహా పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వం సాయం అందించాలి

వైఎస్సార్ సీపీ నగర అధ్యక్షుడు మల్లాది విష్ణు

మధురానగర్(విజయవాడసెంట్రల్): వరదలతో తీవ్రంగా నష్టపోయిన చిన్న తరహా పరిశ్రమలను ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలని వైఎస్సార్ సీపీ ఎన్టీఆర్ జిల్లా విజయవాడ నగర అధ్యక్షుడు, మాజీ ఎమ్మెల్యే మల్లాది విష్ణు శనివారం ఒక ప్రకటనలో డిమాండ్ చేశారు. ఇటీవల కురిసిన భారీ వర్షాలు, వరద ఉధృతితో నగరంలోని అనేక చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమలకు తీవ్ర నష్టం వాటిల్లిందన్నారు. రూ.లక్షలు విలువ చేసే యంత్రాలు పాడైపోవడమే కాకుండా అనేక మంది ఉపాధికి దూరమయ్యారని విచారం వ్యక్తం చేశారు. ప్రధానంగా ఫర్నీచర్, ప్లైవుడ్, ప్రింటింగ్ పరిశ్రమలతో పాటు కిరాణా, పండ్లు, పూలు సహా ఇతర చిరు వ్యాపారులు తీవ్ర నష్టాన్ని చవిచూశారన్నారు.

250కి పైగా వర్క్ షాపులు..

అజిత్ సింగ్‌నగర్, రాజరాజేశ్వరిపేట, రాజీవ్ నగర్, పైపులరోడ్డు, వాంబేకాలనీ, కండ్రిక వంటి చోట్ల దాదాపు 250కి పైగా వర్క్ షాపులు ఉన్నాయని.. వాటన్నింటిలో ముంపు నీరు చేరడంతో తీవ్ర నష్టం వాటిల్లిందన్నారు. ఒక్కో వర్క్ షాప్ యజమాని రూ.3 లక్షల నుంచి రూ.5 లక్షల వరకు నష్టపోయారని.. వారందరినీ ఎన్యూమరేషన్‌లో చేర్చాలని సూచించారు. మరోవైపు వేల మంది కార్మికుల ఉపాధికి గండి పడిందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

నెల రోజుల పాటు ఆయా వర్క్ షాపులు, పరిశ్రమలలో పనులు చేపట్టలేని పరిస్థితులు నెలకొనడంతో.. వీరందరినీ ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలన్నారు. వరదలను జాతీయ విపత్తుగా గుర్తించాలని డిమాండ్ చేశారు. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు, కేబినెట్ మంత్రులు ఓదార్పు మాటలకు పరిమితం కాకుండా.. కేంద్రం నుంచి నిధులు రాబట్టి సర్వం కోల్పోయిన కుటుంబాలను తక్షణమే ఆదుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. అలాగే పలు చోట్ల పశువులు, గోవులు, పందులు సహా ఇతర జంతువులు కొట్టుకుపోవడంతో జీవనోపాధి కోల్పోయిన కుటుంబాలను సైతం ప్రభుత్వం ఉదారంగా ఆదుకోవాలని మల్లాది విష్ణు కోరారు.

బైబై గణేశా !

వినాయక చవితి ఉత్సవాలు ముగుస్తుండడంతో గణనాథుల నిమజ్జనోత్సవాలు ఊపందుకున్నాయి. ఎనిమిది రోజుల పాటు విశేష పూజలందుకున్న వినాయక విగ్రహాలను నిర్వాహకులు మేళ తాళాల నడుమ ప్రకాశం బ్యారేజీ వద్దకు నిమజ్జనానికి తీసుకువస్తున్నారు. దీంతో బ్యారేజీ పరిసరాల్లో కోలాహలం నెలకొంది. – సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, విజయవాడ

ప్రభుత్వం తక్షణమే ఆర్థిక సహాయం అందించాలి

వరద బాధితులకు భోజనం వడ్డిస్తున్న సీహెచ్ బాబూరావు

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): బుడమేరు వరద బాధితులకు ప్రభుత్వం తక్షణం ఆర్థిక సహాయం అందించాలని సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వర్గ సభ్యులు సీహెచ్ బాబూరావు డిమాండ్ చేశారు. బాధితులను అన్ని విధాలా ఆదుకుంటేనే, విజయవాడ నగర ఆర్థిక వ్యవస్థ గాడిన పడుతుందన్నారు. సీపీఎం ఆధ్వర్యంలో వరద ప్రభావిత ప్రాంతాల్లో నిర్వహిస్తున్న భోజన కేంద్రాలను, ముంపు ప్రాంతాలను శనివారం సందర్శించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వ సహాయ కార్యక్రమాలు నిలిచిపోయాయని, సీపీఎం ఆధ్వర్యంలో నిర్వహిస్తున్న భోజన కేంద్రాలపైనే బాధితులు ఆధారపడుతున్నారన్నారు.

సమాచార సేకరణ పేరుతో కాలయాపన..

ప్రభుత్వం బాధితులకు ఆర్థిక సహాయం అందించకుండా సమాచార సేకరణ పేరుతో కాలయాపన చేస్తోందన్నారు. వరద తగ్గినా ప్రజల కష్టాలు తగ్గలేదని, వారి జీవితాలు గాడిన పడలేదన్నారు. ప్రభుత్వం అందించిన బియ్యం నాణ్యత లేవని, తినడానికి ఉపయోగకరంగా లేవన్నారు. గ్యాస్ స్టవ్‌లు, మంచినీటి మోటార్లు రిపేర్లు చేయించాలని, తక్షణ ఆర్థిక సహాయం కనీసం రూ. 25 వేలు అందించాలని డిమాండ్ చేశారు. నాయకులు దోనేపూడి కాశీనాథ్, శ్రీదేవి, బోయి సత్యబాబు, బి.రమణరావు, కే దుర్గారావు, సూరిబాబు, ఈవీ నారాయణ, సీహెచ్.శ్రీనివాస్ , పీర్ సాహెబ్, నటరాజ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

వరద ముంపు బాధితులకు మెప్మా చేయూత

మెప్మా డైరెక్టర్ తేజ్ భరత్

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న తేజ్ భరత్

భవానీపురం(విజయవాడపశ్చిమ): ఇటీవల కురిసిన భారీ వర్షాలు, వరదల కారణంగా ముంపునకు గురై నష్టపోయిన బాధితులకు మెప్మా, అర్బన్ కంపెనీ సంయుక్తంగా సేవలు అందిస్తున్నాయని మెప్మా డైరెక్టర్ ఎన్.తేజ్ భరత్ తెలిపారు. ముంపు బాధితులకు అందించే సేవలపై నగరపాలక సంస్థ కార్యాలయంలో ఆయన శనివారం మెప్మా ఆర్పీలు, యూడీసీ సిబ్బందితో సమావేశం నిర్వహించారు. తేజ్ భరత్ మాట్లాడుతూ జిల్లాలో వరద ముంపు ప్రాంతాల ప్రజలకు సేవలు అందించేందుకు సింగ్ నగర్, వాంబే కాలనీ, భవానీపురం, పాయకాపురం, కండ్రిక, రాజరాజేశ్వరిపేట ప్రాంతాల్లో ప్రత్యేక కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేసి మెప్మా, స్కిల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ అనుసంధానంతో అర్బన్ కంపెనీ యాప్ ద్వారా వివిధ సేవలను అందుబాటులో ఉంచినట్లు వివరించారు. మెప్మా ఆర్పీలు, సిబ్బంది వారి పరిధిలోని స్వయం సహాయక సంఘాల సభ్యుల ఫోన్లలో యాప్‌ను ఇన్‌స్టాల్ చేసి అవసరమైన సేవలు పొందేందుకు రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకునేలా చర్యలు తీసుకున్నామని తెలిపారు. ఈ-రిక్వెస్ట్‌ల ఆధారంగా టెక్నీషియన్లు స్వయంగా బాధితుల ఇళ్లకు వెళ్లి సేవలు అందిస్తున్నట్లు చెప్పారు. ఎలక్ట్రీషియన్లు, ప్లంబర్లు, పెయింటర్‌లు, కార్పెంటర్‌లు, ఏసీ మెకానిక్కులు, టీవీ టెక్నీషియన్లు మొత్తం 200 మంది సేవలు అందిస్తున్నారని తెలిపారు. అవసరం మేరకు బయట ప్రాంతాల నుంచి కూడా టెక్నీషియన్లను రప్పించి సేవలు అందించేలా చర్యలు తీసుకున్నామని చెప్పారు. పాడైపోయిన ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు, చెక్క వస్తువులు, పెయింటింగ్ పనులకు సంబంధించి యాప్‌లో సూచించిన రేట్లకే సేవలు అందిస్తారని తెలిపారు.

ప్రజాస్వామ్యమే మానవ హక్కుల ప్రామాణిక సూత్రం

సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న డాక్టర్ శ్రీకుమార్

భవానీపురం(విజయవాడ పశ్చిమ): అంతర్జాతీయ ప్రజాస్వామ్య దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని శనివారం ఆంధ్ర లయోలా కళాశాల రాజనీతి శాస్త్ర విభాగం సదస్సు నిర్వహించింది. సదస్సులో డాక్టర్ శ్రీకుమార్ మాట్లాడుతూ ప్రజాస్వామ్యం అనేది మానవ హక్కులకు ప్రామాణిక సూత్రమని అన్నారు. ఆర్టికల్ 14, 21 గురించి లోతైన విశ్లేషణను విద్యార్థులకు వివరించారు. డిగ్రీ తృతీయ సంవత్సరం వైస్ ప్రిన్సిపాల్ ఫాదర్ ప్రభుదాస్, ద్వితీయ సంవత్సరం వైస్ ప్రిన్సిపాల్ ఫాదర్ కిరణ్ రాజనీతి శాస్త్ర విభాగం కృషిని కొనియాడారు. సదస్సులో డాక్టర్ శామ్యూల్ దయాకర్, రాజనీతి శాస్త్ర విభాగ అధిపతి డాక్టర్ పూర్ణిమ, డాక్టర్ కల్యాణి, డాక్టర్ మిరియం కమల, డాక్టర్ రాంబాబు రాజనీతి శాస్త్ర విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

అన్‌మోల్‌కు తొలి అంతర్జాతీయ టైటిల్

భారత బ్యాడ్మింటన్ రైజింగ్ స్టార్ అన్‌మోల్ ఖరబ్ తన కెరీర్‌లో తొలి అంతర్జాతీయ టైటిల్‌ను సాధించింది. శనివారం ముగిసిన బెల్జియం ఓపెన్ ఇంటర్నేషనల్ చాలెంజ్ టోర్నీలో హరియాణాకు చెందిన 17 ఏళ్ల అన్‌మోల్ మహిళల సింగిల్స్ విభాగంలో చాంపియన్‌గా అవతరించింది. ప్రపంచ ర్యాంకింగ్స్‌లో 222వ స్థానంలో ఉన్న అన్‌మోల్ 59 నిమిషాలపాటు జరిగిన ఫైనల్లో 24-22, 12-21, 21-10తో ఏడో సీడ్ అమెలీ షుల్జ్ (డెన్మార్క్)పై గెలిచింది.

చెన్నైయిన్ ఎఫ్‌సీ శుభారంభం

ఇండియన్ సూపర్ లీగ్‌లో భాగంగా భువనేశ్వర్‌లో ఒడిశా ఎఫ్‌సీ జట్టుతో జరిగిన మ్యాచ్‌లో చెన్నైయిన్ ఫుట్‌బాల్ క్లబ్ (ఎఫ్‌సీ) జట్టు 3-2 గోల్స్ తేడాతో గెలిచింది. చెన్నైయిన్ తరఫున ఫారుఖ్ (48వ, 51వ ని.లో) రెండు గోల్స్... డేనియల్ (69వ ని.లో) ఒక గోల్ చేశారు. బెంగళూరులో జరిగిన మ్యాచ్‌లో బెంగళూరు ఎఫ్‌సీ 1-0 గోల్‌తో ఈస్ట్ బెంగాల్ క్లబ్ జట్టును ఓడించింది.

శభాష్ హృతిక్

ఆసియా అండర్-14 టెన్నిస్ చాంపియన్‌గా హైదరాబాద్ కుర్రాడు

సాక్షి, హైదరాబాద్: అంచనాలకు మించి రాణించి... తనకంటే మెరుగైన ర్యాంక్ ఉన్న ఆటగాళ్లను ఓడించి... హైదరాబాద్ కుర్రాడు హృతిక్ కటకం ఆసియా అండర్-14 టెన్నిస్ చాంపియన్‌షిప్ బాలుర సింగిల్స్ విభాగంలో చాంపియన్‌గా అవతరించాడు. కంబోడియాలో జరిగిన ఈ టోర్నీలో హృతిక్ టైటిల్ గెలిచే క్రమంలో టాప్ సీడ్, రెండో సీడ్, మూడో సీడ్ క్రీడాకారులను ఓడించడమే కాకుండా... తన ప్రత్యర్థులకు ఒక్క సెట్ కూడా కోల్పోకపోవడం విశేషం. ఫైనల్లో హృతిక్ 6-3, 7-5తో రెండో సీడ్ డాంగ్‌జే కిమ్ (దక్షిణ కొరియా)ను ఓడించి టైటిల్ దక్కించుకున్నాడు. తొలి రౌండ్‌లో హృతిక్ 6-0, 6-0తో యిటియన్ లూ (చైనా)పై, క్వార్టర్ ఫైనల్లో 6-1, 6-1తో మూడో సీడ్ రమ్తిన్ రఫీబొరుజెని (ఇరాన్)పై, సెమీఫైనల్లో 6-3, 6-4తో టాప్ సీడ్ ధర్మ పొంతారాటోర్న్ (థాయ్‌లాండ్)పై గెలుపొందాడు. హైదరాబాద్‌కే చెందిన డేవిస్‌కప్ ప్లేయర్, లండన్ ఒలింపిక్స్‌లో పోటీపడ్డ విష్ణువర్ధన్ దిశానిర్దేశంలో హృతిక్ ముందుకు సాగుతున్నాడు. హైదరాబాద్ హబ్సిగూడలోని ట్రినిటీ చాలెంజర్స్ టెన్నిస్ అకాడమీలో కోచ్‌లు హెన్రీ ప్రవీణ్, రామకృష్ణ వద్ద హృతిక్ శిక్షణ తీసుకుంటున్నాడు. పుణేలోని ఆర్యన్ పంప్స్‌కు చెందిన ప్రశాంత్ సుతార్ హృతిక్‌కు స్పాన్సర్‌గా వ్యవహరిస్తున్నారు. తాజా ఆసియా టైటిల్‌తో హృతిక్ ఈ ఏడాది డిసెంబర్‌లో అమెరికాలోని ఫ్లోరిడాలో జరిగే ప్రతిష్టాత్మక ఎడ్డీ హెర్, ఆరెంజ్ బౌల్ చాంపియన్‌షిప్ పోటీలకు కూడా అర్హత సాధించాడు.

హారిక

తానియా

ఎదురులేని భారత్

చెస్ ఒలింపియాడ్‌లో వరుసగా నాలుగో విజయం

బుడాపెస్ట్ (హంగేరి): ప్రతిష్టాత్మక చెస్ ఒలింపియాడ్‌లో భారత మహిళల, పురుషుల జట్లు వరుసగా నాలుగో విజయం నమోదు చేశాయి. శనివారం జరిగిన నాలుగో రౌండ్ మ్యాచ్‌లో భారత మహిళల జట్టు 3.5-0.5తో ఫ్రాన్స్ జట్టుపై గెలుపొందింది. భారత పురుషుల జట్టు కూడా 3.5-0.5తో సెర్బియా జట్టుపై విజయం సాధించింది. ఫ్రాన్స్‌తో జరిగిన గేముల్లో భారత స్టార్ ద్రోణవల్లి హారిక 52 ఎత్తుల్లో డెమాంటి కార్నెపై, తానియా సచ్‌దేవ్ 50 ఎత్తుల్లో నటాషా బెన్‌మెస్బాపై, దివ్య దేశ్‌ముఖ్ 56 ఎత్తుల్లో మిత్రా హెజాజిపూర్‌పై గెలుపొందగా... సోఫీ మిలెట్‌తో జరిగిన గేమ్‌ను వైశాలి 25 ఎత్తుల్లో 'డ్రా'గా ముగించింది. వంతిక అగర్వాల్‌కు ఈ మ్యాచ్‌లో విశ్రాంతి ఇచ్చారు. సెర్బియాతో జరిగిన గేముల్లో భారత నంబర్‌వన్, ప్రపంచ నాలుగో ర్యాంకర్ ఇరిగేశి అర్జున్ 40 ఎత్తుల్లో అలెగ్జాండర్ ఇందిక్‌పై, దొమ్మరాజు గుకేశ్ 85 ఎత్తుల్లో అలెగ్జాండర్ ప్రెడ్కెపై, విదిత్ సంతోష్ గుజరాతి 81 ఎత్తుల్లో వెలిమిర్ ఇవిచ్‌పై నెగ్గగా... అలెక్సీ సరానాతో జరిగిన గేమ్‌ను ప్రజ్ఞానంద 23 ఎత్తుల్లో 'డ్రా' చేసుకున్నాడు.

భారత్ 0 స్వీడన్ 2

సింగిల్స్ మ్యాచ్‌ల్లో ఓడిపోయిన శ్రీరామ్ బాలాజీ, రామ్‌కుమార్

శ్రీరామ్ బాలాజీ

స్టాక్‌హోమ్: డేవిస్‌కప్ టీమ్ టెన్నిస్ టోర్నీ వరల్డ్ గ్రూప్-1లో భాగంగా స్వీడన్ జట్టుతో శనివారం మొదలైన మ్యాచ్‌లో తొలి రోజు భారత్‌కు నిరాశ ఎదురైంది. ఆడిన రెండు సింగిల్స్ మ్యాచ్‌ల్లోనూ భారత క్రీడాకారులకు ఓటమి ఎదురైంది. 2-0తో ఆధిక్యంలోకి వెళ్లిన స్వీడన్ నేడు జరిగే ఒక డబుల్స్ మ్యాచ్, రెండు రివర్స్ సింగిల్స్‌లలో ఒక విజయం సాధిస్తే గెలుపును ఖరారు చేసుకుంటుంది. వరల్డ్ గ్రూప్ క్వాలిఫయర్స్‌కు కూడా అర్హత సాధిస్తుంది. తొలి సింగిల్స్‌లో 'డబుల్స్ స్పెషలిస్ట్' శ్రీరామ్ బాలాజీ 4-6, 2-6తో ప్రపంచ 238వ ర్యాంకర్ ఇలియాస్ యెమెర్ చేతిలో ఓడిపోగా... రెండో సింగిల్స్‌లో రామ్‌కుమార్ రామనాథన్ 3-6, 3-6తో లియో బోర్గ్ చేతిలో పరాజయం పాలయ్యాడు. సింగిల్స్‌లో భారత నంబర్‌వన్ సుమిత్ నగాల్ వెన్నునొప్పితో స్వీడన్‌తో పోరు నుంచి వైదొలిగాడు. దాంతో సుమిత్ స్థానంలో శ్రీరామ్‌ను ఆడించాల్సి వచ్చింది. నేడు జరిగే మూడు మ్యాచ్‌ల్లో భారత్ గెలిస్తేనే వరల్డ్ గ్రూప్ క్వాలిఫయర్స్‌కు అర్హత పొందుతుంది. తొలి రెండు మ్యాచ్‌ల్లో ఓడిపోయి... ఆ తర్వాత వరుసగా మూడు మ్యాచ్‌ల్లో భారత్ గెలుపొందడం రెండుసార్లు (2010లో బ్రెజిల్‌పై, 2018లో చైనాపై) మాత్రమే జరిగింది.

రామ్

హర్మన్‌ప్రీత్ అదరహో

- రెండు గోల్స్‌తో మెరిసిన భారత కెప్టెన్
- చివరి లీగ్ మ్యాచ్‌లో పాకిస్తాన్‌పై భారత్ విజయం
- లీగ్ దశను అజేయంగా ముగించిన డిఫెండింగ్ చాంపియన్
- రేపు జరిగే సెమీఫైనల్లో కొరియాతో టీమిండియా పోరు

హులున్‌బుయిర్ (చైనా): పలువురు కీలక ఆటగాళ్లు లేకుండానే ఆసియా పురుషుల చాంపియన్స్ ట్రోఫీ హాకీ టోర్నీలో బరిలోకి దిగిన భారత జట్టు లీగ్ దశను అజేయంగా ముగించింది. చిరకాల ప్రత్యర్థి పాకిస్తాన్‌తో శుక్రవారం జరిగిన చివరి లీగ్ మ్యాచ్‌లో టీమిండియా 2-1 గోల్స్ తేడాతో విజయం సాధించింది. భారత కెప్టెన్, డ్రాగ్‌ఫ్లికర్ హర్మన్‌ప్రీత్ సింగ్ (13వ, 19వ నిమిషాల్లో) రెండు గోల్స్ సాధించి జట్టును గెలిపించాడు. పాకిస్తాన్ తరఫున అహ్మద్ నదీమ్ (8వ నిమిషంలో) ఏకైక గోల్ చేశాడు. శనివారమే జరిగిన ఇతర లీగ్ మ్యాచ్‌ల్లో చైనా 2-0తో జపాన్ జట్టును ఓడించగా... మలేసియా, దక్షిణ కొరియా జట్ల మధ్య మ్యాచ్ 3-3తో 'డ్రా'గా ముగిసింది. వరుసగా ఐదో విజయం నమోదు చేసిన భారత జట్టు 15 పాయింట్లతో లీగ్ దశలో టాపర్‌గా నిలిచింది. 8 పాయింట్లతో పాకిస్తాన్ రెండో స్థానంలో, 6 పాయింట్లతో చైనా, దక్షిణ కొరియా వరుసగా మూడు, నాలుగు స్థానాల్లో నిలిచాయి. ఆదివారం విశ్రాంతి దినం. సోమవారం జరిగే సెమీఫైనల్స్‌లో దక్షిణ కొరియాతో భారత్; చైనాతో పాకిస్తాన్ తలపడతాయి. 5 పాయింట్లతో ఐదో స్థానంలో నిలిచిన మలేసియా, ఒక పాయింట్‌తో ఆరో స్థానంలో నిలిచిన జపాన్ 5-6 స్థానాల కోసం పోటీపడతాయి. ఆసియా చాంపియన్స్ ట్రోఫీ ఇప్పటి వరకు ఎనిమిదిసార్లు జరగ్గా... భారత జట్టు ఏడుసార్లు కనీసం సెమీఫైనల్‌కు చేరుకుంది. 2013లో మాత్రమే భారత జట్టు సెమీఫైనల్ చేరుకోలేకపోయింది.

ఆరంభంలో గోల్ ఇచ్చినా...

పాక్‌తో మ్యాచ్‌కు ముందు ఆడిన నాలుగు మ్యాచ్‌ల్లోనూ నెగ్గిన భారత జట్టుకు చిరకాల ప్రత్యర్థి నుంచి గట్టిపోటీనే ఎదురైంది. ఆట ఎనిమిదో నిమిషంలో భారత డిఫెండర్లను బోల్తా కొట్టిస్తూ మిడ్‌ఫీల్డ్ నుంచి దూసుకొచ్చిన హన్నాన్ షాహిద్ అందించిన పాస్‌ను 'డి' ఏరియాలో అహ్మద్ నదీమ్ లక్ష్యానికి చేర్చాడు. ఆరంభంలోనే గోల్ సమర్పించుకున్నా భారత జట్టు ఆందోళనకు గురి కాలేదు. వెంటనే తేరుకొని తమ దాడుల్లో పదును పెంచింది. 13వ నిమిషంలో లభించిన పెనాల్టీ కార్నర్‌ను... 19వ నిమిషంలో లభించిన మరో పెనాల్టీ కార్నర్‌ను హర్మన్‌ప్రీత్ సింగ్ గోల్స్‌గా మలిచాడు. దాంతో రెండు క్వార్టర్‌లు ముగిసేసరికి భారత్ 2-1తో ఆధిక్యంలోకి వెళ్లింది. మూడో క్వార్టర్‌లో పాకిస్తాన్ దూకుడుగా ఆడుతూ ఏకంగా 10 పెనాల్టీ కార్నర్‌లు సంపాదించింది. అయితే ఈ 10 పెనాల్టీ కార్నర్‌లను భారత గోల్‌కీపర్, డిఫెండర్లు అడ్డుకోవడం విశేషం. చివరి క్వార్టర్‌లో భారత్ జోరు పెంచి పాక్‌ను కట్టడి చేసి విజయాన్ని ఖరారు చేసుకుంది. మ్యాచ్ మొత్తంలో భారత్‌కు 10, పాకిస్తాన్‌కు 13 పెనాల్టీ కార్నర్‌లు వచ్చాయి.

17 గత ఎనిమిదేళ్ల కాలంలో అంతర్జాతీయ టోర్నీల్లో పాకిస్తాన్ జట్టుపై భారత్‌కిది 17వ విజయం కావడం విశేషం. చివరిసారి భారత్ 2016 దక్షిణాసియా క్రీడల ఫైనల్లో పాకిస్తాన్ చేతిలో ఓడిపోయింది. దక్షిణాసియా క్రీడల ఫైనల్ అనంతరం భారత్, పాకిస్తాన్ జట్లు 18 సార్లు తలపడ్డాయి. 2018 ఆసియా చాంపియన్స్ ట్రోఫీ ఫైనల్ వర్షం కారణంగా రద్దు కావడంతో ఫలితం రాలేదు.

203 అంతర్జాతీయ హాకీలో భారత కెప్టెన్ హర్మన్‌ప్రీత్ సింగ్ చేసిన గోల్స్ సంఖ్య. ధ్యాన్‌చంద్, బల్బీర్ సింగ్ సీనియర్ తర్వాత భారత్ తరఫున 200 గోల్స్ మైలురాయి దాటిన మూడో ప్లేయర్‌గా హర్మన్‌ప్రీత్ గుర్తింపు పొందాడు. అంతర్జాతీయ హాకీలో 12 మంది క్రీడాకారులు 200 అంతకంటే ఎక్కువ గోల్స్ చేశారు.

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

సినిమా

ఐఎఫ్ఎఫ్ఎస్ఏలో షబానా సినీ స్వర్ణోత్సవం

బాలీవుడ్ సీనియర్ నటి షబానా ఆజ్మీ కెరీర్‌లో గోల్డెన్ ఇయర్‌లోకి అడుగు పెట్టారు. ఈ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకుని 'ఇంటర్‌నేషనల్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్ ఆఫ్ సౌత్ ఆసియా (ఐఎఫ్ఎఫ్ఎస్ఏ) టొరంటో' షబానా ఆజ్మీ సినీ స్వర్ణోత్సవాన్ని జరపనుంది. 13వ ఐఎఫ్ఎఫ్ఎస్ఏ-టొరంటో వేడుకలు కెనడాలో ఈ ఏడాది అక్టోబరు 10 నుంచి 20 వరకు జరగనున్నాయి. 22 భాషల్లోని 120 చిత్రాలు ఈ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్లో ప్రదర్శితమవుతాయని అలాగే సినిమా రంగానికి విశేష సేవలు అందించిన సీనియర్ నటి షబానా ఆజ్మీ స్వర్ణోత్సవాన్ని ఘనంగా నిర్వహిస్తామని, ఈ కార్యక్రమంలో పలువురు సినీ ప్రముఖులు పాల్గొంటారని, 'ఐఎఫ్ఎఫ్ఎస్ఏ-టొరంటో ఫెస్టివల్' నిర్వాహక అధ్యక్షుడు సన్నీ గిల్ పేర్కొన్నారు. ఇక 1950 సెప్టెంబరు 18న కైఫీ ఆజ్మీ (దివంగత ప్రముఖ గీత రచయిత), దివంగత నటి షౌకత్ కైఫీ దంపతులకు హైదరాబాద్‌లో జన్మించారు షబానా ఆజ్మీ. 150పైగా చిత్రాల్లో నటించారామె. షబానా ఆజ్మీ తొలి చిత్రం 'అంకుర్' 1974లో విడుదలైంది. దాంతో నటిగా షబానా ఫిల్మ్ ఇండస్ట్రీలో 50 ఏళ్ల జర్నీని పూర్తి చేసుకున్నట్లయింది. 'అంకుర్, అర్థ్ (1982), కందార్ (1984), పార్ (1984), గాడ్ మదర్ (1999) వంటి సినిమాలకు గాను షబానా జాతీయ ఉత్తమ నటి అవార్డులను అందుకున్నారు. ఇంకా 'శత్రంజ్ కే ఖిలాడీ – 1977 (ది చెస్ ప్లేయర్స్), మండీ (1983), ఫైర్ (1996), మక్డీ (2002)' వంటి ఎన్నో హిట్ ఫిల్మ్స్‌లో నటించారామె. అంతేకాదు... అమెరికన్ మిలటరీ సైన్స్ ఫిక్షన్ టెలివిజన్ సిరీస్ 'హాలో' (2022-2024)లోనూ నటించి, హాలీవుడ్ ప్రేక్షకుల మెప్పు పొందారు. సినీ రంగానికి షబానా అందించిన సేవలకుగాను 1998లో పద్మశ్రీ, 2012లో పద్మ భూషణ్ పురస్కారాలు ఆమెను వరించాయి.

చివరి సినిమా ఫిక్స్

తమిళ స్టార్ హీరో విజయ్ కొత్త సినిమా ప్రకటన వచ్చేసింది. 'దళపతి 69' పేరుతో రూపొందనున్న ఈ చిత్రానికి హెచ్. వినోద్ దర్శకుడు. కేవీఎన్ ప్రొడక్షన్స్‌పై ఎన్‌కే, వెంకట్ కె. నారాయణ ఆధ్వర్యంలో తమిళ, తెలుగు, హిందీ భాషల్లో ఈ చిత్రం రూపొందనుంది. ''విజయ్‌తో మా మొదటి చిత్రం 'దళపతి 69'. ఈ సినిమా కోసం హెచ్. వినోద్ అద్భుతమైన కథని సిద్ధం చేశారు. మూడు దశాబ్దాల సినిమా ప్రయాణంలో తిరుగులేని స్టార్‌డమ్‌తో కథానాయకుడిగా రాణించారు విజయ్. ఆయన హీరోగా రూపొందుతోన్న చివరి చిత్రం 'దళపతి 69' కానుండటంతో భారతీయ సినీ చరిత్రలో నిలిచేపోయేలా తెరకెక్కిస్తాం. సరికొత్త రికార్డులను సృష్టించేలా ఈ సినిమాని రూపొందించనున్నాం. ఈ చితాన్ని 2025 అక్టోబర్‌లో రిలీజ్ చేస్తాం'' అన్నారు. ఈ చిత్రానికి సంగీతం: అనిరుధ్ రవిచందర్.

విజయ్

ఓటీటీ
ఇది చూడొచ్చు

ఆడది అబల కాదు సబల అని నిరూపించిన సినిమా

ఓటీటీలో 'ఇది చూడొచ్చు' అనే ప్రాజెక్ట్స్ చాలా ఉంటాయి. ప్రస్తుతం స్ట్రీమ్ అవుతున్న వాటిలో హిందీ చిత్రం 'అకేలీ' ఒకటి. ఈ చిత్రం గురించి తెలుసుకుందాం.

పోరాట పటిమ కలిగి ఉన్న ఎంతో మంది స్త్రీమూర్తులను నాటి చరిత్ర నుండి నేటి వరకు వెండితెర పై చూస్తూనే ఉన్నాం. కానీ వర్తమాన స్థితిగతులకు అనుగుణంగా వాస్తవ ఘటనల ఆధారంగా వచ్చిన 'అకేలీ' సినిమా నేటి తరం స్త్రీ యోధురాలిని ప్రతిబింబించింది. 2014లో మిడిల్ ఈస్ట్‌లోని తీవ్రవాద సంస్థ ఐసిస్ చేసిన ఓ ఘాతుకానికి రూపమే ఈ 'అకేలీ' సినిమా. అప్పట్లో మొసూల్ నగరం నుండి దాదాపు 39 మంది భారతీయులతో పాటు 46 మంది నర్సులను బంధీలుగా పట్టుకుంది ఐసిస్. ఆ తర్వాత ఎన్నో వ్యయప్రయాసలతో వారంతా క్షేమంగా విడుదలయ్యారు. ఈ ఘటనను నేపథ్యంగా తీసుకుని దర్శకులు ప్రణయ్ మిశ్రమ్ 'అకేలీ' సినిమాను తీర్చిదిద్దారు. ఈ సినిమాలో ప్రధాన పాత్రను పోషించిన నుష్రత్ భరూచ కథలోని జ్యోతి పాత్రకు ప్రాణం పోశారు. కథాపరంగా పొట్టకూటి కోసం భారతదేశం నుండి మొసూల్ బయలుదేరిన జ్యోతి ఆ దేశంలో అడుగుపెట్టడంతోనే అక్కడి ఓ ఘటనతో చలించిపోతుంది. ఆ తర్వాత ఐసిస్ తీవ్రవాదులు జ్యోతి గ్రూప్‌ను బందీలుగా చేసుకుని తమ స్థావరాలకు తీసుకువెళతారు. శత్రు దుర్భేద్యమైన ఐసిస్ స్థావరం, క్రూరత్వం కోరలు కలిగిన తీవ్రవాదుల మధ్య జ్యోతి ఎటువంటి కష్టాలను అనుభవించింది? ఎలా తప్పించుకొని తిరిగి భారతదేశం చేరిందన్నదే మిగతా సినిమా. అసాధ్యాన్ని సుసాధ్యం చేసే జ్యోతి పాత్ర ఈ సినిమాకి ఆయువుపట్టు. సినిమా నడుస్తున్నంతసేపు కుర్చీ నుంచి కదలకుండా చేస్తుంది స్క్రీన్ ప్లే. కొంత హింస, కొన్ని అశ్లీల సన్నివేశాలున్నాయి కాబట్టి పిల్లలను దూరంగా ఉంచి ఈ సినిమాని పెద్ద వాళ్లు మాత్రం చూడవచ్చు. 'జియోసినిమా' ఓటీటీలో ఈ చిత్రం స్ట్రీమ్ అవుతోంది.

– ఇంటూరు హరికృష్ణ

యాక్షన్‌కి సై

రాఘవా లారెన్స్, రమేశ్ వర్మ

రాఘవ లారెన్స్ హీరోగా రమేశ్ వర్మ దర్శకత్వంలో కొత్త సినిమా ప్రకటన వచ్చింది. ఏ స్టూడియోస్ ఎల్ఎల్‌పీ, నీలాద్రి ప్రొడక్షన్స్, హవీష్ ప్రొడక్షన్స్‌పై కోనేరు సత్యనారాయణ ఈ సినిమా నిర్మించనున్నారు. ''బిగ్ యాక్షన్ అడ్వెంచరస్‌గా రూపొందనున్న చిత్రమిది. రాఘవా లారెన్స్ కెరీర్‌లో 25వ సినిమాగా తెరకెక్కనుంది. 'రాక్షసుడు, ఖిలాడీ' లాంటి బ్లాక్ బస్టర్ సినిమాల తర్వాత రమేశ్ వర్మ, కోనేరు సత్యనారాయణ కాంబినేషన్‌లో రానున్న మూడో సినిమా ఇది. భారీ వ్యయంతో పాన్ ఇండియా స్థాయిలో ఈ సినిమా రూపొందనుంది. ఈ క్రేజీ ప్రాజెక్ట్ గురించి మరిన్ని విషయాలు త్వరలోనే ప్రకటిస్తాం. నవంబర్‌లో షూటింగ్‌ను ప్రారంభించి 2025 వేసవిలో ఈ చిత్రాన్ని విడుదల చేయటానికి సన్నాహాలు చేస్తున్నాం'' అని మేకర్స్ తెలిపారు.

స్టైలిష్ లుక్‌లో తెలుసు కదా!

సిద్ధు జొన్నలగడ్డ

'డీజే టిల్లు, 'టిల్లు స్క్వేర్' వంటి హిట్ సినిమాల తర్వాత సిద్ధు జొన్నలగడ్డ హీరోగా నటిస్తున్న తాజా చిత్రం 'తెలుసు కదా'. ప్రముఖ స్టైలిస్ట్ నీరజ కోన ఈ మూవీతో డైరెక్టర్‌గా పరిచయమవుతున్నారు. రాశీ ఖన్నా, శ్రీనిధి శెట్టి హీరోయిన్లుగా నటిస్తున్న ఈ సినిమాలో వైవా హర్ష కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నారు. టీజీ విశ్వప్రసాద్ నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రం ఫస్ట్ షెడ్యూల్ పూర్తయింది. ''తెలుసు కదా' చిత్రంలో సరికొత్త స్టైలిష్ లుక్‌లో కనిపించనున్నారు సిద్ధు జొన్నలగడ్డ . హైదరాబాద్‌లో నెల పాటు జరిగిన మొదటి షెడ్యూల్ పూర్తయింది. ఈ షెడ్యూల్‌లో సిద్ధు, రాశీ ఖన్నా, శ్రీనిధి, వైవా హర్షలపై కొన్ని కీలక సన్నివేశాలను చిత్రీకరించాం. అలాగే సిద్ధు, రాశీ ఖన్నాపై ఓ పాట కూడా తెరకెక్కించాం. ఇప్పటికే 50 శాతం షూటింగ్ పూర్తయింది. ఈ అవుట్‌పుట్‌తో సంతోషంగా ఉన్నాం'' అని చిత్రయూనిట్ పేర్కొంది. ఈ చిత్రానికి సంగీతం: తమన్, కెమెరా: జ్ఞానశేఖర్ బాబా.

భయం ఎందుకు?

హీరోయిన్ వేదిక ప్రధాన పాత్రలో నటించిన చిత్రం 'ఫియర్'. ఈట హరిత గోగినేని దర్శకత్వం వహించిన ఈ సినిమాలో నటుడు అరవింద్ కృష్ణ ప్రత్యేక పాత్రలో కనిపించనున్నారు. దత్తాత్రేయ మీడియా బ్యానర్‌పై ఏఆర్ అభి నిర్మించిన ఈ సినిమా త్వరలో విడుదల కానుంది. ఈ సినిమా ఫస్ట్ లుక్ పోస్టర్‌ను నటుడు, డైరెక్టర్, కొరియోగ్రాఫర్ ప్రభుదేవా సోషల్ మీడియా వేదికగా రిలీజ్ చేసి, ''పోస్టర్ ఆసక్తికరంగా ఉంది.. సినిమా విజయం సాధించాలి'' అని ఆకాంక్షించారు. ''వైవిధ్యమైన సస్పెన్స్ థ్రిల్లర్ కథతో రూపొందిన చిత్రం 'ఫియర్'. చీకటి గదిలో భయపడుతూ చూస్తున్న వేదిక స్టిల్‌తో డిజైన్ చేసిన ఫస్ట్ లుక్ పోస్టర్ సినిమాపై ఆసక్తి పెంచుతోంది. ఈ చిత్రం విడుదలకు ముందే వివిధ అంతర్జాతీయ ప్రతిష్టాత్మక ఫిలిం ఫెస్టివల్స్‌లో ప్రదర్శితమై 60కి పైగా అవార్డులను సొంతం చేసుకుని రికార్డ్ సృష్టించింది. ఈ సినిమాని త్వరలోనే రిలీజ్ చేయనున్నాం'' అని చిత్రయూనిట్ పేర్కొంది. ఈ సినిమాకి సంగీతం: అనూప్ రూబెన్స్, కెమెరా: ఐ ఆండ్రూ.

వేదిక

మాస్ హరుడు

వెంకట్

'శ్రీ సీతారాముల కళ్యాణం చూతము రారండి, అన్నయ్య, ప్రేమ కోసం, శివ రామరాజు' వంటి సినిమాలతో తనకంటూ గుర్తింపు తెచ్చుకున్న వెంకట్ కమ్ బ్యాక్ ఇస్తున్న చిత్రం 'హరుడు'. రాజ్ తాళ్లూరి దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఈ సినిమాలో హెబ్బా పటేల్, సలోని, శ్రీహరి, నటషా, అలీ, సుమన్, రవి వర్మ, సుభశ్రీ కీలక పాత్రలు పోషిస్తున్నారు. ఈట ప్రవీణ్ రెడ్డి, ఈట దిక్కల లక్ష్మణరావు నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రం టైటిల్, ఫస్ట్ లుక్‌ని విడుదల చేశారు మేకర్స్. ఈ సందర్భంగా రాజ్ తాళ్లూరి మాట్లాడుతూ– ''కంప్లీట్ మాస్ కమర్షియల్ ఎంటర్‌టైనర్‌గా 'హరుడు' రూపొందుతోంది. వెంకట్‌గారికి ఇది మంచి కమ్ బ్యాక్ మూవీ అవుతుంది. నవంబర్‌లో ఈ చిత్రాన్ని రిలీజ్ చేసేందుకు సన్నాహాలు చేస్తున్నాం'' అన్నారు. ఈ చిత్రానికి సంగీతం: మని జీన్న, కెమెరా: డి, సన్నీ, ఆనంద్.

వాస్తవ ఘటనలతో...

'ఓనమాలు, మళ్ళీ మళ్ళీ ఇది రాని రోజు, వరల్డ్ ఫేమస్ లవర్' వంటి చిత్రాలను తెరకెక్కించిన డైరెక్టర్ కె. క్రాంతి మాధవ్ కొత్త సినిమాని ప్రకటించారు. 'డీజీఎల్' పేరుతో ఈ చిత్రాన్ని గంటా కార్తీక్ రెడ్డి నిర్మించనున్నారు. శనివారం ఈ సినిమా టైటిల్ పోస్టర్ లాంచ్ చేశారు. ''వాస్తవ ఘటనల స్ఫూర్తితో ఈ సినిమా కోసం క్రాంతి మాధవ్ ఓ ఆసక్తికరమైన కథని సిద్ధం చేశారు. 'మళ్ళీ మళ్ళీ ఇది రాని రోజు' వంటి క్లాసిక్ సినిమా తర్వాత క్రాంతి మాధవ్, కెమెరామేన్ జ్ఞానశేఖర్ కలిసి చేయనున్న రెండో చిత్రం 'డీజీఎల్'. ఈ చిత్రానికి సంబంధించిన ప్రధాన తారాగణం, ఇతర సాంకేతిక నిపుణుల వివరాలు త్వరలో తెలియజేస్తాం. నవంబర్‌లో రెగ్యులర్ షూటింగ్ ప్రారంభం అవుతుంది'' అని మేకర్స్ తెలిపారు.

క్రాంతి మాధవ్

బిగ్ టీవీకి పెద్దిరెడ్డి లీగల్ నోటీసులు

చిత్తూరు అర్బన్: తనకు సంబంధంలేని ఘటనల్లో తన పేరు, తన కుటుంబ సభ్యుల పేర్లను ప్రస్తావిస్తూ తప్పుడు కథనాలు ప్రసారం చేసిన బిగ్ టీవీ నిర్వాహకులపై పుంగనూరు వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్యే పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి చర్యలకు ఉపక్రమించారు. బిగ్ టీవీ సీఈవో, ఎండీలకు న్యాయవాది ద్వారా లీగల్ నోటీసులు పంపారు. తన పరువుకు భంగం కలిగించినందుకు రూ.50 కోట్ల పరిహారం చెల్లించాలని ఆ నోటీసుల్లో పేర్కొన్నారు. ఈ వివరాలను న్యాయవాది సి.సురేష్‌రెడ్డి శనివారం వెల్లడించారు. మదనపల్లె సబ్ కలెక్టరేట్ కార్యాలయంలో జరిగిన అగ్ని ప్రమాదానికి పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డికి సంబంధం ఉందని, పెద్దిరెడ్డి కుటుంబ సభ్యులు ప్రభుత్వ భూములు కబ్జా చేశారని నిరాధార కథనాలను బిగ్ టీవీ ప్రసారం చేసిందని పేర్కొన్నారు. అగ్నిప్రమాదానికి, తనకు ఎలాంటి సంబంధం లేదని, తాను అవినీతికి, భూ కబ్జాలకు పాల్పడలేదని, వీటితో తన కుటుంబానికి ఎలాంటి సంబంధం లేదని పెద్దిరెడ్డి పలుమార్లు బహిరంగంగానే ప్రకటించారని తెలిపారు. అయినప్పటికీ బిగ్ టీవీ పనిగట్టుకుని పెద్దిరెడ్డి కుటుంబంపై ఎలాంటి ఆధారాలు, సాక్ష్యాలు లేకుండా కథనాలను ప్రచురించారని చెప్పారు.

లాల్ సలాం.. లాల్ సలాం

ఏచూరికి ఇక సెలవు.. కమ్యూనిస్టు యోధుడికి ప్రముఖుల ఘన నివాళి

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: అశ్రునయనాల మధ్య, కడసారి చూపు కోసం తరలివచ్చిన వేలాదిమంది అభిమానులు, కార్యకర్తల మధ్య కామ్రేడ్ సీతారాం ఏచూరికి నివాళులు పూర్తి అయ్యాయి. దేశవ్యాప్తంగా వివిధ పార్టీలకు చెందిన ప్రముఖులు, నేతలు ఏచూరికి తుది వీడ్కోలు పలికారు. కాంగ్రెస్ పార్లమెంటరీ పార్టీ చైర్‌పర్సన్ సోనియా గాంధీ, కేరళ ముఖ్యమంత్రి పినరయి విజయన్, సీపీఎం పొలిట్‌బ్యూరో సభ్యులు ప్రకాశ్ కారత్, బృందా కారత్, వైఎస్సార్‌సీపీ తరఫున ఎంపీ విజయసాయి రెడ్డి తదితర ప్రముఖులు ఏచూరి పార్థివ దేహానికి ఘన నివాళులర్పించారు. ఎన్సీపీ (ఎస్‌పీ) చీఫ్ శరద్ పవార్, సమాజ్‌వాదీ పార్టీ అధినేత అఖిలేశ్ యాదవ్, సచిన్ పైలెట్, డీఎంకే మంత్రి ఉదయనిధి స్టాలిన్, ఎంపీ కనిమొళి, టీఆర్ బాలు, దయానిధి మారన్, ఆప్ నేత మనీశ్ సిసోడియా, కాంగ్రెస్ నేతలు చిదంబరం, జైరాం రమేష్, అజయ్ మాకెన్, రాజీవ్ శుక్లా, ఆప్ ఎంపీ రాఘవ్ చద్దా, ఎమ్మార్పీఎస్ అధ్యక్షుడు మంద కృష్ణమాదిగ, బీఆర్ఎస్ ఎంపీ కేఆర్ సురేష్ రెడ్డి, సీపీఐ ప్రధాన కార్యదర్శి డి.రాజా తదితరులు నివాళులర్పించిన వారిలో ఉన్నారు. చైనా, వియత్నాం, పాలస్తీనా రాయబారులు కూడా ఏచూరి పార్థివ దేహాన్ని సందర్శించి నివాళులర్పించారు. అనంతరం ఏచూరి భార్య సీమిచిస్తీని, కుమార్తె అఖిల, కుమారుడు డానిష్‌లను పరామర్శించి మనోధైర్యం కల్పించారు. ఏచూరిని కడసారి చూసేందుకు దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న ఎస్ఎఫ్ఐ ప్రతినిధులు, ఢిల్లీ జేఎన్‌యూ విద్యార్థి సంఘాలు, వివిధ రాష్ట్రాలకు చెందిన పార్టీ కార్యకర్తలు, విదేశాలకు చెందిన పార్టీ నేతలు, కార్యకర్తలు పెద్ద సంఖ్యలో హాజరయ్యారు. ప్రముఖులు, అభిమానులు, కార్యకర్తల నివాళుల అనంతరం మధ్యాహ్నం 3 గంటల ప్రాంతంలో ఢిల్లీ గోల్‌మార్కెట్‌లోని సీపీఎం కేంద్ర కార్యాలయం నుంచి ఆల్ ఇండియా ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సైన్సెస్ (ఎయిమ్స్)కు తరలించారు. జోరు వానలోనూ 8 కిలోమీటర్ల మేర 'ఇక సెలవు కామ్రేడ్, రెడ్ సెల్యూట్ ఏచూరి' అంటూ నినాదాలు చేస్తూ పార్థివ దేహం వెంట ప్రముఖులు, అభిమానులు, విద్యార్థులు నడిచారు. సాయంత్రం 6 గంటలకు వైద్య విద్యార్థుల పరిశోధనల నిమిత్తం ఏచూరి పార్థివ దేహాన్ని కుటుంబీకులు, పార్టీ నేతలు ఎయిమ్స్‌కు అప్పగించారు.

ఏచూరి పోరాట స్ఫూర్తి ఎనలేనిది: విజయసాయిరెడ్డి

బడుగు, బలహీన వర్గాల కోసం సీపీఎం జాతీయ కార్యదర్శి సీతారాం ఏచూరి చేసిన పోరాటాల స్ఫూర్తి ఎనలేనిదని, ఆయన సేవలను దేశం ఎప్పటికీ మరచిపోలేదని వైఎస్సార్‌సీపీ రాజ్యసభ సభ్యుడు విజయ సాయి రెడ్డి అన్నారు. వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్ రెడ్డి ఆదేశాల మేరకు ఆ పార్టీ తరఫున విజయసాయిరెడ్డి శనివారం సీతారాం ఏచూరి పార్థివ దేహానికి ఘన నివాళులర్పించారు. ఏచూరి భార్య సీమచిస్తీని, కుమార్తె అఖిల, కుమారుడు డానిష్‌లను పరామర్శించారు. వారికి ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలిపారు. అనంతరం సీపీఎం పొలిట్‌బ్యూరో సభ్యుడు బీవీ రాఘవులు, పార్టీ రాష్ట్ర కార్యదర్శి శ్రీనివాసరావును పరామర్శించారు. ఈ సందర్భంగా విజయ సాయిరెడ్డి మాట్లాడుతూ.. ఏచూరి లౌకికవాది అని, మార్క్సిస్టు భావజాలం, కమిట్‌మెంట్ గల నాయకుడని, ప్రజలకు మేలు చేయడంలో రాజీ పడని వ్యక్తి అని చెప్పారు. ఏచూరి పోరాటాలు ప్రతి ఒక్క నాయకుడికి, కార్యకర్తకి, అభిమానికి స్ఫూర్తిని రగిలిస్తాయన్నారు. ప్రజా సమస్యలపై పీడితవర్గాల పక్షాన రాజీలేని పోరాటం చేసిన యోధుడని అన్నారు. 2016లో వివిధ పార్లమెంట్ ప్రొసిడింగ్స్‌లో ఆయనతో కలిసి పనిచేశానన్నారు. ఏచూరి పోరాటాల స్ఫూర్తితో పేదల అభివృద్ధి కోసం తాము పోరాడతామని ఎంపీ విజయ సాయిరెడ్డి తెలిపారు.

శరీరదానం గొప్ప నిర్ణయం

సీతారాం ఏచూరి పార్థివ దేహాన్ని వైద్య విద్యార్థుల పరిశోధనల నిమిత్తం తమకు అప్పగించడం అభినందనీయమని ఎయిమ్స్ మీడియా ఇన్‌చార్జి ప్రొఫెసర్ రిమా దాస్ అన్నారు. ఏచూరి కుటుంబ సభ్యుల నిర్ణయం చాలా గొప్పదని ప్రశంసించారు. ముందుగా శరీరాన్ని ఎంబామ్ చేసి, వైద్య విద్యార్థులు ఏదైనా పెద్ద శస్త్రచికిత్స చేసే సమయంలో సాధన చేస్తారని తెలిపారు. ఇప్పుడు ఓ గొప్ప నాయకుడి పార్థివ దేహంపై పరిశోధనలు చేసే అవకాశం కలిగిందని అన్నారు.

అడిగిన ప్రశ్నలే మళ్లీమళ్లీ అడుగుతున్నారు

- వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకుల తరఫు న్యాయవాది మనోహర్‌రెడ్డి
- పోలీసుల విచారణకు హాజరైన వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీలు

మంగళగిరి: అడిగిన ప్రశ్నలే మళ్లీమళ్లీ అడుగుతూ వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీలు తలశిల రఘురామ్, లేళ్ల అప్పిరెడ్డి, పార్టీ నాయకులు దేవినేని అవినాష్, గవాస్కర్‌లను పోలీసులు ఇబ్బంది పెడుతున్నారని న్యాయవాది మనోహర్‌రెడ్డి తెలిపారు. టీడీపీ కేంద్ర కార్యాలయంపై దాడి కేసులో ఎమ్మెల్సీలు, వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులను శనివారం మంగళగిరి రూరల్ పోలీసులు విచారించారు. నార్త్ జోన్ డీఎస్పీ బాలకృష్ణ ఆధ్వర్యంలో పోలీసు అధికారులు నాలుగు గంటలపాటు విచారించిన అనంతరం బయటకు వచ్చిన న్యాయవాది మనోహర్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ.. అధికారులు దురుద్దేశపూర్వకంగా అడిగిన ప్రశ్నలనే మళ్లీ మళ్లీ అడిగి ఇబ్బందికి గురిచేస్తున్నారని తెలిపారు. తమ నాయకులు విచారణకు పూర్తిగా సహకరించినా పోలీసులు మాత్రం విచారణలో తాము తయారు చేసుకున్న ప్రశ్నలే అడుగుతున్నారన్నారు. ఎన్నిసార్లు విచారణకు పిలిచినా వచ్చి సహకరిస్తామని తెలిపారు. సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాల మేరకు తమ నాయకులు పోలీసు అధికారుల విచారణకు పూర్తిగా సహకరిస్తున్నారన్నారు.

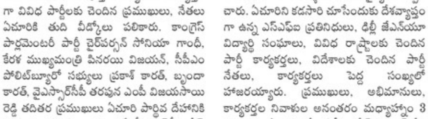
రజనీకాంత్ 'కూలీ' సినిమా షూటింగ్ ప్రాంతంలో ప్రమాదం

విశాఖ సిటీ: రజనీకాంత్ సినిమా షూటింగ్ జరుగుతున్న ప్రాంతానికి సమీపంలో శనివారం అగ్ని ప్రమాదం జరిగింది. ఫిషింగ్ హార్బర్‌కు ఆనుకుని ఉన్న విశాఖ కంటైనర్ టెర్మినల్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్‌లో ఓ కంటైనర్ నుంచి పొగలు వ్యాపించడంతో వెంటనే అగ్నిమాపక సిబ్బంది అప్రమత్తమై మంటలు అదుపు చేశారు. వివరాల్లోకి వెళితే.. గత నెల 28వ తేదీన లిథియం బ్యాటరీల లోడ్‌తో చైనా నుంచి ఓ కంటైనర్ విశాఖ పోర్టుకొచ్చింది. దాన్ని వీసీటీపీఎల్‌లో భద్రపరిచారు. త్వరలోనే ఈ కంటైనర్ కోల్‌కత్తా వెళ్లాల్సి ఉంది. శనివారం మధ్యాహ్నం కంటైనర్ నుంచి పొగలు వస్తుండడాన్ని అక్కడి సిబ్బంది గమనించారు. వెంటనే ఉన్నతాధికారులకు సమాచారం అందించడంతో ఆ కంటైనర్‌ను అక్కడి నుంచి సురక్షితంగా బయటకు తీసుకొచ్చారు. ఫైరింజన్ల ద్వారా మంటలను అదుపు చేశారు. ఇదిలా ఉంటే ప్రమాద ప్రాంతానికి సమీపంలోనే లోకేష్ కనకరాజు దర్శకత్వంలో రజనీకాంత్ కూలీ సినిమా చిత్రీకరణ జరుగుతోంది. అయితే వారికి ఎటువంటి ఇబ్బంది కలగలేదు. ఈ ఘటనపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పోర్టు అధికారుల నుంచి వివరాలు అడిగి తెలుసుకుంది.

భార్యా భర్తలను కలిపిన లోక్ అదాలత్

- వరకట్న వేధింపుల కేసులో ఇద్దరి మధ్యా రాజీ
- రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా విజయవంతమైన లోక్ అదాలత్

సాక్షి, అమరావతి : విభేదాల కారణంగా విడివిడిగా ఉంటున్న భార్యా భర్తలను జాతీయ లోక్ అదాలత్ కలిపింది. ఇందుకు గాను వారిద్దరినీ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి, న్యాయ సేవాధికార సంస్థ ఎగ్జిక్యూటివ్ చైర్మన్ జస్టిస్ గుహనాథన్ నరేందర్ అభినందించారు. ఈ భార్య భర్తలు విజయవాడకు చెందిన వారు. వీరికి 2008లో వివాహమైంది. ఇద్దరు ఆడపిల్లలు కూడా ఉన్నారు. భర్త అదనపు కట్నం కోసం వేధిస్తున్నారంటూ భార్య 2022లో పటమట పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసింది. దీంతో పోలీసులు భర్తపై వరకట్న వేధింపుల కేసు నమోదు చేశారు. ఇప్పుడు ఈ కేసులో వారు రాజీపడి కలిసి ఉండేందుకు సిద్ధపడ్డారు.

మచిలీపట్నంలో లోక్ అదాలత్ నిర్వహణలో హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ నరేందర్

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా లోక్ అదాలత్‌లు

శనివారం జాతీయ లోక్ అదాలత్‌లో భాగంగా హైకోర్టుతో సహా రాష్ట్రంలోని అన్ని న్యాయస్థానాల్లో లోక్ అదాలత్‌లు నిర్వహించారు. జస్టిస్ నరేందర్ హైకోర్టు ప్రాంగణం నుంచి వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారు. అనంతరం ఆయన విజయవాడ, మచిలీపట్నం న్యాయస్థానాల్లో జరిగిన లోక్ అదాలత్‌లను స్వయంగా పరిశీలించారు. హైకోర్టులో న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ తర్లాడ రాజశేఖర్, జస్టిస్ ఊటుకూరు శ్రీనివాస్‌ల ఆధ్వర్యంలో లోక్ అదాలత్ జరగ్గా.. 175 కేసులు పరిష్కారమయ్యాయి. రూ.2.90 కోట్ల మేర పరిహారాన్ని అందచేశారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 13 జిల్లాల్లో 377 లోక్ అదాలత్‌లు నిర్వహించారు. మొత్తం 45,898 కేసులు పరిష్కారం కాగా, రూ.64.72 కోట్లు పరిహారంగా చెల్లించారు. ప్రధాన న్యాయమూర్తి, న్యాయ సేవాధికార సంస్థ ప్రధాన పోషకులు జస్టిస్ ధీరజ్ సింగ్ ఠాకూర్ ఆదేశాల మేరకు ఈ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించామని సేవాధికార సంస్థ రాష్ట్ర కార్యదర్శి బబిత తెలిపారు.

మూడు నెలల్లోనే రూ. 4 కోట్లు కొట్టేశారు

- విజయవాడ దుర్గమ్మ సన్నిధిలో యథేచ్ఛగా టీడీపీ నేతల దోపిడీ
- నిబంధనలకు విరుద్ధంగా పార్కింగ్, టోల్ వసూళ్ల పొడిగింపు
- వైఎస్సార్‌సీపీ నేత పోతిన మహేశ్

వన్‌టౌన్ (విజయవాడ పశ్చిమ): కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక విజయవాడ కనకదుర్గమ్మ ఆలయంలో రూ. 4 కోట్ల అవినీతి జరిగిందని వైఎస్సార్‌సీపీ నేత పోతిన మహేశ్ చెప్పారు. విజయవాడలో శనివారం ఆయన మాట్లాడారు. దుర్గమ్మ ఆలయంలో టీడీపీ నేత బుద్దా వెంకన్న అధికారాన్ని అడ్డం పెట్టుకుని తన బినామీకి ఆలయ పార్కింగ్, టోల్ కాంట్రాక్టు కట్టబెట్టారన్నారు. గత ఏడాది జూన్‌లో ఆలయం పార్కింగ్, టోల్‌ఫీజు కాంట్రాక్ట్‌ను రూ. 1.87 కోట్లకు అప్పగించారని, నిబంధనల ప్రకారం రెండో ఏడాది పొడిగించాలంటే కాంట్రాక్ట్ మొత్తాన్ని పది శాతం పెంచడంతో పాటు,

ఆ డబ్బులు కూడా నెల ముందుగానే చెల్లించాల్సి ఉంటుందని స్పష్టం చేశారు. అధికారులు నిబంధనలు కాలరాసి బుద్దా వెంకన్న బినామీ మహేష్‌కు కాంట్రాక్ట్ కట్టబెట్టారని గుర్తు చేశారు. అంతే కాకుండా ఆరు నెలల పాటు (జూన్ నుంచి నవంబరు వరకు) ఆలయానికి ఎలాంటి ఫీజు చెల్లించకుండానే పార్కింగ్, టోల్ వసూలు చేసుకునే వెసులుబాటు కల్పించారని వివరించారు. ఆలయ ఆవరణలో ఒక్కో షాప్‌నకు రూ. 1.06 లక్షల అద్దె చెల్లిస్తుండగా, వాటిని మార్చడం వల్ల నష్టపోయారన్న సాకుతో ఆ అద్దె 40 శాతం తగ్గించడంతో పాటు, అగ్రిమెంట్‌ను మూడేళ్లు పొడిగించారని, ఇది కూడా నిబంధనలకు విరుద్ధమని పేర్కొన్నారు. దీని కోసం ఒక్కో షాపు నుంచి బుద్దా వెంకన్న రూ. 5 లక్షల చొప్పున వసూలు చేశారని ఆరోపించారు. టీడీపీ నాయకులకు దమ్ముంటే వాటిపై ఏ వేదికపైన అయినా చర్చకు సిద్ధమని సవాల్ విసిరారు.

క్లుప్తంగా...

నూజివీడు ట్రిపుల్ ఐటీ ఘటనలపై త్రిసభ్య కమిటీ

సాక్షి, అమరావతి: నూజివీడు ట్రిపుల్ ఐటీలో ఇటీవల జరిగిన పలు ఘటనలపై ఫిర్యాదులు రావడంతో ఉన్నత విద్యా శాఖ దర్యాప్తునకు ఆదేశించింది. వీటిపై దర్యాప్తునకు కాలేజీ ఎడ్యుకేషన్ కమిషనర్ చైర్మన్‌గా, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఉన్నత విద్య కౌన్సిల్ ఇన్‌చార్జి చైర్మన్ సభ్య కార్యదర్శిగా, ఏలూరు జిల్లా కలెక్టర్ సభ్యులుగా త్రిసభ్య కమిటీని నియమించింది. ఈ మేరకు ఉన్నత విద్య కార్యదర్శి సౌరభ్‌గౌర్ శనివారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

జేఎన్‌టీయూలో స్కిట్ విలీనంపై కమిటీ

శ్రీకాళహస్తిలోని శ్రీ కాళహస్తీశ్వర ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ (స్కిట్)ని అనంతపురం జేఎన్‌టీయూలో విలీనంపై సమగ్ర నివేదిక (డీపీఆర్) ఇచ్చేందుకు ప్రభుత్వం నలుగురు సభ్యులతో కమిటీని నియమించింది. ఏపీ ఉన్నత విద్య కౌన్సిల్ (ఆప్సే) వైస్ చైర్మన్ అధ్యక్షతన ఆప్సే కార్యదర్శి కన్వీనర్‌గా, ఎండోమెంట్ కమిషనర్, జేఎన్‌టీయూ అనంతపురం రిజిస్ట్రార్ సభ్యులుగా ఉంటారని ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

రాష్ట్ర స్థాయి టెన్నికాయిట్ పోటీలు ప్రారంభం

పోటీల్లో పాల్గొంటున్న పలు జిల్లాల క్రీడాకారులు

వజ్రపుకొత్తూరు రూరల్: శ్రీకాకుళం జిల్లా వజ్రపుకొత్తూరు మండలంలో శనివారం 36వ ఏపీ అంతర జిల్లాల (రాష్ట్ర స్థాయి) బాల బాలికలు టెన్నికాయిట్ క్రీడా పోటీలు అట్టహాసంగా ప్రారంభమయ్యాయి. జిల్లా టెన్నికాయిట్ అసోసియేషన్ ఆధ్వర్యంలో జరిగిన ఈ క్రీడల పోటీల్లో అధికారులు, పలు పార్టీల నేతలు జెండాను ఆవిష్కరించి క్రీడా జ్యోతి ప్రజ్వలన చేశారు. ఈ క్రీడలకు కృష్ణా, ప్రకాశం జిల్లాల నుంచి క్రీడాకారులు హాజరుకాలేదు.

ఇద్దరు బాలికలపై వైద్యుని అసభ్య ప్రవర్తన

- మానసిక వైద్యుడు సతీష్‌కుమార్‌పై పోక్సో కేసు

మధురవాడ(విశాఖ): ఇద్దరు బాలికల పట్ల అసభ్యంగా ప్రవరించిన మధురవాడ మిథిలాపురి వుడా కాలనీలోని మానసిక ఆస్పత్రికి చెందిన ఓ వైద్యునిపై పీఎంపాలెం పోలీసులు పోక్సో కేసు నమోదు చేశారు. సీతమ్మధారలో ఉంటున్న ఓ సివిల్ కాంట్రాక్టర్‌కు ఇద్దరమ్మాయిలు. చిన్న కుమార్తె (15) ఇంటర్ ప్రథమ సంవత్సరం, పెద్ద కుమార్తె (16) రెండో సంవత్సరం చదువుతున్నారు. చిన్న కుమార్తె ప్రతి విషయానికి భయపడుతుండడంతో మానసిక వైద్యునికి చూపించాలని భావించారు. దీంతో మధురవాడ మిథిలాపురి వుడా కాలనీలో ఉంటున్న మానసిక వైద్యుడు సతీష్‌కుమార్‌ను సంప్రదించారు. ఈనెల 8వ తేదీన అసభ్యకర బొమ్మలతో క్లాస్ చెబుతున్న క్రమంలో బాలికల పట్ల సతీష్‌కుమార్ అసభ్యకరంగా ప్రవర్తించాడు. ఇంటికి వెళ్లి జరిగిన విషయాన్ని చెప్పారు. దీంతో ఈనెల 12వ తేదీన పీఎం పాలెం పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేశారు.

ఇది కాకినాడ జిల్లా ఉప్పాడ సాగర తీరంలో వరద నీరు సముద్రంలో కలిసే ప్రాంతం. వరద నీరు భారీ ఎత్తున సముద్రంలోకి వెళుతూ ఇలా స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. ఓ వైపు సముద్రం నీలి వర్ణంతో మెరిసిపోతుంటే.. మరోవైపు వరద బురదమయంగా సాగరంలోకి చొచ్చుకుపోతోంది. ఈ సుందర దృశ్యాన్ని చూసేందుకు పర్యాటకులు ఈ ప్రాంతానికి క్యూ కడుతున్నారు. - పిఠాపురం

గనుల శాఖలో బదిలీల వేలం

మంత్రి బంధువు బేరసారాలు..

సాక్షి, అమరావతి:

రాష్ట్ర గనుల శాఖలో బదిలీల పర్వం కనక వర్షం కురిపించే కామధేనువులా మారింది. నిబంధనలతో పని లేకుండా.. ఎవరు ఎంత ఎక్కువ ముట్టజెపితే వారికే కీలకమైన పోస్టులు కట్టబెట్టేందుకు వేలం నిర్వహిస్తున్న వైనం అధికార వర్గాల్లో కలకలం రేపుతోంది. ఈ వ్యవహారంలో సాక్షాత్తూ చినబాబుకు అత్యంత సన్నిహితుడిగా పేరొందిన వ్యక్తి తెరవెనుక చక్రం తిప్పుతుండగా.. తెరపై సంబంధిత మంత్రి, ఆయన బంధువు వ్యవహారాన్ని నడిపిస్తున్నారు.

సాధారణంగా బదిలీల ప్రక్రియను ముఖ్య కార్యదర్శి ఆమోదంతో ఆ శాఖ డైరెక్టర్ నిర్వహిస్తారు. అందులో కొన్ని ముఖ్యమైన, కీలకమైన వాటికి రాజకీయంగా సిఫారసు చేసి మంచి పోస్టింగ్‌లు ఇప్పించుకోవడం సాధారణంగా జరుగుతుంటుంది. కానీ.. ఇప్పుడు ఏకంగా బదిలీల ప్రతిపాదనలన్నీ తనకు పంపాలని సదరు మంత్రి ఆ శాఖ డైరెక్టర్‌కు నోట్ పంపడం చర్చనీయాంశమైంది. తాను చెప్పినట్టు బదిలీలు చేయాలనే దశ దాటిపోయి బదిలీల ప్రతిపాదనలన్నీ తనకు పంపాలని డైరెక్టర్‌ను ఆదేశించడంతో గనుల శాఖలో సీనియర్లే ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈ నెల 4వ తేదీన మంత్రి పేషీ కమిషనర్ అండ్ డైరెక్టర్‌కు ఈ నోట్‌ను అధికారికంగా పంపింది. ఐదేళ్లుగా ఒకేచోట పనిచేస్తున్న వారితోపాటు వ్యక్తిగత అభ్యర్థనలు, పరిపాలనా పరమైన అవసరాల కోసం చేసే బదిలీల జాబితాను తనకు పంపాలని అందులో స్పష్టం చేశారు. డిప్యూటీ డైరెక్టర్లు, అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్లు, అసిస్టెంట్ జియాలజిస్టులు, రాయల్టీ ఇన్‌స్పెక్టర్లు, టెక్నికల్ అసిస్టెంట్లు, మినరల్ రెవెన్యూ ఆఫీసర్లు, ఆఫీసు సూపరింటెండెంట్లు సహా అన్ని బదిలీ ప్రతిపాదనలను ఈ నెల 10వ తేదీలోపు తనకు పంపాలని ఆదేశించారు. వాటిని పరిశీలించి బదిలీలను తాను ఖరారు చేస్తానని మంత్రి అందులో పేర్కొన్నారు.

మంత్రి చెప్పినట్టే చేయాలని డైరెక్టర్‌కు ఆదేశాలు

మంత్రి నుంచి బదిలీల కోసం నేరుగా ఇలాంటి నోట్ రావడంతో ఆశ్చర్యపోయిన డైరెక్టర్ అలా చేస్తే ఇబ్బందుల్లో పడతానని భావించినట్టు తెలిసింది. అందుకే.. బదిలీలపై తనకున్న అధికారాలు, మంత్రి సూచనలు ఎంతవరకూ పాటించవచ్చనే అంశంపై న్యాయ సలహా తీసుకున్నట్టు సమాచారం. ఆ తర్వాత బదిలీల ప్రతిపాదనలు పంపాలని మంత్రి నుంచి నోట్ వచ్చిందని, దీనిపై ఏం చేయాలో తెలపాలని ఆయన ఆ శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శిని క్లారిఫికేషన్ అడిగారు. దీనిపై ఏం చేయాలోనని డైరెక్టర్, ముఖ్య కార్యదర్శి మల్లగుల్లాలు పడుతుండగానే.. చినబాబు సన్నిహితుడు రంగప్రవేశం చేసి ఏమీ ఆలోచించకుండా మంత్రి నోట్‌కి అనుగుణంగా పని చేయాలని ఆర్డర్ వేశారు. ఆయన ఆర్డర్ అనధికారిక రాజముద్రతో కావడంతో ముఖ్య కార్యదర్శి మౌనంగా ఉండిపోయారు. దీంతో బదిలీ ప్రతిపాదనల్ని మంత్రికి పంపడం మినహా డైరెక్టర్‌కి మరో మార్గం లేకుండాపోయింది.

విజయవాడ హోటల్‌లో వేలం పాట

మరోవైపు అధికారుల ప్రతిపాదనలతో సంబంధం లేకుండానే మంత్రి బంధువు ఒకరు విజయవాడలోని ఒక హోటల్‌లో గనుల శాఖ అధికారులు, ఉద్యోగులను పిలిపించుకుని బేరసారాలు జరుపుతున్నట్టు తెలిసింది. ప్రకాశం, బాపట్ల, పల్నాడు, గుంటూరు, ఎన్టీఆర్, కృష్ణా, నెల్లూరు, వైఎస్సార్, చిత్తూరు, తిరుపతి, అన్నమయ్య, విశాఖ, శ్రీకాకుళం జిల్లాల డీడీ, ఏడీ పోస్టుల కోసం పలువురు తీవ్రంగా పోటీ పడుతుండటంతో వారికి వేలం పాట పెట్టినట్టు చెబుతున్నారు. ఆ జిల్లాల విజిలెన్స్ విభాగాల్లోని పోస్టులకు మంచి గిరాకీ ఉండటంతో వాటినీ బేరం పెట్టారు. ప్రకాశం, అన్నమయ్య, పల్నాడు, నెల్లూరు, తిరుపతి, చిత్తూరు జిల్లాల డీడీ పోస్టుల కోసం రూ.2 కోట్ల నుంచి రూ.3 కోట్ల వరకూ ఇచ్చేందుకు కొందరు అంగీకరించినట్టు సమాచారం. ఆ జిల్లాల ఏడీ పోస్టులు కూడా రూ.కోటి నుంచి కోటిన్నర పలుకుతున్నా ఇచ్చేందుకు పలువురు వెనుకాడటంలేదు. మిగిలిన పోస్టులకు సైతం రూ.15 లక్షల నుంచి రూ.కోటి వరకూ ధర నిర్ణయించి.. ఎవరు ఎక్కువ ఇస్తానంటే వారిని అక్కడకు పంపేందుకు ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. ఇదంతా పేరుకు మంత్రి బంధువు చేస్తున్నా తెరవెనుక మాత్రం చినబాబు సన్నిహితుడే అంతా తానై నడుపుతున్నట్టు తెలుస్తోంది. ఈ వేలం పాటలో ఎక్కువ ముట్టజెప్పుకున్న వారిని బదిలీ చేసేందుకు వీలుగా సంబంధిత ప్రతిపాదనల ఫైలు తనకు పంపాలని మంత్రి డైరెక్టర్‌కు నోట్ పంపినట్టు స్పష్టమవుతోంది.

ప్రత్యేకమైనది 'మొల్ల' రామాయణం

మైసూర్ మహారాజు, ఎంపీ యదువీర కృష్ణదత్త చామరాజు వడయార్

కవయిత్రి మొల్ల కాంస్య విగ్రహాన్ని ఆవిష్కరించిన మైసూర్ ఎంపీ కృష్ణదత్త చామరాజ వడయార్

భవానీపురం(విజయవాడపశ్చిమ): తొలి తెలుగు కవయిత్రి ఆతుకూరి మొల్లమాంబ సంస్కృతం నుంచి తెలుగులోకి అనువదించిన రామాయణం ప్రత్యేకమైనదని మైసూర్ మహారాజు, ఎంపీ యదువీర కృష్ణదత్త చామరాజ వడయార్ కొనియాడారు. ఏపీ కుమ్మరి శాలివాహన సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు, మాజీ ఎమ్మెల్సీ బిలాపురం వెంకయ్య ఆధ్వర్యాన విజయవాడలోని తుమ్మలపల్లి కళాక్షేత్రంలో ఏర్పాటు చేసిన 'మొల్ల' కాంస్య విగ్రహాన్ని శనివారం ఆయన ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని ఆవిష్కరించారు. అనంతరం సభలో కృష్ణదత్త చామరాజ వడయార్ మాట్లాడుతూ రాజుల ఆస్థానంలో ఆశ్రయం పొందేందుకు కవులు తమ రచనలను రాజుకు అంకితం చేయటం ఆనవాయితీ అని, అయితే ఆతుకూరి మొల్లమాంబ తన రామాయణాన్ని రాజులకు కాకుండా శ్రీరామచంద్రునికే అంకితం ఇచ్చారని తెలిపారు. శ్రీకృష్ణదేవరాయల కాలం నుంచి రెండు రాష్ట్రాల మధ్య మంచి మైత్రీ బంధాలు కొనసాగుతున్నాయని పేర్కొన్నారు. మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర, దక్షిణ భారత కుమ్మరి సంఘం అధ్యక్షులు శివకుమార్ చౌడిశెట్టి(బెంగళూరు), పలువురు ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్సీలు పాల్గొన్నారు.

గడువులోపు పనులు పూర్తి చేయకుంటే కఠిన చర్యలు

విజయవాడ విమానాశ్రయం ఇంటిగ్రేటెడ్ టెర్మినల్ నిర్మాణ పనులపై కేంద్ర మంత్రి రామ్మోహన్ అసహనం

విమానాశ్రయం (గన్నవరం): విజయవాడ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం (గన్నవరం)లో నూతనంగా చేపట్టిన ఇంటిగ్రేటెడ్ టెర్మినల్ నిర్మాణ పనులను గడువులోపు పూర్తి చేయకపోతే కఠిన చర్యలు తీసుకుంటామని సదరు కాంట్రాక్ట్ సంస్థను కేంద్ర పౌర విమానయాన శాఖ మంత్రి కింజరాపు రామ్మోహన్‌నాయుడు హెచ్చరించారు. విమానాశ్రయంలో నిర్మించిన అప్రోచ్ రోడ్డును శనివారం ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న ఆయన ప్రారంభించారు. ఎయిర్‌పోర్ట్ ఆవరణలో రాష్ట్ర మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర, ఎంపీ వల్లభనేని బాలశౌరి, ఎమ్మెల్యే యార్లగడ్డ వెంకట్రావుతో కలసి మొక్కలు నాటారు. అనంతరం నూతన ఇంటిగ్రేటెడ్ టెర్మినల్ నిర్మాణ పనులపై కేంద్ర మంత్రి సమీక్ష జరిపారు. ఇప్పటి వరకు జరిగిన పనుల పురోగతిపై పవర్ పాయింట్ ప్రజెంటేషన్ ద్వారా అధికారులు వివరించారు. కోవిడ్ పరిస్థితులు, వర్షాల కారణంగా నిర్మాణ పనుల్లో జాప్యం జరిగిందని తెలిపారు. టెర్మినల్ పనులు ప్రారంభించి ఐదేళ్లు గడుస్తున్నా 52 శాతం పనులనే పూర్తి చేయడంపై కేంద్ర మంత్రి తీవ్ర అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ 2025 జూన్ 30 నాటికి టెర్మినల్ నిర్మాణ పనులను పూర్తి చేయాలని ఆదేశించారు. పనుల పురోగతిపై అవసరమైతే ప్రతి వారం సమీక్ష నిర్వహించనున్నట్లు తెలిపారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ సురేష్‌కుమార్, కృష్ణా జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్ గీతాంజలిశర్మ, అనకాపల్లి ఎంపీ రమేష్, ఎయిర్‌పోర్ట్ డైరెక్టర్ ఎం.లక్ష్మీకాంతరెడ్డి, సివిల్ విభాగం జనరల్ మేనేజర్ రామాచారి, పలు శాఖల అధికారులు పాల్గొన్నారు.

ఇండిగో–ఢిల్లీ సర్వీస్ ప్రారంభం

తొలుత న్యూఢిల్లీ–విజయవాడ మధ్య ఇండిగో ఎయిర్‌లైన్స్ నడపనున్న విమాన సర్వీస్ ప్రారంభ వేడుకలను కేంద్ర మంత్రి రామ్మోహన్ నాయుడు జ్యోతి ప్రజ్వలన చేసి ప్రారంభించారు.

వయోభారంతో తండ్రి.. అనారోగ్యంతో కొడుకు..

మద్యంలో పురుగుమందు కలుపుకుని తాగి ఇద్దరూ ఆత్మహత్య

వెంకటేశ్వర్లు, సుధాకర్ (ఫైల్)

యద్దనపూడి: జన్మనిచ్చిన తండ్రి.. ఆ తండ్రి వేలు పట్టుకుని ఎదిగిన కుమారుడు.. ఇద్దరూ బలవన్మరణానికి పాల్పడిన హృదయ విదారక ఘటన బాపట్ల జిల్లా యద్దనపూడి మండలంలోని పూనూరు గ్రామంలో శనివారం వెలుగు చూసింది. పూనూరు గ్రామానికి చెందిన ధూళిపాళ్ల వెంకటేశ్వర్లు (87) భార్య చాలా కాలం క్రితమే మరణించగా, కుమారుడు సుధాకర్ (53)తో కలిసి జీవిస్తున్నాడు. సుధాకర్‌కు వివాహమై కుమారుడు జన్మించిన తర్వాత.. భార్య, కుమారుడు దూరంగా ఉంటున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో తండ్రీకొడుకులు ఇద్దరూ కలిసి ఉంటున్నారు. ఉన్న పొలం, ఇళ్లు అమ్ముకుని ప్రస్తుతం గ్రామంలోని ఓ అద్దె ఇంట్లో ఉంటున్నారు. సుధాకర్ కొంతకాలంగా అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్నాడు. ఈ క్రమంలో తాము ఎవరికీ భారం కాకూడదనుకున్నారో.. ఏమోగానీ తండ్రీకొడుకులు ఇద్దరూ శుక్రవారం రాత్రి తాము నివసిస్తున్న అద్దె ఇంట్లోనే మద్యంలో పురుగుమందు కలుపుకుని తాగి ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు. శనివారం ఉదయం ఇంట్లో నుంచి తండ్రీకొడుకులు ఇద్దరూ బయటకు రాకపోవడంతో ఇరుగుపొరుగు వారు తలుపులు తెరిచి చూడగా, ఆత్మహత్య విషయం వెలుగు చూసింది.

కౌశిక్.. నిన్ను బతికించుకుంటా!

అభిమానికి హీరో జూనియర్ ఎన్టీఆర్ భరోసా

ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్న జూనియర్ ఎన్టీఆర్ అభిమాని కౌశిక్

తిరుపతి సిటీ: 'కౌశిక్.. భయపడకు.. అధైర్య పడకు.. నేను నిన్ను బతికించుకుంటా'నంటూ తన అభిమానికి జూనియర్ ఎన్టీఆర్ భరోసా ఇచ్చారు. 'దేవర సినిమా నీతో కలసి చూస్తా'నంటూ అభిమానికి ధైర్యం చెప్పారు. వివరాల్లోకి వెళితే.. తిరుపతికి చెందిన జూనియర్ ఎన్టీఆర్ అభిమాని కౌశిక్ బ్లడ్ క్యాన్సర్‌తో బాధపడుతూ ఆస్పత్రుల చుట్టూ తిరుగుతూ రూ.6 లక్షల వరకు అప్పుల పాలై.. మూడు రోజుల క్రితం ప్రాణాపాయ స్థితికి చేరాడు. అతడికి అన్ని పరీక్షలు చేసిన వైద్యులు 'బోన్ మ్యారో ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్' చేయాలని.. ఇందుకు సుమారు రూ.60 లక్షలు ఖర్చవుతుందని చెప్పారు. దీంతో అతడి తల్లి సరస్వతి దాతలను ఆశ్రయిస్తూ తన గోడును వెళ్లబోసుకుంది. బెంగళూరు క్యాన్సర్ ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్న కౌశిక్.. తనకు ఈ నెల 27న రిలీజ్ కానున్న దేవర సినిమా చూసి చనిపోవాలని ఉందని, అప్పటివరకు తనను బతికించాలని వాపోయాడు. ఈ విషయం సోషల్ మీడియా, ప్రసార మాధ్యమాల ద్వారా హీరో జూనియర్ ఎన్టీఆర్‌కు చేరింది. స్పందించిన ఆయన అభిమానికి వాట్సాప్ కాల్ చేసి 'నేనున్నా.. ధైర్యంగా ఉండాలి.. నిన్ను బతికించుకుంటా' అని భరోసా ఇచ్చారు.

Published and Printed by V. Murali on behalf of Jagati Publications Limited, Published at Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijaywada, NTR District - 520 007 (AP) and Printed at Jagati Publications Limited, Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijaywada, NTR District - 520 007 (AP)., Editor: V. Murali, (Responsible for selection of News under the PRB Act) Phone No. 0866-2547436 Fax: No. 0866-2547433. RNI Reg No. APTEL/2008/23794.

ఆధ్యాత్మిక సమాచారం

శ్రీవారి దర్శనానికి 12 గంటలు

తిరుమల: తిరుమలలో భక్తుల రద్దీ సాధారణంగా ఉంది. క్యూకాంప్లెక్స్‌లో 13 కంపార్ట్‌మెంట్లు నిండాయి. శుక్రవారం అర్ధరాత్రి వరకు 60,694 మంది స్వామిని దర్శించుకున్నారు. 27,350 మంది తలనీలాలు సమర్పించారు. దర్శన టికెట్లు లేని వారికి 12 గంటలు పడుతోంది.

వైభవంగా పవిత్రోత్సవాలు

శ్రీకాళహస్తి: శ్రీకాళహస్తీశ్వరాలయంలో రెండో రోజు శనివారం పవిత్రోత్సవాలను వైభవంగా నిర్వహించారు. నిత్య పూజల్లో తెలిసో తెలియకో జరిగే దోషాల పరిహార్థం ఈ ఉత్సవాలను జరిపించడం ఆనవాయితీ. అందులో భాగంగా ఆలయంలోని యాగశాలలో శ్రీ-కాళ-హస్తి, భరద్వాజ మహర్షికి విశేష అభిషేకాలు చేశారు. అనంతరం ధూప, దీప నైవేద్యాలు సమర్పించారు.

శాస్త్రోక్తంగా శ్రీవారి కల్యాణం

రాపూరు: శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లా రాపూరు మండలంలోని పెంచలకోన క్షేత్రంలో శనివారం పెనుశిల లక్ష్మీనరసింహ స్వామి, ఆదిలక్ష్మీ, చెంచులక్ష్మీ అమ్మవార్ల కల్యాణం అత్యంత వైభవంగా జరిగింది. తెల్లవారుజామునే స్వామిని సుప్రభాతంతో మేల్కొలిపి నిత్య కైంకర్యాలు చేశారు. అనంతరం విశేషంగా అలంకరించి భక్తులకు దర్శనం కల్పించారు. 6 గంటలకు పూలంగి సేవ నిర్వహించారు. 10 గంటలకు స్వామి, అమ్మవార్ల ఉత్సవ విగ్రహాలను నిత్యకల్యాణ మండపంలో కొలువు దీర్చారు. విశేషంగా అలంకరించి వేద పండితుల మంత్రోచ్ఛరణల మధ్యం కల్యాణం చేపట్టారు.

కన్నుల పండువగా గజవాహన సేవ

తిరుపతి రూరల్: శ్రీపద్మావతి అమ్మవారి జన్మ నక్షత్రం ఉత్తరాషాడ పురస్కరించుకుని శనివారం రాత్రి శ్రీపద్మావతి దేవికి అత్యంత వేడుకగా గజవాహన సేవ నిర్వహించారు. అంతకు ముందు ఆస్థాన మండపంకు వేంచేపు చేశారు. గజవాహనంపై నుంచి మాడవీధుల్లో ఊరేగుతూ భక్తులను కటాక్షించారు.

వేడుకగా శ్రీగోవిందుని పవిత్రోత్సవాలు ప్రారంభం

తిరుపతి కల్చరల్: శ్రీగోవిందరాజస్వామి వారి ఆలయంలో పవిత్రోత్సవాలు శనివారం వేడుకగా ప్రారంభమయ్యాయి. మూడు రోజుల పాటు ఆలయంలో పవిత్రోత్సవాలు జరుగనున్నాయి. ఇందులో భాగంగా తొలిరోజు ఉదయం స్వామివారిని సుప్రభాతంతో మేల్కొలిపి, తోమాలసేవ, సహస్రనామార్చన నిర్వహించారు. అనంతరం శ్రీదేవి, భూదేవి సమేత శ్రీగోవిందరాజ స్వామి వారి ఉత్సవర్లను యాగశాలకు వేంచేపు చేసి అక్కడ వైదిక కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు. సాయంత్రం 6.30 నుంచి రాత్రి 9.30 గంటల వరకు ఆలయంలోని యాగశాలలో వైదిక కార్యక్రమాలు నిర్వహించి పవిత్ర ప్రతిష్ట చేశారు.

వైభవంగా శుద్ధ ఏకాదశి వేడుక

మంత్రాలయం: శ్రీ రాఘవేంద్రస్వామి మఠంలో శనివారం భాద్రపద శుద్ధ ఏకాదశి వేడుక వైభవంగా జరిగింది. ఏకాదశిని పురస్కరించుకుని పీఠాధిపతి సుబుధేంద్రతీర్థులు రాములోరి సంస్థాన పూజ అట్టహాసంగా నిర్వహించారు. స్వామిజీ తప్త ముద్రణ చేసుకుని ఏకాదశి ప్రాముఖ్యతను చాటారు. అలాగే ఏకాదశి సందర్భంగా భక్తులకు నిజ రూప బృందావన దర్శనం కల్గింది.

నేటి నుంచి కడప రాయుని పవిత్రోత్సవాలు

కడప కల్చరల్ : కడప రాయుడు దేవునికడప శ్రీ లక్ష్మి వెంకటేశ్వరస్వామి పవిత్రోత్సవాలను ఆదివారం నుంచి బుధవారం వరకు నిర్వహించనున్నామని ఆలయ ఇన్‌స్పెక్టర్ ఈశ్వర్ రెడ్డి తెలిపారు. ఆదివారం సాయంత్రం 6 గంటలకు ఆలయ ప్రాంగణంలో అంకురార్పణం, విశ్వక్సేనపూజ, పుణ్యాహవాచనం, అనుజ్ఞ, రక్షాబంధన్, మృత్సంగ్రహణం, అఖండ దీపారాధన తదితర పూజలు ఉంటాయని తెలిపారు. 16న ఉదయం 9 గంటల నుంచి మధ్యాహ్నం ఒంటి గంట వరకు చతుస్థాన ఆరాధన, ద్వారతోరణ, అనంత కళా పూజ, అగ్నిప్రతిష్ఠ, పవిత్రాల ప్రతిష్ఠ నిర్వహించనున్నట్లు తెలిపారు.

శృంగార వల్లభుడి దర్శనానికి పోటెత్తిన భక్తులు

పెద్దాపురం: కాకినాడ జిల్లా పెద్దాపురం మండలంలోని స్వయంభూ శృంగార వల్లభుడి ఆలయానికి శనివారం భక్తులు పోటెత్తారు. అర్చకులు స్వామివారిని అలంకరించి ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు.

రేపటి నుంచి మిలాదున్ నబీ ఉత్సవాలు

కడప కల్చరల్ : మహా ప్రవక్త మహమ్మద్ (సా.అ.వ) జన్మదిన మాసం మిలాదున్ నబీ సందర్భంగా ప్రత్యేక ఉత్సవాలను నిర్వహించనున్నట్లు మిలాదున్ నబీ కమిటీ అధ్యక్షులు, మాజీ మంత్రి అహ్మదుల్లా తెలిపారు. శనివారం కడప నగరంలోని కమిటీ కార్యాలయంలో ఉత్సవాలకు సంబంధించిన ప్రచార పోస్టర్లను సంస్థ ఉపాధ్యక్షులు సయ్యద్ సిరాజుద్దీన్ బుఖారి, సహాయ కార్యదర్శి షేక్ నయీమ్‌లతో కలిసి ఆయన ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ సోమవారం సాయంత్రం నగరంలోని రహమతుల్లా వీధిలో ఉన్న మీలాద్ ఘర్‌లో జష్నే మీలాదున్ నబీ (సల్లెల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఆధ్యాత్మిక సభ నిర్వహిస్తున్నామన్నారు.

విద్యా సమాచారం

కిశోర బాలికల ఆరోగ్యంపై అవగాహన

కాకినాడ క్రైం: రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్ స్వేచ్ఛ పేరుతో నిర్వహిస్తున్న సామాజిక సేవలో భాగంగా శనివారం కిశోర బాలికల ఆరోగ్యంపై అవగాహన కల్పించారు. కాకినాడ దంటు కళాక్షేత్రంలో నిర్వహించిన ఈ కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథులుగా డీఈవో రమేష్, జీజీహెచ్ సూపరింటెండెంట్, గైనకాలజిస్టు డాక్టర్ లావణ్యకుమారి హాజరయ్యారు.

ఇంజినీర్‌గా ఎదగడానికి విశ్లేషణాత్మక ఆలోచన ముఖ్యం

బాలాజీచెరువు(కాకినాడ): ఇంజినీర్‌గా ఉన్నతంగా ఎదగడానికి విశ్లేషణాత్మక ఆలోచన, కమ్యూనికేషన్ స్కిల్స్, సమస్యలను పరిష్కరించడంలో నైపుణ్యం, సమష్టి కృషి వంటి అంశాలు ముఖ్యమని ఇన్‌చార్జి ఉపకులపతి కేవీఎస్‌జీ మురళీకృష్ణ అన్నారు. స్థానిక జేఎన్‌టీయూకే ప్రాంగణంలో శనివారం అలూమ్ని ఆడిటోరియంలో ఐఐటీ డైరెక్టరేట్, ఫైడా గ్రూప్ ఆఫ్ కాలేజీస్ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో 'బేసిక్ ఇంజినీరింగ్ స్కిల్స్' అనే అంశంపై విద్యార్థులకు ఒకరోజు అవగాహన సదస్సు నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమానికి వీసీ మురళీకృష్ణ ముఖ్యఅతిథిగా హాజరయ్యారు.

నాన్‌నీట్‌లో యానాం విద్యార్థినికి ప్రథమ ర్యాంక్

యానాం: 2024-25 విద్యాసంవత్సరానికి గాను నాన్‌నీట్ కోర్సుల్లో యానాంకు చెందిన ఇందుగుల తన్మయి పుదుచ్చేరి రాష్ట్రస్థాయిలో జనరల్ కేటగిరిలో ప్రథమ ర్యాంకు సాధించింది. ఈ మేరకు 98.47 స్కోర్‌ను సాధించిన తన్మయి శనివారం సెంటాక్ సంస్థ విడుదల చేసిన జాబితాల్లో ప్రథమ స్థానంలో నిలిచింది. ఆమెకు పుదుచ్చేరిలో రాజీవ్‌గాంధీ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ వెటర్నరీ ఎడ్యుకేషన్ అండ్ రీసెర్చ్ కళాశాలలో సీటు లభించింది. ఈ సందర్భంగా తన్మయిని పలువురు అభినందించారు.

'ఉపాధి' పనుల కోసం కూటమి నేతల సిగపట్లు

ఉపాధి హామీ నిధులతో చేపట్టే పనుల కోసం ఆధిపత్య పోరు

- ఎమ్మెల్యేల చేతికి గ్రామ సభల ఆమోదం జాబితాలు
- ఏ పనులు ఎవరికి అప్పగించాలో తెలియక ఎమ్మెల్యేల మల్లగుల్లాలు
- జిల్లాల్లో నిధులు తక్కువ.. పనుల ప్రతిపాదనలు ఎక్కువ
- నేతలను సంతృప్తి పరిచే దారిలేక కాలయాపన చేస్తున్న ఎమ్మెల్యేలు

మేడిపల్లి కోటిరెడ్డి, సాక్షి ప్రతినిధి సాక్షి, అమరావతి:

ఉపాధి హామీ పథకంలో మెటీరియల్ కేటగిరి నిధులతో చేపట్టే సిమెంట్ (సీసీ)రోడ్లు, సిమెంట్ మురుగు కాల్వల(సీసీ డ్రెయిన్లు)తో పాటు మట్టి, తారు రోడ్ల పనుల కోసం కూటమి నేతలు సిగపట్లు పట్టుకుంటున్నారు. ఏ పనులు ఏ పార్టీ నేతలకు చేపట్టాలి అనే విషయంలో ఆధిపత్య పోరాటం కొనసాగుతోంది. దీంతో 20 రోజులుగా ఎటూ తేలక అనుమతుల కార్యక్రమం కొనసాగుతూనే ఉంది. జిల్లాల్లో అందుబాటులో ఉన్న నిధులు పదుల కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఉంటే.. గ్రామాల నుంచి అందిన ప్రతిపాదనలు వందల కోట్ల రూపాయల మేర ఉండటంతో ఎమ్మెల్యేలకు పెద్ద తలనొప్పిగా మారింది. దీంతో పనుల మంజూరులో మూడు పార్టీల నాయకులను ఎలా సంతృప్తి పరచాలో తెలియక ఎమ్మెల్యేలు పనుల జాబితాలను ఆమోదం కోసం పంపకుండా కాలయాపన చేస్తున్నారు. ఇక బీజేపీ, జనసేన ఎమ్మెల్యేలున్న చోట కూడా పనులన్నీ తమకే కావాలంటూ టీడీపీ నేతలు పట్టుబడుతున్నారు.

ఉపాధి పథకంలో కాంట్రాక్టర్లే ఉండరు

సాధారణంగా ఉపాధి హామీ నిధులతో చేపట్టే పనులకు, ఇతర అభివృద్ధి పనుల మంజూరు ప్రక్రియకు తేడా ఉంటుంది. కేంద్రం నిబంధన ప్రకారం.. 'ఉపాధి' నిధులతో మంజూరు చేస్తే, రోడ్ల పనులైనా కాంట్రాక్టర్ల వ్యవస్థ ఉండదు. సర్పంచ్‌ల ఆధ్వర్యంలో పంచాయతీ ద్వారా నిధులు చెల్లిస్తూ ఆయా పనులు చేపట్టాల్సి ఉంటుంది. దీనికి తోడు జిల్లా ప్రాతిపదికన ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఆయా జిల్లాల్లో కూలీల ద్వారా జరిగిన ఉపాధి పనుల ఆధారంగా 60-40 నిష్పత్తిన మెటీరియల్ కేటగిరి నిధులను లెక్కగట్టి, ఆ మేరకే మెటీరియల్ నిధులతో పనులు మంజూరు చేయాల్సి ఉంటుంది. కూలీలతో సంబంధం ఉండని రోడ్ల పనులను సాధారణంగా మెటీరియల్ కేటగిరి నిధుల నుంచి చేపడతారు. ఈ నిబంధనల మేరకు ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో రాష్ట్రానికి మొత్తం రూ. 4,500 కోట్ల మేర ఉపాధి మెటీరియల్ నిధులు అందుబాటులోకి వస్తాయి. ఇప్పటికే ఖర్చు పెట్టిన నిధులు పోను, ఇంకా రూ. 1,980 కోట్లు అందుబాటులో ఉంటాయన్న అంచనాతో కొత్తగా గ్రామాల్లో సీసీ రోడ్లు, డ్రెయిన్లు, మట్టి రోడ్ల పనులను గ్రామాల్లో కూటమి నాయకులకు నామినేషన్ పద్ధతిన మంజూరు చేసే కార్యక్రమం చేపట్టారు. ఇందుకోసం గత నెల 23న రాష్ట్రవ్యాప్తంగా గ్రామసభలు నిర్వహించారు.

గ్రామసభ ఆమోదం జాబితాలు ఎమ్మెల్యేల చేతికి..

గ్రామసభలో ఆమోదం పొందిన పనుల జాబితాలను ప్రభుత్వ పెద్దల సూచనతో జిల్లాల అధికారులు స్థానిక ఎమ్మెల్యేలకు అందజేశారు. గ్రామసభలో ఆమోదం పొందిన పనులలో ఎన్ని పనులను ఏ గ్రామానికి ఎంత మొత్తం మేర మంజూరు చేయాలి.. గ్రామానికి మంజూరు చేసిన పనులనూ ఏ పనిని గ్రామంలో ఎవరికి అప్పగించాలన్నది తుది ఆమోదం ఆయా ఎమ్మెల్యేలు తెలపనున్నారు.

నిధులు తక్కువ, ప్రతిపాదనలు ఎక్కువ..

కేంద్ర ప్రభుత్వ నిబంధనల మేరకు ప్రస్తుత ఆర్థిక ఏడాదిలో విజయనగరం జిల్లాలో ఇంకా కేవలం రూ. 55 కోట్ల మేర మంజూరుకు అవకాశం ఉండగా.. ఆ జిల్లాలో దాదాపు రూ. 1,000 కోట్లకు పైబడి పనులను మంజూరు చేయాలంటూ అధికారులకు ప్రతిపాదించినట్టు సమాచారం. గుంటూరు జిల్లా మొత్తంలోనూ ప్రస్తుత ఏడాది కేవలం రూ. 10 కోట్ల మేర నిధుల వెసులుబాటు ఉంటుందని అధికారులు తేల్చగా.. తన నియోజకవర్గానికి దక్కే నిధులతో చేపట్టే పనులను టీడీపీ, జనసేన నాయకులకు ఎలా పంచాలో తెలియక తెనాలి ఎమ్మెల్యే, మంత్రి నాదెండ్ల మనోహర్ కాలయాపన చేస్తున్నట్టు సమాచారం. గోదావరి జిల్లాల్లో ఒక్కో జిల్లాకు కేవలం రూ. 15 కోట్ల నుంచి రూ. 50 కోట్ల మధ్య నిధులు అందుబాటులో ఉండగా.. టీడీపీ, జనసేన నేతల పోటీతో ఒక్కో నియోజకవర్గం నుంచే రూ. 20 కోట్ల నుంచి రూ. 30 కోట్ల మేర పనులకు ప్రతిపాదనలు ఎమ్మెల్యేలకు చేరుతున్నట్టు సమాచారం. ఇక నిడదవోలు నియోజకవర్గంలో రూ. 11 కోట్లు పనులను స్థానిక నేతలకు కాకుండా ప్రస్తుత ఎమ్మెల్యే, మంత్రి కందుల దుర్గేష్ తన సొంత రాజమహేంద్రవరం రూరల్ నియోజకవర్గానికి చెందిన నేతలకు పనులు అప్పగిస్తున్నట్లు తెలిసింది. అనకాపల్లి జిల్లాలో రూ. 120 కోట్ల వరకు నిధులు అందుబాటులో ఉండగా.. తమ నియోజకవర్గాలకే ఎక్కువ వాటా కావాలంటూ జనసేన, టీడీపీ ఎమ్మెల్యేలు పోటీ పడుతున్నారు.

కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులను రెగ్యులర్ చేయండి

సీఎంకు పీడీఎఫ్ ఎమ్మెల్సీ లక్ష్మణరావు విజ్ఞప్తి

సచివాలయంలో సీఎంను కలిసి వినతిపత్రం అందజేస్తున్న లక్ష్మణరావు తదితరులు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో గత ప్రభుత్వం చేపట్టిన కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులు, అధ్యాపకుల రెగ్యులరైజేషన్ ప్రక్రియను వెంటనే ప్రారంభించాలని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబుకు పీడీఎఫ్ ఎమ్మెల్సీ కేఎస్ లక్ష్మణరావు విజ్ఞప్తి చేశారు. ఈమేరకు సచివాలయంలో సీఎంను కలిసి వినతిపత్రం అందజేశారు. ఏపీపీఎస్సీకి వెంటనే చైర్మన్‌ను నియమించి ఉద్యోగాల నోటిఫికేషన్లు విడుదల చేయాలని కోరారు. 2003 డీఎస్సీ ఉపాధ్యాయులు, ఇతర ఉద్యోగులకు పాత పెన్షన్ విధానాన్ని అమలు చేయాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. 2008 డీఎస్సీ మినిమం టైం స్కేల్ ఉపాధ్యాయులను క్రమబద్ధీకరించాలని, గురుకులాల్లో పనిచేస్తున్న సిబ్బంది పదవీ విరమణ వయస్సును 60 నుంచి 62ఏళ్లకు పెంచాలని, మున్సిపల్ ఉపాధ్యాయుల సమస్యలు పర్కిరించాలని, మరణించిన ఉపాధ్యాయుల కుటుంబ సభ్యులకు జనరల్ పూల్ నుంచి ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలని కోరారు.

సీనియార్టీ ప్రకారం పదోన్నతుల కల్పించాలి

విద్యుత్ ఓసీ ఉద్యోగుల సంఘం ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీనివాస్

చిత్తూరు (కార్పొరేషన్): విద్యుత్ ఉద్యోగులకు సీనియార్టీ ప్రకారం పదోన్నతులు కల్పించాలని ఆ శాఖ ఓసీ ఉద్యోగుల సంఘం రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీనివాస్ ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. శనివారం చిత్తూరులో ఆ సంఘం రాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక సమావేశం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా రాష్ట్ర, డిస్కం నూతన సంఘాన్ని ఏకగ్రీవంగా ఎంపిక చేసుకున్నారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ అందరూ ఐక్యంగా ఉంటూ డిమాండ్ల సాధనకు కృషి చేయాలని పిలుపునిచ్చారు. ఎంతో కష్టపడి విద్యుత్ శాఖలో కొలువులు సాధించామని గుర్తు చేశారు. కానీ.. ఓసీ ఉద్యోగులకు పదోన్నతి కలగా మారుతోందన్నారు. సీనియార్టీ ప్రకారం పదోన్నతి లభించడం లేదన్నారు. తమ తర్వాత ఉద్యోగంలో చేరిన ఇతర కేటగిరికు చెందిన ఉద్యోగులు కొందరు ఉన్నత స్థాయికి వెళుతున్నారన్నారు. క్యాచ్ అప్ విధానం అమల్లోకి వస్తే ఓసీ ఉద్యోగులకు న్యాయం జరుగుతుందన్నారు.

కార్యవర్గం ఏకగ్రీవ ఎన్నిక

విద్యుత్ ఓసీ ఉద్యోగుల సంఘం రాష్ట్ర, డిస్కం కార్యవర్గాన్ని ఈసందర్భంగా ఏకగ్రీవంగా ఎంపిక చేసుకున్నారు. రాష్ట్ర అధ్యక్షుడిగా శ్రీధర్‌వర్మ, ప్రధాన కార్యదర్శిగా శ్రీనివాస్, వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్‌గా శ్రీనివాసులురెడ్డి, అసోసియేట్ ప్రెసిడెంట్‌గా పండుదొర, కార్యదర్శులుగా పరిపాలనకు వెంకటేశ్వర్లు, ఆర్థికపరంగా సురేష్‌కుమార్, సమన్వయానికి మురళీకృష్ణను ఎంపిక చేసుకున్నారు. డిస్కం అధ్యక్షుడిగా వాసుదేవరెడ్డి, కార్యదర్శిగా సతీష్, ఉపాధ్యక్షుడిగా గంటారావు, కోశాధికారిగా వసంతనాయుడు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారు.

వృద్ధ దంపతుల ప్రాణం తీసిన వానరం!

- ఇంటి నుంచి టీ ప్యాకెట్ పట్టుకుపోయి.. మందు గుళికల ప్యాకెట్ తెచ్చి పడేసిన కోతి
- ఆ ప్యాకెట్‌తో టీ కాచుకుని తాగిన వృద్ధులు మృతి

రాజానగరం: ఓ కోతి చేసిన పనికి వృద్ధ దంపతులు కన్నుమూశారు. రాజానగరం మండలంలోని పల్లకడియం గ్రామానికి చెందిన వెలుచూరి గోవిందు (75), అప్పాయమ్మ (70) దంపతులకు ఒక కుమారుడు, ముగ్గురు ఆడపిల్లలు ఉన్నారు. కుమారుడు తన పిల్లల చదువు కోసం కుటుంబంతో సహా రాజమహేంద్రవరంలో ఉంటున్నారు. ముగ్గురు కుమార్తెలకు వివాహాలు చేశారు. గోవిందు, అప్పాయమ్మ మాత్రమే తమ ఇంట్లో ఉంటున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో గురువారం ఉదయం గోవిందు, అప్పాయమ్మల ఇంటి నుంచి ఒక టీ పొడి ప్యాకెట్‌ను కోతి ఎత్తుకుపోయింది. మరుసటి రోజు శుక్రవారం ఉదయం వేరొక ఇంటి నుంచి పంటలకు ఉపయోగించే విష గుళికల మందు ప్యాకెట్‌ను తీసుకువచ్చి వీరి ఇంటి పెరటిలో పడేసింది. కళ్లు సరిగా కనిపించని అప్పాయమ్మ పెరటిలో పడి ఉన్న ప్యాకెట్‌ను తన ఇంటి నుంచి కోతి తీసుకువెళ్లిందేనని భావించి దానితో టీ పెట్టింది. ఆ టీని తన భర్తకు ఇచ్చి, తాను కూడా తాగింది. కొద్దిసేపటికే వారిద్దరూ నోటి నుంచి నురుగులు కక్కుతూ పడిపోయారు. ఇరుగు పొరుగువారు చూసి హుటాహుటిన రాజమహేంద్రవరం ఆస్పత్రికి తీసుకువెళ్లగా, అప్పటికే మరణించారు. ఈ మేరకు రాజానగరం పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి, దర్యాప్తు చేస్తున్నారు. మృతదేహాలకు శనివారం పోస్టుమార్టం నిర్వహించి కుటుంబ సభ్యులకు అప్పగించారు.

పరిశ్రమల శాఖ తాత్కాలిక కమిషనర్‌గా ఏపీఐఐసీ ఎండీ

సాక్షి, అమరావతి: పరిశ్రమల శాఖ కమిషనర్ శ్రీధర్ చేకూరి వ్యక్తిగత పనులపై సెలవు పెట్టడంతో తాత్కాలిక కమిషనర్‌గా ఏపీఐఐసీ వీసీ ఎండీ అభిషిక్త్ కిషోర్‌కు అప్పగిస్తూ రాష్ట్ర పరిశ్రమల శాఖ కార్యదర్శి ఎన్ యువరాజ్ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. సెప్టెంబర్ 13 నుంచి 16 వరకు పరిశ్రమల శాఖ కమిషనర్‌గా అభిషిక్త్ కిషోర్ అదనపు బాధ్యతలు నిర్వహిస్తారని ఆ ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు.

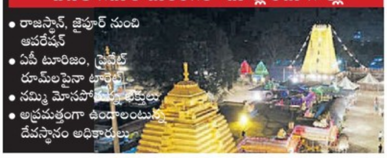
వలంటీర్లకు రాజేంద్రప్రసాద్ క్షమాపణలు చెప్పాలి

గ్రామ, వార్డు వలంటీర్ల సంఘం డిమాండ్

సాక్షి, అమరావతి: గత ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో ప్రజలకు విశేష సేవలందించిన వలంటీర్ వ్యవస్థను రద్దు చేయాలని కోరుతున్న టీడీపీ మాజీ ఎమ్మెల్సీ రాజేంద్రప్రసాద్ వెంటనే క్షమాపణ చెప్పాలని గ్రామ వార్డు వలంటీర్ల సంఘం (వివిధ సంఘాల్లో ఒకటి) అధ్యక్షుడు షేక్ హుమాయున్ బాషా ఓ ప్రకటనలో డిమాండ్ చేశారు. వలంటీర్ వ్యవస్థను నిర్వీర్యం చేయాలనే కుట్రతోనే ఇలా మాట్లాడుతున్నారని ధ్వజమెత్తారు. భారతదేశంలోనే సువర్ణ అక్షరాలతో లిఖించాల్సిన వ్యవస్థ ఏదైనా ఉందంటే అది.. మాజీ ముఖ్యమంత్రి జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి సృష్టించిన వలంటరీ వ్యవస్థేనని పేర్కొన్నారు. సర్పంచుల స్వార్థం కోసం 2,60,000 మంది వలంటీర్ల కడుపు మీద కొడతారా అని ప్రశ్నించారు. తక్షణమే రాజేంద్రప్రసాద్ తన మాటలను వెనక్కు తీసుకుని, క్షమాపణ చెప్పాలని..లేనిపక్షంలో తాము ఉద్యమ బాట పడతామని షేక్ హుమాయున్ బాషా హెచ్చరించారు.

శ్రీశైలం దేవస్థానం పేరుతో ఫేక్ వెబ్‌సైట్లు

వసతి గదుల బుకింగ్‌లో డూప్లి'కేటు గాళ్లు'

- రాజస్థాన్, జైపూర్ నుంచి ఆపరేషన్
- ఏపీ టూరిజం, ప్రైవేట్ రూమ్‌లపైనా టార్గెట్
- నమ్మి మోసపోతున్న భక్తులు
- అప్రమత్తంగా ఉండాలంటున్న దేవస్థానం అధికారులు

శ్రీశైలం టెంపుల్: శ్రీశైలానికి వచ్చే భక్తులపై సైబర్ నేరగాళ్లు వల వేశారు. ఆన్‌లైన్‌లో గదుల బుకింగ్ కోసం వెతికేవారే టార్గెట్‌గా డూప్లికేట్ వెబ్‌సైట్లు సృష్టించి పెద్ద మొత్తంలో డబ్బులు కొట్టేస్తున్నారు. అచ్చం శ్రీశైలం దేవస్థానం అధికారక వెబ్‌సైట్‌ను పోలి ఉండే ఫేక్ వెబ్‌సైట్ సృష్టించారు. అందులో వివరాలు నింపగానే సంబంధిత భక్తులకు ఫోన్ చేసి.. ×వసతి గది కోసం మీరు చేసుకున్న బుకింగ్ కన్ఫర్మ్ అయింది. మీరు వెంటనే మా ఫోన్ నంబర్‌కు ఫోన్ పే, గూగుల్ పే ఇతర యూపీఐ పేమెంట్ ఆప్షన్లతో డబ్బు చెల్లించండి. ఆ తర్వాత మీ గది బుకింగ్ డిటెయిల్స్ పంపిస్తాం¤ అంటూ సైబర్ నేరగాళ్లు రంగంలోకి దిగుతారు. పేమెంట్ చేశాక ఫేక్ బుకింగ్ నంబర్లు పంపి మోసం చేస్తున్నారు. వాస్తవానికి వసతి గది కోసం దేవస్థానం కానీ, ఇక్కడి ప్రైవేట్ సత్రాలు, ఏపీ టూరిజం వారు కానీ పేమెంట్ కోసం ఫోన్ చేయరు. పేమెంట్ అంతా ఆన్‌లైన్ గేట్‌వే ద్వారానే జరుగుతుంది. శ్రీశైల క్షేత్రంలో ఆర్జిత సేవ టికెట్లు, వసతి గదుల విషయంలో దళారులు అధికమయ్యారు. వారికి అడ్డుకట్ట వేసేందుకు దేవస్థానం ఆర్జిత సేవలు, వీఐపీ బ్రేక్ (మల్లన్న స్పర్శ దర్శనం) టికెట్లను వందశాతం ఆన్‌లైన్ చేసింది. అలాగే వసతి గదులను సైతం ఎక్కువ శాతం ఆన్‌లైన్ ద్వారానే కేటాయిస్తున్నారు. ఇదే ఆసరాగా సైబర్ నేరగాళ్లు భక్తులను మోసగిస్తున్నారు.

అసలైన వెబ్‌సైట్లను గుర్తించండిలా..

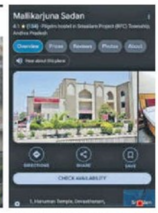
- శ్రీశైల దేవస్థానం అధికారికంగా www.srisailadevasthanam.org (డబ్ల్యూడబ్ల్యూడబ్ల్యూ.శ్రీశైలదేవస్థానం.ఓఆర్‌జీ) వెబ్‌సైట్‌ను ఏర్పాటు చేసింది. ఈ వెబ్‌సైట్ ద్వారా ఆర్జితసేవలు, దర్శనం టికెట్లు, వసతి గదులు పొందవచ్చు.
- అలాగే aptemples.ap.gov.in (ఏపీటెంపుల్స్.ఏపీ.జీవోవీ.ఇన్) ద్వారా కూడా లాగిన్ అయి శ్రీశైల దేవస్థానం వెబ్‌సైట్‌లోకి వెళ్లి తమకు కావాల్సిన సేవలను, వసతి గదులను పొందవచ్చు.
- అలాగే srisailadevasthanam (శ్రీశైలదేవస్థానం) మొబైల్ యాప్‌ను ప్లే స్టోర్ ద్వారా ఇన్‌స్టాల్ చేసుకుని తద్వారా ఆయా సేవలను పొందవచ్చు.

ఏపీ టూరిజంకూ తప్పని బెడద

భక్తుల సౌకర్యార్థం వీఐపీ కాటేజీలు, గణేశ సదన్, మల్లికార్జున సదన్, గంగా-గౌరీ సదన్, కుమార సదన్, పాతాళేశ్వరసదన్ తదితర పేర్లతో వసతి గదులను శ్రీశైల దేవస్థానం ఏర్పాటు చేసింది. వీటి బుకింగ్ విషయంలో భక్తులకు సౌకర్యంగా ఉండేందుకు ఆన్‌లైన్ సదుపాయాన్ని కల్పించింది. సైబర్ నేరగాళ్లు ముఠాగా ఏర్పడి దేవస్థానం వసతి గదుల పేర్లతో సమానంగా నకిలీ వెబ్‌సైట్లు తయారుచేసి వాటి ద్వారా భక్తులను మోసం చేస్తున్నారు. కేవలం దేవస్థానానికి మాత్రమే కాకుండా శ్రీశైలంలో ఉన్న ఏపీ టూరిజం, శ్రీశైలంలోని ప్రైవేట్ సత్రాలకు సైతం ఫేక్ వెబ్‌సైట్ల బెడద తప్పడం లేదు. ఆయా సంస్థల పేరుతో నకిలీ వెబ్‌సైట్లు తయారు చేసి డబ్బు వసూలు చేస్తున్నారు. ఫేక్ వెబ్‌సైట్లను ఆశ్రయించి డబ్బు చెల్లించిన భక్తులు శ్రీశైలం వచ్చి సదరు సంస్థ రిసెప్షన్‌లో వారికి వచ్చిన మెసేజ్‌ను చూపించగా అది ఫేక్ అని తేలిపోతుండటంతో లబోదిబో మంటున్నారు. ఆ తర్వాత గదులు దొరకక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. సైబర్‌క్రైం పోలీసులు నకిలీ ఐడీలపై విచారణ చేయగా రాజస్థాన్, జైపూర్ వాటిని ఆపరేట్ చేస్తున్నట్లుగా గుర్తించారు.

శ్రీశైలం గంగాసదన్ పేరుతో ఫేక్‌ఐడీ

శ్రీశైలం మల్లికార్జున సదన్ పేరుతో నకిలీ వెబ్‌సైట్

ఏపీ టూరిజం పేరుతో నకిలీ వెబ్‌సైట్

భక్తులు అప్రమత్తంగా ఉండాలి

శ్రీశైల దేవస్థాన వెబ్‌సైట్లను పోలిన నకిలీ వెబ్‌సైట్ల పట్ల భక్తులు అప్రమత్తంగా ఉండాలి. కంప్యూటర్‌పై పరిజ్ఞానం ఉన్నవారు మాత్రమే స్వయంగా వసతి, ఆర్జిత సేవా టికెట్లను పొందాలి. కంప్యూటర్ పరిజ్ఞానం లేనివారు కంప్యూటర్ సెంటర్లను ఆశ్రయించి ఆయా సేవలను పొందితే ఫేక్ ఐడీల బారిన పడకుండా ఉండవచ్చు. – డి.పెద్దిరాజు, శ్రీశైల దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి

సింగరేణికి ఓపెన్ చిక్కులు

ఓసీల్లో బొగ్గు ఉత్పత్తిపైనే సంస్థ మనుగడ | **ఓపెన్ కాస్ట్‌లకు భూసేకరణ, అనుమతుల సమస్య** | **పదేళ్లుగా ఓబీ ఎత్తు పెంపుతో నెట్టుకొస్తున్న సింగరేణి** | **ఎత్తు పెంపుతో ఆకస్మిక వరదల ముప్పు**

సాక్షి ప్రతినిధి, భద్రాద్రి కొత్తగూడెం: ఓపెన్ కాస్ట్ బొగ్గు ఉత్పత్తిపైనే మనుగడ సాగించాల్సి రావడంతో సింగరేణి సంస్థ వివిధ సమస్యలతో సతమతమవుతోంది. సింగరేణి సంస్థ ఆరు జిల్లాల పరిధిలో విస్తరించి ఉంది. సంస్థ పరిధిలో 22 భూగర్భ, 18 ఓపెన్ కాస్ట్ గనులున్నాయి. రోజూ రమారమి రెండు లక్షల టన్నుల బొగ్గు ఉత్పత్తి జరుగుతోంది. ఇందులో 1.70 లక్షల టన్నులు ఓపెన్‌కాస్ట్ గనుల నుంచే వస్తోంది. భూమి లోపలి పొరల్లో నిక్షిప్తమైన బొగ్గును బయటకు తీసే క్రమంలో.. ముందుగా భూ ఉపరితలంలో ఉన్న మట్టిని తొలగించాల్సి వస్తుంది. రాష్ట్రంలోని ఓపెన్‌కాస్ట్ గనుల స్వభావాన్ని బట్టి.. టన్ను బొగ్గుకు సగటున ఐదు టన్నుల వరకు మట్టిని తొలగించాల్సి వస్తుంది. ఇలా తొలగించే మట్టిని ఓవర్ బర్డెన్ (ఓబీ)గా పేర్కొంటూ గని వెలుపల పోస్తుంటారు.

ఆరంభంలో 60 మీటర్లు..

ఓపెన్ కాస్ట్ మైనింగ్ 1975 నుంచి అందుబాటులోకి వచ్చింది. ఆరంభంలో ఓబీ మట్టి కుప్పలను భూమి నుంచి 60 మీటర్ల ఎత్తు వరకే పోసేందుకు అనుమతి ఉండేది. బొగ్గు గనుల ప్రారంభం, నిర్వహణలో భూగర్భ గనులకు తక్కువ స్థలం సేకరిస్తే సరిపోతుంది. కానీ ఓపెన్ కాస్ట్ గనులకు వందల ఎకరాలు సేకరించాల్సి ఉంటుంది. మరోవైపు ఇలా సేకరించే స్థలంలో సగానికి పైగా అటవీ శాఖ పరిధిలోనే ఉంటున్నాయి. దీంతో పాత గనులు విస్తరించాలన్నా, కొత్త గనులు ప్రారంభించాలన్నా భూసేకరణతో పాటు పర్యావరణ అనుమతులు సాధించడం చిక్కులతో కూడిన వ్యవహారంగా మారింది.

పరిశీలనలో 150 మీటర్లు..

స్థల సేకరణ, అనుమతుల సాధన, ఓబీ మట్టి రవాణా ఖర్చులు తదితర అంశాల నేపథ్యంలో పదేళ్ల కిందట ఓబీ మట్టి కుప్పల ఎత్తును 60 మీటర్ల నుంచి 90 మీటర్లకు పెంచారు. దీంతో కొంతకాలం వరకు స్థల లభ్యత సమస్యలు అదుపులోకి వచ్చాయి. కానీ ఎక్కువ కాలం గడవకముందే మూడేళ్ల కిందట ఈ ఎత్తును 120 మీటర్లకు పెంచారు. దీంతో ఓపెన్ కాస్ట్ గనులను ప్రారంభించినప్పటి కన్నా.. రెట్టింపు ఎత్తుకు ఓబీ మట్టి గుట్టల ఎత్తు పెరిగింది. ప్రస్తుత అవసరాలకు ఈ ఎత్తు కూడా సరిపోకపోవడంతో 150 మీటర్లకు పెంచితే ఎలా ఉంటుంది..?, పర్యావరణ పరంగా ఎదురయ్యే ఇబ్బందులేమిటి? అనే అంశాలపై సింగరేణి అధ్యయనం ప్రారంభించింది. ఇప్పటికే రామగుండం–2 ఏరియాలో ఓసీపీ 3లో నిపుణుల కమిటీ పరిశీలించి క్షేత్రస్థాయిలో వివరాలను సేకరించింది. వీటి ఆధారంగా త్వరలో ఓబీ మట్టి గుట్టల ఎత్తు పెంపుపై నిర్ణయం తీసుకోనుంది.

కమిటీ వేశాం

ఓబీ డంప్‌యార్డ్ నిర్వహణకు వందల ఎకరాలు అవసరముంది. ప్రస్తుతం భూముల ధరలు ఎక్కువగా ఉన్నందున సంస్థపై భారం తగ్గించేందుకు మరో 30 మీటర్ల ఎత్తు పెంచే అంశంపై యాజమాన్యం పరిశీలిస్తోంది. ఈ మేరకు ఎదురయ్యే పర్యావరణ ఇబ్బందులు, పరిష్కార మార్గాలపై కమిటీ వేస్తున్నాం.

– జక్కం రమేశ్, జీఎం, సీపీపీ

ప్రమాద ఘంటికలు

పదేళ్లుగా ఓబీ మట్టి కుప్పల ఎత్తు 60 మీటర్ల నుంచి 120 మీటర్ల ఎత్తుకు పెంచడంతో అవి ఎత్తయిన గుట్టలుగా మారాయి. ఈ ఓసీలున్న ప్రాంతంలో భారీ వర్షాలు కురిస్తే.. దిగువ భాగంలో ఆకస్మిక వరదలు సంభవిస్తున్నాయి. ఇటీవల భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లా మణుగూరు పట్టణంలో 25 సెంటీమీటర్లకు పైగా వర్షం కురిసింది. దీంతో ఓబీ మట్టి గుట్టల మీదుగా వచ్చిన వరద నీరు.. రక్షణ కందకాలను దాటుకుని దిగువనున్న మణుగూరు పట్టణంలోకి ప్రవేశించింది. లోతట్టు ప్రాంతం, నాలాలకు ఇరువైపులా

ఇటీవలి వర్షాలకు వచ్చిన ఆకస్మిక వరదతో నీట మునిగిన మణుగూరు పట్టణం

ఉన్న కాలనీలు జలమయమయ్యాయి. మణుగూరు అనుభవం నేపథ్యంలో ఓబీ మట్టి కుప్పల ఎత్తు పెంపు నిర్ణయం తీసుకునేటప్పుడు.. ఆకస్మిక వరదల అంశాన్ని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలనే డిమాండ్ పెరుగుతోంది.

జోగుళాంబదేవి సన్నిధిలో సీఎస్

సీఎస్ శాంతికుమారికి అమ్మవారి జ్ఞాపికను ఇస్తున్న ఈఓ పురేంధర్

జోగుళాంబ శక్తిపీఠం: తెలంగాణలోని ఏకైక శక్తిపీఠమైన అలంపూర్ జోగుళాంబ బాల బ్రహ్మేశ్వర స్వామి ఆలయాలను శనివారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి శాంతికుమారి కుటుంబసమేతంగా దర్శించుకున్నారు. ఆలయ ఈఓ పురేంధర్‌కుమార్, ప్రధాన అర్చకుడు ఆనంద్‌శర్మ పూర్ణకుంభంతో వారికి స్వాగతం పలికారు. ఉభయ ఆలయాల్లో ఆమె కుటుంబసభ్యులతో కలసి గణపతి, చండీహోమాలు చేశారు. ఈ సందర్భంగా దేవస్థానం తరఫున శాంతికుమారి దంపతులకు అమ్మవారి జ్ఞాపికను అందజేశారు. అనంతరం ఆలయం అభివృద్ధి, ఇక్కడి సమస్యలపై అడిగి తెలుసుకున్నారు. రూ.37 కోట్లతో నిర్మాణం అయ్యే ప్రసాద్ స్కీం భవనం గురించి ఆరా తీశారు. ఆలయాల్లో పనిచేసే అర్చక ఉద్యోగులకు గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ నుంచి ఇచ్చే వేతనాలు రెగ్యులర్‌గా ఇవ్వడం లేదని, మూడు నెలలకోసారి మాత్రమే ఇస్తున్నారని అది కూడా ఒక నెల వేతనం వేసి రెండు నెలలు పెండింగ్‌లో పెడుతున్నారని ఆలయ ఉద్యోగ జేఏసీ కన్వీనర్ డీవీఆర్ శర్మ, ప్రధాన కార్యదర్శి ఆనంద్‌శర్మ సీఎస్ దృష్టికి తెచ్చారు.

ఒకే ఈతలో 13 కుక్కపిల్లలు

బెంగళూరులో ఉంటున్న ఖమ్మం వాసి ఇంట్లో కేన్‌కోర్సో జాతి శునకం

ఖమ్మం అర్బన్: ఖమ్మంలోని మధురానగర్‌కు చెందిన ఇస్రో శాస్త్రవేత్త వల్లూరి ఉమామహేశ్వరరావు ఇంట్లో పెంపుడు కుక్క 'ఐరా' ఒకే ఈతలో 13 కుక్కపిల్లలకు జన్మనిచ్చింది. ఉద్యోగరీత్యా బెంగళూరులో ఉంటున్న ఉమామహేశ్వరరావు ఇటాలియన్ మూలాలు కలిగిన కేన్‌కోర్సో జాతి శునకాన్ని రూ.లక్షతో కొనుగోలు చేసి పెంచుతున్నారు. సాధారణంగా నాలుగు నుంచి ఐదు కుక్కపిల్లలకు మాత్రమే జన్మనిస్తాయని ఆయన తెలిపారు. కానీ ఒకే ఈతలో 13 కుక్కపిల్లలకు జన్మనివ్వడం, అన్నీ ఆరోగ్యంగా ఉండటంతో పలువురు ఆసక్తిగా తిలకిస్తున్నారని చెప్పారు. గతంలో ఇదే జాతిరకం కుక్క ఒకటి 19 కూనలకు జన్మనిచ్చిన రికార్డు నమోదై ఉంది. కాగా, తమ శునకం రికార్డుల్లో రెండో స్థానంలో నిలిచిందని తెలిపారు.

తల్లి వద్ద పాలు తాగుతున్న కూనలు

జిల్లా స్థాయిలోనూ
విపత్తు నిర్వహణ ఏజెన్సీ!

- తొలుత పట్టణాభివృద్ధి సంస్థల పరిధికి పరిమితం చేసే ఆలోచన
- విధివిధానాల రూపకల్పన బాధ్యతలు పురపాలక శాఖకు

సాక్షి, హైదరాబాద్: గ్రేటర్ హైదరాబాద్ పరిధిలో చెరువులు, కుంటలు, నాలాల ఆక్రమణలపై 'హైడ్రా' ఉక్కుపాదం మోపుతున్న నేపథ్యంలో..అదే విధానాన్ని జిల్లాల ప్రధాన కేంద్రాలకు విస్తరించాలని ప్రభుత్వం సూత్రప్రాయంగా నిర్ణయించింది. 'హైడ్రా' రంగంలోకి దిగాక..వరంగల్, కరీంనగర్, నిజామాబాద్ వంటి కార్పొరేషన్ల నుంచే గాకుండా స్పెషల్ గ్రేడ్ మునిసిపాలిటీలుగా ఉన్న నల్లగొండ, మహబూబ్‌నగర్, ఆదిలాబాద్, మంచిర్యాల, సిద్దిపేటతో పాటు గ్రేడ్–1 మునిసిపాలిటీల నుంచి కూడా చెరువుల ఆక్రమణలపై పెద్ద ఎత్తున ఫిర్యాదులు వచ్చాయి. ఇటీవల ఖమ్మం వరద బాధిత ప్రాంతాల్లో పర్యటించిన సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి జిల్లా స్థాయిలో కూడా 'హైడ్రా' వంటి సంస్థల ఏర్పాటుకు అనుకూల ప్రకటన చేశారు. అంతకు ముందు హైదరాబాద్ ఇన్‌చార్జ్ మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్ కూడా జిల్లాల్లో 'హైడ్రా' వంటి ఏజెన్సీల ఏర్పాటు ఆవశ్యకత ఉందన్నారు. దీంతో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 'విపత్తు నిర్వహణ, ఆస్తుల పరిరక్షణ ఏజెన్సీ'ల ఏర్పాటు తప్పనిసరి అని తేలిపోయింది.

ఐపీఎస్ అధికారి నేతృత్వంలో ఏర్పాటు

హైదరాబాద్ డిజాస్టర్ రెస్పాన్స్ అండ్ అసెట్ ప్రొటెక్షన్ ఏజెన్సీ (హైడ్రా) కమిషనర్‌గా సీనియర్ ఐపీఎస్ అధికారి రంగనాథ్‌ను నియమించిన విషయం తెలిసిందే. రెవెన్యూ, ఇరిగేషన్, మునిసిపల్ తదితర ప్రభుత్వ విభాగాలకు చెందిన అధికారులందరూ ఈ ఏజెన్సీలో ఉన్నారు. జిల్లాల్లో ఏర్పాటు చేయాలని భావిస్తున్న విపత్తు నిర్వహణ ఏజెన్సీలకు కూడా ఐపీఎస్ అధికారినే ఇన్‌చార్జ్‌గా నియమించాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నట్టు ఓ మంత్రి తెలిపారు. ఉదాహరణకు కరీంనగర్ పట్టణానికి ఏర్పాటు చేసే ఏజెన్సీకి అక్కడ డీసీపీ స్థాయి అధికారిని ఇన్‌చార్జ్‌గా నియమిస్తారని తెలిసింది. పోలీస్ అధికారి బాధ్యులుగా ఉంటేనే కబ్జారాయుళ్లను కంట్రోల్ చేయొచ్చని, అక్రమణలపై ఉక్కుపాదం మోపవచ్చని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నట్టు ఆ నేత తెలిపారు.

ముందుగా అక్కడే...

వరంగల్, కరీంనగర్, నిజామాబాద్, సిద్దిపేట వంటి నగరాల్లో అక్కడున్న పట్టణాభివృద్ధి సంస్థల పరిధిని విపత్తు నిర్వహణ ఏజెన్సీకి అప్పగించే యోచనలో ప్రభుత్వం ఉన్నట్టు తెలిసింది. ఉదాహరణకు వరంగల్ నగరంలో ఉన్న కాకతీయ పట్టణాభివృద్ధి సంస్థ (కుడా) పరిధిలో పలు చెరువులు, కుంటలు కబ్జాల పాలయ్యాయి. చెరువుల ఎఫ్‌టీఎల్, బఫర్ జోన్‌లలో గత పదేళ్లలో భారీగా నిర్మాణాలు సాగడంతో వర్షాకాలంలో నగరంలో వరదలు సర్వసాధారణమయ్యాయి. మంచిర్యాల పట్టణంలో అనేక చెరువులు, వాగు పరీవాహక ప్రాంతాలు కబ్జాల పాలయ్యాయి. ఈ నేపథ్యంలో పట్టణాభివృద్ధి పరిధిని సరిహద్దుగా తీసుకొని విపత్తుల ఏజెన్సీ ద్వారా చర్యలకు ఉపక్రమించాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తుంది. నదుల గమనానికి, చెరువుల ఎఫ్‌టీఎల్ పరిధికి అడ్డుగా ఉన్న కట్టడాలను తొలగించడమే లక్ష్యంగా ముందుకు సాగే ఆలోచనతో ప్రభుత్వం ఉందని పురపాలక శాఖ అధికారి ఒకరు తెలిపారు.

చదువులకు ఫీజులు..
వైద్య సాయానికి ఖర్చులు

సేవ.. సాయం., సమస్యలకు పరిష్కారం

- ఇదీ మంత్రి కోమటిరెడ్డి ప్రజా దర్బార్
- నల్లగొండలో ప్రజల నుంచి స్వయంగా ఫిర్యాదుల స్వీకరణ

ప్రజా దర్బార్‌లో వివిధ సమస్యలతో వచ్చిన వారి నుంచి వినతి పత్రాలు స్వీకరించి పరిశీలిస్తున్న మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డి (ఫైల్)

సాక్షి ప్రతినిధి, నల్లగొండ: కనగల్ మండలం జి.ఎడవల్లికి చెందిన కోరె కళ్యాణికి ఇద్దరూ ఆడపిల్లలే. పెద్ద కూతురు శ్రీజ బీటెక్ సెకండియర్ చదువుతుండగా, చిన్న కూతురు భావన ఎన్‌ఐటీలో సీటు సంపాదించింది. ఫీజు చెల్లించేందుకు డబ్బులు లేకపోవడంతో కళ్యాణి.. ప్రజా దర్బార్‌లో మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డిని కలిసి తన బాధను విన్నవించుకుంది. దీంతో స్పందించిన మంత్రి తమ ఫౌండేషన్ ద్వారా ఆ ఇద్దరు అమ్మాయిల చదువులకు రూ.2లక్షల ఫీజు చెల్లించారు.

- మహాత్మాగాంధీ యూనివర్సిటీలో చదువుకునే బొమ్మపాల ప్రవీణ్‌కు ఇటీవల యాక్సిడెంట్ అయింది. చికిత్సకు దాదాపు రూ.ఏడున్నర లక్షలు ఖర్చయ్యాయి. ఆ అబ్బాయి తల్లిదండ్రులు రూ.4లక్షలు ఆసుపత్రిలో చెల్లించారు. మిగితా డబ్బులు లేకపోవడంతో మంత్రిని కలిసి తమ పరిస్థితి విన్నవించుకున్నారు. దీంతో వెంటనే ఆసుపత్రి యాజమాన్యంతో మాట్లాడి ఫీజులో ఒక లక్ష తక్కువ చేయించారు. మరో రూ.2 లక్షలు తమ ఫౌండేషన్ ద్వారా చెల్లించారు. రూ.50 వేలు ఆ అబ్బాయి తల్లిదండ్రులు చెల్లించారు.
- మాడ్గులపల్లికి చెందిన ఓ వ్యాపారి అక్కడి పేదలకు అధిక వడ్డీ ఆశ చూపి వంద మంది నుంచి రూ.2 కోట్లు వసూలు చేశాడు. ఏళ్లు గడిచినా డబ్బులు ఇవ్వకపోగా, పేదలను బెదిరిస్తున్నాడు. దీంతో బాధితులు మంత్రిని ఆశ్రయించారు. వెంటనే ఆయన స్పందించి ఎస్పీతో మాట్లాడి, వారి డబ్బులు వారికి ఇప్పించేలా చర్యలు చేపట్టాలని ఆదేశించారు. దీంతో పోలీసులు సదరు వ్యాపారిని తీసుకొచ్చి డబ్బులు ఇప్పించేలా చర్యలు చేపడుతున్నారు.

ఇవీ.. మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డి నల్లగొండలో నిర్వహిస్తున్న ప్రజా దర్బార్‌లో పరిష్కారమైన కొన్ని సమస్యలు. ప్రజా సమస్యల పరిష్కారానికి ఆయన అనేక చర్యలు చేపడుతున్నారు. గంటల తరబడి కూర్చొని ప్రజల సమస్యలు వింటున్నారు. ఇంట్లో స్థలం సరిపోవడం లేదని పక్కనున్న పార్కులోనే ప్రజా దర్బార్ కార్యక్రమాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు. అధికారులను పిలిపించుకొని మరీ.. నెలలో ఒకసారి, వీలైతే రెండు మూడుసార్లు నిర్వహిస్తూ ప్రజలకు నేనున్నానంటూ భరోసా కల్పిస్తున్నారు. ప్రధానంగా వైద్యం, చదువుల విషయంలో సహాయం అందిస్తూ ఎలాంటి ఆధారం లేని వారికి భరోసా కల్పిస్తున్నారు.

ఆయన వచ్చారంటే పార్కు నిండిపోవాల్సిందే..

హైదరాబాద్‌లోని ప్రజాభవన్ మాదిరి నల్లగొండలో మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డి ప్రజా దర్బార్‌కు శ్రీకారం చుట్టారు. ఆయన వచ్చారంటే నల్లగొండలో క్యాంపు కార్యాలయం పక్కన పార్కు ప్రజలతో నిండిపోతోంది. ఇప్పటివరకు 12సార్లు ఈ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు.

మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డి నల్లగొండలో నిర్వహించిన ప్రజాదర్బార్‌కు బారులు తీరిన ప్రజలు (ఫైల్)

శనివారం హైదరాబాద్ ట్యాంక్‌బండ్ వద్ద గణేశుడిని నిమజ్జనం చేస్తున్న దృశ్యం...

గణపతికి హారతి ఇస్తున్న భక్తుడు

కంగనా రనౌత్‌పై కేసు పెట్టకుంటే ధర్నా చేస్తా

మాజీ ఎంపీ వి.హనుమంతరావు

సాక్షి, హైదరాబాద్: లోక్‌సభలో ప్రతిపక్ష నేత రాహుల్‌గాంధీపై ఆరోపణలు చేసిన సినీనటి, బీజేపీ ఎంపీ కంగనా రనౌత్‌పై తాను ఫిర్యాదు చేశానని, పోలీసులు ఇంతవరకు స్పందించలేదని, ఆమెపై కేసు పెట్టి చర్యలు తీసుకోకపోతే అంబర్‌పేట పోలీస్ స్టేషన్ ముందు ధర్నా చేస్తానని సీనియర్ కాంగ్రెస్ నేత, మాజీ ఎంపీ వి.హనుమంతరావు వ్యాఖ్యానించారు. దేశంలో అమిత్‌షాకి ఒక రూల్, రాహుల్‌గాంధీకి ఒక రూల్ ఉంటుందా? అని శనివారం గాంధీభవన్‌లో విలేకరులతో మాట్లాడుతూ ప్రశ్నించారు. రాహుల్‌గాంధీని అవమానించిన కంగనా రనౌత్‌పై కేసు నమోదు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. తెలంగాణ విముక్తికి, బీజేపీకి ఏం సంబంధం లేదని, అయినా బీజేపీ నేతలు ఏదో దేశాన్ని ఉద్ధరించినట్టు సభలు పెడుతున్నారని ఎద్దేవా చేశారు. నిజాం నవాబు నుంచి తెలంగాణ విడిపోయి స్వతంత్ర భారతదేశంలో కలిసే నాటికి పుట్టని బీజేపీ ఇప్పుడు హంగామా చేయడం విడ్డూరంగా ఉందని వీహెచ్ వ్యాఖ్యానించారు.

సినిమా

● రామ్‌చరణ్

ఐఫా-2024 ఉత్సవానికి అతిథిగా రామ్‌చరణ్

● సమంత

ఐఫా (ఇంటర్‌నేషనల్ ఇండియన్ ఫిల్మ్ అకాడమీ) – 2024 ఉత్సవం సందడి మొదలైంది. ఈ నెల 27న ఈ ఉత్సవం దుబాయ్‌లోని అబుదాబిలో జరగనుంది. ఈ నెక్సా 'ఐఫా-2024' ఉత్సవంలో తెలుగు, తమిళ, మలయాళ, కన్నడ ఇండస్ట్రీలోని నటీనటులకు అవార్డులను అందిస్తారు. ఈ వేడుకలో ముఖ్య అతిథిగా రామ్‌చరణ్ పాల్గొంటారు. తెలుగు నుంచి రానా, తేజా సజ్జా వ్యాఖ్యాతలుగా వ్యవహరిస్తారు. ఈ ఉత్సవంలో 'అవుట్ స్టాండింగ్ అచీవ్‌మెంట్ ఇన్ ఇండియన్ సినిమా' అవార్డును చిరంజీవికి ప్రదానం చేయనున్నట్లు టాక్. 'ఉమెన్ ఆఫ్ ది ఇయర్' అవార్డును సమంత అందుకోనున్నట్లు అధికారికంగా వెల్లడైంది.

'మాస్టారు మాస్టారు నా మనసును గెలిచారు...' అంటూ 'సార్' సినిమాలో మాస్టారు (ధనుష్)తో ప్రేమలో పడ్డారు హీరోయిన్ సంయుక్త. ఆ చిత్రంతో తెలుగు ప్రేక్షకుల ప్రేమను పొందారు ఈ మలయాళ బ్యూటీ. ప్రస్తుతం తెలుగులో 'స్వయంభూ', హిందీలో 'మహారాజ్ఞి' తదితర చిత్రాల్లో నటిస్తున్నారామె. ఇక 'సాక్షి'తో సంయుక్త పంచుకున్న విశేషాల్లో కొన్ని ఈ విధంగా...

ఒక్కసారి ఫిక్స్ అయితే ఎంత కష్టపడటానికైనా రెడీ!

● సంయుక్త మీనన్

కేరళ టు హైదరాబాద్ షిఫ్ట్ అయినట్లున్నారు?

ఈ మధ్య వరుసగా తెలుగులో నాలుగైదు సినిమాలు సైన్ చేశాను. ఇక్కడే ఉంటే బాగుంటుందని ముందు సర్వీస్ అపార్ట్‌మెంట్‌లో ఉండటం మొదలుపెట్టాను. మా అమ్మగారు కూడా నాతో పాటే ఉండాలనుకున్నారు. మా ఇంట్లో కుక్క పిల్లలు ఉన్నాయి. అమ్మా, నేను, కుక్కపిల్లలు... ఇదే నా ప్రపంచం. వాళ్లను విడిచి ఉండలేను. అందుకే ఇప్పుడు ఒక ఫ్లాట్ తీసుకుని, వాళ్లని కూడా హైదరాబాద్ తీసుకొచ్చేశాను.

* * *

మలయాళంలో చేసిన ఫస్ట్ మూవీ 'పాప్‌కార్న్' (2016) చూసి, మీకు నటించడం రాదని కొందరు అన్నారు... మీకూ అలా అనిపించిందా?

ఇప్పుడైతే ఇంకా బాగా నటించి ఉండేదాన్ని అనిపిస్తుంటుంది. యాక్టింగ్‌ని నా కెరీర్‌గా అనుకోలేదు. సినిమాకి అవకాశం వచ్చింది. 'ఇలాంటి అవకాశాలు అరుదుగా వస్తాయి.. ఒప్పుకో' అని మా అమ్మగారు అన్నారు. 'సరే' అన్నాను. అప్పుడు నా వయసు 19, 20 ఏళ్లు ఉండి ఉంటాయి. ప్రపంచం గురించి పెద్దగా అవగాహన లేదు. షూటింగ్ లొకేషన్‌కి వెళ్లాక, అక్కడ రెండు కెమెరాలు ఉండటం చూసి రెండు ఎందుకు? ఉన్నాయా అనిపించింది. రెండు సైడ్స్ నుంచి షూట్ చేస్తారనే కనీస అవగాహన కూడా లేదు నాకు. పైగా బాగా బిడియస్తురాల్ని. మా కుటుంబానికి చెందినవాళ్లెవరూ సినిమాల్లో లేరు. షూటింగ్ వాతావరణం మొత్తం చాలా అసౌకర్యంగా అనిపించింది. ఏదో నటించామంటే నటించాం అన్నట్లు చేశాను. 'సినిమాలు మన వల్ల కాదు' అని, చదువుకోవాలని డిసైడ్ అయిపోయాను. కానీ ఆ తర్వాత 'తీవండి, లిల్లీ' అనే సినిమాలకు అవకాశం వస్తే, ఒప్పుకున్నాను. 'లిల్లీ' లేడీ ఓరియంటెడ్ మూవీ కావడంతో సవాల్ అనిపించింది. సినిమా విధానాన్ని నేను ఎంజాయ్ చేయడం మొదలుపెట్టింది 'లిల్లీ'తోనే. 'మనం నటించగలం' అనే నమ్మకం కలిగింది కూడా ఆ సినిమాతోనే.

* * *

'సినిమాలు మన వల్ల కాదు' అనుకున్నానని ఇంతకుముందు అన్నారు. లైఫ్‌లో ఏదైనా విషయంలో 'వల్ల కాదు' అంటే అలా సింపుల్‌గా వదిలేస్తారా?

సింపుల్‌గా వదిలేయడం కూడా నా వల్ల కాదు. మనం ఎందుకు చేయలేం అనే ఆలోచన కూడా కలుగుతుంది. అయితే ఫస్ట్ మూవీకి నాకు సినిమా అంటే అర్థం కాలేదు. అర్థం కాని విషయం గురించి ఆలోచించడం ఎందుకని సినిమాలు వదిలేద్దామనుకున్నాను. 'లిల్లీ' చేసేటప్పుడు కాస్త అర్థమైంది. దాంతో కంటిన్యూ అవ్వాలని నిర్ణయించుకున్నాను. ఏదైనా విషయాన్ని సాధించాలని నేను ఒక్కసారి ఫిక్స్ అయితే ఎంత కష్టపడటానికైనా రెడీ అయిపోతా. పైగా ఫస్ట్ మూవీ తర్వాత నేను సినిమాలకు దూరంగా ఉండాలనుకున్నప్పుడు ఇంకోటి ఎందుకు చేయడంలేదు? అని చుట్టూ ఉన్నవాళ్లు అనుకున్నారు. అప్పుడు సినిమా అనేది వర్ల్ పూల్ లాంటిదని అర్థమైంది. ఒక్కసారి వస్తే వెనక్కి వెళ్లలేం. ఫెయిల్యూర్‌గా మిగిలిపోవడం ఇష్టం లేక రెండో సినిమా 'తీవండి' ఒప్పుకున్నాను. ఆ తర్వాత 'లిల్లీ' చేశాను. ఈ సినిమాతో ఇండస్ట్రీలో ఉండాలని ఫిక్స్ అయిపోయాను.

* * *

మొదట్లో అసౌకర్యంగా అనిపించిందని అన్నారు... ఇండస్ట్రీలో కొందరికి ఎదురయ్యే 'క్యాస్టింగ్ కౌచ్'లాంటిది ఏమైనా...

అలా ఏం లేదు. ఆ విషయంలో నేను లక్కీ. సినిమా మేకింగ్ ప్రాసెస్ అర్థం కాకపోవడంవల్లే వెళ్లిపోదామనుకున్నాను. ఒకవేళ క్యాస్టింగ్ కౌచ్‌లాంటి చేదు అనుభవం ఎదురై ఉంటే... అప్పటికప్పుడే అడిగేదాన్ని. ఇంట్లో ఏడ్చేసి, ఆ తర్వాత ఎప్పటికో ఆ విషయాన్ని బయటపెట్టేదాన్ని కాదు. మలయాళంలో నా ఫస్ట్ మూవీ నుంచి తెలుగు, తమిళంలో నాకన్నీ మంచి ప్రొడక్షన్ హౌస్‌లే దొరికాయి.

* * *

'మహారాజ్ఞి'తో హిందీకి కూడా వెళుతున్నారు... భాష తెలియకపోతే నటనకు న్యాయం చేయలేనని తెలుగు నేర్చుకున్నానని ఓ ఇంటర్వ్యూలో చెప్పారు. మరి... హిందీ వచ్చా?

స్కూల్‌లో హిందీ ల్యాంగ్వేజ్ ఉండటంతో రాయడం, చదవడం వచ్చు. అయితే అనర్గళంగా మాట్లాడలేను. అందుకే తెలుగుకి ట్యూటర్‌ని పెట్టుకున్నట్లు హిందీకి కూడా పెట్టుకున్నాను. భాష నేర్చుకోవడం అంటే డైలాగ్స్ బట్టీ పట్టి ఆ సినిమా వరకు చెప్పడం వరకే అనుకోను. విడిగా కూడా తెలుగు మాట్లాడాలనుకున్నాను. అందుకే గ్రామర్ కూడా తెలుసుకోవాలని ట్యూటర్ పెట్టుకున్నాను. స్కూల్‌కి వెళ్లేటప్పుడు నోట్ బుక్ ఉంటుంది కదా.. అలాంటి నోట్‌బుక్ పెట్టుకుని, భాషలు నేర్చుకుంటున్నాను. మనం ఒక జాబ్ చేస్తున్నామంటే పూర్తి న్యాయం చేయాలన్నది నా అభిప్రాయం.

● 'కంగువ' పోస్టర్

నవంబరులో కంగువ?

సూర్య హీరోగా నటించిన పీరియాడికల్ యాక్షన్ ఫిల్మ్ 'కంగువ'. ఈ చిత్రంలో దిశా పటానీ హీరోయిన్‌గా నటించగా, యోగిబాబు, బాబీ డియోల్ కీలక పాత్రలు పోషించారు. శివ దర్శకత్వంలో కేఈ జ్ఞానవేల్ రాజా, వంశీ, ప్రమోద్ ఈ సినిమాను నిర్మించారు. ఈ సినిమాను దసరా సందర్భంగా అక్టోబరు 10న రిలీజ్ చేయనున్నట్లుగా చిత్రబృందం ప్రకటించింది. కానీ అదే తేదీకి రజనీకాంత్ 'వేట్టయాన్' సినిమా కూడా రిలీజ్‌కు సిద్ధం అవ్వడంతో, 'కంగువ' రిలీజ్ వాయిదా పడింది. రజనీకాంత్ సినిమాతో బాక్సాఫీస్ పోటీ ఇష్టం లేక, ఆయన మీద గౌరవంతో తన సినిమాను వాయిదా వేస్తున్నట్లుగా సూర్య ఓ సినిమా వేడుకలో చెప్పారు. ఆ తర్వాత మరో సందర్భంలో రజనీకాంత్ ఇందుకు థ్యాంక్స్ కూడా చెప్పారు. మరి... 'కంగువ' ఎప్పుడు రిలీజ్ కానుందనే చర్చ కోలీవుడ్‌లో జరుగుతోంది. ఈ నేపథ్యంలో నవంబరు 15న ఈ సినిమాను విడుదల చేయడానికి యూనిట్ సన్నాహాలు చేస్తోందనే టాక్ తెర పైకి వచ్చింది. వార్తల్లో ఉన్నట్లు 'కంగువ' విడుదల నవంబరు 15కే ఫిక్సా? లెట్స్ వెయిట్ అండ్ సీ. ఇక రెండు విభిన్న కాలమానాల్లో ఈ చిత్రం ఉంటుందని, సూర్య ఐదారు గెటప్స్‌లో కనిపిస్తారని, ఈ సినిమాకు రెండో భాగం కూడా ఉందనే టాక్ కోలీవుడ్‌లో ఎప్పట్నుంచో ప్రచారంలో ఉన్న సంగతి తెలిసిందే.

● మంజు వారియర్

కమింగ్ సూన్

● 'తుంబాడ్' పోస్టర్

హిందీ హారర్ హిట్ ఫిల్మ్ 'తుంబాడ్' గుర్తుండే ఉంటుంది. 2018లో విడుదలైన ఈ చిత్రం ఆడియన్స్‌ను బాగా ఆకర్షించింది. ఈ నెల 13న ఈ సినిమాను రీ – రిలీజ్ కూడా చేశారు మేకర్స్. అయితే రీ-రిలీజ్ సమయంలో 'తుంబాడ్'కు సీక్వెల్ వస్తుందని వెల్లడించి, ఈ సినిమాను త్వరలోనే రిలీజ్ చేయనున్నట్లు తెలిపారు. సోహమ్ షా, జ్యోతి మల్ష్, రుద్ర సోనీ, మాధవ్ హరిజోషి, మహమ్మద్ సమద్ (ఈ సినిమాలో చైల్డ్ ఆర్టిస్టు) లు 'తుంబాడ్' సినిమాలో లీడ్ రోల్స్‌లో నటించగా, రాహి అనిల్ బార్వే దర్శకత్వం వహించారు. 'తుంబాడ్' సీక్వెల్‌లో కూడా సోహమ్ షాయే లీడ్ రోల్ చేసే అవకాశం ఉంది. ఇక మహారాష్ట్రలోని తుంబాడ్ అనే గ్రామంలోని ఓ నిధి అన్వేషణతో 'తుంబాడ్' కథ సాగుతుంది. అత్యాశ ఓ మనిషిని ఎలా నాశనం చేస్తుందనే సందేశం కూడా ఈ సినిమాలో కనిపిస్తుంది. మరి... 'తుంబాడ్ 2'లో ఏ అంశాన్ని టచ్ చేస్తారో చూడాలి.

మేం షాక్ అయ్యాం!

– సునీత

● భర్త గోవిందాతో సునీత

అభిమాన నటీనటులను కలవాలని, వారితో మాట్లాడాలని, ఫొటోలు దిగాలని అభిమానులు కోరుకుంటుంటారు. అభిమాన నటీనటులను ఎలాగైనా కలిసేందుకు ఫ్యాన్స్ రకరకాల మార్గాలు వెతుక్కుంటారు. తన అభిమాన హీరో, బాలీవుడ్ నటుడు గోవిందాని కలిసేందుకు ఓ అమ్మాయి ఏకంగా పని మనిషిగా ఆయన ఇంట్లో చేరారట. ఈ విషయాన్ని గోవిందా సతీమణి సునీత తాజాగా బయటపెట్టారు. ''గోవిందాగారి కెరీర్ పీక్స్‌లో ఉన్నప్పుడు ఆయనకు ఎంతో మంది అభిమానులు ఉండేవారు. ఆ ఫాలోయింగ్ చూసి సంతోషపడేదాన్ని. ఆయన్ని చూసేందుకు, కలిసేందుకు ఫ్యాన్స్ విచిత్రమైన పనులు చేసేవారు. మా పెళ్లయిన కొత్తలో మా ఇంటికి ఒక అమ్మాయి వచ్చి, పని మనిషిగా చేరింది. దాదాపు 20 రోజులు మాతోనే ఉంది. తనకు పాత్రలు కడగటం, ఇల్లు క్లీన్ చేయడం కూడా సరిగ్గా రాదు. షూటింగ్స్ నుంచి ఆలస్యంగా వచ్చే ఆయన్ని చూడటం కోసం తను నిద్ర మానుకుని ఎదురు చూస్తూ ఉండేది. తన రూపురేఖలు, ప్రవర్తన చూస్తే ఉన్నత కుటుంబానికి చెందిన అమ్మాయిలా అనిపించింది. ఇదే విషయాన్ని మా అత్తయ్యతోనూ చెప్పా. ఇంతకీ నువ్వు ఎవరు? నీ నేపథ్యం ఏంటి? అని కాస్త గట్టిగా అడిగితే.. కన్నీళ్లు పెట్టుకుని నా భర్త గోవిందాకి తను వీరాభిమాని అని అసలు సంగతి బయటపెట్టింది. ఆ తర్వాత తన ఇంట్లో వాళ్లకు సమాచారం ఇచ్చాం. ఆమె తండ్రి నాలుగు ఖరీదైన కార్లలో మా ఇంటికి వచ్చారు. ఆయన ఓ మంత్రి అని తెలిసి షాక్‌కి గురయ్యాం'' అని సునీత పేర్కొన్నారు.

● ఆలియా భట్

● దిల్జీత్

ఎనిమిదేళ్ల తర్వాత...

హీరోయిన్ ఆలియా భట్, నటుడు–గాయకుడు–నిర్మాత దిల్జీత్ సింగ్ ఎనిమిదేళ్ల తర్వాత కలిసి ఓ సినిమా చేస్తున్నారు. ఆలియా భట్ ప్రధాన పాత్రలో వేదంగ్ రైనా మరో లీడ్ రోల్‌లో నటిస్తున్న సినిమా 'జిగ్రా'. వాసన్ బాల దర్శకత్వంలో కరణ్ జోహార్, ఆలియా భట్, అపూర్వ మెహతా, షాహీన్ భట్, సౌమెన్ మిశ్రా నిర్మిస్తున్నారు. ఈ చిత్రం దసరా సందర్భంగా అక్టోబరు 11న విడుదల కానుంది. కాగా ఈ సినిమాకు దిల్జీత్ సింగ్ వర్క్ చేస్తున్నట్లుగా ఇన్‌స్టా వేదికగా ఆలియా భట్ పేర్కొన్నారు. అయితే దిల్జీత్ సింగ్ ఓ పాట పాడనున్నారా లేక పాటతో పాటు గెస్ట్ రోల్ కూడా చేస్తారా? అనే విషయంపై స్పష్టత రావాల్సి ఉంది. ఇక 2016లో వచ్చిన 'ఉడ్తా పంజాబ్' సినిమాలో ఆలియా భట్, దిల్జీత్ సింగ్ లీడ్ రోల్స్‌లో నటించగా, షాహిద్ కపూర్ హీరోగా నటించిన విషయం తెలిసిందే.

డబుల్ హ్యాపీ

రజనీకాంత్ హీరోగా నటించిన తాజా చిత్రం 'వేట్టయాన్'. ఈ ఇన్వెస్టిగేటివ్ థ్రిల్లర్ మూవీని టీజే జ్ఞానవేల్ దర్శకత్వంలో సుభాస్కరన్ నిర్మించారు. ఇందులో అమితాబ్ బచ్చన్, రానా, ఫాహద్ ఫాజిల్, మంజు వారియర్ ఇతర ప్రధాన పాత్రల్లో నటించారు. 'వేట్టయాన్' చిత్రం దసరా సందర్భంగా అక్టోబరు 10న రిలీజ్ కానుంది. రీసెంట్‌గా ఈ సినిమా నుంచి 'మెరుపై వచ్చాడే' అంటూ సాగే 'మనసిలాయో...' సాంగ్ విడుదలైంది. ఈ పాటకు శ్రోతల నుంచి మంచి స్పందన లభించింది. అంతేకాదు... ఈ పాటలో అదిరిపోయే స్టెప్పులేసి మంజు వారియర్ స్పెషల్ ఎట్రాక్షన్‌గా నిలిచారు. ఇక 'వేట్టయాన్' సినిమాలో తన పాత్ర గురించి మంజు వారియర్ ఓ ఇంటర్వ్యూలో మాట్లాడుతూ– ''మనసిలాయో...' పాటకు శ్రోతల నుంచి మంచి రెస్పాన్స్ వస్తున్నందుకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. ఇలాంటి సెలబ్రేషన్ సాంగ్‌ను నేను చాలా సినిమాల్లో చూశాను. ఇప్పుడు ఈ తరహా సాంగ్‌లో డ్యాన్స్ చేయడం నాకు చాలా సరదాగా అనిపించింది. అంతమంది డ్యాన్సర్స్ సెట్స్‌లో ఉన్నప్పుడు ఒకే రిథమ్‌లో హుక్ స్టెప్ చేయడం నాకు చాలా బాగా అనిపించింది. అలాగే అనిరుధ్ రవిచందర్ మ్యూజిక్‌లో నేను చేసిన తొలి పాట కూడా ఇదే. ఇక జ్ఞానవేల్‌గారి 'జై భీమ్' సినిమా చూసిన తర్వాత ఆయన దర్శకత్వంలో ఓ సినిమా చేస్తే బాగుంటుందనిపించింది. ఆ సమయంలో 'వేట్టయాన్' సినిమాతో ఆయన నన్ను అప్రోచ్ అయ్యారు. పైగా రజనీకాంత్‌గారు కూడా ఉంటారని చెప్పారు. దీంతో డబుల్ హ్యాపీ ఫీలయ్యాను. రజనీగారితో స్క్రీన్ షేర్ చేసుకోవడాన్ని గౌరవంగా భావిస్తున్నాను. ఈ చిత్రంలో నేను రజనీగారి భార్య తారగా కనిపిస్తాను. ఇంకా విజయ్ సేతుపతి 'విడుదలై 2', మోహన్‌లాల్ 'ఎల్: ఎంపురాన్' (లూసిఫర్ సీక్వెల్) చిత్రాల్లో నటిస్తున్నాను'' అన్నారు. ఇక అక్టోబరులో 'వేట్టయాన్'తో, డిసెంబరులో 'విడుదలై 2'తో రెండు నెలల గ్యాప్‌తో తెరపై కనిపిస్తారు మంజు.

● రణ్‌బీర్ కపూర్

● విక్కీ కౌశల్

లవ్ అండ్ వార్ వాయిదా

బాలీవుడ్‌లో 'లవ్ అండ్ వార్' వాయిదా పడింది. రణ్‌బీర్ కపూర్, ఆలియా భట్, విక్కీ కౌశల్ లీడ్ రోల్స్‌లో నటించనున్న చిత్రం 'లవ్ అండ్ వార్'. ప్రముఖ దర్శకుడు సంజయ్‌లీలా భన్సాలీ ఈ సినిమాకు దర్శకత్వం వహించనున్నారు. 'లవ్ అండ్ వార్' చిత్రాన్ని ఈ ఏడాది జనవరిలో ప్రకటించి, 2025 క్రిస్మస్ సందర్భంగా రిలీజ్ చేయనున్నట్లు మేకర్స్ తెలిపారు. కానీ ఈ సినిమా చిత్రీకరణ ఇంకా ప్రారంభం కాలేదు. ఈ ఏడాది చివర్లో షూటింగ్ ప్రారంభం కానుందని బాలీవుడ్ సమాచారం. కానీ 'లవ్ అండ్ వార్' రిలీజ్‌ను మాత్రం వాయిదా వేశారు. 2026 మార్చి 20న ఈ చిత్రం విడుదల కానుంది. ఇదో పీరియాడికల్ ఫిల్మ్ అని, ముక్కోణపు ప్రేమకథగా ఉంటుందని సమాచారం. అలాగే వివాహం తర్వాత రణ్‌బీర్ కపూర్, ఆలియా భట్ కలిసి నటించనున్న చిత్రం కావడంతో 'లవ్ అండ్ వార్' పై అంచనాలు ఉన్నాయి.

బిజినెస్ రీల్

రీఎంట్రీ ప్రణాళికల్లో ఫోర్డ్

ఎగుమతుల కోసం
చెన్నై ప్లాంటులో కార్ల ఉత్పత్తి యోచన

చెన్నై: రెండేళ్ల క్రితం భారత్ నుంచి నిష్క్రమిస్తున్నట్లుగా ప్రకటించిన అమెరికన్ కార్ల దిగ్గజం ఫోర్డ్ మరోసారి ఎంట్రీకి సిద్ధమవుతోంది. ఎగుమతుల కోసం కార్లను ఉత్పత్తి చేసేందుకు చెన్నైకి దగ్గర్లోని తమ ప్లాంటును ఉపయోగించుకునే యోచనలో ఉంది. దీనికి సంబంధించి తమిళనాడు ప్రభుత్వానికి ఆసక్తి వ్యక్తీకరణ పత్రాన్ని సమర్పించింది. ఇందుకోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలించాయని తమిళనాడు పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి టీఆర్‌బీ రాజా తెలిపారు. దాదాపు మూడు దశాబ్దాల కార్యకలాపాల తర్వాత 2021లో ఫోర్డ్ భారత్‌లో తమ కార్ల విక్రయాలను నిలిపివేసింది. చెన్నైలో కంపెనీకి చెందిన గ్లోబల్ బిజినెస్ సెంటర్‌లో ప్రస్తుతం 12,000 మంది ఉద్యోగులు ఉండగా, వచ్చే మూడేళ్లలో దీనికి మరో 2,500–3,000 సిబ్బంది జతకావచ్చని సంబంధిత వర్గాలు తెలిపాయి.

గణేశ ఎకోస్ఫియర్‌తో రేస్ ఎకోచైన్ జట్టు

హైదరాబాద్: ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల నిర్వహణలోని ప్రముఖ కంపెనీ రేస్ ఎకో చైన్ లిమిటెడ్, పెట్ రీసైక్లింగ్ కంపెనీ అయిన గణేశ ఎకోస్ఫియర్ లిమిటెడ్‌తో కలసి 'గణేశ రీసైక్లింగ్ చైన్ ప్రైవేటు లిమిటెడ్' పేరుతో జాయింట్ వెంచర్ ఏర్పాటు చేయనున్నట్టు ప్రకటించింది. గణేశ ఎకోస్ఫియర్‌తో జాయింట్ వెంచర్ ఒప్పందం చేసుకునేందుకు బోర్డు సూత్రప్రాయ ఆమోదం తెలిపినట్టు రేస్ ఎకో చైన్ ప్రకటించింది. జాయింట్ వెంచర్ ఒప్పందం ఇంకా ఖరారు కావాల్సి ఉందని స్పష్టం చేసింది. ఈ జాయింట్ వెంచర్‌లో రేస్ ఎకోచైన్‌కు 51 శాతం, గణేశ ఎకోస్ఫియర్‌కు 49 శాతం చొప్పున వాటాలు ఉంటాయని తెలిపింది. ఏర్పాటైన తర్వాత కంపెనీ సబ్సిడరీగా మారుతుందని పేర్కొంది. పెట్ బాటిళ్లను తిరిగి వినియోగించతగిన ఫ్లేక్స్‌గా మార్చేందుకు పలు వాషింగ్ లైన్లను ఏర్పాటు చేయనున్నట్టు తెలిపింది. దేశంలో పెట్ బాటిళ్ల రీసైక్లింగ్‌కు పెరుగుతున్న డిమాండ్ అవసరాలను ఈ జాయింట్ వెంచర్ తీర్చగలదని వివరించింది.

మూన్‌షైన్ టెక్‌లో నజారాకు భారీ వాటా

47.7 శాతం వాటా కొనుగోలుకి రెడీ

న్యూఢిల్లీ: ఈస్పోర్ట్స్ కంపెనీ నజారా టెక్నాలజీస్ తాజాగా మూన్‌షైన్ టెక్నాలజీలో భారీగా ఇన్వెస్ట్ చేయనుంది. రియల్ మనీ గేమింగ్ ప్లాట్‌ఫామ్ పోకర్‌బాజికి మాతృ సంస్థ ఇది. ఇందుకు మూన్‌షైన్‌తో నజారా ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకుంది. పోకర్‌బాజిలో మొత్తం రూ. 982 కోట్లు ఇన్వెస్ట్ చేయనున్నట్లు నజారా పేర్కొంది. తొలుత 47.7 శాతం వాటా కొనుగోలుకి రూ. 831.5 కోట్లు వెచ్చించనున్నట్లు వెల్లడించింది. ఇందుకు రూ. 592.26 కోట్లు నగదు రూపేణా చెల్లించనుంది. షేర్ల మార్పిడి ద్వారా మరో రూ. 239.25 కోట్లు కేటాయించనుంది. ఈ నేపథ్యంలో బాజి గేమ్స్ సీఈవో, వ్యవస్థాపకుడు నవ్‌కిరణ్ సింగ్‌కు నజారా టెక్నాలజీస్‌లో 3.17 శాతం వాటా లభించనుంది. మరోవైపు ఒప్పందంలో భాగంగా పూర్తిస్థాయిలో ఈక్విటీగా మార్పిడికిలోనయ్యే సెక్యూరిటీలలో నజారా రూ. 150 కోట్లు ఇన్వెస్ట్ చేయనుంది. వెరసి ఆన్‌లైన్ గేమింగ్ ప్లాట్‌ఫామ్ పోకర్‌బాజిపై నజారా రూ. 982 కోట్లు వెచ్చించనుంది.

వాటా కొనుగోలు వార్తలతో నజారా టెక్ షేరు బీఎస్‌ఈలో శుక్రవారం 4.3 శాతం జంప్‌చేసి రూ. 1,050 వద్ద ముగిసింది.

కోడిగుడ్లు (హోల్‌సేల్-నెక్ / 100కు రూ.లలో)

15-9-2024	
విశాఖ	535–00
చిత్తూరు	553–00
ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి	525–00
విజయవాడ	530–00
రిటైల్ ధర (డజను)	72.00
హైదరాబాద్	500–00
వరంగల్	502–00
రిటైల్ ధర	5.60

బయోఎకానమీ విలువ జూమ్

- 2023 చివరకు 151 బిలియన్ డాలర్లు
- జీడీపీలో 4.25 శాతం
- 2014లో కేవలం 10 బిలియన్ డాలర్లు

దేశీయంగా బయోఎకానమీ గతకొన్నేళ్లలో భారీగా పురోగమించినట్లు బయోటెక్నాలజీ ఇండస్ట్రీ రీసెర్చ్ అసిస్టెన్స్ కౌన్సిల్(బైరాక్) తాజా నివేదిక పేర్కొంది. దీంతో 2023 చివరికల్లా దేశీ బయోఎకానమీ విలువ 151 బిలియన్ డాలర్ల(సుమారు రూ. 12,66,900 కోట్లు)కు చేరుకున్నట్లు తెలియజేసింది. జాతీయ పురోభివృద్ధిలో కీలక పాత్ర పోషించినట్లు ప్రస్తావిస్తూ దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ(జీడీపీ)లో 4.25 శాతం వాటా సమకూర్చుతున్నట్లు వివరించింది. దీంతో ప్రపంచంలోని టాప్–5 బయోఎకానమీలలో భారత్ ఒకటిగా అవతరించినట్లు నివేదిక పేర్కొంది. బయోటెక్నాలజీ ఆధారిత ఎంటర్‌ప్రైజెస్ అసోసియేషన్(ఏబీఎల్ఈ) సహకారంతో బైరాక్(బీఐఆర్ఏసీ) రూపొందించిన నివేదికను గ్లోబల్ బయోఇండియా 2024 సదస్సు(4వ ఎడిషన్)లో విడుదల చేసింది. నివేదిక వివరాలు చూద్దాం..

వృద్ధికి దన్నుఇలా

బయోఎకానమీ వృద్ధికి బయోటెక్నాలజీ, అగ్రికల్చరల్ ఇన్నొవేషన్, హెల్త్‌కేర్, బయోమ్యాన్యుఫాక్చరింగ్ తదితరాలలో ఆధునిక పరివర్తన వంటి అంశాలు తోడ్పాటునిచ్చాయి. ఈ నేపథ్యంలో 2014కల్లా 10 బిలియన్ డాలర్ల విలువను నమోదు చేసిన దేశీ బయోఎకానమీ 2023 చివరికల్లా 151 బిలియన్ డాలర్లకు ఎగసింది. ఈ పురోగతి జాతీయాభివృద్ధిలో కీలకపాత్రను పోషించింది. దేశ జీడీపీలో 4.25 శాతం వాటాను సమకూరుస్తోంది. గ్లోబల్ బయోఎకానమీల టాప్–5 జాబితాలో భారత్‌కు చోటు కల్పించింది. బయోఈ3(ఆర్థిక వ్యవస్థ, పర్యావరణం, ఉద్యోగితలకు బయోటెక్నాలజీ) పాలసీ ప్రధానంగా ఇందుకు తోడ్పాటునిచ్చింది. బయో ఆధారిత రసాయనాలు, ప్రెసిషన్ బయోథెరప్యూటిక్స్, వాతావరణానుకూల వ్యవసాయం, సముద్రం, అంతరిక్ష సాంకేతికతలలో

ఆధునిక పరిశోధనలపై ప్రధానంగా పాలసీ దృష్టిపెట్టింది. వ్యాక్సిన్లు, బయోఫార్మాస్యూటికల్స్‌కు పెరుగుతున్న డిమాండ్ దేశీ బయోఎకానమీ వృద్ధిని ప్రతిబింబిస్తున్నట్లు డీబీటీ సెక్రటరీ, బైరాక్ చైర్మన్, డీజీ–బ్రిక్ రాజేష్ ఎస్.గోఖలే పేర్కొన్నారు. కొత్త బయోఈ3 పాలసీ ద్వారా ఈ పరిస్థితులకు మరింత ప్రోత్సాహాన్నివ్వనున్నట్లు తెలియజేశారు. వెరసి 2030కల్లా దేశీ బయోఎకానమీ విలువ 300 బిలియన్ డాలర్లకు చేర్చాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నట్లు తెలియజేశారు. బయోమ్యాన్యుఫాక్చరింగ్‌లో ఏఐ వినియోగాన్ని బలపరచడంతోపాటు.. బయో ఏఐ కేంద్రాల ఏర్పాటుకు తెరతీయవలసి ఉన్నట్లు తాజా నివేదిక అభిప్రాయపడింది. నివేదిక ప్రకారం..

ఉపాధి అవకాశాలు

ఏఐ వినియోగం, ఆధునిక తయారీ తదితరాల ద్వారా బయోఎకానమీని మరింత పరుగు పెట్టించడంతో ఉద్యోగ అవకాశాలు ఊపందుకుంటాయి. వివిధ పరిశ్రమలలలో బయోటెక్నాలజీని మిళితం చేయడం ద్వారా ప్రధానంగా టైర్–2, టైర్–3 నగరాలలో ఉపాధికి ఊతం లభిస్తుంది. బయోఇండస్ట్రియల్ రంగం దేశీ బయోఎకానమీలో అతిపెద్ద పాత్ర పోషిస్తోంది. మొత్తం మార్కెట్ విలువలో 48 శాతం అంటే దాదాపు 73 బిలియన్ డాలర్ల విలువను ఆక్రమిస్తోంది. బయోఇంధనాలు, బయోప్లాస్టిక్స్‌సహా.. టెక్స్‌టైల్స్, డిటర్జెంట్స్ పరిశ్రమలలో వినియోగించే ఎంజైమాటిక్ అప్లికేషన్లు ఈ విభాగంలోకి చేరతాయి. వీటిలో బయోఇంధనాలు భారీ వృద్ధిని సాధిస్తున్నాయి. 2023కల్లా ఇథనాల్ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం 13.8 బిలియన్ లీటర్లకు చేరింది. దీంతో భారత్ ప్రపంచంలోనే ఇథనాల్ తయారీకి మూడో పెద్ద దేశంగా ఆవిర్భవించింది. ఇక బయోఫార్మా రంగం సైతం బయోఎకానమీలో 36 శాతం వాటాను ఆక్రమిస్తోంది. విలువ దాదాపు 54 బిలియన్ డాలర్లుకాగా.. దేశీయంగా వ్యాక్సిన్ల తయారీ సామర్థ్యం ప్రపంచంలోనే నాయకత్వస్థాయిలో కొనసాగుతోంది.

తెలుగు రాష్ట్రాల్లో క్లెయిమ్స్ సరళతరం: ఐసీఐసీఐ ప్రు లైఫ్

న్యూఢిల్లీ: ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ తెలుగు రాష్ట్రాల్లో వరద బాధితులకు సంబంధించి క్లెయిమ్స్ ప్రక్రియను సరళతరం చేసినట్లు ఐసీఐసీఐ ప్రుడెన్షియల్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ వెల్లడించింది. క్లెయిమ్ సెటిల్మెంట్ కోసం మూడు ప్రాథమిక డాక్యుమెంట్లను సమర్పిస్తే సరిపోతుందని వివరించింది. ఐఎఫ్ఎస్‌సీ కోడ్ ఉన్న బ్యాంకు అకౌంటు నంబరు లేదా క్యాన్సిల్ చేసిన చెక్ కాపీ, డెత్ సర్టిఫికెట్ లేదా ఆస్పత్రులు, పోలీసులు, ప్రభుత్వాధికారులు జారీ చేసిన మృతుల జాబితా, ఆధార్ వంటి ధృవీకరణ పత్రాలను ఇవ్వొచ్చని పేర్కొంది. మొబైల్ యాప్ ద్వారా లేదా ఎస్ఎంఎస్ ద్వారా క్లెయిమ్‌ను రైజ్ చేయొచ్చని వివరించింది. ఇరవై నాలుగ్గంటలూ పని చేసే టోల్ ఫ్రీ క్లెయిమ్‌కేర్ హెల్ప్‌లైన్ 1800–2660ని ప్రారంభించినట్లు సంస్థ పేర్కొంది.

జీఎస్టీ ఎగవేతలు రూ.2 లక్షల కోట్లు

న్యూఢిల్లీ: జీఎస్టీ ఎగవేతల విలువ 2023–24 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.2.01 లక్షల కోట్లకు చేరుకున్నాయి. ఇందుకు సంబంధించి 6,084 కేసులను డైరెక్టరేట్ జనరల్ ఆఫ్ జీఎస్టీ ఇంటెలిజెన్స్ (డీజీజీఐ) గుర్తించింది. ఆన్‌లైన్ గేమింగ్, బీఎఫ్ఎస్ఐ, ఇనుము, రాగి, స్క్రాప్ విభాగాల్లో అత్యధిక ఎగవేతలు నమోదయ్యాయని డైరెక్టరేట్ వెల్లడించింది. 2022–23 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 4,872 కేసులు నమోదు కాగా, ఎగవేతల విలువ రూ.1.01 లక్షల కోట్లుగా ఉంది. డీజీజీఐ వార్షిక నివేదిక ప్రకారం.. పన్ను చెల్లించకపోవడానికి సంబంధించిన ఎగవేత కేసుల్లో 46 శాతం రహస్యంగా సరఫరా, తక్కువ మూల్యాంకనం, 20 శాతం నకిలీ ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్‌కు (ఐటీసీ) సంబంధించినవి కాగా 19 శాతం ఐటీసీని తప్పుగా పొందడం /రివర్సల్ చేయకపోవడం వంటివి ఉన్నాయి. 2023–24లో ఆన్‌లైన్ గేమింగ్ రంగంలో 78 కేసుల్లో గరిష్టంగా రూ.81,875 కోట్ల ఎగవేత జరిగింది. బ్యాంకింగ్, ఫైనాన్షియల్ అండ్ ఇన్సూరెన్స్ (బీఎఫ్ఎస్ఐ) రంగం 171 కేసుల్లో రూ.18,961 కోట్ల ఎగవేతలను నమోదు చేసింది.

టైటన్ హీలియోస్‌కు కొత్త బ్రాండ్స్

న్యూఢిల్లీ: లగ్జరీ వాచ్‌ల విక్రయంలో ఉన్న టైటన్ హీలియోస్ మరిన్ని విదేశీ బ్రాండ్స్‌ను జోడిస్తోంది. 12–18 నెలల్లో కొత్తగా 10 బ్రాండ్స్‌ను పరిచయం చేయనుంది. ప్రస్తుతం హీలియోస్ స్టోర్లలో టామీ హిల్‌ఫిగర్, టిస్సో, స్వరోస్కీ, ఫాజిల్ వంటి 45 బ్రాండ్ల వాచ్‌లు కొలువుదీరాయి. వీటి ధరలు రూ.5,000 మొదలుకుని రూ.1,00,000 వరకు ఉన్నాయి. మరోవైపు హీలియోస్ స్టోర్ల సంఖ్యను కంపెనీ గణనీయంగా పెంచుతోంది. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో మరో 50 ఔట్‌లెట్లు రానున్నాయని టైటన్ వాచెస్, వేరబుల్స్ వైస్ ప్రెసిడెంట్ రాహుల్ శుక్లా వెల్లడించారు. 'మొత్తం వ్యాపారంలో హీలియోస్ నుంచి 10 శాతం ఆదాయం సమకూరుతోంది. ఈ విభాగం ఆదాయం 45 శాతం వృద్ధి చెందుతుందని అంచనా వేస్తున్నాం. హీలియోస్ టర్నోవర్‌లో 20 శాతం కొత్త కలెక్షన్, లిమిటెడ్ ఎడిషన్స్ నుంచి అందుకోవాలని దృష్టిపెట్టాం. పండుగల సీజన్ ప్రమోషన్స్ కారణంగా కస్టమర్ల రాక, ఆన్‌లైన్ సేల్స్ 20–25 శాతం అధికం అవుతాయని భావిస్తున్నాం. అన్ని బ్రాండ్స్‌లో కలిపి ఏటా 150 దాకా కేంద్రాలను జోడిస్తున్నాం' అని వివరించారు. టైటన్‌కు దేశవ్యాప్తంగా 95 నగరాలు, పట్టణాల్లో 240 హీలియోస్ స్టోర్లు ఉన్నాయి. హీలియోస్‌తోపాటు టైటన్ వరల్డ్, ఫాస్ట్‌ట్రాక్, రాగా, జూప్, ఎస్ఎఫ్ బ్రాండ్లలో 1,110కిపైగా కేంద్రాలు ఉన్నాయి.

భారత్‌లో సాగు ఆధునీకరణ చర్యలు బాగున్నాయి

బేయర్ దక్షిణాసియా హెడ్ సైమన్

పానిపట్: భారత్‌లో సాగు రంగాన్ని ఆధునీకరించేందుకు ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలను జర్మన్ కెమికల్స్ దిగ్గజం బేయర్ దక్షిణాసియా ప్రెసిడెంట్ సైమన్ వీబుష్ ప్రశంసించారు. వెనుకబడిన వ్యవసాయ రంగంతో భారత్ నిర్దేశించుకున్నట్లుగా 2047 నాటికి అగ్రరాజ్యంగా అవతరించడం సాధ్యపడదని ఆయన వ్యాఖ్యానించారు. ఈ నేపథ్యంలో ప్రభుత్వం చేపడుతున్న పలు చర్యలు వ్యవసాయాన్ని ఆధునీకరించడమే లక్ష్యంగా ఉన్నట్లు తెలుస్తోందని సైమన్ చెప్పారు. భారత్ వినూత్న ఉత్పత్తులకు ప్రాధాన్యమిస్తూ, రెగ్యులేటరీ ప్రక్రియలను మరింతగా డిజిటలీకరిస్తోందని ఆయన పేర్కొన్నారు. ప్రస్తుతం వ్యవసాయంలో కూలీల కొరత నెలకొన్న నేపథ్యంలో తాము కలుపు మందులపై మరింతగా దృష్టి పెడుతున్నట్లు చెప్పారు. క్రిమిసంహారకాల కన్నా అధికంగా ఇన్వెస్ట్ చేస్తున్నట్లు వివరించారు. వరి, గోధుమలు, చెరకు వంటి కీలక పంటల కోసం కలుపు మందులను అభివృద్ధి చేస్తున్నామని సైమన్ చెప్పారు. అంతర్జాతీయంగా తాము నిర్వహిస్తున్న 'ఫార్వర్డ్‌ఫామ్స్' కార్యక్రమం ద్వారా భారత్‌లో కూడా వ్యవసాయ ఉత్పాదకతను, ఆగ్రో–కెమికల్స్‌ను మెరుగుపర్చే కొత్త ఆవిష్కరణలను పరిశీలిస్తున్నామని తెలిపారు.

ఆగస్టులో నెమ్మదించిన ప్యాసింజర్ వాహన విక్రయాలు

సియాం నివేదిక వెల్లడి

న్యూఢిల్లీ: దేశంలో ప్యాసింజర్ వాహనాల టోకు అమ్మకాలు ఈ ఏడాది ఆగస్టులో 2% తగ్గినట్లు వాహన తయారీదార్ల సమాఖ్య సియామ్ వెల్లడించింది. మార్కెట్లో డిమాండ్ తగ్గిపోవడం, కంపెనీలు డీలర్లకు తమ డిస్పాచ్‌లను తగ్గించడం ఇందుకు కారణమని తెలిపింది. ఈ ఆగస్టులో కంపెనీల నుంచి డీలర్లకు 3,52,921 ప్యాసింజర్ వాహనాలు చేరాయి. గతేడాది (2023) ఆగస్టులో ఇవి 3,59,228గా నమోదయ్యాయి.

- ద్విచక్ర వాహన టోకు అమ్మకాలు 9% పెరిగి 15,66,594 యూనిట్ల నుంచి 17,11,662 యూనిట్లకు చేరాయి. స్కూటర్ల విక్రయాలు 6,06,250 యూనిట్ల నుంచి 5,49,290 యూనిట్లకు పెరిగాయి. మోటార్ సైకిల్ డెలివరీలు 9,80,809 యూనిట్ల నుండి 8% పెరిగి 10,60,866 యూనిట్లకు చేరుకున్నాయి.
- త్రి చక్ర వాహనాల అమ్మకాలు 64,944 యూనిట్ల నుంచి 69,962 యూనిట్లకు పెరిగాయి.

''ఈ పండుగ సీజన్‌లో వాహనాలకు డిమాండ్ పెరుగుతుంది. కేంద్రం ఇటీవల ప్రకటించిన పీఎం ఈ–డ్రైవ్, పీఎం ఈ–బస్ సేవా పథకాలతో వాహన వినియోగం మరింత పుంజుకుంటుంది'' అని సియామ్ డైరెక్టర్ జనరల్ రాజేష్ మీనన్ తెలిపారు.

గోధుమ ధరల పెరుగుదలకు చెక్!

న్యూఢిల్లీ: గోధుమల ధరల పెరుగుదలకు చెక్ పెట్టేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం కీలక చర్యలు తీసుకుంది. ట్రేడర్లు, హోల్‌సేల్ వర్తకులు, బడా రిటైల్ మాల్స్ నిర్వాహకులకు గోధుల నిల్వలపై పరిమితులను కఠినతరం చేసింది. జూన్ 24న విధించిన నిల్వ పరిమితులను సవరించింది. ట్రేడర్లు, టోకు వర్తకులు 2,000 టన్నుల వరకే నిల్వ చేసుకోగలరు. ఇప్పటి వరకు ఇది 3,000 టన్నులుగా ఉంది. బడా రిటైల్ చైన్‌లు ప్రతి ఔట్‌లెట్ (స్టోర్)లో 10 మెట్రిక్ టన్నుల వరకే గోధుమల నిల్వలకు పరిమితం కావాల్సి ఉంటుంది. డిపోలో స్టోర్ సంఖ్యకు 10 రెట్లకు మించి ఉండరాదు. గతంలో స్టోర్‌వారీ పరిమితుల్లేవు. అదే గోధుమ ప్రాసెసర్లు అయితే నెలవారీ స్థాపిత సామర్థ్యంలో ఇప్పటి వరకు 70 శాతం వరకు నిల్వలు కలిగి ఉండేందుకు అవకాశం ఉంటే, దీనిని 60 శాతానికి తగ్గించింది. విడిగా రిటైల్ స్టోర్లు అయితే 10 టన్నుల గోధుమలు నిల్వ చేసుకోవచ్చు. 2025 మార్చి 31 వరకు ఈ నిబంధనలు అమల్లో ఉంటాయని కేంద్రం ప్రకటించింది.

నిల్వ పరిమితులపై కఠిన ఆంక్షలు

ఉల్లిగడ్డలు, బాస్మతీ ఎగుమతులపై ఆంక్షల తొలగింపు

ఉల్లిగడ్డలు, బాస్మతీ బియ్యం ఎగుమతులకు సంబంధించి కనీస ఎగుమతి ధర (ఎంఈపీ)లను కేంద్ర ప్రభుత్వం తొలగించింది. కీలకమైన హర్యానా, మహారాష్ట్ర ఎన్నికల ముందు ఈ నిర్ణయం తీసుకోవడం గమనార్హం. మహారాష్ట్ర రైతులు ఎక్కువగా ఉల్లిని ఎగుమతి చేస్తుంటారు. హర్యానా, పంజాబ్‌లో బాస్మతీ సాగు ఎక్కువగా జరుగుతుంటుంది. బాస్మరీ బియ్యం ఎగుమతికి టన్నుకు కనీసం 950 డాలర్ల ధర పరిమితిని తొలగించింది. అలాగే, టన్ను ఉల్లిగడ్డలపై 550 డాలర్లుగా ఉన్న కనీస ఎగుమతి ధరను కూడా తొలగించినట్టు డైరెక్టరేట్ జనరల్ ఆఫ్ ఫారీన్ ట్రేడ్ ప్రకటించింది. ఈ నిర్ణయం ఎగుమతుల వృద్ధికి, రైతుల ఆదాయం మెరుగుపడేందుకు దారితీస్తుందని కేంద్ర వాణిజ్య మంత్రి పీయూష్ గోయల్ అన్నారు.

తిలక్ వర్మ, ప్రథమ్ సెంచరీలు

భారత్ 'ఎ' రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో 380/3 డిక్లేర్డ్

భారత్ 'డి' విజయలక్ష్యం 488

తిలక్ వర్మ

సాక్షి, అనంతపురం: ఓపెనర్ ప్రథమ్ సింగ్ (189 బంతుల్లో 122; 12 ఫోర్లు, 1 సిక్స్), వన్‌డౌన్ బ్యాటర్ ఠాకూర్ తిలక్‌వర్మ (193 బంతుల్లో 111 నాటౌట్; 9 ఫోర్లు) సెంచరీలతో కదంతొక్కడంతో దులీప్ ట్రోఫీలో భారత్ 'ఎ' ప్రత్యర్థి ముందు భారీలక్ష్యాన్ని నిర్దేశించింది. భారత్ 'డి'తో ఇక్కడ జరుగుతోన్న ఈ మ్యాచ్‌లో 115/1 ఓవర్‌నైట్ స్కోరుతో మూడోరోజు ఆటకొనసాగించిన భారత్ 'ఎ' 98 ఓవర్లలో 3 వికెట్ల నష్టానికి 380 పరుగుల వద్ద రెండో ఇన్నింగ్స్‌ను డిక్లేర్ చేసింది. క్రితం రోజు బ్యాటర్ ప్రథమ్ సింగ్ తన అర్ధసెంచరీని సెంచరీగా మలుచుకున్నాడు. ముందు రోజు మయాంక్‌తో రెండో ఇన్నింగ్స్‌కు గట్టిపునాది వేసిన ప్రథమ్... శనివారం మూడోస్థానంలో బ్యాటింగ్‌కు దిగిన తిలక్‌వర్మతో కలిసి మరో భారీ భాగస్వామ్యానికి బాటలు వేశాడు. ఇద్దరు క్రీజులో పాతుకుపోవడంతో భారత్ 'డి' జట్టు బౌలర్లకు కష్టాలు తప్పలేదు. కెప్టెన్ శ్రేయస్ వర్మ స్వయంగా తాను బౌలింగ్‌కు దిగడంతో పాటు ఏకంగా ఏడుగురు బౌలర్లను ప్రయోగించినా ఫలితం లేకపోయింది. మొదట ఇద్దరు అనవసర షాట్ల జోలికి వెళ్లకుండా ఇన్నింగ్స్‌ను సాఫీగా నడిపించారు. వీలుచిక్కిన బంతినల్లా బౌండరీలకు తరలిస్తూ స్కోరు పెంచారు. ఈ క్రమంలో ఓపెనర్ ప్రథమ్ 149 బంతుల్లో సెంచరీని పూర్తి చేసుకోగా... జట్టు స్కోరు 200 పరుగులు దాటింది. కాసేపటికి 32 ఏళ్ల రైల్వేస్ బ్యాటర్ ప్రథమ్ సింగ్‌ను లెఫ్టార్మ్ స్పిన్నర్ సౌరభ్ కుమార్‌ను అవుట్ చేసి తొలి సెషన్‌ను ముగించాడు. దీంతో రెండో వికెట్‌కు 104 పరుగుల భాగస్వామ్యానికి తెరపడింది. తర్వాత వచ్చిన రియాన్ పరాగ్ (20; 2 సిక్స్‌లు) రెండు భారీసిక్సర్లతో అలరించాడు. తిలక్ వర్మ అర్ధ సెంచరీని పూర్తి చేసుకోగా... కాసేపటికే పరాగ్‌ను కూడా సౌరభే పెవిలియన్ చేర్చడంతో 264 పరుగుల వద్ద మూడో వికెట్ పడింది. ఈ దశలో క్రీజులోకి వచ్చిన శాశ్వత్ రావత్ (88 బంతుల్లో 64 నాటౌట్; 7 ఫోర్లు)**తో కలిసి** ఇన్నింగ్స్‌ను నడిపి**ంచే బాధ్య**తను తిలక్ వర్మ **తన భుజాన** వేసుకొన్నాడు. ఈ **జోడీ కూడా** ప్రత్యర్థి బౌలర్లను **బాగా ఇబ్బంది** పెట్టింది. ఈ క్రమ**ంలో తిలక్ ఫస్ట్‌క్లాస్** క్రికెట్‌లో ఐదో సె**ంచరీని 177 బంతులో** పూర్తిచేశాడు. మర**ోవైపు వేగంగా బ్యాటింగ్** చేసిన శాశ్వత్ ఫిఫ్టీ **సాధించాడు. ఈ జోడీని విడగొ**ట్టేందుకు శ్రేయస్ **అయ్యర్ సేన విశ్వప్రయత్నాలు** చేసినా ప్రయోజనం **లేకపోయింది. చివరకు 380/3 స్కోరు** వద్ద భారత్ 'ఎ' రెండ**ో ఇన్నింగ్స్‌ను డిక్లేర్ చేశారు. దీంతో తొలి** ఇన్నింగ్స్ ఆధిక్యం **107 పరుగులు కలుపుకొని ప్రత్యర్థి ముం**దు 488 పరుగుల **లక్ష్యాన్ని ఉంచింది. దీన్ని ఛేదించేందుకు** రెండో ఇన్నింగ్స్ ఆ**రంభించిన భారత్ 'డి' జట్టు మూడో రోజు** ఆట నిలిచే సమయ**ానికి 19 ఓవర్లలో వికెట్ నష్టానికి 62 పరు**గులు చేసింది. అ**థర్వ తైడ్ (0)ను ఖలీల్ అహ్మద్ డకౌట్** చేయగా, మరో ఓ**పెనర్ యశ్ దూబే (15 బ్యాటింగ్), రికీ** భుయ్ (52 బంతు**ల్లో 44 బ్యాటింగ్; 8 ఫోర్లు, 1** సిక్స్) క్రీజులో ఉ**న్నారు. ఆంధ్ర బ్యాటర్ రికీ** భుయ్ వన్డేను తల**పించేలా దూకుడుగా** ఆడాడు. ప్రస్తుతం **'డి'** జట్టు లక్ష్యం ఛేదించాలంటే 426 పరుగులు చేయాల్సి ఉండగా, చేతిలో 9 వికెట్లున్నాయి.

స్కోరు వివరాలు

భారత్ 'ఎ' తొలి ఇన్నింగ్స్: 290; భారత్ 'బి' తొలి ఇన్నింగ్స్: 183; భారత్ 'ఎ' రెండో ఇన్నింగ్స్: ప్రథమ్ సింగ్ (సి) శ్రేయస్ అయ్యర్ (బి) సౌరభ్ కుమార్ 122; మయాంక్ అగర్వాల్ (సి అండ్ బి) శ్రేయస్ అయ్యర్ 56; తిలక్ వర్మ (నాటౌట్) 111; రియాన్ పరాగ్ (సి) ఆదిత్య ఠాకరే (సబ్) (బి) సౌరభ్ కుమార్ 20; శాశ్వత్ రావత్ (నాటౌట్) 64; ఎక్స్‌ట్రాలు 7; **మొత్తం (98 ఓవర్లలో 3 వికెట్లకు డిక్లేర్డ్) 380. వికెట్ల పతనం:** 1-115, 2-219, 3-264. **బౌలింగ్:** హర్షిత్ రాణా **7-0-30-0,** విద్వత్ కావేరప్ప 9-1-43-0, **సౌరభ్ కుమార్** 26-2-110-2, అర్ష్‌దీప్ సి**ంగ్ 12-0-44-0;** సారాంశ్ జైన్ 36-5-108-0, **శ్రేయస్ అయ్యర్** 4-0-22-1, అథర్వ 4-0-17-0.

భారత్ 'డి' రెండో ఇన్నింగ్స్: యశ్ దూబే (బ్యాటింగ్) 15; అథర్వ (సి) ఆఖీబ్ ఖాన్ (బి) ఖలీల్ అహ్మద్ 0; రికీ భుయ్ (బ్యాటింగ్) 44; **ఎక్స్‌ట్రాలు 3; మొత్తం (19 ఓవర్లలో వికెట్ నష్టానికి) 62. వికెట్ల పతనం:** 1-2, **బౌలింగ్: ఖలీల్ అహ్మద్** 4-2-17-1, ప్రసిధ్ కృష్ణ 5-3-13-0, షమ్స్ ములానీ 5-2-14-0, ఆఖీబ్ ఖాన్ 3-1-10-0, తనుశ్ కొటియాన్ 2-0-8-0.

లివింగ్‌స్టోన్ 'షో'

లివింగ్‌స్టోన్

- 47 బంతుల్లో 6 ఫోర్లు, 5 సిక్స్‌లతో 87
- రెండో టి20లో ఆసీస్‌పై ఇంగ్లండ్ గెలుపు

కార్డిఫ్: సిరీస్‌లో నిలవాలంటే కచ్చితంగా గెలవాల్సిన మ్యాచ్‌లో ఇంగ్లండ్ అదరగొట్టింది. లివింగ్‌స్టోన్ ఆల్‌రౌండ్ ప్రదర్శన కారణంగా... ఆస్ట్రేలియాతో జరిగిన రెండో టి20 మ్యాచ్‌లో ఇంగ్లండ్ మూడు వికెట్ల తేడాతో గెలిచి సిరీస్‌లో నిలిచింది. మూడు మ్యాచ్‌ల ఈ సిరీస్‌లో ప్రస్తుతం రెండు జట్లు 1-1తో సమంగా ఉన్నాయి. నేడు మాంచెస్టర్‌లో ఇరుజట్ల మధ్య ఆఖరి టి20 మ్యాచ్ జరుగుతుంది. శుక్రవారం అర్ధరాత్రి దాటాక ముగిసిన రెండో మ్యాచ్‌లో మొదట బ్యాటింగ్‌కు దిగిన ఆస్ట్రేలియా నిర్ణీత 20 ఓవర్లలో 6 వికెట్ల నష్టానికి 193 పరుగులు చేసింది. ఓపెనర్లు ట్రావిస్ హెడ్ (14 బంతుల్లో 31; 4 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు), మాథ్యూ షార్ట్ (24 బంతుల్లో 28; 3 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) తొలి వికెట్‌కు 4.2 ఓవర్లలో 52 పరుగులు జోడించారు. వీళ్లిద్దరు అవుటయ్యాక జేక్ ఫ్రేజర్ (31 బంతుల్లో 50; 4 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు), జోష్ ఇంగ్లిస్ (26 బంతుల్లో 42; 5 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) దంచేయడంతో ఆస్ట్రేలియా భారీ స్కోరు చేసింది. లివింగ్‌స్టోన్, బ్రిడన్ కార్స్ చెరో 2 వికెట్లు తీశారు. అనంతరం భారీ లక్ష్యఛేదనకు దిగిన ఇంగ్లండ్ 79 పరుగులకే కీలకమైన 3 వికెట్లను కోల్పోయింది. కెప్టెన్ ఫిల్ సాల్ట్ (23 బంతుల్లో 39; 2 ఫోర్లు, 3 సిక్స్‌లు), జాక్స్ (12), జోర్డాన్ కాక్స్ (0) అవుటయ్యారు. ఈ దశలో లివింగ్‌స్టోన్ (47 బంతుల్లో 87; 6 ఫోర్లు, 5 సిక్స్‌లు), జాకబ్ బెథెల్ (24 బంతుల్లో 44; 4 ఫోర్లు, 3 సిక్స్‌లు) ధనాధన్ ఆట ఆడేశారు. 10 ఓవర్లలో 104 పరుగులు చేయాల్సి ఉండగా లివింగ్‌స్టోన్ 27 బంతుల్లో బాదిన మెరుపు ఫిఫ్టీ ఇంగ్లండ్ లక్ష్యఛేదనకు చక్కని బాట వేసింది. ఇద్దరు కలిసి నాలుగో వికెట్‌కు 47 బంతుల్లోనే 90 పరుగులు జోడించడంతో అనూహ్యంగా లక్ష్యంవైపు దూసుకెళ్లింది. మధ్యలో మాథ్యూ షార్ట్ (5/22) ఇబ్బందిపెట్టినా... లివింగ్‌స్టోన్ భారీ సిక్సర్లతో ఇంగ్లండ్ విజయం సాధించింది.

సాయికార్తీక్ ఖాతాలో ఏడో డబుల్స్ టైటిల్

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఒకటి కాదు... రెండు కాదు... మూడు కాదు... ఏకంగా ఐదు టోర్నమెంట్‌లలో ఫైనల్ చేరి... రన్నరప్ ట్రోఫీలతోనే సరిపెట్టుకున్న హైదరాబాద్ యువ టెన్నిస్ ప్లేయర్ గంటా సాయికార్తీక్ రెడ్డి ఎట్టకేలకు ఆరో ప్రయత్నంలో విజయవంతమయ్యాడు. ఈ ఏడాది తన ఖాతాలో తొలి అంతర్జాతీయ టెన్నిస్ సమాఖ్య (ఐటీఎఫ్) డబుల్స్ టైటిల్‌ను జమ చేసుకున్నాడు. ఇండోనేసియా ఆధీనంలోని బాలి ద్వీపంలో జరిగిన ఐటీఎఫ్ ఎం25 టోర్నీలో సాయికార్తీక్ రెడ్డి (భారత్)-బొగ్దాన్ బొబ్రోవ్ (రష్యా) జోడీ డబుల్స్ విభాగంలో విజేతగా నిలిచింది. ఫైనల్లో సాయికార్తీక్-బొగ్దాన్ ద్వయం 6-2, 6-4తో మాథ్యూ స్కాగ్లియా (ఫ్రాన్స్)-జాకుబ్ వోచిక్ (అమెరికా) జంటపై గెలిచింది. సాయికార్తీక్-బొగ్దాన్ జోడీకి 1,550 డాలర్ల (రూ. 1 లక్ష 30 వేలు) ప్రైజ్‌మనీ లభించింది. ఓవరాల్‌గా సాయికార్తీక్ కెరీర్‌లో ఇది ఏడో డబుల్స్ టైటిల్‌కాగా, ఈ ఏడాది తొలి డబుల్స్ టైటిల్. 24 ఏళ్ల సాయికార్తీక్ 2023లో నాలుగు డబుల్స్ టైటిల్స్‌ను, 2022లో రెండు డబుల్స్ టైటిల్స్‌ను సాధించాడు. ఈ ఏడాది సాయికార్తీక్ మొత్తం 22 ఐటీఎఫ్ టోర్నీలలో పాల్గొన్నాడు. ఐదు టోర్నీల్లో డబుల్స్ విభాగంలో రన్నరప్‌గా నిలిచి, ఒక టోర్నీలో టైటిల్ గెలిచాడు.

అభిమన్యు వీరోచిత పోరాటం

- భారత్ 'బి' తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో 309/7
- 'డ్రా' దిశగా భారత్ 'సి'తో మ్యాచ్

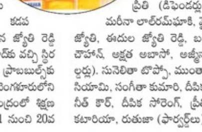

అభిమన్యు

సాక్షి, అనంతపురం: భారత్ 'బి' జట్టు కెప్టెన్, ఓపెనర్ అభిమన్యు ఈశ్వరన్ (262 బంతుల్లో 143 బ్యాటింగ్; 12 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) వీరోచిత సెంచరీతో జట్టును నడిపిస్తున్నాడు. దీంతో మూడు రోజులైనా తొలి ఇన్నింగ్స్ ఆటే సాగుతుండటంతో దులీప్ ట్రోఫీలో 'సి' జట్టుతో జరుగుతున్న ఈ మ్యాచ్ 'డ్రా' దిశగా పయనిస్తోంది. ఓవర్‌నైట్ స్కోరు 124/0తో శనివారం తొలి ఇన్నింగ్స్‌ను కొనసాగించిన భారత్ 'బి' జట్టు ఆట నిలిచే సమయానికి 101 ఓవర్లలో 7 వికెట్ల నష్టానికి 309 పరుగులు చేసింది. ఫాలోఆన్‌ను తప్పించుకునేందుకు ఇంకో 16 పరుగుల దూరంలో ఉంది. మూడో రోజు ఆట మొదలవగానే ఓపెనర్లలో నారాయణ్ జగదీశన్ (137 బంతుల్లో 70; 8 ఫోర్లు) తన క్రితం రోజు స్కోరుకు కేవలం 3 పరుగులు జతచేసి అన్షుల్ కాంబోజ్ ఓవర్లో నిష్క్రమించాడు. స్వల్ప వ్యవధిలో అన్షుల్ టాపార్డర్ బ్యాటర్ ముషీర్ ఖాన్ (1) వికెట్ పడగొట్టాడు. 133 పరుగుల వద్ద రెండు వికెట్లు కోల్పోగా... ఈ దశలో కెప్టెన్ అభిమన్యు, సర్ఫరాజ్ ఖాన్ (55 బంతుల్లో 16; 1 ఫోర్) ప్రత్యర్థి బౌలర్లకు అవకాశమివ్వకుండా జాగ్రత్తగా ఆడారు. మూడో వికెట్‌కు 42 పరుగులు జోడించాక సర్ఫరాజ్‌ను అన్షుల్ వికెట్ల ముందు దొరకబుచ్చుకున్నాడు. కాసేపటికే 23 ఏళ్ల హరియాణా పేసర్ అన్షుల్ కాంబోజ్... హిట్టర్లు రింకూ సింగ్ (6), నితీశ్ కుమార్ రెడ్డి (2)లను అవుట్ చేసి జట్టును కష్టాల్లో పడేశాడు. 194 పరుగులకే 5 వికెట్లను కోల్పోయిన భారత్ 'బి' జట్టుకు ఇక ఫాలోఆన్ భయమనిపించింది. కానీ అభిమన్యు ఈశ్వరన్ కెప్టెన్ ఇన్నింగ్స్‌తో జట్టును ముందుండి నడిపించాడు. లోయర్ ఆర్డర్ బ్యాటర్లు వాషింగ్టన్ సుందర్ (13), సాయికిశోర్ (44 బంతుల్లో 21; 3 ఫోర్లు), రాహుల్ చహర్ (31 బంతుల్లో 18 బ్యాటింగ్; 1 ఫోర్, 1 సిక్స్) అండతో జట్టు స్కోరును 300 పరుగులు దాటించాడు. ఈ క్రమంలో అతను ఫస్ట్‌క్లాస్ క్రికెట్‌లో 24వ సెంచరీని పూర్తిచేసుకున్నాడు. అబేధ్యమైన ఎనిమిదో వికెట్‌కు రాహుల్‌తో కలిసి 26 పరుగులు జోడించాడు. అన్షుల్ 5 వికెట్లు పడగొట్టగా, విజయ్ కుమార్ వైశాక్, మయాంక్ మార్కండేలకు చెరో వికెట్ దక్కింది. తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో భారత్ 'సి' 525 పరుగుల భారీ స్కోరు చేసింది.

స్కోరు వివరాలు

భారత్ 'సి' తొలి ఇన్నింగ్స్: 525; భారత్ 'బి' తొలి ఇన్నింగ్స్: అభిమన్యు ఈశ్వరన్ (బ్యాటింగ్) 143; నారాయణ్ జగదీశన్ (సి) అభిషేక్ (బి) అన్షుల్ 70; ముషీర్ (ఎల్బీడబ్ల్యూ) (బి) అన్షుల్ 1; సర్ఫరాజ్ (ఎల్బీడబ్ల్యూ) (బి) అన్షుల్ 16; రింకూ సింగ్ (సి) ఇషాన్ (బి) అన్షుల్ 6; నితీశ్ కుమార్ రెడ్డి (బి) అన్షుల్ 2; వాషింగ్టన్ సుందర్ (సి) సుదర్శన్ (బి) విజయ్ 13; సాయికిశోర్ (ఎల్బీడబ్ల్యూ) (బి) మార్కండే 21; రాహుల్ చహర్ (బ్యాటింగ్) 18; ఎక్స్‌ట్రాలు 19; **మొత్తం (101 ఓవర్లలో 7 వికెట్లకు) 309. వికెట్ల పతనం:** 1-129, 2-133, 3-175, 4-190, 5-194, 6-237, 7-283. **బౌలింగ్:** సందీప్ వారియర్ 1.1-0-8-0, విజయ్ కుమార్ వైశాక్ 23-5-67-1, అన్షుల్ కాంబోజ్ 23.5-7-66-5, మయాంక్ మార్కండే 18-0-59-1, మానవ్ సుతార్ 33-4-85-0, ఇషాన్ కిషన్ 1-0-7-0, సాయి సుదర్శన్ 1-0-3-0.

జాతీయ హాకీ శిబిరానికి జ్యోతి రెడ్డి

బెంగళూరు: ఆసియా మహిళల చాంపియన్స్ ట్రోఫీ హాకీ టోర్నమెంట్ సన్నాహాల కోసం హాకీ ఇండియా 33 మంది సభ్యులతో కూడిన ప్రాబబుల్స్‌ను ప్రకటించింది. ఈ జాబితాలో హైదరాబాద్‌కు చెందిన ఈదుల జ్యోతి రెడ్డికి స్థానం లభించింది. గతంలో జూనియర్ ప్రపంచకప్ టోర్నీలో జ్యోతి రెడ్డి భారత జట్టుకు ప్రాతినిధ్యం వహించింది. సీనియర్ జట్టులోనూ స్థానమే లక్ష్యంగా ఆమె ముందుకు సాగుతోంది. వైఎస్‌ఆర్ కడప జిల్లాలోని పగిడాల గ్రామానికి చెందిన జ్యోతి రెడ్డి కుటుంబం చాలా ఏళ్ల క్రితం హైదరాబాద్‌కు వచ్చి స్థిరపడింది. 33 మంది సభ్యులతో కూడిన ప్రాబబుల్స్‌కు నేటి నుంచి అక్టోబర్ 9వ తేదీ వరకు బెంగళూరులోని భారత స్పోర్ట్స్ అథారిటీ (సాయ్) కేంద్రంలో శిక్షణ శిబిరం ఏర్పాటు చేశారు. నవంబర్ 11 నుంచి 20వ తేదీ వరకు బిహార్‌లోని రాజ్‌గిర్ స్టేడియంలో ఆసియా మహిళల చాంపియన్స్ ట్రోఫీ జరగనుంది.

భారత మహిళల హాకీ ప్రాబబుల్స్: సవితా పూనియా, బిచ్చూదేవి ఖరిబమ్, బన్సారి సోలంకి, మాధురి కిండో (గోల్‌కీపర్లు). నిక్కీ ప్రధాన్, ఉదిత, ఇషికా చౌధరీ, మోనిక, రోప్ని కుమారి, మహిమా చౌధరీ, జ్యోతి ఛత్రి, ప్రీతి (డిఫెండర్లు). సలీమా టెటె, మరీనా లాల్‌రమ్‌ఘాకి, వైష్ణవి ఫాల్కే, నేహా, జ్యోతి, ఈదుల జ్యోతి రెడ్డి, బల్జీత్ కౌర్, మనీషా చౌహాన్, అక్షత అబాసో, అజ్మీనా కుజుర్ (మిడ్‌ఫీల్డర్లు). సునెలితా టొప్పో, ముంతాజ్ ఖాన్, లాల్‌రెమ్‌సియామి, సంగీతా కుమారి, దీపిక, షర్మిలా దేవి, నవ్‌నీత్ కౌర్, దీపిక సోరెంగ్, ప్రీతి దూబే, వందన కటారియా, రుతుజా (ఫార్వర్డ్‌లు).

ప్రాక్టీస్‌లో టీమిండియా

చెన్నై: ఈ సీజన్‌లో శుభారంభం చేసేందుకు భారత క్రికెట్ జట్టు ప్రాక్టీస్‌లో చెమటోడ్చుతోంది. బంగ్లాదేశ్‌తో రెండు టెస్టుల ముఖాముఖి సిరీస్‌లో పాల్గొనేందుకు రోహిత్ శర్మ బృందం సిద్ధమవుతోంది. బంగ్లాదేశ్‌లోని కీలక బౌలర్లను సమర్థంగా ఎదుర్కొనేందుకు టీమిండియా కసరత్తు చేస్తోంది. ఇందులో భాగంగా బంగ్లా స్పీడ్‌స్టర్ నహిద్ రాణా శైలిని పోలిన పంజాబ్ పేసర్ గుర్నూర్ బ్రార్‌ను నెట్‌బౌలర్‌గా వినియోగించుకుంటుంది. 6 అడుగుల 5 అంగుళాల ఎత్తున్న నహిద్ పాక్ గడ్డపై చెలరేగాడు. బంగ్లాదేశ్ క్లీన్‌స్వీప్‌లో కీలకభూమిక పోషించాడు. ఈ నేపథ్యంలో 6 అడుగుల 4.5 అంగుళాల పొడగరి పేసర్ గుర్నూర్ బంతుల్ని రోహిత్, కోహ్లి తదితర బ్యాటర్లు అదేపనిగా ప్రాక్టీస్ చేస్తున్నారు. వెటరన్ బౌలర్ అశ్విన్‌లాగే స్పిన్ వేయగల తమిళనాడు లెఫ్టార్మ్ స్పిన్నర్ అజిత్ రామ్ కూడా నెట్స్‌లో బ్యాటర్లకు అందుబాటులో ఉన్నాడు. చెన్నై పిచ్ ఇటు పేసర్లు, అటు స్పిన్నర్లకు సమాన అవకాశాలు కల్పించనుండటంతో జట్టు మేనేజ్‌మెంట్ తుదిజట్టు కూర్పుపై త్వరలోనే కసరత్తు పూర్తిచేయనుంది. మరోవైపు బంగ్లాదేశ్ ఆదివారం ఢాకా నుంచి నేరుగా చెన్నైకి చేరుకోనుంది.

లెక్‌లెర్క్

క్వాలిఫయింగ్ సెషన్‌లో లెక్‌లెర్క్

మళ్లీ లెక్‌లెర్క్‌కే 'పోల్'

- అజర్‌బైజాన్ గ్రాండ్‌ప్రిలో వరుసగా నాలుగో ఏడాది ఘనత
- క్వాలిఫయింగ్‌లో మెరిసిన ఫెరారీ జట్టు డ్రైవర్
- నేడు సీజన్‌లోని 17వ రేసుకు సర్వం సిద్ధం

బాకు (అజర్‌బైజాన్): క్వాలిఫయింగ్‌లో తనకెంతో కలిసొచ్చిన అజర్‌బైజాన్ గ్రాండ్‌ప్రిలో ఫెరారీ జట్టు డ్రైవర్ చార్లెస్ లెక్‌లెర్క్ వరుసగా నాలుగో ఏడాది రాణించాడు. శనివారం జరిగిన క్వాలిఫయింగ్ సెషన్‌లో లెక్‌లెర్క్ అందరికంటే వేగంగా ల్యాప్‌ను ఒక నిమిషం 41.365 సెకన్లలో ముగించాడు. తద్వారా వరుసగా నాలుగో ఏడాది అజర్‌బైజాన్ గ్రాండ్‌ప్రిలో 'పోల్ పొజిషన్' సాధించాడు. నేడు జరిగే ప్రధాన రేసును లెక్‌లెర్క్ తొలి స్థానం నుంచి మొదలుపెడతాడు. అజర్‌బైజాన్ గ్రాండ్‌ప్రిలో గత మూడేళ్లు 'పోల్ పొజిషన్'తో రేసు ఆరంభించినా లెక్‌లెర్క్‌కు మాత్రం టాప్ ర్యాంక్ లభించలేదు. నాలుగో ప్రయత్నంలో లెక్‌లెర్క్‌కు అదృష్టం కలిసొస్తుందో లేదో వేచి చూడాలి. మెక్‌లారెన్ జట్టుకు చెందిన ఆస్కార్ పియాస్ట్రి రెండో స్థానం నుంచి... ఫెరారీకి చెందిన కార్లోస్ సెయింజ్ మూడో స్థానం నుంచి రేసును మొదలుపెడతారు. ఈ ఏడాది ఇప్పటి వరకు 16 రేసులు జరగ్గా... రెడ్‌బుల్ డ్రైవర్ మాక్స్ వెర్‌స్టాపెన్ ఏడు రేసుల్లో గెలుపొందాడు. లెక్‌లెర్క్, లాండో నోరిస్, లూయిస్ హామిల్టన్ రెండేసి రేసుల్లో విజేతగా నిలువగా... కార్లోస్ సెయింజ్, జార్జి రసెల్, ఆస్కార్ పియాస్ట్రి ఒక్కో రేసులో అగ్రస్థానాన్ని దక్కించుకున్నారు.

అజర్‌బైజాన్ గ్రాండ్‌ప్రి గ్రిడ్ పొజిషన్స్: 1. చార్లెస్ లెక్‌లెర్క్ (ఫెరారీ), 2. ఆస్కార్ పియాస్ట్రి (మెక్‌లారెన్), 3. కార్లోస్ సెయింజ్ (ఫెరారీ), 4. సెర్జియోపెరెజ్ (రెడ్‌బుల్), 5. జార్జి రసెల్ (మెర్సిడెస్), 6. మాక్స్ వెర్‌స్టాపెన్ (రెడ్‌బుల్), 7. లూయిస్ హామిల్టన్ (మెర్సిడెస్), 8. ఫెర్నాండో అలోన్సో (ఆస్టన్ మార్టిన్), 9. ఫ్రాంకో కొలాపింటో (విలియమ్స్), 10. అలెగ్జాండర్ అల్బోన్ (విలియమ్స్), 11. ఒలివెర్ బియర్మన్ (మనీగ్రామ్), 12. యుకీ సునోడా (వీసా క్యాష్), 13. పియరీ గ్యాస్లీ (అల్పైన్), 14. నికో హుల్కెన్‌బర్గ్ (మనీగ్రామ్), 15. లాన్స్ స్ట్రోల్ (ఆస్టన్ మార్టిన్), 16. డానియల్ రికార్డో (వీసా క్యాష్), 17. లాండో నోరిస్ (మెక్‌లారెన్), 18. వాల్తెరి బొటాస్ (స్టేక్ ఎఫ్1), 19. గ్వాన్యు జూ (స్టేక్ ఎఫ్1), 20. ఎస్టెబన్ ఒకాన్ (అల్పైన్).

అజర్‌బైజాన్ గ్రాండ్‌ప్రి వివరాలు

ల్యాప్‌ల సంఖ్య: 51
ల్యాప్ దూరం: 6.003 కి.మీ.
మొత్తం రేసు దూరం: 3-6.049 కి.మీ
2023 విజేత: సెర్జియోపెరెజ్ (రెడ్‌బుల్)
బెస్ట్ ల్యాప్ రికార్డు: లెక్‌లెర్క్ (1ని:43.009 సెకన్లు; 2019లో)

యుద్ధఖైదీల మార్పిడి

- 103 మంది చొప్పున పరస్పరం మార్చుకున్న రష్యా, ఉక్రెయిన్

మాస్కో/కీవ్: రష్యా, ఉక్రెయిన్‌లు శనివారం 103 మంది చొప్పున యుద్ధఖైదీలను పరస్పరం మార్పిడి చేసుకున్నాయి. యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ (యూఏఈ) దీనికి మధ్యవర్తిత్వం వహించింది. 'మావాళ్లు స్వదేశానికి చేరుకున్నారు. రష్యా చెర నుంచి 103 మంది యోధులను విజయవంతంగా ఉక్రెయిన్‌కు తీసుకొచ్చాం'అని ఉక్రెయిన్ అధ్యక్షుడు జెలెన్‌స్కీ శనివారం 'ఎక్స్'లో పోస్ట్ చేశారు. యుద్ధఖైదీల మార్పిడిలో భాగంగా ఉక్రెయిన్‌కు చేరిన వారిలో 82 సాధారణ పౌరులు, 21 మంది సైనిక సిబ్బంది ఉన్నారు. 'కర్స్క్ ప్రాంతంలో ఉక్రెయిన్ బందీలుగా పట్టుకున్న 103 సైనిక సిబ్బంది కీవ్ ఆధీనంలోని భూభాగం నుంచి విముక్తులయ్యారు. బదులుగా 103 యుద్ధఖైదీలను ఉక్రెయిన్‌కు అప్పగించాం'అని రష్యా రక్షణశాఖ వెల్లడించింది. ఉక్రెయిన్ చెర వీడిన రష్యా యుద్ధఖైదీలు ప్రస్తుతం బెలారస్‌లో ఉన్నారు. వారికి అవసరమైన వైద్య, మానసిక సహాయాన్ని అందిస్తున్నట్లు రష్యా తెలిపింది. 2022లో రష్యా ఉక్రెయిన్‌పై దండెత్తిన తర్వాత యూఏఈ మధ్యవర్తిత్వంలో జరిగిన ఎనిమిదో యుద్ధఖైదీల మార్పిడి ఇది. మొత్తం ఇప్పటిదాకా 1,994 మంది ఖైదీలకు తమ చొరవతో చెరవీడిందని యూఏఈ తెలిపింది.

రష్యాలోని సుదూర లక్ష్యాల పైకి దాడికి అనుమతించండి

రష్యాలోని సుదూర లక్ష్యాల పైకి దాడి చేయడానికి తమను అనుమతించాలని ఉక్రెయిన్ పునరుద్ఘాటించింది. పశ్చిమదేశాలు ఉక్రెయిన్‌కు సుదూరశ్రేణి క్షిపణులను సరఫరా చేసినప్పటికీ.. వాటి వాడకానికి అనుమతివ్వడం లేదు. 'రష్యా ఉగ్రవాదం వారి ఆయుధాగారాలు, సైనిక విమానాశ్రయాలు, సైనిక స్థావరాల వద్ద మొదలవుతుంది. రష్యా లోపలి ప్రాంతాల్లోని లక్ష్యాలపై దాడులకు అనుమతి లభిస్తే.. పరిష్కారం వేగమంతమవుతుంది'అని ఉక్రెయిన్ అధ్యక్షుడి సలహాదారు ఆంద్రీ యెర్మాక్ శనివారం వివరించారు.

చమురు ట్యాంకర్‌కు మంటలు

ఎర్ర సముద్రంలో యెమెన్ హౌతీ తిరుగుబాటుదారుల దాడులకు గురైన 'సోయూనియన్' అనే 900 అడుగుల భారీ చమురు ట్యాంకర్ ఇది. ఆగస్టు 21వ తేదీన ట్యాంకర్‌కు అంటుకున్న మంటలు ఇప్పటికీ చల్లారలేదు. ఇందులోని 10 లక్షల బ్యారెళ్ల ముడి చమురు లీకైతే మునుపెన్నడూ లేనంతగా సముద్ర పర్యావరణానికి హాని కలుగుతుందని ఆందోళనలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. అందుకే, సాధ్యమైనంత మేర ట్యాంకర్‌లోని చమురును తరలించే అత్యంత క్లిష్టమైన ప్రక్రియను మొదలుపెట్టనున్నారు. గ్రీస్‌కు చెందిన ఈ నౌక యాజమాన్యం ఈ విషయంలో సౌదీ అరేబియా సాయం కోరింది. అప్పటి వరకు మరిన్ని దాడులు జరగకుండా గ్రీస్, ఫ్రాన్సు నౌకలు 'సోయూనియన్'కు కాపలాగా ఉన్నాయి.

గ్రేస్సీ గెథిన్

4 రోజుల నిరసనకు 4 ఏళ్ల శిక్ష

యూకేలో చమురు తవ్వకాలకు అనుమతులు రద్దు చేయాలని ఆందోళన

- రింగ్ రోడ్డుపై శాంతియుతంగా నిరసన చేపట్టిన సామాజిక కార్యకర్తలు
- వాహనాల రాకపోకలకు అంతరాయం కలిగిందని, ఆర్థిక వ్యవస్థకు నష్టం వాటిల్లిందని పోలీసుల అభియోగాలు
- ఐదుగురికి జైలు శిక్ష విధిస్తూ లండన్ కోర్టు తీర్పు

భూమిపై వాతావరణ మార్పులు, కాలుష్యానికి కారణమవుతున్న శిలాజ ఇంధనాల తవ్వకానికి ప్రభుత్వం అనుమతి ఇవ్వడాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ నాలుగు రోజులపాటు శాంతియుతంగా నిరసన తెలిపిన నలుగురు సామాజిక కార్యకర్తలకు నాలుగేళ్ల చొప్పున జైలుశిక్ష పడింది. మరో కార్యకర్తకు ఐదు సంవత్సరాల జైలు శిక్ష విధించారు. పురాతన ప్రజాస్వామ్య దేశమని చెప్పుకొనే యునైటెడ్ కింగ్‌డమ్(యూకే)లో జరిగిన ఈ ఘటన చర్చనీయాంశంగా మారింది. కోర్టు తీర్పును ప్రజలు, ప్రజాస్వామ్యవాదులు తప్పుపడుతున్నారు. యూకేలోని ఉత్తర సముద్రంలో చమురు తవ్వకాలకు 2022లో అప్పటి ప్రభుత్వం అనుమతులు మంజూరు చేసింది. లైసెన్స్‌లు ఇచ్చేసింది. ఈ నిర్ణయాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ 2022 నవంబర్‌లో 'జస్ట్ స్టాప్ ఆయిల్'అనే నినాదంతో సామాజిక కార్యకర్తలు నిరసన బాటపట్టారు. అనుమతులు రద్దు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. నిరసన కార్యక్రమాలను 22 ఏళ్ల గ్రేస్సీ గెథిన్ అనే యువతి ముందుండి నడిపించింది. ఈ ఉద్యమం పలువురిని ఆకర్షించడంతో వారు ఇందులో భాగస్వాములయ్యారు. భూగోళాన్ని కలుషితం చేసే చమురు తవ్వకాలు వద్దంటూ నినదించారు. లండన్ చుట్టూ ఉన్న మేజర్ రింగ్ రోడ్డుపై నాలుగు రోజులపాటు నిరసన తెలిపారు. ప్లకార్డులు ప్రదర్శించారు. చెట్లు, భవనాలపైకి ఎక్కి బిగ్గరగా నినాదాలు చేశారు. ఇదంతా పూర్తిగా శాంతియుతంగానే సాగింది. హింస అనే మాటే లేదు. ఆస్తులకు గానీ, ప్రజలకు గానీ ఎలాంటి నష్టం వాటిల్లలేదు.

లక్షల డాలర్ల నష్టం వాటిల్లిందట!

రింగ్ రోడ్డుపై బైఠాయింపులు, నిరసనలతో వాహనాల రాకపోకలకు అంతరాయం కలిగిందని, ప్రజలు తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొన్నారని ఆరోపిస్తూ గ్రేస్సీ గెథిన్‌తోపాటు పలువురు సామాజిక కార్యకర్తలపై పోలీసులు అభియోగాలు మోపారు. దాదాపు రెండేళ్లపాటు లండన్ కోర్టులో విచారణ జరిగింది. 'జస్ట్ స్టాప్ ఆయిల్'నిరసనల వల్ల నాలుగు రోజులపాటు రింగ్ రోడ్డుపై 7 లక్షలకుపైగా వాహనాల రాకపోకలకు అంతరాయం కలిగిందని పోలీసుల తరఫున ప్రాసిక్యూటర్లు వాదించారు. దీనివల్ల దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకు 9.80 లక్షల డాలర్ల నష్టం వాటిల్లిందని చెప్పారు. రోడ్డుపై పరిస్థితిని చక్కదిద్దడానికి పోలీసులు 1.3 మిలియన్ డాలర్లు ఖర్చు చేయాల్సి వచ్చిందని తెలిపారు. నిరసనకారులు కుట్రపూరితంగానే ప్రజలకు ఇక్కట్లు కలుగజేశారని ఆరోపించారు. ప్రాసిక్యూటర్ల వాదనతో లండన్ కోర్టు ఏకీభవించింది. గ్రేస్సీ గెథిన్‌తోపాటు లూయిసీ లాంకాస్టర్, డేనియల్ షా, లూసియాకు నాలుగేళ్ల చొప్పున జైలుశిక్ష విధిస్తూ ఈ ఏడాది జూలైలో తీర్పు వెలువరించింది. 'జస్ట్ స్టాప్ ఆయిల్'సహ వ్యవస్థాపకుడు రోజర్ హల్లామ్ ఐదేళ్లపాటు జైలు శిక్ష విధించింది. ప్రస్తుతం దోషులంతా జైలులో ఉన్నారు. వారి విడుదల కోసం సామాజిక కార్యకర్తలు పోరాడుతున్నారు. న్యాయం పోరాటం కొనసాగిస్తున్నారు. అహింసాయుతంగా జరిగిన నిరసనలకు నాలుగేళ్ల చొప్పున జైలుశిక్ష విధించడం యూకే చరిత్రలో ఇదే మొదటిసారి కావడం గమనార్హం. శాంతియుత నిరసనలకు సైతం జైలుశిక్ష విధించేలా యూకేలో రెండు వివాదాస్పద చట్టాలు అమల్లో ఉన్నాయి.

– సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

2022లో పోలీసులు గ్రేస్సీని అరెస్ట్ చేస్తున్నప్పటి దృశ్యం

ఇరాన్ ఉపగ్రహ ప్రయోగం విజయవంతం

టెహ్రాన్: ఇరాన్ చేపట్టిన ఉపగ్రహ ప్రయోగం విజయవంతమైంది. ఇరాన్ పారామిలటరీ రివల్యూషనరీ గార్డ్స్ రూపొందించిన 'ఖయిమ్–100'రాకెట్‌తో శనివారం ఈ ప్రయోగాన్ని చేపట్టడం గమనార్హం. ఇలాంటి రాకెట్‌తో ఉపగ్రహాన్ని కక్ష్యలోకి విజయవంతంగా ప్రవేశపెట్టడం ఇది రెండోసారి. ఇప్పటికే ఇరాన్–పశ్చిమ దేశాల మధ్య ఉద్రిక్త పరిస్థితులు కొనసాగుతున్నాయి. ఇరాన్ చేపడుతున్న ఉపగ్రహ ప్రయోగాలపై పశ్చిమ దేశాలు అనుమానం వ్యక్తం చేస్తున్నాయి. ఉపగ్రహాల ముసుగులో బాలిస్టిక్ మిస్సైల్ ప్రయోగాలను ఇరాన్ వేగవంతం చేస్తోందన్న ఆరోపణలు వినిపిస్తున్నాయి. మరోవైపు ఇజ్రాయెల్–హమాస్ యుద్ధంలో ఇరాన్ హమాస్‌కు అండగా నిలుస్తోంది. ఇరాన్ సైన్యం ఇజ్రాయెల్ భూభాగంపై పలు క్షిపణులు, డ్రోన్లు ప్రయోగించింది.

మరో 14 మంది పాలస్తీనియన్లు మృత్యువాత

డెయిర్ అల్–బలాహ్: గాజాపై ఇజ్రాయెల్ ఆర్మీ దాడులు యథా ప్రకారం కొనసాగుతున్నాయి. శుక్రవారం రాత్రి వేర్వేరు ప్రాంతాలపై జరిపిన దాడుల్లో 14 మంది చనిపోయారు. గాజా నగరంలోని ఓ ఇంటిపై జరిగిన దాడిలో ముగ్గురు మహిళలు, నలుగురు చిన్నారులు సహా 11 మంది ప్రాణాలు కోల్పోగా ఖాన్‌యూనిస్‌లోని ఓ టెంటుపై జరిగిన దాడిలో మరో నలుగురు మృతి చెందారని గాజా పౌర రక్షణ విభాగం తెలిపింది. ఇలా ఉండగా, గాజా ప్రాంతంలో చేపట్టిన పోలియో వ్యాక్సినేషన్ మొదటి విడత డ్రైవ్‌లో 10 ఏళ్లలోపున్న సుమారు 5.60 లక్షల మంది చిన్నారులకు టీకా వేసినట్లు ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ తెలిపింది. త్వరలోనే రెండో విడత వ్యాక్సినేషన్ మొదలవుతుందని వెల్లడించింది.

చేతబడి నెపంతో మూకదాడి.. ఇద్దరు మహిళలు మృతి

సూరి(పశ్చిమబెంగాల్): చేతబడి చేస్తున్నారనే అనుమానంతో ఇరుగుపొరుగు వారు కలిసి ఇద్దరు మహిళలను దారుణంగా కొట్టి చంపారు. ఈ ఘటన పశ్చిమబెంగాల్‌లోని బీర్భూమ్ జిల్లాలో చోటుచేసుకుంది. మయూరేశ్వర్ పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలోని హరిసరాహ్ గ్రామంలో శుక్రవారం రాత్రి చోటుచేసుకుంది. గ్రామస్తులు కొందరు లొగ్ది కిస్కు, డాలీ సోరెన్ అనే మధ్యవయస్కులైన మహిళలను బయటకు పిలిపించి, వారిని తాళ్లతో కట్టేశారు. వెంట తెచ్చుకున్న కర్రలతో వారిని విపరీతంగా కొట్టడంతో ప్రాణాలు కోల్పోయారు. అనంతరం మృతదేహాలను గ్రామం వెలుపల కాల్వలో పడేశారు. ఈ మేరకు మృతుల కుటుంబీకులు ఇచ్చిన ఫిర్యాదుతో ఓ వీడియో క్లిప్ ఆధారంగా పోలీసులు 15 మందిని అదుపులోకి తీసుకున్నారు. కోర్టు ఒక మృతురాలి బంధువు సహా నలుగురికి ఐదు రోజులు, మిగతా వారికి 14 రోజుల కస్టడీ విధించిందని పోలీసులు తెలిపారు. ఘటన వెనుక అసలు కారణాలను తెలుసుకునేందుకు కేసు దర్యాప్తు చేస్తున్నామన్నారు.

బల్లెరినా డిప్రిన్స్ హఠాన్మరణం

వాషింగ్టన్: చిన్న వయస్సులోనే అంతర్జాతీయంగా కీర్తిప్రతిష్టలు సంపాదించుకున్న బ్యాలె నృత్య కళాకారిణి మిఖెలా మబింటీ డి ప్రిన్స్ హఠాన్మరణం చెందారు. ఈమె వయస్సు 29 ఏళ్లు. ఈ విషాద వార్తను ఆమె ప్రతినిధి డిప్రిన్స్ ఇన్‌స్టా పేజీలో ప్రకటించారు. తనను గురించి తెలిసిన, విన్న అందరికీ ఒక మర్చిపోలేని స్ఫూర్తిని మిగిల్చిన డిప్రిన్స్ ఇక లేరని ఆమె కుటుంబం తెలిపింది. కారణాలను మాత్రం వెల్లడించలేదు. 1995లో ఆఫ్రికాలోని సంక్షుభిత సియెర్రా లియోన్‌లో జన్మించిన డిప్రిన్స్ తల్లిదండ్రులు అంతర్యుద్ధంలో ప్రాణాలు కోల్పోయారు. నాలుగేళ్ల పసి ప్రాయంలోనే అనాథాశ్రమంలో చేరాల్సి వచ్చింది. అక్కడి వారంతా తల్లిదండ్రులు లేని, విటిలిగో అనే చర్మ వ్యాధితో బాధపడుతున్న తనను 'దెయ్యం బిడ్డ'గా పిలుస్తుండేవారని చిన్ననాటి రోజులను గుర్తుకు తెచ్చుకునేవారు. అమెరికాలోని న్యూజెర్సీకి చెందిన జంట దత్తత తీసుకున్నాక ఆమె జీవితమే మారిపోయింది. వారు ఆమె ప్రతిభను గుర్తించి, బ్యాలెట్ క్లాసులకు పంపించారు. హార్లెంలోని డ్యాన్స్ స్కూల్‌లో అతిచిన్న వయస్సులోనే ప్రధాన డ్యాన్సర్‌గా ఎదిగి ఆమె చరిత్ర సృష్టించారు. ప్రతిష్టాత్మక బోస్టన్ బ్యాలెలో 2021లో చేరారు. 17 ఏళ్లకే డ్యాన్సింగ్ విత్ ది స్టార్స్ అనే టీవీ షోలో ప్రదర్శన ఇచ్చారు. గాయని బియోన్స్ 'లెమొనెడ్'ఆల్బంలోనూ డిప్రిన్స్ ఉన్నారు.

నవతరం నాయకురాలిని

- టీవీ ఇంటర్వ్యూలో కమలా హారిస్

వాషింగ్టన్: అమెరికా అధ్యక్షుడు జో బైడెన్ కంటే తాను భిన్నమైన నేతనని, 'నవతరం నాయకత్వాన్ని'అందిస్తానని ఉపాధ్యక్షురాలు కమలా హారిస్ అన్నారు. మార్పుకు ప్రతినిధిగా అమెరికన్ల ముందు తనను తాను ఆవిష్కరించుకుంటున్న డెమొక్రాటిక్ పార్టీ అభ్యర్థి కమలా హారిస్ నవంబరు 5న జరిగే అమెరికా అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో రిపబ్లికన్ అభ్యర్థి డొనాల్డ్ ట్రంప్‌తో తలపడుతున్న విషయం తెలిసిందే. ఫిలడెల్ఫియాలో శుక్రవారం హారిస్ ఒక టీవీకి ఇంటర్వ్యూ ఇచ్చారు. ట్రంప్ విద్వేష, విభజన రాజకీయాలతో అమెరికన్లు విసిగిపోయారన్నారు. తనకు తుపాకీ ఉందని, ఎవరి తుపాకీ హక్కులను తాను హరించాలనుకోవడం లేదని తెలిపారు. అసల్ట్ స్టైల్ ఆయుధాలపైనే నిషేధం తప్పనిసరని తాను భావిస్తున్నన్నారు. బైడెన్‌కు మీరెలా భిన్నమో చెప్పాలని యాంకర్ బ్రియాన్ టాఫ్ అడగ్గా.. 'నేనేతే జో బైడెన్‌ను కాను. నవతరం నాయకత్వాన్ని అందిస్తా'అని కమలా హారిస్ స్పందించారు. గతంలో ఆ నడిచిపోతుందిలే అని తేలికగా తీసుకున్న అంశాలను ఇకపై ఎవరూ నిర్లక్ష్యం చేయలేరన్నారు. పిల్లల సంరక్షణ కోసం తల్లిదండ్రులకు ఇచ్చే చైల్డ్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్‌ను 6 వేల డాలర్లకు పెంచుతానన్నారు. ఒకరినొకరు వేలెత్తి చూపుకునేలా ప్రోత్సహిస్తున్న నాయకుడిలా (ట్రంప్‌లా) కాకుండా అమెరికన్లను ఏకతాటిపై నడిపే నాయకత్వం కావాలని ప్రజలు కోరుకుంటున్నారని తనకు తెలుసన్నారు.

బీజేపీ హ్యాట్రిక్ ఖాయం: మోదీ

కురుక్షేత్ర: బీజేపీకి హ్యాట్రిక్ విజయాన్ని అందించాలని హరియాణా నిర్ణయించుకుందని ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ అన్నారు. అక్టోబరు 5న జరిగే హరియాణా అసెంబ్లీ ఎన్నికలకు మోదీ శనివారం కురుక్షేత్ర నుంచి తన ప్రచారాన్ని ప్రారంభించారు. ఎన్డీయే ప్రభుత్వం ఏర్పడి (మోదీ 3.0) ఇంకా 100 రోజులు కాకముందే రూ.15 లక్షల కోట్ల విలువైన పనులను మొదలుపెట్టామన్నారు. హరియాణాలో గత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలను విమర్శిస్తూ.. 'కాంగ్రెస్ హయాంలో అభివృద్ధి పనులకు కేటాయించే నిధులు ఒక్క జిల్లాకే పరిమితమైన రోజులను చూశాం. బీజేపీ మాత్రం సమదృష్టితో అన్ని ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేసింది'అని మోదీ పేర్కొన్నారు. దేశంలో అరాజకత్వం, తప్పుడు సమాచారం వ్యాప్తి చేయడానికే కాంగ్రెస్ రాజకీయాలు పరిమితమయ్యాయని ధ్వజమెత్తారు. అర్బన్ నక్సల్‌కు కాంగ్రెస్ కొత్త రూపుగా మారిందని, నిస్సిగ్గుగా అబద్ధాలు మాట్లాడుతోందని అన్నారు. కనీస మద్దతు ధరపై కాంగ్రెస్ గగ్గోలు పెట్టిందని.. కర్నాటక, తెలంగాణలలో మీరెన్ని పంటలను కనీస మద్దతు ధరకు కొంటున్నారో చెప్పాలని నిలదీశారు.

కేజ్రీవాల్ నివాసం వద్ద టపాసులు కాల్చినందుకు కేసు

న్యూఢిల్లీ: ఢిల్లీ సీఎం కేజ్రీవాల్ నివాసం ఎదుట టపాసులు కాల్చినందుకు పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు. తీహార్ జైలు నుంచి కేజ్రీవాల్ విడుదలైన వేళ ఆప్ కార్యకర్తలు సివిల్ లైన్స్‌లోని ఆయన నివాసం వద్ద శుక్రవారం బాణసంచా పేల్చి సంబరాలు జరుపుకున్నారు. అయితే, దేశ రాజధాని ప్రాంతంలో గాలి కాలుష్యాన్ని అరికట్టేందుకు కేజ్రీవాల్ ప్రభుత్వం సోమవారమే బాణసంచా తయారీ, వాడకంపై నిషేధం ప్రకటించింది. ఈ నేపథ్యంలో పోలీసులు ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు ఉల్లంఘించినందుకు గుర్తు తెలియని వ్యక్తులపై కేసు నమోదు చేశారు.

కోల్‌కతాలో పేలుడు చెత్త ఏరుకునే వ్యక్తికి గాయాలు

కోల్‌కతా: పశ్చిమబెంగాల్ రాజధాని కోల్‌కతాలో శనివారం మధ్యాహ్నం చోటుచేసుకున్న పేలుడులో చెత్త ఏరుకునే వ్యక్తి(58) ఒకరు గాయపడ్డారు. బ్లోచ్‌మన్ వీధి, ఎస్ఎన్ బెనర్జీ కూడలిలో ఘటన చోటుచేసుకుంది. కుడిచేతి మణికట్టుకు గాయంతో బాధితుడు బాపి దాస్ ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నాడని పోలీసులు తెలిపారు. అతడు కోలుకున్నాక వాంగ్మూలం నమోదు చేస్తామని చెప్పారు. పెద్ద శబ్దంతో పేలుడు చోటుచేసుకోవడంతో పోలీసులు వెంటనే అక్కడికి చేరుకున్నారు. ఆ మార్గాన్ని కొద్దిసేపు మూసివేశారు. బాంబ్ డిస్పోజబుల్ స్క్వాడ్ ఎటువంటి అనుమానాస్పద వస్తువులు లేవని నిర్ధారించాక, ట్రాఫిక్‌ను పునరుద్ధరించారు.

డీఎంకే కార్యక్రమంలో బిర్యానీ చిన్నారులు సహా 100 మందికి అస్వస్థత

విల్లూరు: తమిళనాడులోని మధురై జిల్లా తిరుమంగళంలో శుక్రవారం అధికార డీఎంకే నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో అపశ్రుతి చోటుచేసుకుంది. కార్యకర్తలకు అందజేసిన బిర్యానీ తిన్న చిన్నారులు సహా 100 మందికి పైగా అస్వస్థతకు గురయ్యారు. ప్రభుత్వ పథకాల కింద వస్తువుల పంపిణీ కోసం డీఎంకే ఈ కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. హాజరైన వారికి బిర్యానీ పొట్లాలు అందజేశారు. ఆ నంతరం లబ్ధిదారులు వాటిని ఇళ్లకు తీసుకెళ్లి కుటుంబసభ్యులతో కలిసి తిన్నారు. కొద్దిసేపటికే పలువురికి వాంతులు, విరేచనాలతో ఇబ్బందులు మొదలయ్యాయి. సుమారు 40 మంది చిన్నారులు సహా 100 మందికిపైగా అస్వస్థతకు గురయ్యారు.

రికార్డు స్థాయి వానలు ఢిల్లీలో స్వచ్ఛమైన గాలి

న్యూఢిల్లీ: సెప్టెంబర్‌లో రికార్డు స్థాయిలో వర్షపాతం నమోదైన తర్వాత ఢిల్లీ వాసులు ఈ ఏడాదిలోనే అత్యంత పరిశుభ్రమైన గాలిని పీల్చగలుగుతున్నారు. దేశ రాజధాని ప్రాంతంలో వాయు నాణ్యతా సూచి(ఏక్యూఐ) 52గా నమోదైందని, దీనిని సంతృప్తికరస్థాయిగా వాతావరణ విభాగం తెలిపింది. 'ఢిల్లీలో సెప్టెంబర్ మొదట్లోనే వెయ్యి మిల్లీమీటర్లకు పైగా వానలు కురిశాయి. వరదలతో కాలుష్యకారకాలు కొట్టుకుపోయాయి. అదేవిధంగా, గంటకు 30 నుంచి 40 కిలోమీటర్ల వేగంతో వీచిన గాలుల తాకిడికి పేరుకుపోయిన కలుషితాలు చెల్లాచెదురుగా అయిపోయాయి'అని అధికారులు వివరించారు. ఫరీదాబాద్‌లో 24 గంటల సరాసరి ఏక్యూఐ 24 కాగా, ఘాజియాబాద్‌లో ఇది 34, నోయిడాల్లో 46గా ఉందన్నారు. ఢిల్లీలో ఈ నెలలో ఇప్పటికే సరాసరిని మించి 125.8 మిల్లీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదైంది. సాధారణం కంటే ఇది 55 శాతం ఎక్కువ.

జ్యూస్‌లో మూత్రం కలిపిన దుకాణదారుకు దేహశుద్ధి

ఘాజియాబాద్(యూపీ): జ్యూస్ దుకాణం నిర్వాహకుడొకరు నీచమైన పనికి పాల్పడ్డాడు. వినియోగదారులకు పండ్ల జ్యూస్‌లో మూత్రం కలిపి ఇస్తూ అడ్డంగా బుక్కయ్యాడు. ఈ ఘటన యూపీలోని ఘాజియాబాద్‌లో చోటుచేసుకుంది. ఆమిర్ ఖాన్ అనే వ్యక్తి ఖుషీ జ్యూస్ కార్నర్ నడుపుతున్నాడు. శుక్రవారం కొందరు వినియోగదారులు తమకిచ్చిన పండ్ల జ్యూస్ గ్లాసుల్లో అతడు పచ్చని ద్రావకం కలపడం గమనించారు. అనుమానం వచ్చి పరిశీలనగా చూడగా మూత్రం వాసన వస్తోంది. దీంతో, ఆగ్రహంతో అతడికి దేహశుద్ధి చేసి, పోలీసులకు అప్పగించారు. దుకాణంలో తనిఖీ చేయగా మూత్రం నింపిన ప్లాస్టిక్ క్యాన్ ఒకటి దొరికింది.

అండర్‌పాస్ వరదలో వాహనం బ్యాంక్ మేనేజర్, క్యాషియర్ మృతి

న్యూఢిల్లీ: ఢిల్లీ–దేశ రాజధాని ప్రాంతంలో శుక్రవారం కురిసిన భారీ వర్షంతో ఫరీదాబాద్ అండర్ పాస్‌లో వరద నీరు నిలిచింది. అండర్ పాస్ గుండా వెళ్లేందుకు ప్రయత్నించిన ఎస్‌యూవీ వరదలోనే నిలిచిపోయింది. అందులో ఉన్న బ్యాంక్ మేనేజర్, క్యాషియర్ ప్రాణాలు కోల్పోయారు. పాత ఫరీదాబాద్ అండర్ పాస్ వద్ద శుక్రవారం అర్ధరాత్రి సమయంలో ఘటన చోటుచేసుకుంది. హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ గురుగ్రామ్ శాఖ మేనేజర్, క్యాషియర్ శుక్రవారం రాత్రి ఇళ్లకు బయలుదేరారు. అయితే, భారీ వర్షం కారణంగా వారు వెళ్లే మార్గంలోని అండర్‌పాస్‌లో భారీగా వరద చేరింది. ఎలాగైనా వెళ్లాలనే తొందరలో వారు వాహనాన్ని ముందుకే నడిపారు. మధ్యలోకెళ్లాక ఎస్‌యూవీ నిలిచిపోయింది. డోర్లు పనిచేయకపోవడంతో ఊపిరాడక ఇద్దరూ ప్రాణాలు కోల్పోయారు.

ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ నేత హత్య కేసు పీఎఫ్ఐ కార్యకర్తకు హైకోర్టు బెయిల్

తిరువనంతపురం: ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ నేత హత్య కేసులో నిందితుడిగా ఉన్న నిషేధిత పాపులర్ ఫ్రంట్ ఆఫ్ ఇండియా(పీఎఫ్ఐ) కార్యకర్త పి.షిహాబ్‌కు కేరళ హైకోర్టు బెయిల్ మంజూరు చేసింది. 2022 ఏప్రిల్‌లో పాలక్కాడ్‌కు చెందిన ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ నేత ఎస్‌కే శ్రీనివాసన్ హత్యకు గురయ్యారు. ఈ ఘటనకు సంబంధించి పి.షిహాబ్‌కు పీఎఫ్ఐ ఆయుధ శిక్షణ ఇచ్చిందని, ఆ సంస్థ సమావేశాలకు హాజరయ్యాడని ఎన్ఐఏ చార్జిషీటులో పేర్కొంది. నిందితుల బెయిల్ పిటిషన్లపై శనివారం జస్టిస్ ఏకే జయశంకరన్ నంబియార్, జస్టిస్ శ్యాంకుమార్ వీఎంల ధర్మాసనం విచారణ చేపట్టింది. షిహాబ్‌పై చేసిన ఆరోపణలకు ఎటువంటి ఆధారాలు లేవని పేర్కొంటూ ధర్మాసనం బెయిల్ మంజూరు చేసింది.

కాంట్రాక్టర్‌ను బెదిరించిన కర్ణాటక బీజేపీ ఎమ్మెల్యే అరెస్ట్

బెంగళూరు: కాంట్రాక్టర్‌ను కులం పేరుతో దూషించి, బెదిరింపులకు గురిచేసిన కర్ణాటక బీజేపీ ఎమ్మెల్యే మునిరత్నను పోలీసులు అరెస్ట్ చేశారు. బెంగళూరులోని రాజరాజేశ్వరి నగర్ ఎమ్మెల్యే మునిరత్నపై కాంట్రాక్టర్ చెల్వరాజు ఇచ్చిన ఫిర్యాదు మేరకు వివిధ సెక్షన్ల కింద కేసులు నమోదు చేశారు. లంచం ఇవ్వాలంటూ తనను మునిరత్న బెదిరించారని చెల్వరాజు ఆరోపించారు. మీడియా సమావేశంలో ఇందుకు సంబంధించిన ఒక వీడియోను కూడా చెల్వరాజు ప్రదర్శించారు. అదేవిధంగా, చంపుతామంటూ మునిరత్నతోపాటు ఆయన సహాయకుడు వీజీ కుమార్, భద్రతా సిబ్బంది అభిషేక్, వసంత్ కుమార్ బెదిరించారంటూ మునిరత్న ఇచ్చిన ఫిర్యాదుపై కేసు నమోదైంది. కులం పేరుతో దూషించినందుకు మరో కేసు నమోదైంది.

మధ్యప్రదేశ్ ప్రభుత్వ సోయా ఎంఎస్‌పీ ప్రతిపాదనకు కేంద్రం ఓకే

న్యూఢిల్లీ: సోయాబీన్ కనీస మద్దతు ధర(ఎంఎస్‌పీ) క్వింటాల్ రూ.4,892కు పెంచాలనే మధ్య ప్రభుత్వం ప్రతిపాదనకు కేంద్రం అంగీకరించింది. కేంద్రం వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ శాఖ మంత్రి శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ ఈ విషయం తెలిపారు. మధ్యప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నుంచి తమకు ఈ మేరకు ప్రతిపాదన అందిందని, దానిపై ఆమోద ముద్ర వేశామని వివరించారు. సోయా రైతుల్లో తీవ్ర అసంతృప్తి నెలకొన్న సమయంలో కేంద్రం ఈ కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది. 'మధ్యప్రదేశ్ సోయా రైతులు ఆందోళన చెందవద్దు. ఎంఎస్‌పీ ధరలకే సోయాబీన్స్ కొంటాం. రైతు కష్టానికి తగు ప్రతిఫలం లభిస్తుంది'అని మంత్రి చౌహాన్ అన్నారు. సోయా సేకరణ ధరను త్వరలోనే ఖరారు చేస్తామన్నారు. ఈ సీజన్‌లో సోయా దిగుబడులు బాగానే ఉన్నా రైతులు మార్కెట్‌లో క్వింటాకు రూ.4 వేలు మాత్రమే పొందుతున్నారని మధ్యప్రదేశ్‌కే చెందిన కేంద్ర మంత్రి కైలాస్ విజయ్ వర్గీయ సైతం ఇటీవల పేర్కొనడం గమనార్హం.

డీఎన్‌ఏ ఫింగర్ ప్రింటింగ్‌తో బహుళ ప్రయోజనాలు..

బయోటెక్నాలజీ

జీవులు, వాటి కణాలు, కణజాలాలు, జన్యువులను మానవాళి సంక్షేమానికి వినియోగించే శాస్త్ర సాంకేతిక రంగమే జీవసాంకేతిక విజ్ఞానం (బయోటెక్నాలజీ). ఈ విజ్ఞాన రంగం మానవ శ్రేయస్సు కోసం మొక్కలు, జంతువులు, సూక్ష్మజీవులను ఉపయోగిస్తుంది. ప్రాచీన కాలం నుంచి బయోటెక్నాలజీ వినియోగంలో ఉంది. జీవులను మచ్చిక చేసుకోవడం మొదలు.. అత్యాధునిక జన్యుథెరపీ వరకు బయోటెక్నాలజీలో ఎన్నో విభాగాలున్నాయి.

కిణ్వనం, పంట విజ్ఞానం, జన్యు ఇంజనీరింగ్, రీకాంబినెంట్, డీఎన్‌ఏ టెక్నాలజీ, కణజాల వర్ధనం, ట్రాన్స్‌జెనిక్స్, డీఎన్‌ఏ ఫింగర్ ప్రింటింగ్, క్లోనింగ్, బయోఇన్ఫర్మెటిక్స్, జన్యుథెరపీ మొదలైనవి బయోటెక్నాలజీలోని ముఖ్య విభాగాలు.

కిణ్వనం

అతి ప్రాచీన జీవసాంకేతిక విజ్ఞాన రంగం కిణ్వనం. క్రీ.పూ.8000 నాటికే నైలునది తీరంలో నివసించిన ప్రజలు కిణ్వన పద్ధతిలో మత్తు పానీయాలు తయారు చేశారు. కిణ్వన ప్రక్రియలోని మౌలిక సూత్రాలపై అవగాహన లేకుండానే వీరు ఈ ప్రక్రియను ఉపయోగించారు. వైదిక కాలంనాటి సోమ, సుర అనేవి కూడా కిణ్వన పానీయాలే. 1850లలో ఫ్రాన్స్‌కు చెందిన లూయీ పాశ్చర్ తొలుత కిణ్వన ప్రక్రియకు సంబంధించిన మౌలిక సూత్రాలను తెలిపాడు. లాటిన్ భాషలోని 'ఫెవిర' అనే పదం నుంచి కిణ్వనం (ఫర్మెంటేషన్) అనే పదం వచ్చింది. పదార్థం పులిసి నురుగుతో పాటు పొంగడాన్ని ఫెవిర అంటారు. కిణ్వన ప్రక్రియ సూక్ష్మజీవుల ద్వారా జరుగుతుందని లూయి పాశ్చర్ తొలిసారిగా నిరూపించాడు. నాణ్యమైన వైన్ తయారీ విధానంలో భాగంగా పాశ్చర్ ఈ విషయాన్ని కనుగొన్నాడు.

'సూక్ష్మజీవుల స్థూల వర్ధనం ద్వారా మానవాళికి ఉపయోగపడే పదార్థాలను పారిశ్రామికంగా ఉత్పత్తి చేయడమే కిణ్వనం'. ఈ పద్ధతిలో ప్రస్తుతం యాంటీబయోటిక్‌లు, ఫార్మిక్ ఆమ్లం, ఎసిటిక్ ఆమ్లం లాంటి కర్బన ఆమ్లాలతోపాటు విటమిన్లను; మిథనాల్, ఇథనాల్, బ్యూటనాల్ లాంటి ఆల్కహాల్ పదార్థాలను; ఆల్డిహైడ్స్, అమైనో ఆమ్లాలను ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్, వైద్యం, పాలిమర్, ప్లాస్టిక్, వస్త్ర, డిస్టిలరీస్ పరిశ్రమల్లో ఈ ఉత్పత్తుల వల్ల అనేక ప్రయోజనాలు ఉన్నాయి. జన్యు ఇంజనీరింగ్‌ను కిణ్వనానికి జోడించడం ద్వారా ఈస్ట్, ఈ-కొలి లాంటి సూక్ష్మజీవుల్లో.. ఇన్సులిన్, పెరుగుదల హార్మోను, ఇంటర్‌ఫెరాన్, రక్తస్కంధన కారకాల్లాంటి ప్రొటీన్లను అధిక మోతాదులో ఉత్పత్తి చేయవచ్చు.

కణజాల వర్ధనం

కృత్రిమ పోషకయానకంపై పరస్థానీయ వాతావరణంలో కణాలు, కణజాలాలను అభివృద్ధి చేసే జీవ సాంకేతిక పరిజ్ఞానమే టిష్యూకల్చర్ లేదా కణజాల వర్ధనం. వృక్ష కణజాల వర్ధనం ద్వారా స్వల్పవ్యవధిలోనే అధిక సంఖ్యలో పిల్లమొక్కలను పెంచడం సాధ్యమవుతుంది.

కృత్రిమ విత్తనాల తయారీ, వైరస్ రహిత పిల్ల మొక్కల అభివృద్ధి, జీవవైవిధ్య పరిరక్షణ, క్రిమినిరోధక పంటల అభివృద్ధి, విత్తన వర్ధనం మొదలైనవి వృక్ష కణజాల వర్ధనం ద్వారా సాధ్యమవుతాయి. క్యాన్సర్ కణాల అధ్యయనం, క్యాన్సర్ కారకాల గుర్తింపు, పిండాభివృద్ధిలో తలెత్తే వైపరీత్యాల అధ్యయనం, కొత్త మందుల తయారీలో జంతు కణజాల వర్ధనం ఉపయోగపడుతుంది.

ట్రాన్స్‌జెనిక్స్

ఒక జీవి జన్యువులను మరో జీవిలోకి ప్రవేశపెట్టే సాంకేతిక విజ్ఞానమే ట్రాన్స్‌జెనిక్స్. ఇలా ప్రవేశపెట్టే అన్య జన్యువులైన ట్రాన్స్‌జీన్స్ ఫలితంగా గ్రహీత జీవుల్లో జన్యుమార్పిడి జరుగుతుంది. ఈ జీవులు జన్యుమార్పిడి మొక్కలు లేదా జన్యుమార్పిడి జంతువులు కావచ్చు. అధిక పోషక విలువలున్న ఆహార పంటల అభివృద్ధి(ఉదా: అధిక బీటాకెరోటిన్ ఉన్న గోల్డెన్ రైస్), క్రిమినిరోధక పంటల(బీటీ పత్తి) అభివృద్ధి, శుష్కనిరోధక, లవణీయత నిరోధక జన్యుమార్పిడి పంటల అభివృద్ధిలో ట్రాన్స్‌జెనిక్స్ ఉపయోగపడుతుంది. పాలు లేదా రక్తంలో మానవ ప్రొటీన్లను ఉత్పత్తి చేయగల జన్యుమార్పిడి జంతువులు ఇప్పటికే అందుబాటులోకి వచ్చాయి. తక్కువ దాణాతో వేగంగా పెరిగే జన్యుమార్పిడి చేపలను మదురై కామరాజ్ విశ్వవిద్యాలయం శాస్త్రవేత్తలు సృష్టించారు. తక్కువ కొవ్వు ఉన్న పాలను ఉత్పత్తి చేసే పశువులు, లాక్టోజ్ రహిత పాలను ఉత్పత్తి చేసే పశువులను ట్రాన్స్‌జెనిక్స్ విజ్ఞానం ద్వారా అమెరికా, యూరప్ దేశాల శాస్త్రవేత్తలు సృష్టించారు. ట్రాన్స్‌జెనిక్స్ ద్వారా పెంపుడు జంతువుల అలంకరణ లక్షణాలను పెంపొందించవచ్చు. ఉదా: మదురై కామరాజ్ విశ్వవిద్యాలయ శాస్త్రవేత్తలు జెల్లి ఫిష్‌లోని ఫ్లోరెసెంట్ జన్యువు ఆధారంగా ఫ్లొరెసెంట్ అక్వేరియం చేపలను సృష్టించారు.

డీఎన్‌ఏ ఫింగర్ ప్రింటింగ్

డీఎన్‌ఏలో కొన్ని భాగాలు వేర్వేరు వ్యక్తులకు వేర్వేరుగా ఉంటాయి. ఈ భాగాల ఆధారంగా వ్యక్తి గుర్తింపును నిర్ధారించే ప్రక్రియే డీఎన్‌ఏ ఫింగర్ ప్రింటింగ్. ఈ ప్రక్రియను అలెక్ జెఫ్రీస్ అనే శాస్త్రవేత్త అభివృద్ధి చేశాడు. డీఎన్‌ఏలోని మినీ శాటిలైట్స్, షార్ట్ టాండెమ్ రిపీట్స్, వేరియబుల్ నంబర్ టాండెమ్ రిపీట్స్ లాంటి డీఎన్‌ఏ భాగాలు ఒక్కో వ్యక్తికి ప్రత్యేకంగా ఉంటాయి. ఈ ప్రక్రియలో ఎలక్ట్రోఫోరిసిస్, పాలిమరేజ్ చెయిన్ రియాక్షన్ లాంటి పద్ధతులను వినియోగిస్తారు.

వ్యక్తి గుర్తింపును నిర్ధారించడానికి ఉపయోగిస్తారు కాబట్టి ఫోరెన్సిక్ రంగంలో డీఎన్‌ఏ ఫింగర్ ప్రింటింగ్ వల్ల అనేక ఉపయోగాలున్నాయి. మాతృత్వ, పితృత్వ వివాదాల పరిష్కారంలో, తప్పిపోయి చాలా కాలం తర్వాత తిరిగొచ్చిన వారి గుర్తింపును నిర్ధారించడంలో, అత్యాచారం, హత్యకేసుల్లో నిందితుల నిర్ధారణకు, గుర్తుపట్టలేని విధంగా కాలిన లేదా మారిన శవాల గుర్తింపును నిర్ధారించడంలో డీఎన్‌ఏ ఫింగర్ ప్రింటింగ్ ఉపయోగపడుతుంది. వన్యజీవుల సంరక్షణకు దీన్ని ఉపయోగిస్తారు. ఒక్కో వ్యక్తికి ప్రత్యేకంగా డీఎన్‌ఏ ప్రొఫైల్ ఉన్నప్పటికీ, ఒక వ్యక్తి ప్రొఫైల్ తన తల్లిదండ్రుల ఆధారంగా ఉండటమే కాక తోబుట్టువులను పోలి ఉంటుంది.

బయోఇన్ఫర్మెటిక్

జీవశాస్త్ర సమాచారాన్ని కంప్యూటర్ల సహాయంతో పొందుపరిచి విశ్లేషించే ఆధునిక సాంకేతిక విజ్ఞానమే బయోఇన్ఫర్మెటిక్. ఇది బయోటెక్నాలజీ, ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీల కలయిక. బయోఇన్ఫర్మెటిక్‌లో రెండు ప్రధాన విభాగాలు ఉన్నాయి. ఒకటి జీనోమిక్స్, రెండోది ప్రొటియోమిక్స్. ఒక జీవి పూర్తి జన్యుపటాన్ని జినోం అంటారు. దీని విశ్లేషణను జీనోమిక్స్ అంటారు. దీని ద్వారా సమాజాల మధ్య జన్యు సారుప్యతను అర్థం చేసుకోవచ్చు. మానవ ఆవిర్భావం మరింత స్పష్టంగా అర్థమవుతుంది. జినోమిక్స్‌ను ఉపయోగించి భవిష్యత్తులో వచ్చే క్యాన్సర్లు, ఊబకాయం, మధుమేహం, అధిక రక్తపీడనం తదితర వ్యాధులపై సమాచారాన్ని ముందుగానే పొందవచ్చు. ఒక జీవిలో భిన్న ప్రొటీన్లను అన్నింటిని కలిపి ప్రొటియోం అంటారు. దీని కంప్యూటర్ విశ్లేషణను ప్రొటియోమిక్స్ అంటారు. డ్రగ్ డిజైనింగ్‌లో ఇది కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది.

మూలకణాల చికిత్స

ప్రస్తుత కాలంలో మూలకణాల ఆధారంగా చికిత్స బహుళ ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చింది. వివిధ రకాల కణాల్లోకి మారే సామర్థ్యమున్న పూర్వ కణాలను మూలకణాలంటారు. సాధారణంగా మూలకణాలు రెండు రకాలు. అవి.. పిండస్థ మూలకణాలు, ప్రౌఢమూల కణాలు. బ్లాస్టోసిస్ట్ అనే పూర్వ పిండదశలోని లోపలి కణాలు పిండస్థ మూల కణాలు. ఇవి ప్రౌఢ శరీరంలోని 250 భిన్న రకాల కణాల్లోకి మారగల ప్లూరీ పొటెన్సీ సామర్థ్యాన్ని ప్రదర్శిస్తాయి. ప్రౌఢ మానవుడి శరీరంలోని మూలకణాలను ప్రౌఢ మూలకణాలంటారు. ఇవి కొన్ని రకాల కణాల్లోకి మారే మల్టిపొటెన్సీ సామర్థ్యాన్ని ప్రదర్శిస్తాయి. టైప్-1 డయాబెటిస్, అల్జీమర్స్, పార్కిన్సన్, కొన్ని రకాల క్యాన్సర్లు, థలసేమియా లాంటి వ్యాధుల చికిత్సలో మూలకణాలను ఉపయోగించవచ్చు. శిశువు జన్మించినప్పుడు, బొడ్డుతాడు రక్తాన్ని భద్రపరిచి భవిష్యత్తులో ఉపయోగించుకోగల కార్డ్ బ్లడ్ బ్యాంకింగ్ విధానం నేడు భారత్‌లో వాడుకలోకి వచ్చింది. గుండెపోటు, బట్టతల, క్రాన్వ్యాధి, మస్క్యులార్ డిస్ట్రోఫి లాంటి సమస్యల పరిష్కారంలో కూడా మూలకణాల పరిశోధన ఊపందుకుంది.

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. ఏ ఇద్దరి మధ్య ఒకే రకమైన డీఎన్‌ఏ ఫింగర్ ప్రింటింగ్ ఉంటుంది?
ఎ) అన్నదమ్ముల మధ్య
బి) అన్ని రకాల కవలల మధ్య
సి) సమరూప కవలల మధ్య
డి) అక్కాచెల్లెల మధ్య
2. కింద ఇచ్చిన ఏ రంగంలో లాక్టిక్ ఆమ్లం ఉపయోగపడుతుంది?
ఎ) ఫార్మా బి) ప్లాస్టిక్
సి) వస్త్ర డి) పైవన్నీ
3. దేశంలో మొట్టమొదటి స్టెమ్ సెల్ బ్యాంక్ ఎక్కడ ఏర్పాటైంది?
ఎ) హైదరాబాద్ బి) చెన్నై
సి) న్యూఢిల్లీ డి) కోల్‌కతా
4. 'సెంటర్ ఫర్ డీఎన్‌ఏ ఫింగర్ ప్రింటింగ్ అండ్ డయాగ్నస్టిక్స్'(సీడీఎఫ్‌డీ) ఎక్కడ ఉంది?
ఎ) బెంగుళూరు బి) పుణే
సి) లక్నో డి) హైదరాబాద్
5. క్లోనింగ్ పద్ధతిని ఉపయోగించి ప్రపంచంలో తొలిసారిగా సృష్టించిన గేదె పేరు?
ఎ) గరీమ బి) ప్రొమీటియ
సి) సంరూప డి) హోలీ
6. మూలకణాల చికిత్సలో శిక్షణ కోసం ఉద్దేశించిన 'ఇన్‌స్టెమ్' అనే సంస్థ ఎక్కడ ఏర్పాటైంది?
ఎ) బెంగుళూరు బి) చెన్నై
సి) కాన్పూర్ డి) విశాఖపట్నం
7. క్లోనింగ్ పద్ధతిలో సంరూప, గరిమ అనే గేదెలను సృష్టించింది?
ఎ) నేషనల్ డెయిరీ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్
బి) ఇండియన్ వెటర్నరీ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్
సి) సెంటర్ ఫర్ సెల్యూలార్ అండ్ మాలిక్యులార్ బయాలజీ
డి) ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్సెస్
8. మూలకణాల పరిశోధనలో రీప్రోగ్రామింగ్ పద్ధతిని అభివృద్ధి చేసి, 2012లో నోబెల్ బహుమతి పొందినవారు?
ఎ) జాన్ గర్డన్, రోజర్ కార్న్‌బెర్గో
బి) ఎడ్వర్డ్ మోసర్, మేబ్రిట్ మోసర్
సి) జాన్ గర్డన్, షిన్య యమనక
డి) షిన్య యమనక, మే బ్రిట్ మోసర్
9. కృత్రిమ గర్భధారణ(ఆర్టిఫిషియల్ ఇన్‌సెమినేషన్) పద్ధతిలో స్పాటీ అనే మచ్చల జింకను, బ్లాకీ అనే నల్లజింకను సృష్టించింది?
ఎ) నేషనల్ సెంటర్ ఫర్ బయలాజికల్ సైన్సెస్
బి) సెంటర్ ఫర్ సెల్యూలార్ అండ్ మాలిక్యులార్ బయాలజీ
సి) ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ అగ్రికల్చరల్ రీసెర్చ్
డి) ఇండియన్ అగ్రికల్చరల్ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్
10. భారత్‌లో క్లోనింగ్ ద్వారా సృష్టించిన 'నూరీ' అనేది?
ఎ) గొర్రె బి) మేక
సి) గాడిద డి) కోతి
11. క్లోనింగ్ ద్వారా సృష్టించిన గుర్రం?
ఎ) లాంగీ బి) ప్రామిటియ
సి) ఇంజాజ్ డి) మాలీ
12. క్లోనింగ్ ప్రక్రియ ఏ పద్ధతిపై ఆధారపడుతుంది?
ఎ) అలైంగిక ప్రత్యుత్పత్తి
బి) లైంగిక ప్రత్యుత్పత్తి
సి) శాఖీయ ప్రత్యుత్పత్తి
డి) పైవన్నీ
13. భారత్‌లో తొలిసారిగా దతుర (ఉమ్మెత్త) పరాగ రేణువుల వర్ధనాన్ని నిర్వహించింది?
ఎ) పి. మహేశ్వరి బి) సుభాష్ కశ్యప్
సి) ఎం.ఒ.పి. అయ్యంగార్
డి) ఎవరూ కాదు
14. మొదటి రేబీస్ టీకాను అభివృద్ధి చేసింది?
ఎ) లూయి పాశ్చర్ బి) సాక్‌మ్యాన్
సి) ఎడ్వర్డ్ జెన్నర్ డి) ఎవరూ కాదు
15. జన్యు ఇంజనీరింగ్ పద్ధతిలో ఉత్పత్తి అవుతున్న మానవ ప్రొటీన్లు?
ఎ) ఇన్సులిన్
బి) పెరుగుదల హార్మోన్
సి) ఇంటర్ ఫెరాన్ డి) పైవన్నీ
16. తొలిసారిగా గోల్డెన్ రైస్‌ను అభివృద్ధి చేసింది?
ఎ) ఇంగో పొట్రికస్
బి) పాల్ హాగెవెగ్ సి) ఇయాన్ విల్మట్
డి) ఫ్రాన్సిస్ క్రిక్

సమాధానాలు

1) సి; 2) డి; 3) బి; 4) డి; 5) సి; 6) ఎ; 7) ఎ; 8) సి; 9) బి; 10) బి; 11) బి; 12) ఎ; 13) ఎ; 14) ఎ; 15) డి; 16) ఎ.

'తెలుగు, కన్నడ ఒకే తల్లికి పుట్టిన కవల పిల్లలు'

టెట్/డీఎస్సీ- ప్రత్యేకం
తెలుగు

తెలుగు భాషా సాహిత్యంపై ఇతర భాషల సాహిత్య ప్రభావం

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. సంస్కృతం ఏ భాషా కుటుంబానికి చెందింది?
1) సినో టిబెటన్ 2) ఇండో ఆర్యన్
3) టిబెటో బర్మన్ 4) ఇండో జర్మన్
2. మనదేశంలో లిఖిత పూర్వకంగా లభించిన తొలి గ్రంథం?
1) రుగ్వేదం 2) యజుర్వేదం
3) సామవేదం 4) యాస్కుని నిరుక్తం
3. 'మానవ మేధాశక్తికి మహత్తర గోపురం పాణిని వ్యాకరణం' అని ప్రశంసించిన వారెవరు?
1) రైబర్న్ 2) సి.పి. బ్రౌన్
3) బ్లూమ్ ఫీల్డ్ 4) కాల్డ్వెల్
4. కింది వాటిలో మహాకవి కాళిదాసు నాటకం కానిది ఏది?
1) అభిజ్ఞాన శాకుంతలం
2) మృచ్ఛ కటికం
3) మాళవికాగ్ని మిత్రం
4) విక్రమోర్వశీయం
5. 'జనని సంస్కృతంబు సకల భాషలకును.. దేశ భాషలందు తెలుగు లెస్స' అని పలికిన కవి?
1) శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు 2) కేతన
3) నాచన సోమన 4) శ్రీనాథుడు
6. తెలుగు.. సంస్కృత జన్యమని ప్రబలంగా వాదించిన పండితుడు ఎవరు?
1) వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి
2) చిలుకూరి నారాయణ రావు
3) రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణ శర్మ
4) విశ్వనాథ సత్యనారాయణ
7. నన్నయ భారతాంధ్రీకరణంలో తత్సమ పదాల శాతం ఎంత?
1) 50 2) 60 3) 70 4) 80
8. కింది వాటిలో సంస్కృత సమాస భూయిష్ఠమైన నారికేళ పాకంలో లేని కావ్యం ఏది?
1) శృంగార నైషధం 2) మనుచరిత్ర
3) ఆముక్తమాల్యద 4) వసుచరిత్ర
9. తెలుగుకు విజాతీయ భాష ఏది?
1) సంస్కృతం 2) ఇంగ్లిష్
3) ఉర్దూ 4) పైవన్నీ
10. తెలుగుకు సజాతీయ భాష ఏది?
1) తమిళం 2) మలయాళం
3) కన్నడ 4) పైవన్నీ
11. సంస్కృతం తర్వాత తెలుగు సాహిత్యాన్ని అత్యధికంగా ప్రభావితం చేసిన భాష ఏది?
1) ఇంగ్లిష్ 2) ఉర్దూ
3) పారశీక 4) తమిళం
12. ఇంగ్లిష్ సాహిత్య ప్రభావంతో తెలుగులో నవల, ప్రహసనం, స్వీయచరిత్ర, జీవిత చరిత్ర లాంటి ప్రక్రియలను రచించిన వారు?
1) గురజాడ 2) వీరేశలింగం
3) చిలకమర్తి 4) పానుగంటి
13. పాశ్చాత్య సంస్కరణ దృక్పథానికి ప్రభావితుడై బాల్య వివాహాలు, కన్యాశుల్కాన్ని నిరసిస్తూ 'కన్యాశుల్కం' నాటకం రాసిన రచయిత?
1) వీరేశలింగం
2) కవికొండల వెంకటరావు
3) గురజాడ 4) దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి
14. ఇంగ్లిష్‌లోని రొమాంటిక్ ఉద్యమ ప్రభావంతో తెలుగులో వచ్చిన కవితా ఉద్యమం?
1) అభ్యుదయ కవిత్వం
2) భావ కవిత్వం 3) సంస్కరణ కవిత్వం
4) విప్లవ కవిత్వం
15. తెలుగు భాషా వ్యవహర్తల నిత్య జీవిత వ్యవహారంలో మిశ్రితమైన రోడ్డు, రైలు, బస్సు, పేపరు, గన్ను, పెన్ను లాంటి పదాలను నవీన తత్సమాలుగా పేర్కొన్న పండితులు?
1) సి.పి. బ్రౌన్
2) కొత్తపల్లి వీరభద్రరావు
3) బొడ్డుపల్లి పురుషోత్తం 4) టి.అక్కిరెడ్డి
16. 'తెలుగు సాహిత్యంపై ఇంగ్లిష్ ప్రభావం' గ్రంథకర్త ఎవరు?
1) జి.వి. సుబ్రహ్మణ్యం
2) కొత్తపల్లి వీరభద్రరావు
3) టి.అక్కిరెడ్డి 4) యల్. చక్రధర రావు
17. ఔత్తరాహ (ఉత్తరాది) భాషల్లో హిందీ తర్వాత ప్రముఖమైంది?
1) గుజరాతీ 2) మరాఠీ
3) ఉర్దూ 4) పంజాబీ
18. ముస్లిం ప్రభువుల పాలనా శిబిరాల్లో పుట్టిన భాష ఏది?
1) అరబ్బీ 2) ఉర్దూ
3) హిందీ 4) హిందూస్తానీ
19. 1835లో ఉర్దూను 'రాజభాష'గా ప్రకటించిన పాలకులెవరు?
1) ఫ్రెంచివారు 2) పోర్చుగీసు వారు
3) బ్రిటిషర్లు 4) మహమ్మదీయులు
20. ఏ భాషా సాహిత్యాన్ని 'దఖనీ' అని పిలుస్తారు?
1) హిందీ 2) ఉర్దూ
3) పారశీక 4) అరబ్బీ
21. తెలుగు భాషలో మిశ్రితమైన నవాబు, నౌకరు, తహసీల్దార్, కుర్తా, లంగా, సలాం నమాజు, లాంటి పదాలు ఏ భాషకు చెందినవి?
1) హిందీ 2) పారశీక
3) ఉర్దూ 4) అరబ్బీ
22. 'నా కవిత్వంబు నిజము కర్ణాట భాష' అని చెప్పిన ప్రముఖ ప్రాచీన కవి?
1) పోతన 2) నాచన సోమన
3) శ్రీనాథుడు 4) నంది తిమ్మన
23. గజల్స్, రుబాయి లాంటి ఆధునిక కవితా రూపాలు ఏ భాషా సాహిత్య ప్రభావంతో తెలుగులో ప్రవేశించాయి?
1) అరబ్బీ 2) ఒరియా
3) ఉర్దూ 4) పారశీక
24. కింది వాటిలో ఇంగ్లిష్ ప్రభావం లేని సాహిత్య ప్రక్రియ ఏది?
1) వ్యాసం 2) నవల
3) విమర్శ 4) యక్షగానం
25. కింది వాటిలో తెలుగు నుంచి ఇంగ్లిష్‌లోకి ప్రవేశించిన పదం ఏది?
1) ఎలిఫెంట్ 2) కా 3) క్రో
4) బాండికూట్ (పందికొక్కు)
26. పర్షియన్ భాష నుంచి దువ్వూరి రామిరెడ్డి అనువదించిన 'గులిస్తాన్' మూల రచయిత ఎవరు?
1) హఫీజ్ 2) ఉమర్ ఖయామ్
3) సాదీ 4) జలాలుద్దీన్
27. ఉర్దూ ప్రభావంతో దాశరథి అనువదించిన గ్రంథాలు ఏవి?
1) గాలిబ్ గీతాలు 2) మీర్జాఫర్ కవితలు 3) రుబాయీలు 4) పైవన్నీ
28. ఉర్దూ ప్రభావంతో సి. నారాయణ రెడ్డి చేపట్టిన ప్రక్రియ ఏది?
1) గజల్స్ 2) రుబాయీలు
3) ఖవాలీలు 4) పైవన్నీ
29. తెలంగాణ సాయుధ పోరాటంలో పాల్గొన్న ప్రముఖ ఉర్దూ ప్రజాకవి?
1) కిషన్ చంద్ 2) అబ్బాస్
3) మగ్దుం మొహియిద్దీన్
4) సాదీత్ హసన్
30. కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ పురస్కారం పొందిన 'స్వరలయలు' గ్రంథకర్త ఎవరు?
1) సామల సదాశివ
2) దేవులపల్లి రామానుజరావు
3) దాశరథి రంగాచార్యులు
4) సి. నారాయణ రెడ్డి
31. ప్రేమ్‌చంద్ ఉర్దూ కథలను అనువదించిన తెలుగు రచయిత?
1) సామల సదాశివ
2) మాడపాటి హనుమంతరావు
3) దాశరథి కృష్ణమాచార్యులు 4) కాళోజీ
32. కింది వారిలో ప్రముఖ ఉర్దూ రచయిత ఎవరు?
1) ప్రేమ్‌చంద్ 2) ఇక్బాల్ చంద్
3) రాజేందర్‌సింగ్ బేడీ
4) పైవారందరూ
33. 'తెలుగుపై ఉర్దూ, పారశీకుల ప్రభావం' గ్రంథ రచయిత?
1) డాక్టర్ టి. స్వరాజ్య లక్ష్మి
2) ఆచార్య షేక్ మస్తాన్
3) ఆచార్య కె. గోపాల కృష్ణారావు
4) ఆచార్య కె.రుక్నుద్దీన్
34. భారతంలో తిక్కన ప్రయోగించిన పారశీక పదం?
1) శిస్తు 2) త్రాసు
3) బందూక 4) ఫిర్కా
35. ప్రాచీన తెలుగు కావ్యాల్లో 900 అన్య దేశ్య పదాలు ఉన్నట్లు భాషావేత్తల అభిప్రాయం. వాటిలో ఏ భాషా పదాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి?
1) సంస్కృతం 2) ఇంగ్లిష్
3) అరబిక్, పారశీక 4) కన్నడ
36. గసగసాలు, ఖరీదు, కిస్‌మిస్, సిపాయి, బందూక, ఫిరాయించు లాంటి పదాలు ఏ భాషకు చెందినవి?
1) ఉర్దూ 2) పారశీక
3) అరబిక్ 4) మరాఠీ
37. సమానార్థాలు లేకుండా తెలుగులో మిశ్రితమైన పారశీక పదాలు?
1) ఫిర్కా, కొలు, కుష్కీ
2) నకలు, నకాబత్, దివాను
3) జలతారు, జంబుఖానా, కలంకారీ, దుకాణం
4) పైవన్నీ
38. రుబాయిలను ఉమర్ ఖయామ్ ఏ భాషలో రచించాడు?
1) ఉర్దూ 2) అరబ్బీ
3) పారశీక 4) హిందీ
39. ఒరియా భాష ప్రభావం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని ఏ జిల్లాలో ఎక్కువగా ఉంది?
1) శ్రీకాకుళం 2) విశాఖపట్టణం
3) విజయనగరం 4) పైవన్నీ
40. కింది వాటిలో ఒరియా భాషలోకి సరళదాస్ అనువదించిన గ్రంథం ఏది?
1) రామాయణం 2) మహాభారతం
3) పురాణాలు 4) పైవన్నీ
41. కింది వారిలో ఒరియా భాషలో అభ్యుదయ కవి ఎవరు?
1) శేత్రాయ్ 2) సచిన్ రౌత్రాయ్
3) గోపీనాథ్ మహంతి
4) పైవారందరూ
42. ఒరియాలో జ్ఞానపీఠ్ పురస్కారం పొందిన 'శ్రీశ్రీ' లాంటి అభ్యుదయ కవి?
1) శేత్రాయ్ 2) సచిన్ రౌత్రాయ్
3) షకీర్ మోహన్ 4) సేనాపతి
43. కింది వారిలో ఒరియా భాషలో ప్రముఖ నవలా రచయిత ఎవరు?
1) గోపీనాథ్ మహంతి
2) షకీర్ మోహన్ 3) సేనాపతి
4) పై వారందరూ
44. ఒరియా నుంచి ప్రసిద్ధమైన గ్రంథాలను తెలుగులోకి అనువదించిన రచయిత?
1) చాగంటి సోమయాజులు
2) పురిపండ అప్పలస్వామి
3) కాళీపట్నం రామారావు
4) అట్టాడ అప్పలనాయుడు
45. మరాఠీ భాష ప్రభావం తెలంగాణలో ఏయే జిల్లాల్లో ఉంది?
1) ఆదిలాబాద్ 2) నిజామాబాద్
3) మెదక్ 4) పైవన్నీ
46. తెలుగులో సమానార్థాలు లేకుండా మిశ్రితమైన మరాఠీ పదాలు ఏవి?
1) దమ్మిడీ, తపేల 2) పీట, లోట,
3) డేరా 4) పైవన్నీ
47. పటేలు, పట్వారీ, రాహతు లాంటి పదాలు ఏ భాషకు సంబంధించినవి?
1) ఒరియా 2) ఉర్దూ
3) మరాఠీ 4) కన్నడ
48. తెలుగులో నామవాచక అనుబంధాలుగా పేరుకు చివర రావు, పంతులు లాంటి పదాలు ఏ భాషా ప్రభావంతో చేరాయి?
1) ఒరియా 2) మరాఠీ
3) పారశీక 4) ఉర్దూ
49. తెనాలి రామకృష్ణుడు ఏ భాషా సాహిత్యం ప్రేరణతో 'పాండురంగ మహాత్మ్యం' గ్రంథం రాశాడు?
1) ఒరియా 2) సంస్కృతం
3) మరాఠీ 4) పారశీక
50. 'తెలుగు, కన్నడ భాషలు ఒకే తల్లికి పుట్టిన కవల పిల్లలు' అని వర్ణించిన ప్రముఖ పండితుడు ఎవరు?
1) రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణ శర్మ
2) నిడదవోలు వెంకట్రావు
3) సి.ఆర్. రెడ్డి
4) ఆర్.వి.ఎస్. సుందరం
51. సానె గురూజీ మరాఠీ గీతాలను తెలుగులోకి అనువదించిన రచయిత?
1) దాశరథి 2) కాళోజీ
3) పి.వి. నరసింహారావు
4) చెర్విరాల భాగయ్య
52. కింది వాటిలో తమిళభాషకు పర్యాయ పదం ఏది?
1) ద్రావిడం 2) తమిఱ
3) అరవం 4) పైవన్నీ
53. తెలుగు భాషను 'సుందర తెలుంగు' అని ప్రశంసించిన కవి?
1) పంప 2) రన్న
3) సుబ్రహ్మణ్య భారతి 4) కేశవ నాయర్
54. 'కన్నడ రత్నత్రయం'గా ప్రసిద్ధి చెందిన కవులు?
1) పంప - పొన్న - విజయ
2) పొన్న - రన్న - విజయ
3) పంప - పొన్న - రన్న
4) పంప - రన్న - విజయ
55. పి.వి. నరసింహారావు 'అబల జీవితం' అనే మరాఠీ నవలను తెలుగులోకి అనువదించారు. దాని మూల రచయిత ఎవరు?
1) గంగాధర గాడ్గిల్
2) హరినారాయణ ఆప్టే
3) వసుంధర పట్వారీ
4) గుండేరావు హర్కారే

సమాధానాలు

1) 2 2) 4 3) 3 4) 2 5) 4
6) 2 7) 4 8) 2 9) 4 10) 4
11) 1 12) 2 13) 3 14) 2 15) 3
16) 2 17) 3 18) 2 19) 3 20) 2
21) 3 22) 3 23) 3 24) 4 25) 4
26) 2 27) 4 28) 4 29) 3 30) 1
31) 2 32) 4 33) 3 34) 2 35) 3
36) 2 37) 4 38) 3 39) 4 40) 4
41) 4 42) 2 43) 4 44) 2 45) 4
46) 4 47) 3 48) 2 49) 3 50) 2
51) 2 52) 4 53) 3 54) 3 55) 2

గతంలో అడిగిన ప్రశ్నలు

1. ఇంగ్లిష్ ప్రభావంతో తెలుగులో భాగమైన ఫ్యాషన్, డాన్స్, సినిమా, ఫ్యాన్స్ తదితర పదాలు..? (L.P.-2015)
1) వ్యాపార సంబంధమైనవి
2) సాంస్కృతిక సంబంధమైనవి
3) రాజకీయ సంబంధమైనవి
4) విద్యాసంబంధమైనవి
2. మరహమత్/మర్హమత్ అనే పర్షియన్ పదానికి అర్థం? (L.P.-2015)
1) మార్చడం 2) మతిమరుపు
3) దయ కలిగి ఉండటం
4) కఠినంగా ఉండటం
3. 'ఎకిమీడు' అనే పదాన్ని తెలుగుకు అందించిన భాష? (L.P.-2015)
1) హిందీ 2) పర్షియన్
3) ఇంగ్లిష్ 4) కన్నడ
4. 'చాకిరి' అనేది ఏ భాషాపదం? (L.P.-2012)
1) ఉర్దూ 2) తమిళం
3) కన్నడ 4) మలయాళం
5. 100 సంఖ్యను సూచించే తెలుగు శబ్దాల్లో ప్రాఙ్నన్నయ యుగ శాసనభాషలో కనిపించని శబ్దం? (L.P.-2012)
1) వంద 2) నూఱు
3) శతం 4) నూట
6. 'జమిలి' శబ్దానికి మూలరూపమైన 'యమల' అనేది ఏ భాషాపదం? (L.P.-2012)
1) సంస్కృతం 2) తమిళం
3) మలయాళం 4) కన్నడ
7. దువ్వూరి రామిరెడ్డి రచించిన 'పండ్లతోట'కు మూలకావ్యం ఏది? (S.A.-2015)
1) షానామా 2) గులిస్తాన్
3) బోస్తాన్ 4) బహారిస్తాన్
8. తెలుగులో ప్రస్తుతం వాడుకలో ఉన్న లైట్, స్విచ్, కాఫీ, అనే ఇంగ్లిష్ పదాలు..? (S.A.-2012)
1) సాంస్కృతిక సంబంధమైనవి
2) వ్యాపార సంబంధమైనవి
3) నిత్యావసర సంబంధమైనవి
4) రాజకీయ సంబంధమైనవి

సమాధానాలు

1) 2 2) 1 3) 2 4) 1 5) 1
6) 1 7) 2 8) 3

కెరీర్ కౌన్సెలింగ్
మీ సందేహాలు, సలహాలు పంపించాల్సిన
ఈ- మెయిల్ sakshieducation@gmail.com

సాక్షి ప్లస్
ఆదివారం । 15-9-2024

మొదటి రిపబ్లిక్ డే ఏ రోజు అవుతుంది?

గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

జనరల్ స్టడీస్

మెంటల్ ఎబిలిటీ

క్యాలెండర్

క్యాలెండర్ చాప్టర్ నుంచి ప్రతి పోటీ పరీక్షలో 2 – 5 వరకు ప్రశ్నలు వచ్చే అవకాశం ఉంది.

గమనిక: ఈ చాప్టర్‌లోని ప్రశ్నలు సాధించాలంటే బేసి రోజులను గుర్తించడం తెలిస్తే చాలు.

బేసి దినాలు గుర్తించడం

క్యాలెండర్‌లో రెండు రకాల సంవత్సరాలుంటాయి.

- సాధారణ సంవత్సరంలో 365 రోజులు అంటే 52 వారాలు + 1 రోజు. ఆ మిగిలిన ఒక రోజునే 'బేసిదినం' అంటాం.

గమనిక: ఆదివారం నుంచి శనివారం వరకు ఏడు రోజులు ఉంటాయి. కాబట్టి ఇచ్చిన రోజులను 7తో భాగిస్తే వచ్చిన శేషాన్ని 'బేసి దినాలు'గా గుర్తించాలి.

- లీపు సంవత్సరంలో 366 రోజులు అంటే 52 వారాలు + 2 బేసి దినాలు ఉంటాయి.

గమనిక: లీపు సంవత్సరంలో ఫిబ్రవరిలో 29 రోజులు ఉంటాయి.

లీపు సంవత్సరాన్ని గుర్తించడం

- ఇచ్చిన ఏడాదిలోని చివరి రెండు అంకెల(అంటే ఒకట్లు, పదుల స్థానం)ను 4 నిశ్శేషంగా భాగిస్తే అది లీపు సంవత్సరం. లేకపోతే సాధారణ సంవత్సరం.

శతాబ్దంలోని లీపు సంవత్సరం గుర్తించడం

- శతాబ్దాలన్నీ లీపు సంవత్సరాలు కావు. ఏదైనా ఒక శతాబ్దాన్ని 400 నిశ్శేషంగా భాగిస్తే అది లీపు సంవత్సరం.

ఉదా: 400, 800, 1200, 1600, 2000 లీపు సంవత్సరాలు. కానీ 500, 600, 1100, 1500, 1700, 1800, 1900 లీపు సంవత్సరాలు కావు.

శతాబ్దం చివరి రోజు వచ్చే వారాలను కనుక్కోవడం

- వంద సంవత్సరాల్లో ఐదు బేసిదినాలు ఉంటాయి. అంటే 76 సాధారణ సంవత్సరాలు + 24 లీపు సంవత్సరాలు ఉంటాయి.

  76×1 బేసిదినం + 24×2 బేసిదినాలు
  $= 76+48 = 124$ రోజులు.
  124 రోజులను 7తో భాగిస్తే 5 శేషం వస్తుంది. కాబట్టి 100 ఏళ్లలో ఐదు బేసి దినాలు ఉంటాయి. అంటే ఆ రోజు శుక్రవారం.
  200 ఏళ్లలో $5\times2 = 10$ని 7తో భాగిస్తే 3 బేసి దినాలు అంటే బుధవారం.
  300 సంవత్సరాల్లో $5\times3=15$ను 7తో భాగిస్తే 1 బేసిదినం అంటే సోమవారం. 400 సంవత్సరాల్లో 0 బేసిదినాలు అంటే ఆదివారం.

శతాబ్దం చివరి రోజున శుక్రవారం, బుధవారం, సోమవారం, ఆదివారం వస్తాయి.

లీపు సంవత్సరంలో జనవరి, జూలై..

సాధారణ సంవత్సరంలో జనవరి అక్టోబర్ నెలలకు ఒకే విధమైన క్యాలెండర్ ఉంటుంది.

కింద ఇచ్చిన కోడ్స్ సహాయంతో క్యాలెండర్ సమస్యలకు సులభంగా సమాధానాలు గుర్తించవచ్చు.

శతాబ్దం - కోడ్

1600–1699→6	2000–2099→6
1700–1799→4	2100–2199→4
1800–1899→2	2200–2299→2
1900–1999→0	2300–2399→0

వారం - కోడ్

ఆదివారం - 0	గురువారం - 4
సోమవారం - 1	శుక్రవారం - 5
మంగళవారం - 2	శనివారం - 6
బుధవారం - 3	

నెల - కోడ్

జనవరి - 0	జూలై - 6
ఫిబ్రవరి - 3	ఆగష్టు - 2
మార్చి - 3	సెప్టెంబర్ - 5
ఏప్రిల్ - 6	అక్టోబర్ - 0
మే - 1	నవంబర్ - 3
జూన్ - 4	డిసెంబర్ - 5

గమనిక: బేసి దినాలను కోడ్స్‌గా రాశాం.

వీటిని జ్ఞాపకం ఉంచుకోవడానికి టిప్స్

- శతాబ్దపు కోడ్‌లను గమనిస్తే 6, 4, 2, 0 పునరావృతం అవుతున్నాయి.
- నెలకోడ్‌లను 12 అంకెల మొబైల్ నెంబర్‌గా గుర్తుపెట్టుకోవాలి.
  అది 033 614, 625 035

ఒక తేదీ ఇచ్చి అది ఏ వారమో గుర్తించడానికి కోడ్

తేది + నెలకోడ్ + సంవత్సరం + లీపు సంవత్సరం + శతాబ్దం కోడ్

ఉదా: 22-04-1984 ఏ వారం అవుతుంది?

సాధన: పైన ఇచ్చిన కోడ్ ప్రకారం అన్నింటిని కూడాలి.

$22+6+84+21+0 = 133$

133ను 7తో భాగిస్తే శేషం సున్నా.

అంటే కోడ్ ప్రకారం ఆదివారం అవుతుంది.

తేది = 22, ఏప్రిల్ నెలకోడ్ = 6,
సంవత్సరం = 84,
లీపు సంవత్సరాలు 84/4 = 21
శతాబ్దం కోడ్ = 0

అన్నింటిని కూడితే 133 వస్తుంది.

పై విధంగా ప్రాక్టీస్ చేస్తే తక్కువ సమయంలో కచ్చితత్వంతో సమాధానాన్ని గుర్తించగలం.

సమానమైన క్యాలెండర్‌ను గుర్తించడం

ఉదా:

1. **2003 లాంటి క్యాలెండర్ మళ్లీ ఏ సంవత్సరంలో పునరావృతం అవుతుంది?** (ఎస్ఐ-2012)
   ఎ) 2006 బి) 2013
   సి) 2012 డి) 2014
   జవాబు (డి)

సాధన: ఇచ్చిన సంవత్సరం నుంచి బేసి దినాలను లెక్కిస్తూ పోతే ఎక్కడైతే బేసి దినాల మొత్తం 7 అవుతుందో అది సమానమైన క్యాలెండర్ అవుతుంది. ఒకవేళ బేసిదినాల మొత్తం 7 కాకపోతే 14 వరకు లెక్కించాలి.

2003–1, 2004–2 (లీపు సంవత్సరం)
2005–1, 2006–1
2007–1, 2008–2 (లీపు సంవత్సరం)
2007 వరకు బేసిదినాల మొత్తం = 6
2008 వరకు = 8
కాబట్టి 14 వచ్చే వరకు చూద్దాం.
2009–1 2010–1 2011–1
2012–2 2013–1
2013 వరకు బేసి దినాల మొత్తం = 14
కాబట్టి 2014 జవాబు అవుతుంది.
అంటే 2003 లాంటి క్యాలెండర్ 2014లో వస్తుంది.

తేలిక పద్ధతి:

కోడ్: 6 11 11

స్టెప్1: ముందుగా ఇచ్చిన సంవత్సరానికి ముందు, వెనుక లీపు సంవత్సరాలను గుర్తించాలి.

```
2000    2001  2002  2003    2004
          +     +     +
          6    11    11
        ......................
                2014
        ......................
```

స్టెప్ 2: వాటికి మధ్య ఉన్న సంవత్సరాలకు 6, 11, 11లను కలిపితే వాటికి సమాన క్యాలెండర్ వస్తుంది.

స్టెప్ 3: మన ప్రశ్నలోని 2003కు 11ను కలిపితే 2014 సమాధానం వచ్చింది.

గమనిక: అడిగిన ప్రశ్నలోని సంవత్సరం లీపు సంవత్సరం అయితే + 28తో కూడాలి.

ఉదా: 2000 లాంటి లీపు సంవత్సరం 2028లో వస్తుంది.

క్యాలెండర్ చాప్టర్ నుంచి ముఖ్యంగా అడిగే ప్రశ్నలు

- ఒక సంవత్సరం ఇచ్చినప్పుడు దానికి సమానమైన సంవత్సరం మళ్లీ ఎప్పుడు పునరావృతమవుతుంది.
- తేదీని ఇస్తే వారాన్ని, వారాన్ని ఇస్తే తేదీని కనుక్కోవడం.
- ఒక లీపు సంవత్సరం ఇచ్చినప్పుడు అలాంటి లీపు సంవత్సరం మళ్లీ ఎప్పుడొస్తుందో గుర్తించడం.
- ఒక సంవత్సరం, తేదీ, వారం ఇచ్చినప్పుడు, మరో ఏడాదిలో అదే తేదీ లేదా వారం ఎప్పుడొస్తుందో కనుక్కోవడం.

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. **12 ఫిబ్రవరి, 1991 ఏ వారం అవుతుంది?**
   ఎ) సోమవారం బి) మంగళవారం
   సి) బుధవారం డి) గురువారం
   సాధన: తేది + నెలకోడ్ + సం. + లీపు సం. + శతాబ్దం కోడ్‌ను ఉపయోగించాలి.
   $12+3+91+22+0=128$
   (91/4 = 22 లీపు సంవత్సరాలు)
   128ను 7తో భాగిస్తే శేషం 2.
   కాబట్టి మంగళవారం అవుతుంది.
2. **కిందివాటిలో లీపు సంవత్సరం ఏది?**
   ఎ) 1500 బి) 1700
   సి) 1800 డి) 1600
   సాధన: ఇచ్చినవన్నీ శతాబ్దాలు కాబట్టి శతాబ్దాన్ని 400తో భాగించాలి. అప్పుడు శేషం సున్నా వస్తే అది లీపు సంవత్సరం అవుతుంది.
   400)1600(4
   1600

   0
   శేషం సున్నా
   కాబట్టి 1600 మాత్రమే లీపు సంవత్సరం.
3. **1992లో మొదటిరోజు ఏ వారం?**
   ఎ) మంగళవారం బి) బుధవారం
   సి) గురువారం డి) నిర్ణయించలేం
   సాధన: 1992లో మొదటిరోజు అంటే జనవరి 1 కోడ్ ప్రకారం
   $1+0+92+23+0 =116$
   116ను 7 తో భాగిస్తే శేషం 4.
   అంటే గురువారం అవుతుంది.
4. **మొదటి శతాబ్దంలోని జనవరి 1 ఏ రోజు అవుతుంది?**
   ఎ) మంగళవారం బి) సోమవారం
   సి) బుధవారం డి) గురువారం
   సాధన: క్యాలెండర్‌లోని మొత్తం సమస్యలు, కోడ్‌లు వీటన్నింటినీ 1 - జనవరి - 01 సంవత్సరం సోమవారం నుంచి మొదలైనట్లుగానే తీసుకున్నారు.
   గమనిక: క్యాలెండర్‌లో మొదటి ఆదివారం 7వ తేది అవుతుంది.
   కాబట్టి 1-జనవరి-01న సోమవారం అవుతుంది.
   కోడ్ ప్రకారం తేదీ + నెలకోడ్ + సంవత్సరం + లీపు సంవత్సరం + శతాబ్దం కోడ్
   $1+0+1+0+6=8$
   8ను 7తో భాగిస్తే శేషం 1.
   అంటే సోమవారం అవుతుంది.
5. **ఒక సంవత్సరంలో ఎన్ని నెలలు సమాన క్యాలెండర్ కలిగి ఉంటాయి?**
   ఎ) జనవరి, జూన్ బి) జనవరి, ఏప్రిల్
   సి) జనవరి, మార్చి డి) నిర్ణయించలేం
   సాధన: జవాబు నిర్ణయించలేం (డి)
   ఎందుకంటే ఒక సంవత్సరం అని అడిగారు. కానీ అది సాధారణ సంవత్సరమా లీపు సంవత్సరమా ఇవ్వలేదు.
6. **11 – జనవరి – 1996 రోజు ఏ వారం అవుతుంది?**
   ఎ) బుధవారం బి) గురువారం
   సి) శుక్రవారం డి) శనివారం
   సాధన:
   కోడ్ ప్రకారం
   $11+0+96+24+0=131$
   131ను 7తో భాగిస్తే శేషం 5 అంటే శుక్రవారం.
   కానీ ఇచ్చిన ప్రశ్నలో 1996 లీపు సంవత్సరం. 1996లో జనవరి నెలలోని తేది అడిగారు. ఇది మార్చి నెలకు ముందు కాబట్టి 131–1=130ను 7తో భాగించాలి.
   అప్పుడు శేషం = 4 అంటే గురువారం అవుతుంది.
   శుక్రవారం అనేది తప్పు జవాబు.
   గమనిక: ఇచ్చిన ప్రశ్న లీపు సంవత్సరంలోని జనవరి లేదా ఫిబ్రవరిలో ఉంటే బేసిదినాల నుంచి 1ని తీసివేసి మిగిలిన దినాలను 7తో భాగించాలి.
7. **1 మార్చి 1996 రోజు ఏ వారం?**
   సాధన:
   $1+3+96+24+0 = 124$
   124ను 7తో భాగిస్తే 5 శేషం అంటే శుక్రవారం 1996 లీపు సంవత్సరం అయినప్పటికీ బేసి దినాల నుంచి '1' తీసివేయలేదు. ఎందుకంటే కనుక్కోవాల్సింది మార్చి నెలలోని తేది.
   ఫిబ్రవరిలో 29 రోజులు ఉంటాయి. కాబట్టి జనవరి, ఫిబ్రవరిలో అడిగిన ప్రశ్నకు బేసి దినాల నుంచి '1' తీసివేయాలి.
8. **2001 జనవరి 1 సోమవారం అయితే ఈ సంవత్సరంలో చివరిరోజు ఏ వారం?**
   ఎ) సోమవారం బి) మంగళవారం
   సి) బుధవారం డి) గురువారం
   సాధన:
   2001 సాధారణ సంవత్సరం
   = 52 వారాలు + 1 బేసి దినం కాబట్టి సోమవారమే అవుతుంది.
9. **మన మొదటి రిపబ్లిక్ డే ఏ రోజు అవుతుంది?**
   ఎ) శుక్రవారం బి) శనివారం
   సి) గురువారం డి) మంగళవారం
   సాధన: మన మొదటి రిపబ్లిక్ డే
   26 జనవరి 1950
   కోడ్ ప్రకారం
   $26+0+50+12+0 = 88$
   88ను 7తో భాగిస్తే శేషం 4 వస్తుంది.
   అంటే గురువారం అవుతుంది.

What is the code for 'powerful'?

BANK EXAMS

REASONING

MODEL QUESTIONS

Directions (Q.No. 1-5): Study the following information carefully to answer the given questions.

A word and number arrangement machine when given an input line of words and numbers rearranges them following a particular rule in each step. The following is an illustration of input and rearrangement.

Input: 43 movement avoidance 85 65 forces radar 24 78 28 position submit 10 severe

Step 1: submit 43 movement avoidance 65 forces radar 24 78 28 position 10 severe 85

Step II: severe submit 43 movement avoidance 65 forces radar 24 28 position 10 85 78

Step III: radar severe submit 43 movement avoidance forces 24 28 position 10 85 78 65

Step IV: position radar severe submit movement avoidance forces 24 28 10 85 78 65 43

Step V: movement position radar severe submit avoidance forces 24 10 85 78 65 43 28

Step VI: forces movement position radar severe submit avoidance 10 85 78 65 43 28 24

Step VII: avoidance forces movement position radar severe submit 85 78 65 43 28 24 10

Step VII is the last step of the above input. As per the rules followed in the above steps, find out in each of the following questions, the appropriate step for the given input.

Input: 38 known disregard 95 62 fact with 14 68 29 variance zone

1. Which step number is the following output:
   9 variance with zone 38 known disregard 14 fact 29 95 68 62
   1) Step IV 2) Step V
   3) Step VI 4) Step III
   5) There is no such step
2. Which of the following represents the position of 'disregard' in the fourth step?
   1) Eighth from the left
   2) Fifth from the right
   3) Eighth from the right
   4) Seventh from the left
   5) None of these
3. Which word/number would be at 6th position from the right in Step II?
   1) 14 2) 38 3) variance
   4) fact 5) None of these
4. How many elements (words or numbers) are there between 'known' and '38' as they appear in the last step?
   1) Three 2) One 3) Four
   4) Five 5) Six
5. How many steps would be required to get the final output?
   1) Five 2) Six
   3) Four 4) Seven
   5) None of these

Directions (Q.No. 6 -10): In these questions, the relationship between different elements is shown in the statements. Give answer

(1) If only conclusion I follows.
(2) If only conclusion II follows
(3) If either conclusion I or II follows.
(4) If neither conclusion I nor II follows.
(5) If both conclusions I and II follow.

6. **Statements:** $D<M>P, S\leq D, X\leq P$
   Conclusion: I. $X<S$ **II.** $X=S$
7. **Statements:** $H>M\geq P\leq S, Q<P, M<L$
   Conclusion: I. $L>H$ **II.** $M>Q$
8. **Statements:** $X=P\geq C<M, K>X$
   Conclusion: I. $K>C$ **II.** $K<M$
9. **Statements:** $A>Y\geq Z, P=A, P\leq L$
   Conclusion: I. $L>Z$ **II.** $Z<A$
10. **Statements:** $R\leq L<D, R\geq N, P=N$
    Conclusion: I. $R=P$ **II.** $D<N$

Directions (Q. No. 11-15): Study the following information carefully and answer the given

In a certain code language, 'cricket is interesting game' is written as 'la ni ki chu', 'cricket team have eleven players' is written as 'tic ra la dha da', 'team India play fair game' is written as 'su tic va yi chu', and 'India eleven is powerful' is written as 'ju ki su da'.

11. What is the code for 'powerful'?
    1) ju 2) ki 3) su
    4) da 5) None of these
12. Which of the following may be the code for 'this game have eleven players'?
    1) chu va mic ra dha
    2) dha ra yi chu zo
    3) pit chu da dha ra
    4) ra si nic dha chu
    5) None of these
13. What is the code for 'play'?
    1) yi 2) su
    3) va 4) tic
    5) Cannot be determined
14. What does 'chu' stand for?
    1) team 2) game
    3) India 4) is
    5) None of these
15. Which of the following is the code for 'cricket India play fair interesting'?
    1) sa la ju ni va
    2) ni va ju la yi
    3) la ni tic su yi
    4) yi su la va ni
    5) None of these

SOLUTIONS:

(1-5):

In step I, the word that comes last in alphabetical order takes the first position; the largest number takes the last position. In step II the word that comes second from last alphabetically takes the first position; the second largest number goes to the last and so on.

Input: 38 known disregard 95 62 fact with 14 68 29 variance zone

Step I. zone 38 known disregard 62 fact with 14 68 29 variance 95

Step II. with zone 38 known disregard 62 fact 14 29 variance 95 68

Step III. variance with zone 38 known disregard fact 14 29 95 68 62

Step IV. known variance with zone disregard fact 14 29 95 68 62 38

Step V. fact known variance with zone disregard 14 95 68 62 38 29

Step VI. disregard fact known variance with zone 95 68 62 38 29 14

1. 5 **2.** 3 **3.** 4 **4.** 5 **5.** 2

6. 4
$S\leq D<M>P\geq X$
X and S cannot be compared. Hence, neither I nor II follows.

7. 2
$H>M<L$
Hence, H and L cannot be compared. $M\geq P>Q$
M>Q. Hence, Conclusion II is true

8. 1
$K>X=P\geq C<M$
Hence, K > C. So, conclusion I is true. K and M cannot be compared. So, conclusion II is not true.

9. 5
$L\geq P=A>Y\geq Z$
Hence, L > Z. Conclusion I is true.
Hence, A>Z. Conclusion II is also true.

10. 4
$R\geq N=P$
Hence, conclusion I is not true.
$D>L\geq R\geq N$
Hence, conclusion II is not true.

(11-15):

- cricket is interesting game → la ni ki chu ...(i)
- cricket team have eleven players → tic ra la dha da ...(ii)
- team India play fair game → su tic va yi chu...(iii)
- India eleven is powerful → ju ki su da ...(iv)

From (i) and (ii), cricket → la
From (i) and (iii), game → chu
From (ii) and (iv), eleven → da
From (iii) and (iv), India → su
From (i) and (iv), is → ki
Now, from (iv), powerful → ju
From (i), interesting → ni
From (ii) and (iii), team → tic
So, from (iii), play fair → va yi
From (ii), have player → ra dha

11. 1 **12.** 3 **13.** 5 **14.** 2 **15.** 4

ఉద్యోగాలు

ఎన్‌హెచ్‌ఏఐ ఢిల్లీలో అడ్వైజర్ పోస్టులు

ఢిల్లీలోని నేషనల్ హైవే అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా(ఎన్‌హెచ్‌ఏఐ).. ఒప్పంద ప్రాతిపదికన అడ్వైజర్ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

- **మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య:** 05.
- **పోస్టుల వివరాలు:** జాయింట్ అడ్వైజర్-03, అసిస్టెంట్ అడ్వైజర్-02.
- **విభాగాలు:** ప్రొడక్ట్ మేనేజ్‌మెంట్, జీఐఎస్, సొల్యూషన్ ఆర్కిటెక్చర్, ట్రైనింగ్ అండ్ సపోర్ట్.
- **అర్హత:** పోస్టును అనుసరించి సంబంధిత విభాగంలో డిగ్రీ, పీజీ ఉత్తీర్ణతతో పాటు పని అనుభవం ఉండాలి.
- **వయసు:** జాయింట్ అడ్వైజర్ పోస్టుకు 48 ఏళ్లు, అసిస్టెంట్ అడ్వైజర్ పోస్టుకు 35 ఏళ్లు మించకూడదు.
- **వేతనం:** నెలకు జాయింట్ అడ్వైజర్ పోస్టుకు రూ.1,50,000 నుంచి రూ.1,81,000, అసిస్టెంట్ అడ్వైజర్ పోస్టుకు రూ.1,10,000 నుంచి రూ.1,32,000.

ముఖ్య సమాచారం:

- **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్ ద్వారా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
- **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తులకు చివరితేది:** 10.10.2024.
- **వెబ్‌సైట్:** https://nhai.gov.in/

ఎన్ఐఈపీఎండీ, చెన్నైలో 13 టీచింగ్ పోస్టులు

చెన్నైలోని నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఫర్ ఎంపవర్‌మెంట్ ఆఫ్ పర్సన్స్ విత్ మల్టిపుల్ డిజెబిలిటీస్(ఎన్ఐఈపీఎండీ).. ఒప్పంద ప్రాతిపదికన టీచింగ్ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

- **మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య:** 13.
- **పోస్టుల వివరాలు:** ప్రొఫెసర్(కన్సల్టెంట్)-05, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ (కన్సల్టెంట్) -08.
- **విభాగాలు:** ఫిజియోథెరపీ, ఆక్యుపేషనల్ థెరపీ, మెడికల్ సైన్స్-మెటీరియల్ అండ్ డెవలప్‌మెంట్, స్పెషల్ ఎడ్యుకేషన్.
- **అర్హత:** పోస్టును అనుసరించి సంబంధిత విభాగంలో పీజీ, పీహెచ్‌డీ ఉత్తీర్ణతతో పాటు పని అనుభవం ఉండాలి.
- **వయసు:** 56 ఏళ్లు మించకూడదు.

ముఖ్య సమాచారం:

- **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్‌లో దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
- **దరఖాస్తు వెలువడిన తేది:** 29.08.2024.
- **దరఖాస్తులకు చివరితేది:** నోటిఫికేషన్ వెలువడిన 21 రోజుల్లోగా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
- **వెబ్‌సైట్:** https://www.niepmd.tn.nic.in/